Üllés, Forráskút, Csólyospálos Községi Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola Pedagógiai programja

A módosításokkal egységes szerkezetben.

Érvényes 2026. szeptember 1-től

Mellékletek:
Intézményi digitális fejlesztési terv (DFT) Digitális környezet a köznevelésben EFOP-3.2.3-17

A Pedagógiai Program létrehozásának jogszabályi alapjai az alábbi jelenleg hatályos törvények, kormányrendeletek és miniszteri rendeletek:

- 2023. évi LII. törvény a pedagógusok új életpályájáról
- 401/2023. (VIII. 30.) Korm. rendelet a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény végrehajtásáról
- 402/2023. (VIII. 30.) Korm. rendelet a pedagógusok új életpályájáról szóló törvény szerinti felzárkózó és kedvezményezett települések listájáról, valamint egyes köznevelléssel összefüggő kormányrendeletek módosításáról
- 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről
- 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról
- 110/2012. (VI.4.) Kormányrendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról
- 3/2011. (I. 26.) NEFMI rendelet -Az alapfokú művészetoktatás alapprogramja
- 2001. évi XXXVII. törvény a tankönyvpiac rendjéről
- 16/2013. (II. 28.) EMMI rendelet a tankönyvvé nyilvánítás, a tankönyvtámogatás, valamint az iskolai tankönyvellátás rendjéről
- 26/1997. (IX.3) NM rendelet az iskola-egészségügyi ellátásról
- 277/1997. (XII. 27.) Korm. rend. Korm. rendelet a pedagógus-továbbképzésről, a pedagógus szakvizsgáról, valamint a továbbképzésben részt vevők juttatásairól és kedvezményeiről
- A Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm.rendelet módosításáról szóló 5/2020. (I.31.) Korm. rendelet

Tartalom

1 Iskolánkról - bevezetés 7

1.1 A települések bemutatása 7
1.1.1 Üllés 7
1.1.2 Forráskút 8
1.1.3 Csólyospálos 8
1.2 Az intézmények bemutatása; humán erőforrásai, infrastrukturális és tárgyi feltételrendszerének jellemzői 10
1.2.1 Forráskút 10
1.2.2 Üllés 11
1.2.3 Csólyospálos 13

2 Az iskola nevelési programja 18

2.1 Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai 18
2.1.1 Az iskolánkban folyó nevelő - oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei 18
2.1.2 Az iskolánkban folyó nevelő - oktató munka pedagógiai céljai 21
2.1.3 Az iskolánkban folyó nevelő - oktató munka pedagógiai feladatai 24
2.1.4 Az iskolánkban folyó nevelő - oktató munka pedagógiai eljárásai 26
2.2 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok 29
2.3 A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok .. 32
2.3.1 A személyiségfejlesztés és közösségfejlesztés feladatainak megvalósítását szolgáló tevékenységi rendszer és szervezeti formák 33
2.3.2 A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái Az igazgatóság és a nevelőtestület együttműködése 36
2.4 A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnökök feladatai 37
2.4.1 A pedagógus feladatai 37
2.4.2 A pedagógus kötelességei: 38
2.4.3 Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnökök feladatai 39
2.5 A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje ... 43
2.5.1 Sajátos nevelési igényű tanulók 44
2.5.2 Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók 51
2.5.3 Kiemelten tehetséges tanulók 54
2.5.4 A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő program 56
2.5.5 A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók 58
2.6 A gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedéseket, ... 60
2.6.1 A tanulási esélyegyenlőség biztosítása 60
2.6.2 A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység 60
2.6.3 Gyermek és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok 62
2.6.4 A hátrányos helyzetű tanulók integrációs és képesség kibontakoztató felkészítésének pedagógiai rendszere (IPR) 65
2.6.5 Esélyegyenlőségi intézményfejlesztés 76

Iskolai Lemorzsolódás Megelőzését Támogató Pedagógiai Rendszer (ILMT PR) 76
2.6.6 Az iskolapszichológus tevékenysége 78
2.7 A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje 80
2.8 A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái 81
2.8.1 A nevelők és a tanulók kapcsolattartása és együttműködése 81
2.8.2 A nevelők és a szülők kapcsolattartása és együttműködése 81
2.8.3 Az iskola vezetésének és közösségeinek külső kapcsolatai 83
2.9 A tanulmányok alatti vizsgák szabályai, részei, követelményei, az egyes tantárgyak vizsgarészei és súlyozásuk százalékos arányban 84
2.9.1 Osztályozó vizsga 84
2.9.2 Javítóvizsga 85
2.9.3 Különbözeti vizsga 85
2.9.4 Pótló vizsga 86
2.9.5 Független vizsgabizottság előtt zajló vizsga 86
2.9.6 A tanulmányok alatti vizsgák részei 87
2.9.7 Az egyes tantárgyak vizsgarészei és súlyozásuk százalékos arányban 90
2.9.8 Az osztályozó vizsgák tantárgyankénti, évfolyamonkénti részletes követelményei 91
2.9.9 A tanulmányok alatti vizsgák tervezett ideje, az osztályozó vizsgára jelentkezés módja és határideje 91
2.10 Az iskolaváltás és a tanuló átvételének – Nkt. keretei közötti – helyi szabályai 92
2.11 A felvételi eljárás különös szabályai 93
2.12 A tanulók magasabb évfolyamra lépésének feltételei 95
2.13 Az egyéni tanulói munkarend szabályai, felmentés kötelező tanórai foglalkozásokon való részvétel alól 96
2.14 Elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv 98

3 Az intézmény helyi tanterve 100

3.1 A választott kerettantervek megnevezése, jellemzői 100
3.1.1 **A választott kerettanterv által meghatározott óraszám feletti kötelező tanórai foglalkozások, továbbá a kerettantervben meghatározottakon felül a nem kötelező tanórai foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyaga, az ehhez szükséges kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható tanórai foglalkozások megnevezése, óraszáma** 101
3.2 A választott kerettanterv által meghatározott órakeret - az általános iskola 1-4. és 5-8. évfolyam óratervei 102
3.3 Az Alapfokú Művészeti Iskola nevelési programja és tantervi programja 105
3.3.1 Az alapfokú művészeti oktatás nevelő-oktató munkájának pedagógiai alapelvei, céljai: ... 105
3.3.2 A művészeti iskola legfontosabb funkciói 106
3.3.3 Általános nevelési, pedagógiai célok, feladatok 106
3.3.4 Alapfokú zeneoktatás általános fejlesztési követelményei, feladatai 107
3.3.5 Az alapfokú képző-és iparművészet oktatás általános fejlesztési követelményei, feladatai 107
3.3.6 Az alapfokú táncművészet oktatás általános fejlesztési követelményei, feladatai 108
3.3.7 Az alapfokú színművészet és bábművészet oktatás általános fejlesztési követelményei, feladatai 109

3.3.8 A művészeti iskolában folyó képzés struktúrája, óraterve, tantárgyai, tanítási idő 109
3.3.9 Értékelés az alapfokú művészeti oktatásban 116
3.4 Az alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei, figyelembe véve a tankönyv térítésmentes igénybevétele biztosításának kötelezettségét 117
***3.5 A teljeskörű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok* 117**
3.5.1 Az egészségfejlesztés iskolai feladatai 117
3.5.2 Az egészségnevelési stratégia célja..... 121
3.5.3 Az egészségnevelési program gyakorlati megvalósítása 122
3.5.4 Drogstratégia 123
3.6 A környezeti nevelési program, fenntarthatóságra nevelés 124
3.7 A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére szervezett, a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag 127
3.8 az iskolai könyvtár alapfeladatához kapcsolódó, a könyvtár-pedagógiai programja szerinti tanórai foglalkozások tartására vonatkozó szabályozás 127
3.9 A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása 127
3.9.1 Az alsó tagozat pedagógiai feladatainak megvalósítása..... 127
3.9.2 A felső tagozat pedagógiai feladatainak megvalósítása 128
3.10 Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái (a tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepe, súlya).....129
3.11 Az írásos beszámoltatások rendje, korlátai: 129
3.11.1 A pedagógia értékelés általános jellemzői:..... 131
3.11.2 Az értékelés funkciói:..... 132
3.11.3 Tanulók érdemjegyei: 132
3.11.4 Az értékelés rendszeressége..... 134
3.11.5 Az értékelések során az érdemjegyek megállapításának szabályai az elért százalékok alapján 135
3.12 A tanulók magatartásának, szorgalmának minősítése 136
3.12.1 A magatartási osztályzatok megállapításának szempontja: 136
3.12.2 A szorgalom osztályzatok megállapításának szempontja:..... 137
3.13 Jutalmazás és fegyelmezés az intézményben 138
3.13.1 Jutalmazás..... 138
3.13.2 Fegyelmezés..... 139
3.14 A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai 140
3.15 A mindennapos testnevelés, testmozgás szervezése 141
3.16 Tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek 142
3.17 Az otthoni, napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai 143
3.18 A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei 143
3.19 Sajátos nevelési igényű tanulók fogyatékosság típusához és fokához igazodó fejlesztő program 144

4 Az iskolában alkalmazott sajátos pedagógiai módszerek 144

4.1 Határon túli kapcsolatok 144
4.2 Boldogság program 145

4.3 Lázár Ervin Program 146
4.4 Nemzeti Emlékezetpedagógiai Program 147
4.5 A kompetencia alapú oktatás sajátos pedagógiai módszerei intézményünkben 149
4.5.1 Az iskolában alkalmazott projektmódszer felépítése és tartalma 150
4.5.2 A kulcskompetenciák fejlesztése 151
4.6 Prevenció a tanulók biztonságáért: „Közlekedjünk együtt, vigyázzunk egymásra!" (KEVE) biztonságos közlekedésre nevelő program és a „Kék Tér" program 153
4.6.1 Közlekedjünk együtt, vigyázzunk egymásra!" (KEVE) biztonságos közlekedésre nevelő program 153
4.6.2 A „Kék Tér" program 154
4.7 Komplex alapprogram bevezetése 155
4.7.1 Alapelvek, célok, feladatok 155
Célok: 155
Alapelvek: 155
Feladatok, eljárások, eszközök, módszerek 156
4.7.2 Alkalmazott módszerek: 159
4.7.3 A komplex alapprogram sajátosságai intézményünkben, választott alprogramok: 160
4.7.4 A pedagógusok helyi intézményi feladatainak áttekintése, illesztése a komplex alapprogram bevezetése kapcsán 164
4.7.5 A szülők és a tanulók tájékoztatása a program bevezetéséről 164
4.7.6 Az iskolánkban folyó munkaidőkeret a Komplex Alapprogram bevezetésekor 165
4.7.7 Jelölések az osztálynaplókban 165
4.8 Aktív iskola program 167

5 A Pedagógiai Program módosítása 169

5.1 A módosítás menete: 169
5.2 A Pedagógiai Program nyilvánosságra hozatala 169
5.3 Legitimációs záradék 170
1. számú melléklet 174
2. számú melléklet 187
3.számú melléklet 188

Mottó:
"Az iskola dolga,
hogy megtaníttassa velünk, hogyan kell tanulni,
hogy felkeltse a tudás iránti étvágyunkat,
hogy megtanítson bennünket a jól végzett munka örömére
és az alkotás izgalmára,
hogy megtanítson szeretni, amit csinálunk,
és hogy segítsen megtalálni azt, amit szeretünk csinálni."

(Szent-Györgyi Albert)

1 Iskolánkról - bevezetés

1.1 A települések bemutatása

1.1.1 Üllés

Üllés a Dél-alföldi régióban, Csongrád-Csanád vármegye déli részén, a Homokháti kistérségben helyezkedik el, a Szeged-Kiskunhalas útvonalon, Szegedtől 30 km-re. A lakosok nagy hányada mezőgazdasági termeléssel foglalkozik: gyümölcstermesztés, hajtatott zöldségtermesztés. Ez a település földrajzi viszonyaiból (talaj, domborzat, ásványi anyagok, nyersanyaglelőhelyek hiánya) és a tradicionális iparágak hiányából adódik. Lakónépessége 3163 fő. A település területe 4981 hektár. A község kiterjedt tanyavilággal rendelkezik, 202 hektár a bel-és 4779 hektár a külterület. Az óvodások 20%-a, az iskolások közel 30 %-a tanyán él. A kisgyermekek zömét a szülők kerékpárral, autóval hordják az óvodába, iskolába. A legtávolabbról érkezők autóbusszal járnak be, számukra ingyenes a közlekedés. Azokról a tanyákról, ahonnan nehéz vagy körülményes a buszállomást megközelíteni, télen a Tanyagondnoki Szolgálat munkatársai szolgálati autóval szállítják be a gyermekeket. Az elmúlt 10 évben Üllés Nagyközség külső arculata teljesen megújult. Felújításra került az Alkotóház, az Önkormányzati Konyha, az Önkormányzat épülete, a Csigabiga Bölcsőde és Óvoda, a Déryné Kulturális Központ, az iskola épületei, a közterületek, az utcák és a horgásztó és környéke. Ma egy rendezett, élhető községnek mondható, ahol az emberek szeretnek élni. Nagyon sok civil szervezet segíti a lakosság komfortérzetének javítását, ezekkel a civilszervezetekkel iskolánk is kapcsolatban van, kiemelném a FONÓ Néptáncegyüttes, az Ifjúsági Sportegyesületet, a TESZ-VESZ Közhasznú Egyesületet, a Zöldü(l)lés Egyesületet, a Nyugdíjas klubot, az Árpád Horgászegyesületet, a VÉSZ Egyesületet és az „ Üllési Suli” Alapítványt. Községünk kiemelt rendezvényei: a karácsonyváráshoz tartozó Adventi hétvégék, Alapítványi bál, Húsvét, március 15., Majális a tóparton, Nyárindító napok: falunap, testvérvárossal való találkozó: (Torockószentgyörgy), Kenyér ünnepe, Szent Mihálynap, október 23. ünnepe. Ezek a programok hozzájárulnak falunk közösségépítéséhez az itt élő emberek autonómiájának kialakításához. Kiemelném a FONÓ Néptáncegyüttes, az „Estike” Népdalkör, és a „Rézhúros” banda tevékenységét, akik tevékenységükkel a falu nevét az ország különböző részein ismertté tették.

1.1.2 Forráskút

Forráskút község a Mórahalmi kistérség része. A térség a dél-alföldi régióban, Csongrád-Csanád vármegyében helyezkedik el, területfejlesztés szempontjából hátrányos helyzetű kistérségben. Forráskút község a térségi központtól, Mórahalomtól viszonylag távol helyezkedik el, a térség északi határán. A település lakosainak száma mintegy 2 200 fő.
A település kulturális élete rendkívül színes. Működik a községben ifjúsági egyesület (FIKUSZ Egyesület), az iskolában citera zenekar és színjátszó csoport; a Jerney János Művelődési Házban kézműves játszóház, kézimunka-, szabás-varrás- és tűzzománc-szakkör, baba-mama klub; népdalkör; nyugdíjasklub, továbbá internetes közösségi színtér és könyvtár is.
A településen minden évben falunapot, lovasnapot és hagyományőrző rendezvényeket (tuskóhúzás, aratóünnep, szüreti mulatság) is tartanak.
Több civil szervezet is aktívan tevékenykedik a településen pl. Forráskúti Lóbarát Egyesület, Sportegyesület, Forráskúti Ifjúsági Kulturális és Szabadidős Egyesület, Nagycsaládos Egyesület, mozgáskorlátozottak csoportja, Önkéntes Tűzoltók.
Forráskút minden olyan, kötelező közszolgálati feladatot ellát, amelyet az önkormányzati és más törvények a település feladatkörében megjelölnek. Így biztosított a településen az óvodai nevelés, az általános iskolai oktatás, a többi gyermekkel együtt nevelhető sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók óvodai nevelése és iskolai oktatása, a gyermekek napközbeni ellátása, iskolai napközi, a szociális alapellátások közül a gyermekjóléti szolgáltatás, családsegítő szolgáltatás, az egészségügyi ellátás, a közművelődési feladatok ellátása.
A településen több hivatásos nevelőszülő is tevékenykedik. A náluk többnyire ideiglenesen, általában évekig elhelyezett gyerekek is a település közoktatási intézményeibe járnak. Közöttük többen vannak olyan gyermekek, akik magatartási zavarokkal küzdenek, sajátos nevelési igényűek, esetleg értelmi fogyatékosak. Részben ez is indokolja, hogy az SNI tanulók aránya nagyon magas a településen.

1.1.3 Csólyospálos

Lakosság száma: ~1600 fő.
A település Bács-Kiskun vármegye délkeleti csücskében, a Kiskunság keleti peremén, Kiskunmajsától 12 km-re, a Szegedre vezető műút mentén fekszik.
A község területe az őskortól kezdve folyamatosan lakott volt. Régészeti források igazolják, hogy a bronzkorban és az avarkorban is éltek itt emberek. Az ásatások legkülönlegesebb lelete egy 20 cm hosszú, halványzöld üvegből készült, rátett üvegszálakkal díszített ivókürt. A csólyosi kun vezérnek ránk maradt bronzsisakja a bizonyíték arra, hogy a 13. század közepétől a kunok is jelen voltak a falu mostani területén.
A XVIII. századi jászkun redemptió következtében a kiskunmajsa-szegedi műút nyugati oldalán fekvő Pálospuszta Kiskunmajsához, az út keleti oldalán levő Csólyospuszta Kiskunfélegyházához tartozott. A két puszta egyesítésére, önálló községgé válására 1945-ben került sor. A név azonban a két puszta tanyavilágára vonatkozott, hiszen ekkor a faluközpont még nem alakult ki. A község belterületét 1948-ban jelölték ki. A következő évek során épült fel a majsai út mentén a községháza és az orvosi rendelő, megkezdődött a telefonhálózat kiépítése. 1962-re

alakultak ki az utcák. Ebben az időben adták át az új postahivatalt, majd a tűzoltószertárat és a könyvtárat, felállították a hidroglóbuszt. A 70-es évek elején került sor a tanyai iskolák villamosítására és megkezdődött a tanyák villamosítása is. Az akkor nagy erőkkel induló lakóházépítkezések eredményeképp kialakult a falu belterületének mai szerkezete. Bár a falu határában egyre több az elhagyott, romos tanya, a külterületeken élők száma is jelentős.

A 6510 hektáron elterülő település talaja futóhomok. Határában a réti mészkő előfordulása miatt természetvédelmi terület található. Itt 2008-ban kialakításra került a Földtani Feltárás, amely a nagyközönség előtt is megnyitásra került. A csólyospálosihoz hasonló jelenség csupán néhány helyen – így Kaliforniában, Dél- és Ny-Ausztráliában - ismert.

A lakosság döntő többsége a mezőgazdaságból él. Jelentős a gabona illetve a zöldségtermesztés. Elsősorban burgonyát, paprikát, paradicsomot és különböző káposztaféléket termelnek az emberek. Sokan szabadföldön is, valamint fóliaházakban is gazdálkodnak. A település nagy kiterjedésű tanyavilággal rendelkezik, még ma is 300 háztartás található külterületen.

Csólyospáloson több mint 60 egyéni vállalkozót tartanak nyilván. A Tóth Kertészetben lassan három évtizede foglalkoznak virágtermesztéssel. Az elsősorban helyi lakosokat foglalkoztató vállalkozás többek között hazai és import muskátli és balkonnövényeket korszerű növényházakban gyökereztet. A cég bemutatókertje egyedülálló az országban. A falu büszkesége a Közösségi Ház, amely a környék legnagyobb és legimpozánsabb ilyen jellegű intézménye. Az épülethez tartozó udvarban épült fel a „falu kemencéje”, amelyet közösségi és családi rendezvények alkalmával bárki kipróbálhat finom, hagyományos étkek elkészítése céljából. A legjelentősebb, évente sorra kerülő rendezvények közül is kiemelkedik a Nyári Birkapörköltfőző Fesztivál, amely az önkormányzat legnagyobb kulturális, sport és gasztronómiai eseményének számít. A közösségi összefogásnak köszönhetően 2011-ben megnyitásra került a Helytörténeti Gyűjtemény, amely azóta folyamatosan látogatható.

A 70-es évek közepéig négy külterületi iskola működött a település tanyavilágában lakó diákok oktatásának biztosítására. Ma a központban levő iskola a település egyetlen oktatási intézménye, melyet jelenleg 179 tanuló látogat. A napközi otthonos óvoda több mint 50 kisgyereket lát el.

1.2 Az intézmények bemutatása; humán erőforrásai, infrastrukturális és tárgyi feltételrendszerének jellemzői

1.2.1 Forráskút

Az általános iskolai oktatás az Üllés, Forráskút, Csólyospálos Községi Általános Iskola és Alapfokú Művészetoktatási Iskola többcélú közoktatási intézményben folyik. Az általános iskolában integrált formában folyik gyógypedagógiai nevelés. Az iskola egy feladatellátási helyen működik, épülete a község szélén helyezkedik el, jól felszerelt épület. Az alapfokú művészetoktatás, mely a 2013-ben indult minősítési eljárás során kiválóra minősített címet kapott, helyben valósul meg. Az általános iskolába közel 150 fő tanuló jár normál osztályba, 8 tanulócsoportba, az egy csoportra eső átlag 18,25 fő. Az integráltan fejlesztett SNI tanulók száma (26 fő) is és aránya (18 %) is magas az országos átlaghoz képest. Az e körbe tartozó tanulók a szakértői bizottság véleménye alapján kerültek SNI körbe, ezáltal különleges gondozásba. Az általános iskolában a tanulók közel 10 %-a hátrányos helyzetű, 8 %-a pedig halmozottan hátrányos helyzetű. Arányuk egyenletesen oszlik meg az évfolyamban tanuló osztályok között, kiemelkedő magas arányban, egyik osztályban sincsenek e körbe tartozó tanulók. Az iskolába csak néhány fő bejáró tanuló van, többnyire tömegközlekedési eszközzel a szomszédos falvak tanyáiról. A délutáni foglalkozásokon részt tudnak venni a Volán járatok menetrendje ezt lehetővé teszi, illetve az intézmény is figyel erre a foglalkozások, egyéni foglalkozások beosztásánál. Magántanuló jelenleg nincs az iskolában. Az iskola csak nagyon indokolt esetben, elsősorban orvosi javaslat alapján engedélyezi a magántanulói jogviszonyt. A szülők sem kérik a magántanulói státuszt, mert nem tudják otthon gyermeküknek az önálló felkészülést biztosítani. Az intézményre térségi szerep hárul a SNI tanulók fogadását illetően, mivel rendelkeznek a megfelelő pedagógusokkal és pedagógiai hagyományokkal. Így Zsombó, Csólyospálos, Bordány és Üllés településekről is kerültek hozzánk tanulók.

Az iskola épülete a Jókai Mór utca és az Iskola utca sarkán lévő Jókai u. 32. sz., 204/1 hrsz. iskolai telken helyezkedik el. Az épület általános iskolai alapellátási célt szolgál 1-8. osztályos tanulók részére. Az iskola jól megközelíthető helyen van, bár a tanyán élő gyerekek iskolába járása problémákat vet fel. A jelenlegi iskola épülete több építési ütemben valósult meg és nyerte el jelenlegi állapotát. Az eredeti épületrész 1951-52-ben épült, és tartalmazta a jelenlegi bejáratot a mellette lévő irodát és 2 db tantermet udvari oldalfolyosó rendszerrel. A további földszintes épületbővítmény 1959-60-ban épült, amely a jelenlegi fejlesztőszobát és további 2 db tantermet tartalmazza oldalfolyosós rendszerrel. 1985-86-ban további bővítéssel épült a telek délnyugati oldala mentén egy kétszintes épületrész, amely 4 tantermet és szintenként 2-2 vizesblokkot, valamint igazgatói irodát és tantestületi termet tartalmaz. Végül az előző kétszintes épületrész 1994-ben, északnyugati irányban 2 db csoportteremmel, valamint a földszinten fizikai-kémiai szaktanteremmel, az emeleti szinten is egy tanteremmel bővült. A kialakult jelenlegi állapot szerint az épület oldalfolyosós rendszerű, a Jókai utca felőli szárny földszintes, az északnyugati szárny pedig egyemeletes.

A DAOP pályázat keretében az iskolaépület teljes körű akadálymentesítését, lift kialakítását, a tantermek, valamint a bejárat és a bejárat megközelítését lehetővé tévő rámpa megfelelő kiépítését, továbbá a kapcsolt helyiségek fizikai akadálymentesítését jelentették. A nyílászárók korszerűsítése az egész épületet érintette, és az energiatakarékossági szempontok figyelembevételével készült el. A Jókai utcai szárnyhoz tornaterem és kiszolgáló egységei épültek fel, valamint egy új technika-kézműves szaktanterem. Az intézmény több alkalommal részt vett a TIOP projektekben, korábban 15, három éve pedig 23 db PC-t, egy szervert, 6 aktív táblát és projektort, valamint 3 kijelző panelt, tanári laptopokat kapott az iskola.

Az általános iskolai oktatáshoz a szakos ellátás megfelelő. A sajátos nevelési igényű tanulók integrált fejlesztését 2 fő gyógypedagógus végzi. A rehabilitációs fejlesztést az integrációban tanulóknak a szakértői bizottság javaslata alapján biztosítjuk. A hátrányos helyzetű gyermekek megsegítését gyermekvédelmi felelős és szociális segítő biztosítja. Az elmúlt években az iskola többször pályázott sikerrel a TÁMOP és TIOP kiírások keretében, ennek eredményeképpen a pedagógusok közül szinte mindenki részt vett IPR, IKT valamint különböző kompetenciaalapú továbbképzéseken, 2020-ban pedig a Komplex Alapprogram bevezetéséhez kapcsolódó DFHT, KIP és más alprogrami képzéseken.

1.2.2 Üllés

Községünk Göbölyjárás, majd Árpádközpont néven 1948-ig közigazgatásilag Kiskundorozsmához tartozott. A környéken működő néhány iskola így szintén a közös igazgatás alatt működött. Wlasisits Gyula miniszter 1898 januárjában írta alá a kiskundorozsmai iskolák államosításáról szóló szerződést. Az üllési tanyavilágban 1865-ben épült fel az első iskola Göbölyjáráson, majd 1888-ban az üllési, 1902-ben a baromjárási elemi népiskola. Nehéz körülmények között folyt az oktatás, a hatályos közoktatási törvény előírásának a két- háromszorosát is meghaladta az egy osztályba járó tanulók létszáma. „ A gyerekek a padokban egymástól írni sem tudnak; de a padok mellett, a tanítói emelvényen, szenes ládákon stb. is a padokban el nem férő gyermekek állnak és ülnek.” A falu legelső iskolája egy tanteremből és egy szolgálati lakásból állt. Ez az iskola a világháborúig egy tanítóval működött, 1-6. osztályig oktatta a gyakran 60-70 fős diáksereget. Ez az úgynevezett ,,Öregiskola" vagy ,,Bagolyár" 1957-ig működött.
Az 1910-es évekre kiépült és megerősödött a külterületi és benne az üllési iskolahálózat. A világháború és a politikai változások nem kedveztek a művelődési viszonyoknak. Az 1926. évi VII. törvénycikkben elfogadott Klebelsberg Kunó vallás- és közoktatásügyi miniszter nevével ismert népiskolai építési program Kiskundorozsma külterületén is eredményes beruházásokkal járt. Megépültek az újabb iskolák: Radnai utca 2., Hármas Iskola, Karahomoki Iskola, illetve működött még a Galambosi, a Wolf-majori béresek gyerekeinek épített Baromjárási Iskola is. 1941- től az iskolák átálltak a nyolcosztályos képzési rendszerre. A már végzett tanulók részére ismétlő iskolai tanítás állt rendelkezésre, 1928-ig általános ismétlő, 1928-tól kezdve pedig a gazdasági ismétlő osztályok kezdték meg működésüket.

1950-től a gyermeklétszám növekedése és a kisebb osztálylétszámok miatt újabb szükségtantermeket alakítottak ki Borsos László illetve Dér Istvánné akkori igazgatók irányításával. Ezek a tantermek volt bolthelyiségek: a Legyes Iskola (mai nyomda helyén) a Tari ill. Márton-féle bolt helységben (buszmegálló ill. jelenlegi papírbolt). Közben a község 1 tanítós (Kiss János) tantestülete is egyre növekedett (8-10 fő körül). 1955-ben szükségessé vált új tantermek kialakítása. Ekkor épült a Radnai u.2. sz. alatti 3 tanterem, iroda, nevelői szoba a Bon-kastély bontási anyagának felhasználásával, községi összefogással.

Az új igazgató Csóti Szilveszter lett. A 60-as években az alsó fokú tanítás mellett 1963/64-es tanévtől kezdve néhány évig gimnáziumi (középfokú) oktatás is folyt. A 1970-es évek elejétől figyelhető meg a külterületi iskolák drasztikus elnéptelenedése. Majd a 70-es években a közoktatás-politikai párthatározat szellemében a körzetesítés miatt ezek a külterületi iskolák megszűntek, tanulói a falusi iskola bejárói lettek. 1964-ben felépült az új, emeletes négy tantermes iskola az akkori Felszabadulás utcában. 1963 és 1971 között az Üllési Általános Iskola és Gimnázium érettségi bizonyítványt is kiadhatott. Az utolsó évfolyam 1971-ben fejezte be tanulmányait.

1960-tól a régi szülőotthon helyén napközi otthon létesült, az iskola előkészítést az 1950-es évektől létrejött óvoda biztosítja.

A gimnázium megszűnése után ez az épület adott teret a szaporodó fiatal általános iskolai korosztálynak. A későbbiekben a község két-két tanteremmel és egy tornateremmel bővítette az épületet. Az iskola az utóbbi időben is töretlen, a kor követelményeinek igyekszik megfelelni. Ezért újabb két tanteremmel bővült az épület, egy számítástechnikai szaktanteremmel és egy iskolai könyvtárral, amelyet pályázati pénzből és az önkormányzat megtakarításából sikerült megvalósítani.

Az iskola nagy szerepet vállalt mindenkor a felnőttoktatásban is. Az 1940-es években analfabéta-tanfolyam, 1950-től pedig általános iskolai osztályokban szerezhettek bizonyítványt a tanulni vágyó felnőttek. 1962-ben a Hódmezővásárhelyi Mezőgazdasági Technikum létesített kihelyezett tagozatot, a két évfolyamon kb. 40 fő végzett. A Radnóti Miklós Gimnázium levelező tagozatán szintén két osztálynyi felnőtt szerzett érettségi bizonyítványt. Mindezen oktatásokban a helyi iskola nevelői vállaltak szerepet.

Intézményünkben tanulóink tanítása két telephelyen folyik: a Radnai utca 2. szám alatti telephelyen az első három évfolyam, míg a Dorozsmai út 53. szám alatti telephelyen a további évfolyamok képzése zajlik.

Iskolánk fejlődése az utóbbi években is töretlen. A kor követelményeinek igyekszünk megfelelni, ezért létesült számítástechnika termünk és kapott méltó helyet az iskolai könyvtár. Az új blokk pályázati pénzből és az önkormányzat megtakarításából készült el. Üllés Nagyközség Önkormányzata KEOP, DAOP és TOP pályázatok keretében akadálymentesítési és energetikai korszerűsítéseket is folyamatosan végrehajt.

A testület mindenkor kiemelten kezelte a tanulók kulturális-esztétikai nevelését. Ennek keretét adja meg az alapfokú művészeti iskola, melyben 1995 óta évente közel 100 tanuló néptánc és hangszeres zene tanszakon, valamint környezet- és kézműveskultúra tanszakokon tölti hasznosan a délutánjait. 1992-ben tiszteletünk jeléül felvettük régi kollégánk Fontos Sándor

festőművész nevét, s igyekszünk az ő szellemében a kultúrát, szülőfaluját szerető humanista embereket nevelni.
Iskolánk kiemelt céljai közt szerepel a környezettudatos magatartás és a környezetért felelősséget vállaló életvitel formálása. 2014-ben elnyertük az „Örökös Ökoiskola” címet. A környezetvédelem keretein belül változatos programokat kínálunk tanulóinknak. Az iskolában keletkező hulladékot igyekszünk szelektíven gyűjteni, évente rendezünk iskolai papírgyűjtést, gyűjtjük az elhasznált elemeket is.
Szaktantermeink és osztálytermeink alkalmasak interaktív tanórák megtartására, a legtöbb tanteremben laptop és projektor, illetve öt tanteremben aktívtábla áll a rendelkezésre, ezek az informatikai eszközök és a szemléltető eszközök a szakmai munka sokoldalú megközelítését szolgálják. Az eszközök által új tanítási-tanulási módszereket, a pedagógusoktól új együttműködési formák elsajátítást kívánta meg, amelyek bevezetésével megújította az iskola módszertani kultúráját, és jelentős előrelépést jelentett az informatikai eszközfejlesztésben, taneszközkészletben.
Az intézményünk nevelőtestülete arra törekszik, hogy a tanulók legyenek birtokában olyan eszköz alapú tudásnak, amely nélkülözhetetlen további fejlődésükhöz, felidézhetővé, alkalmazhatóvá, felhasználhatóvá teszi számukra a megszerzett ismereteiket.
Intézményünkben fontos feladat a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő gyerekek és a sajátos nevelési igényű gyerekek problémájának a megoldása, előtérbe helyezzük a velük való egyéni bánásmódot. A gyengén teljesítő, tanulási nehézségekkel küzdő és a sajátos nevelési igényű tanulók felzárkóztató, illetve fejlesztő foglalkozásokon vesznek részt. A tanítási órákon képességeiknek megfelelő feladatokat kapnak. Kiemelten foglalkozunk mindkét tagozaton a tehetséggondozással. Tanulmányi versenyeredményeink jelentősek. Az iskola rendszeresen szervez, és eredményesen vesz részt helyi, regionális és országos versenyeken. Az Oktatási Hivatal 2016-ban vándordíjat alapított Csongrád-Csanád vármegyében, „Az év legeredményesebb tehetséggondozó általános iskolája” címen. A díjakat megyénként egy-egy, az adott tanévben az Oktatási Hivatal által szervezett tanulmányi versenyeken helyezést elért tanulók eredményei alapján megállapított legtöbb pontot elért általános iskola kapja. 2017-ben a vándordíjat iskolánk, a Fontos Sándor Általános Iskola nyerte el.

1.2.3 Csólyospálos

A Csólyospálosi Általános Iskolában az 1956/1957-es tanévben kezdődött meg a tanítás 104 fővel. Előtte tanyasi iskolákba jártak a gyerekek. Később felújították és kibővítették az iskola épületét, az új épületrészben a 80-as években kezdődött meg az oktatás. Jelenleg a Klebelsberg Központ által irányított Szegedi Tankerületi Központ a fenntartónk és a működtetőnk is.
Intézményünkben nappali rendszerű, általános műveltséget megalapozó iskolai oktatás, nevelés folyik. Családias környezetben és légkörben a 2020/21-es tanévben 8 osztályban 180 tanuló végzi tanulmányait. A környező településekről az önkormányzat által finanszírozott **iskolabusz** szállítja a diákokat Csólyospálosra.

Intézményünk:

1. ***Innovatív.*** Mindig fejlődésre törekszünk. Jellemző a pedagógusok magas szintű képzettsége, felkészültsége, a magas szintű oktatás, a pedagógiai munkában folyamatos az innováció, a legújabb oktatási módszereket is alkalmazzuk.
2. ***Inkluzív:*** elfogadó és befogadó. Jellemző a sajátos nevelésű igényű gyermekek integrációja, a gyermekeket egymás elfogadására, az egymással való együttműködés képességére neveljük. A **különleges bánásmódot igénylő gyermekek** fejlesztésére nagy hangsúlyt fektetünk. 2005 őszétől integrált oktatás keretében felvállaljuk a sajátos nevelési igényű, illetve beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő tanulók ***fejlesztését***. figyelembe véve a speciális különbségeiket. A ***lemaradó, hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatása*** megtörténik korrepetálásokon, illetve részt veszünk az IPR-programban, valamint Útravaló Ösztöndíjprogram keretében is folyik tanulónk fejlesztése, segítése. A ***Csongrád Csanád Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Mórahalmi Tagintézménye*** szakembereinek közreműködésével valósul meg az iskolapszichológusi és a logopédiai ellátás.
3. ***Gyermekközpontú, szeretetteljes***. A gyermekek egyéni személyiségvonásait figyelembe vesszük. A tantervi követelmények teljesítésére való törekvés mellett a gyermekek lelki fejlődésével is ugyanúgy foglalkozunk. Kisiskola révén minden gyermeket ismerünk, egységes értékrendet képviselünk. Jellemző az empátia, nyitottság, együttműködés, tolerancia, megbízhatóság, türelem.
4. ***Szülő – gyermek - pedagógus hármas egységét*** képviselő. Törekszünk az oktatás szereplőivel való jó kapcsolat kialakítására (gyerekek, szülők, egyéb intézményi partnerek). Sikereink egyik forrása, hogy közösen tevékenykedünk a felnövekvő nemzedék érték- és normarendszerének kialakításán.
5. ***Sokoldalú.*** A kötelező anyagon túl, sokszínű és sokszintű, a mindennapok során jól alkalmazható ismerethez jutnak diákjaink (színvonalas tehetséggondozás, népszerű, színvonalas rendezvények, Örökös Boldog Iskola, Örökös Ökoiskola, Bázisintézmény, Aktív iskola, kooperatív munka, Bozsik program, interaktivitás, kompetenciafejlesztés, személyiségfejlesztés, esztétikus környezet, we speak English, ECDL oktatás, művészeti oktatás).

Kiemelt célunk a gyermekek harmonikus személyiségfejlesztése, valamint az értelmi képességek fejlesztése mellett a gyerekek érzelmi intelligenciájának fejlesztése, mely lehetővé teszi, hogy a tanuló szűkebb és tágabb környezetében önmagát megtaláló, boldog, egészséges, jövőképpel rendelkező, a társadalomba beilleszkedni tudó, képességeit kibontakoztatni tudó emberré váljon.

Pedagógiai tevékenységünk kiemelt célja még, hogy innovatív, gyermekközpontú nevelő-oktató munkával és sok-sok szeretettel karöltve, tanulóinkat hozzásegítsük az életben való boldoguláshoz, azaz olyan tudással és képességekkel ruházzuk fel őket, amelyek révén sikeresek lehetnek munkájukban, magánéletükben és a közéletben, amely önbizalmat ébreszt bennük, ugyanakkor kritikussá teszi őket önmagukkal és a világgal szemben.

Sajátos céljaink:

→ ***Angol nyelv oktatása*** az első osztálytól

→ ***ECDL vizsgára*** való felkészítés

→ Sport orientáltság, különösen a ***foci*** terén, részvétel a ***Bozsik programban, az AKTÍV ISKOLA programban***

→ Hagyományápolás

→ Fenntarthatóságra nevelés, ***környezettudatosság*** megjelenítése az iskola mindennapjaiban (ÖRÖKÖS ÖKOISKOLA)

→ ***Boldogságórák tartása***, a boldogságprogramban való részvétel

→ ***Relaxációs foglalkozások*** tartása**,** a stressz- és feszültségoldó módszerek tanítása

→ Az Oktatási Hivatal ***Bázisintézményeként*** jó gyakorlataink megosztása

→ A kooperatív tanulás és inkluzív környezet kölcsönösen függenek egymástól. **Kooperatív tanulásszervezéssel** biztosítjuk az oktatásban való egyenlő részvétel, egyenlő hozzáférés lehetőségét, a másság elfogadását, és az egymáshoz való alkalmazkodás elősegítését.

Az ***alkalmazkodó tanulásszervezés*** hívei vagyunk, ahol az iskola alkalmazkodik a diák tulajdonságaihoz, szükségleteihez, természetesnek vesszük a tanulók közti különbségeket. Ennek gyakorlati megvalósítására alkalmazzuk a kooperatív módszert, amelynek nagy hagyománya van iskolánkban. A kistérségben elsőként vezettük be, így nagy tapasztalatokkal rendelkezünk hasznosságáról.

A kompetencia alapú oktatás bevezetésére 2006-ban - ***HEFOP-os pályázaton*** nyert 17,6 millió forintból - olyan eszközbeszerzésekhez és szakmai ismeretekhez jutottunk, amelyekből a mai napig profitálhatunk. Oktató-nevelő munkánkat jól felszerelt számítástechnika szaktanterem segíti. Az IKT eszközök alkalmazását kiemelt feladatnak tekintjük, **interaktív tanórák** megtartására valamennyi termünkben lehetőség van. Biztosítottak a multimédiás eszközök: számítógép, laptop, interaktív tábla, digitális tananyag elérhetősége a szélessávú internet segítségével.

Rendszeres nem tanórai foglalkozások keretében, valamint a gyermekek szabadidős sávjában sokszínű és sokrétű programot biztosítunk.

A délutáni felkészülést 4 alsó és 2 felső tagozatos ***napközis csoport*** segíti.

Alapvető feladatnak tekintjük a gyermekek ***tehetségének kibontakoztatását,*** a saját környezetben kiemelkedő teljesítményt produkáló tanulók más környezetben való megmérettetését. A tehetségek felismerése, felkarolása céljából ***kibővítettük szakköreinket***, hogy minél szélesebb körben legyen lehetőségük diákjainknak a további fejlődéshez, megmérettetési lehetőségeket biztosítunk a tanulmányi és egyéb versenyeken való részvétellel ezáltal is sikerélményhez juttatva diákjainkat. Tanórán kívüli foglalkozás keretében ***tehetséggondozó foglalkozásokat*** tartunk: énekkar, matematika, angol, anyanyelv, ZÖLDIKE (természettudományos), számítástechnika, ECDL-vizsgára történő felkészítés, kézilabda, labdarúgás, sakk témakörökben. Részben művészeti oktatás, részben egyéb foglalkozások keretében gyermekeink kézműveskedhetnek, néptáncolhatnak, gitározhatnak, zongorázhatnak és furulyázhatnak is.

Környezetnevelési- és egészségnevelési programjaink nagy népszerűségnek örvendenek. Gyermekeink nagy számban vesznek részt a túrákon, a különböző neves napokhoz kötött rendezvényeinken, valamint a hagyományosnak mondható egyéb szervezéseken pl.: faültetés, haletetés. 2014-ben elnyertük **az Ökoiskola Címet,** amely a környezettudatos nevelés területén élenjáró iskolák ***legmagasabb szintű állami elismerése.*** Ezt a címet 2018. szeptember 1-jétől megújítottuk, így 2021. augusztus 31-ig jogosult iskolánk a cím használatára. Az Ökoiskola cím elismerése annak a pedagógia és intézményvezetési folyamatnak, melynek eredményeképpen a növendékeink számára természetessé válik az egészség- és környezettudatos életmód, az igazságos társadalmi berendezkedés iránti igény és a globális és lokális problémák iránti nyitottság, valamint aktívan tudnak tenni a felismert problémák megoldásáért. Gyermekeinket nemcsak a környezet megvédésére kívánjuk nevelni, hanem a környezettel való együttélésre, környezeti kultúrára.

Intézményünk aktív részt vállal a falu, **Csólyospálos Község kulturális életében**. Nemzeti ünnepek, kulturális rendezvények falusi szintű lebonyolításában szinte minden alkalommal oroszlánrészt vállalunk, aktív résztvevő, illetve főszereplői iskolánk tanulói, pedagógusai. Szakmai tudásunkkal hozzájárulunk az iskola és ezáltal a falu jó hírnevének öregbítésében. Jól bevált, immár hagyományosnak számító, átlagosnál színvonalasabb **rendezvényeinket** (Katalinbál, Mikulás, Karácsony, Farsang, Anyák napja, Gyermeknap stb.) a jól működő Szülői Munkaközösséggel karöltve szervezzük meg. Rendezvényeink ***falusi szintű rendezvényekké váltak,*** amelyek nemcsak a csólyospálosiakat, hanem a környező települések lakóit is elismerő szavakra ösztönzik.

Intézményünk **az Oktatási Hivatal Bázisintézményeként** módszertani központként, egyfajta tudásbázisként ösztönzője a Magyarországon működő állami és nem állami fenntartású köznevelési intézményekben folyó szakmai munkának, tagja a bázisintézmények magyarországi hálózatának. Megosztjuk a már működő jó gyakorlatainkat, helyet és lehetőséget biztosítunk műhelymunkák, bemutató órák, versenyek, továbbképzések számára.

2016-tól Boldog Iskola, 2017-től **Örökös Boldog Iskola** vagyunk. Tanulóink értelmi képességeinek fejlesztése mellett kiemelten fontos számunkra a gyermekek érzelmi intelligenciájának fejlesztése. Boldog gyermekeket szeretnénk nevelni, akik ismerik és alkalmazzák a társas viselkedés szabályait, bátran szembe néznek a nehézségekkel. Ötödik éve tartunk több tanulócsoportban boldogságórákat, melynek elsődleges célja a harmonikus személyiségfejlesztés valamint a közösség építése.

Kistérségi **verseny szervezését** is vállaljuk matematikából a 2-4. évfolyam, valamint részt veszünk kistérségi versenyeken, rendezvényeken.

A diákok érdekképviseleti szerve a ***diákönkormányzat,*** amely rendszeresen szervez szabadidős programokat, valamint minden évben megszervezi az erdélyi testvériskolánkkal való találkozást, közös programok (táborozás, kirándulás) keretében.

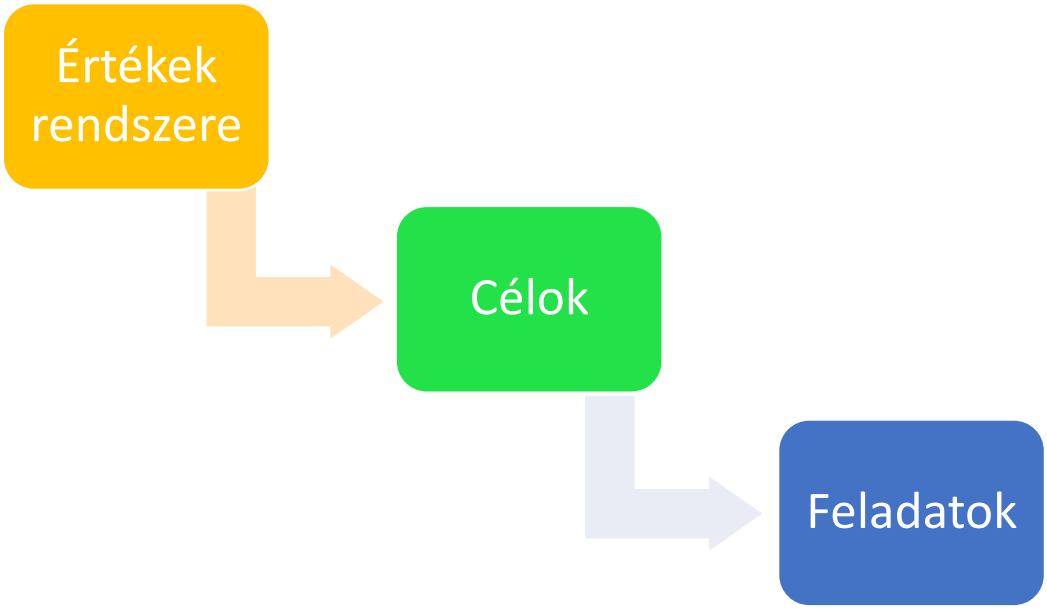
Az iskolában működő ***Diák- és Szabadidősport Egyesület*** biztosítja a gyermekek sportolását, versenyeztetését. Az iskolaorvos által kiszűrt gyermekeink - gyógypedagógus által irányított - gyógytestnevelés órákon vesznek részt.

Iskolánkban 2014. szeptemberétől testnevelés órák keretein belül bevezetésre került a 4-8. évfolyamon a **relaxáció,** amelyet 2015. szeptemberétől az alsós osztályokra is kiterjesztettünk a pozitív tapasztalatokra építve. A gyerekek életkori sajátosságaihoz illeszkedő relaxációs módszereket tanulnak, melyek eredményeként a tanítványok stresszkezelése javul. Ezen túl fejlődik analógiás gondolkodásuk, kreativitásuk, testképük, testtudatosságuk, énképük, mindez összegződve a személyiségük harmonizálását szolgálja.

Fontosnak tartjuk a Magyarországon és a határon túl élő magyarsággal személyes kapcsolataink kialakítását és erősítését. Kapcsolatot ápolunk határainkon túl élő magyar iskola nevelőivel, tanulói közösségével. Iskolánk immáron tizenharmadik éve szoros **testvériskolai kapcsolatot** ápol az erdélyi Erdőfülével. Az idei tanévben szakmai napok keretében is vendégül láttuk az Erdővidéki pedagógusokat, amely keretében szakmai-pedagógiai konferenciákat, konzultációkat szerveztünk a pedagógusoknak tapasztalatcsere, a tudás és a „jó gyakorlatok" átadása céljából. Határtalanul pályázat keretében hetedikeseink minden évben ötnapos kiránduláson vesznek részt Erdélyben.

Iskolánkban 2008 óta *négyszer történt fenntartóváltás úgy, hogy* az intézmény szakmai önállóságát és hagyományait megőrizhette, így az intézményben **eredményes, hatékony** és **méltányos** munka folyik.

2 Az iskola nevelési programja

2.1 Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

2.1.1 Az iskolánkban folyó nevelő - oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 1. §-a a köznevelés egészéről az alábbiak szerint rendelkezik:

1. § (2) A köznevelés közszolgálat, amely a felnövekvő nemzedék érdekében a magyar társadalom hosszú távú fejlődésének feltételeit teremti meg, és amelynek általános kereteit és garanciáit az állam biztosítja. A köznevelés egészét a tudás, az igazságosság, a rend, a szabadság, a méltányosság, a szolidaritás erkölcsi és szellemi értékei, az egyenlő bánásmód, valamint a fenntartható fejlődésre és az egészséges életmódra nevelés határozzák meg. A köznevelés egyetemlegesen szolgálja a közjót és a mások jogait tiszteletben tartó egyéni célokat.
(3) A nevelési-oktatási intézmények pedagógiai kultúráját az egyéni bánásmódra való törekvés, a gyermek, a tanuló elfogadása, a bizalom, a szeretet, az empátia, az életkornak megfelelő követelmények támasztása, a feladatok elvégzésének ellenőrzése és a gyermek, tanuló fejlődését biztosító sokoldalú, a követelményekhez igazodó értékelés jellemzi.

Iskolánk pedagógiai programja az Nkt. valamint a Nemzeti Alaptantervre épülő kerettantervekkel és irányelvekkel összhangban határozza meg az alapfokú nevelő és oktató munka minden hazai iskola számára előírt közös követelményeit. Nevelő - oktató munkánk során a személyiség harmonikus fejlesztése érdekében az alábbi alapelveket tartjuk szem előtt.

Pedagógiai alapelvünk, hogy:

- iskolánk nevelő – oktató munkájában a demokratizmus, a humanizmus, az egyén tisztelete, a lelkiismereti szabadság, a személyiség fejlődése, az alapvető közösségek (család, nemzet, az európai nemzetek közössége, az emberiség) együttműködésének kibontakoztatása, a népek, nemzetek, nemzetiségi, etnikai csoportok és a nemek egyenlősége, a szolidaritás és a tolerancia értékei hatják át a tanítási-tanulási folyamatokat;
- alapvető jelentőséget tulajdonítunk a kulcskompetenciák kialakításának, az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges motívumok és tanulási képességek kiművelésének;
- kiemelt figyelmet fordítunk az emberiség előtt álló közös problémákra és a különböző kultúrák iránti nyitottságra;
- pedagógiánk elfogadott alapelve: **a komplexitás elve**, azaz annak állandó figyelembevétele, hogy a nevelés során biológiai, fiziológiai, pszichológiai és társadalmi törvényszerűségek hatásával kell számolnunk;
- a nevelés **két alapvető tényezője**: a pedagógus és a növendék egyenrangú félként vesz részt a folyamatban, közöttük aktív kölcsönhatás van;
- **a nevelő vezető, irányító, kezdeményező szerepe** érvényesül a pedagógiai légkör kialakításában, a tanulók aktivitásának kibontakoztatásában, tevékenységük megszervezésében, személyiségük fejlesztésében;
- a **közösségek biztosítanak terepet** a növendékek önállóságának, öntevékenységének, önkormányzó képességének kibontakoztatásához;
- az iskola valamennyi dolgozója és tanulója kölcsönösen tiszteletben tartja **egymás emberi méltóságát**;
- minden iskolai tevékenységünket - az oktatás és nevelés terén egyaránt - **a gyermekek okos szeretete** hatja át;
- iskolánk a fiatalokat felkészíti az önálló ismeretszerzésre és önművelésre, ennek feltétele a tanulási képességek és szilárd alapkészségek kialakítása;
- a tanulás tervezésében, szervezésében és irányításában **a tevékenységközpontú tanítási gyakorlatot honosítjuk meg**, mely életszerű helyzetek teremtésével alkalmat nyújt konkrét élmények és tapasztalatok gyűjtésére;
- **alkotó pedagógiai klímát** teremtünk az eredményes munka érdekében;
- minden tanulónak biztosítjuk az egyéni adottságai, képessége és tehetsége szerint az **önmegvalósítás lehetőségét;**
- az egyéni szükségletek szerint megfelelő feltételeket nyújtunk gyermekeinknek a **tanulási esélyegyenlőség megteremtéséhez;**
- minden támogatást megadunk ahhoz, hogy tanítványaink elsajátítsák **az élethosszig tartó tanulás alapjait**, valamint a folyamatot megkönnyítő képességeket, készségeket és **kompetenciákat: a szövegértési – szövegalkotási, matematikai – logikai, szociális, életviteli és környezeti, az életpálya-építési, idegen nyelvi, valamint az infokommunikációs technológiákat;**

- a kompetencia alapú oktatás során az ismereteket – készségeket és attitűdöket kölcsönhatásban fejlesztjük;
- hatékony felzárkóztató munkával támogatást adunk a **szociokulturális hátrányok leküzdéséhez;**
- iskolánk segíti a világban való eligazodást az **idegen nyelvek oktatásával**;
- az általános társadalmi modernizációt követve **lépést tartunk az informatikai forradalommal;**
- az egyéni adottságokat figyelembe véve kialakítjuk tanítványainkban **a teljesítményorientált** beállítódást, az önálló tanulás képességét;
- a nevelési - oktatási folyamatokban következetes „emberléptékű" követelményeket támasztunk;
- a **szociális, életviteli és környezeti kompetencia** fejlesztését az ember és társadalom műveltségi blokk mindhárom aspektusa szolgálja: a történelem, az emberismeret és a társadalomismeret (jelenismeret);
- megalapozzuk a konstruktív életvezetés, az egyéni életpálya-építés és egészséges életmód készségét;
- reális önismeret és életszemlélet kialakításával segítjük a megfelelő **továbbtanulási irány, illetve pálya kiválasztását**;
- a kommunikációs - és viselkedéskultúra elsajátíttatásával kialakítjuk a tárgyi és személyes világukban való eligazodás képességét;
- alapvető értéknek tekintjük a szűkebb és tágabb hazához való kötődés érzését, környezetünk megismerésének és megóvásának igényét;
- **a NAT valamennyi műveltségi területe szolgálja a kulcskompetenciák fejlesztését**: a magyar nyelv és irodalom; az élő idegen nyelv; a matematika; az ember és társadalom; ember a természetben; földünk – környezetünk; a művészetek; az informatika; az életviteli és gyakorlati ismeretek; a testnevelés és sport;
- az integrációs felkészítés a személyiségfejlesztés, a közösségfejlesztés segítségével járul hozzá a tanulási kudarcból, a szociális hátrányból eredő lemaradás csökkentéséhez, a tanuló egyéni képességének, tehetségének kibontakoztatásához, tanulási, továbbtanulási esélyének növeléséhez;
- a tanulás-tanítás folyamatában biztosítjuk a tudás **tárgyilagos és többoldalú** átadását anélkül, hogy állást foglalnának, vagy tanulóinkat állásfoglalásra kényszerítenék ezek igazságtartalmát illetően. A pedagógus kifejezheti saját meggyőződését, de semmilyen formában nem késztetheti a tanulókat arra, hogy véleményével azonosuljanak;
- állami iskola lévén nem lehetünk elkötelezettek egyetlen vallás vagy világnézet mellett sem, tiszteletben tartjuk a szülőknek azt a jogát, hogy gyermekeik világnézeti neveléséről döntsenek, gondoskodunk azonban ***alapvető erkölcsi ismeretek*** elsajátíttatásáról;
- magyar nyelven oktatunk;
- felelősek vagyunk a tanulók **testi, érzelmi, értelmi és erkölcsi** fejlődéséért, közösségeik kialakulásáért és fejlődésért;

- a pszichés fejlődés zavarai miatt akadályozott tanulók esetében ki kell alakítanunk az egészséges énképet és önbizalmat, növelni kell a kudarctűrő képességet.

2.1.2 Az iskolánkban folyó nevelő - oktató munka pedagógiai céljai

Pedagógiai tevékenységünk célja mindazoknak az intellektuális és emberi – erkölcsi értékeknek a kialakítása tanítványainkban, amelyek birtokában úgy tudják egyéni boldogulásukat megteremteni, hogy az egyben a szűkebb és tágabb közösségük javát is szolgálja.
Célok az alapfokú nevelés-oktatás első szakaszára (1 – 6. évfolyam):

- az iskolába lépő kisgyermekben óvni és fejleszteni a megismerés, a megértés és a tanulás iránti érdeklődést és nyitottságot;
- **átvezetni a gyermeket** az óvoda játékközpontú tevékenységeiből az iskolai tanulás tevékenységeibe;
- **fogékonnyá tenni** a tanulót saját környezete, a természet, a társas kapcsolatok, majd a társadalom értékei iránt;
- az iskola **adjon teret** a gyermek játék és mozgás iránti vágyának;
- az iskola **segítse** a gyermek természetes fejlődését, érését;
- az iskola a tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában elemi ismereteket közvetítsen, alapvető képességeket és alapkészségeket fejlesszen;
- társas kapcsolataikat hassa át az egymás iránti tisztelet, fogadják el a szabályokat és megállapodásokat, alkalmazzák a kulturált együttélés normáit, tudjanak együttműködni másokkal;
- szeressék és óvják természeti környezetüket;
- az **olvasás iránti kedv** felkeltése, fenntartása;
- mélyrehatóan alapozzuk meg az **alapkészségek elsajátítását**;

Célok a nevelés-oktatás második szakaszára (7 –8. évfolyam):

- folytassa az első szakasz nevelő-oktató munkáját, a képességek, készségek fejlesztését;
- a tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában vegye figyelembe, hogy ez az egységes rendszert képező szakasz két, pedagógiailag elkülöníthető periódusra tagolódik;
- vegye figyelembe, hogy a 10 -12 éves tanulók gondolkodása erősen kötődik az érzékelés útján szerzett tapasztalatokhoz;
- vegye figyelembe, hogy 12 – 14 éves korban (serdülőkor kezdete) a tanulók ismeretszerzési folyamatában előtérbe kerül az elvont fogalmi és az elemző gondolkodás;
- **a kötelező iskolázás szakaszai**: a bevezető, az alapozó, a fejlesztő, az általános műveltséget megszilárdító, az általános műveltséget elmélyítő, pályaválasztási szakasz, amelyeknek a folyamaton belül a NAT által pontosan körülhatárolt funkcióját érvényesítjük;
- az alapkészségek kimunkálása (írás, értő olvasás, számolás, beszéd) és differenciált fejlesztése;

- a különböző érdeklődésű, eltérő értelmi, érzelmi, testi fejlettségű, képességű, motivációjú, szocializáltságú, kultúrájú gyerekeket - érdeklődésüknek, képességüknek és tehetségüknek megfelelően **készítse fel a továbbtanulásra**;
- a tanulókat érdeklődésüknek, képességüknek és tehetségüknek megfelelően készítse fel a társadalomba való majdani beilleszkedésre;
- alapozza meg a felkészülést a jogok és kötelességek törvényes gyakorlására;
- magas színvonalú és sokrétű ismeretátadással fejlessze a tanulók önálló problémamegoldó képességét, készségét és a kreativitását;
- a tanítási – tanulási folyamat **strukturált tudást közvetítsen**: az ismeretek megszerzésének, a megértés, az alkalmazás és magasabb műveleti szintű alkalmazás képességének kialakításával;
- tudatosítsa a gyermekben a szűkebb és a tágabb környezetből megismerhető erkölcsi **értékeket**, erősítse meg a **humánus magatartásmintákat**, **pozitív szokásokat**, és a gyermek **jellemét** formálva szolgálja a személyiség kiteljesedését;
- segítse diákjait abban a folyamatban, amelyben művelt emberré, szabad és gazdag személyiséggé, felelős polgárrá, tisztességes és emberséges, alkotásra és boldogságra képes emberekké válhassanak;
- elégedett, magabiztos, optimista és felelősséget vállaló embereket akarunk nevelni;
- az emberismeret az etika, az antropológia és a pszichológia alapfogalmainak, értelmezési kereteinek bemutatásával járuljon **hozzá a tanulók önismeretének elmélyítéséhez**;
- a **személyiségfejlesztés céljait szolgálja** a tevékenységre nevelés (tanulás, munka, közéleti- és szabadidős tevékenységek), a képességek fejlesztése (értelmi, érzelmi, akarati és testi, a nyelvi-kommunikációs, a matematikai, a természettudományos; a történeti, társadalmi, politikai, az esztétikai, a szomatikus és a technikai nevelés területei) és a szükségletek alakítása képezze;
- fejlessze a tanulókban azokat a képességeket, készségeket, amelyek **a környezettel való harmonikus, konstruktív kapcsolathoz** szükségesek;
- a tanulási tevékenységek közben és a tanulói közösségben való élet során fejlessze a tanulók önismeretét, együttműködési készségét, akaratát, segítőkészségét, szolidaritásérzését, empátiáját;
- a nevelési folyamat gyakorlati módon igazolja a megbízhatóság, becsületesség, szavahihetőség értékét;
- jellemezze munkánkat egyfelől a **következetes követelés** és **igényesség**, másrészt a tanulók jogainak, **emberi méltóságának tiszteletben tartása**, a velük szemben megnyilvánuló pedagógiai tapintat, bizalom, megértés, türelem, igazságosság;
- a pedagógiai munka középpontjában tehát **a személyre szóló fejlesztés** álljon;
    - a tárgyi tudás mellé a gyermekek szerezzék meg mindazokat az együttműködési, **kommunikációs képességeket** is, amelyek segítségével tudásukat önmaguk és mások számára hasznosítani tudják;
    - a gyermekekben alakuljon ki a reális önértékelés képessége, **a teljesítmény- és sikerorientált beállítódás**, az egészséges önbizalom és a kockázatvállalás bátorsága;

- a „**tanulás tanulása**” és az **önálló ismeretszerzés** képességének kialakítása minden gyermek számára elérhetővé váljon,
- az **informatika alkalmazása** és az **idegen nyelvek tanulása** iránti igény fejlesztése is járuljon hozzá az alapműveltség kialakításához;
- alakítsa ki az egyéni életélés kultúráját, a konstruktív életvezetés képességét;
- ismerje és alkalmazza a közösségi együttélés pozitív magatartásformáit;
- legyen képes az önérvényesítő viselkedésre, ugyanakkor tanúsítson önuralmat, toleranciát másokkal szemben;
- **személyiségében legyen**: humánus, erkölcsös, fegyelmezett, kötelességtudó, nyitott, kreatív;
- alakítsa ki a saját hatékony **tanulási stratégiáját**, célszerűen alkalmazza a **tanulási módszereket**;

A pedagógiai célok kijelölése a digitális pedagógia területén (1-8 évfolyam)
A digitális pedagógiai területén az alábbi célokat kívánjuk elérni:

- IKT alkalmazásával kapcsolatos ismeretek kiszélesítése.
- Számítógéppel segített tanítási órák tervezése és végrehajtása.
- Számítógép használata az osztálytermi munka szervezésére, a tanulók folyamatos értékelésére.
- Az IKT használata információszerzésre és tanulásra.
- Digitális szakadék felszámolása annak érdekében, hogy tanulóink egyenrangúan férjenek hozzá az iskola IKT eszközeihez és az információs forrásokhoz.
- Egészséges munkakörnyezetet biztosítsunk tanulóinknak, felismertetve a számítógép egészségre káros hatásait.
- IKT-val segített jó gyakorlatok terjesztése, megosztása.
- Az IKT módszerek felhasználása szakmai munkaközösségek munkájának segítésére.
- Az oktatási folyamat során olyan IKT eszközök alkalmazása, amelyek segítik a diákok egyénre szabott fejlesztését.
- A változó IKT kultúra megismerése folyamatos önképzéssel.
- A helyi és globális kihívásokra válaszolni tudó iskolamodell kialakítása.
- A gyermekek jobban megszeressék a matematikát és fejlődjön a logikus gondolkodásuk.
- Az Országos kompetenciamérésen megtartsuk, javítsuk az eddig elért országos átlag feletti eredményünket.

Az informatikai eszközök oktatásban történő alkalmazása mérsékelheti az anyagi különbségekből adódó esélyegyenlőtlenségeket. Az információ mindenkinek hozzáférhetővé tételével az esélyegyenlőséget erősíthetjük.
A digitális eszközök használatának elsajátításával célunk:

- nyitott, kommunikációra képes egyéniségek formálása
- problémamegoldó, innovatív személyiségfejlesztés
- esélyegyenlőség biztosítása a társadalmilag hátrányos helyzetű tanulók számára
- esélyegyenlőség biztosítása a sajátos nevelési igényű tanulók számára.

Célunk egyrészt a kerettantervben meghatározott ismeretanyag elsajátíttatása olyan körülmények között, ahol az egyén és a közösség érdekei egyaránt szerephez jutnak. Célunk másrészt a kompetencia alapú oktatás módszertanának és eszközeinek széles körű elterjesztése, a tanulók képességeinek és kulcskompetenciáinak egyénre szabott fejlesztése és megerősítése, a rendszerben meglévő szelektív hatások mérséklése, valamint az egyenlő hozzáférés és esélyegyenlőség szempontjainak érvényesítése.

A 2009/2010. tanévtől kompetencia alapú oktatást vezettünk be, melynek céljai:

- a sikeres munkaerő-piaci alkalmazkodáshoz szükséges, az egész életen át tartó tanulás megalapozását szolgáló képességek fejlesztése
- a tanulók képességeinek és kulcskompetenciáinak egyénre szabott fejlesztése
- az esélyegyenlőség érvényesítése
- újszerű tanulásszervezési eljárások bevezetése
- szegregációmentes együttnevelési környezet kialakítása
- egyéni fejlesztési tervek készítése
- digitális írástudás elterjesztése.

2.1.3 Az iskolánkban folyó nevelő - oktató munka pedagógiai feladatai

Feladatok a nevelés-oktatás első szakaszára (1 – 6. évfolyam):

- a pedagógiai munka középpontjában **a személyre szóló fejlesztés** törekvése álljon;
- **a tanítás** nem más mint **a tanulók tanulásának szervezése**: tervezése, irányítása, szabályozása és értékelése, ezért, a tanulásszervezés meghatározó szempontja **a tanulók aktivitásának optimális kibontakoztatása** legyen;
- alapozzuk meg a tanuláshoz való pozitív viszonyt (attitűd);
- a tanulói kíváncsiságra, érdeklődésre épített **motivációval** fejlessze a kisgyermekben a felelősségtudatot, a kitartás képességét, és mozdítsa elő érzelemvilágának gazdagodását;
- alapozza meg a tanulási szokásokat és módszereket;
- támogassa az egyéni képességek kibontakozását;
- az oktatási folyamatban alkalmazza az együttműködő (kooperatív) tanulás technikáit, formáit;
- a tanulásszervezés egyik fő elve és teendője a tanulókhoz optimálisan alkalmazkodó **differenciálás** a feladatok kijelölésében, azok megoldásában, a szükséges tanári segítésben, az ellenőrzésben, az értékelésben;
- működjön közre a tanulási nehézségekkel való megküzdés folyamatában;

- törődjön azoknak **a hátrányoknak a csökkentésével**, amelyek a gyermekek szociális-kulturális környezetéből vagy eltérő ütemű éréséből fakadnak;
- tudatosítsa a gyermekekben a szűkebb és a tágabb környezetből megismerhető értékeket;
- erősítse meg a konstruktív magatartásformákat, szokásokat;
- a gyermek jellemét formálva szolgálja a személyiség érését;

Feladatok a nevelés-oktatás második szakaszára (7 – 8. évfolyam):

- fejlessze a tanulókban azokat a képességeket, készségeket, amelyek a természeti, társadalmi és emberi környezettel való harmonikus, építő kapcsolatokhoz szükségesek;
- az aktív tanulási tevékenységek (kooperatív tanulási technikák) közben fejlessze a tanulók önismeretét, együttműködési készségét, akaratát, segítőkészségét, szolidaritásérzését, empátiáját, toleranciáját;
- olyan helyzeteket teremteni, amelyekben a tanuló gyakorlati módon igazolhatja megbízhatóságának, becsületességének, szavahihetőségének értékét;
- tudatosítani a tanulókban a közösség demokratikus működésének értékét és jellemzőit;
- tisztázni **az egyéni és közérdek, a többség és kisebbség fogalmát**, és ezek fontosságát a közösséghez, illetve egymáshoz való viszonyulásban;
- **a demokratikus normarendszer kiterjesztése** a természeti és az épített környezet iránti felelősségre, a mindennapi magatartásra;
- **vállalja identitását**, a nemzeti, a nemzetiségi azonosságtudatot, képviselje az egymás mellett élő különböző kultúrák iránti igényt;
- erősítse az **Európához való tartozás tudatát**, és egyetemes értelemben is késztessen más népek hagyományainak, kultúrájának, szokásainak, életmódjának megismerésére, megbecsülésére;
- fordítson figyelmet **az emberiség közös problémáinak** bemutatására, tudjon „globálisan gondolkodni és lokálisan cselekedni”;
- felelősen alakítsa saját természeti, társadalmi és emberi környezetét;
- a test és a lélek harmonikus fejlesztése;
- a szocializáció folyamatainak elősegítése;
- az elemi műveltség alapjainak lerakása, elmélyítése;
- a tanulási stratégiák és módszerek elsajátítása;
- a tanulók **kapjanak folyamatos visszajelzést** a tanulmányi teljesítményükről és magatartásuk minősítéséről;
- adaptív tanulásszervezéssel hasznosítsuk a számítógépet, s az infokommunikációs technikákat.

2.1.4 Az iskolánkban folyó nevelő - oktató munka pedagógiai eljárásai

Nevelési módszereink két nagy csoportra oszthatók:

- Közvetlen (direkt) módszerek azok, amelyeknek alkalmazása során a nevelő közvetlenül, személyes kapcsolat révén hat a tanulóra.
- Közvetett (indirekt) módszerek azok, amelyekben a nevelő hatás áttételesen, a tanulói közösségen keresztül érvényesül.

Iskolánk pedagógusai által alkalmazott közvetlen és közvetett nevelési eljárások:

	Közvetlen módszerek	Közvetett módszerek
Szokások kialakítását célzó, beidegző módszerek.	- Követelés. - Gyakoroltatás. - Segítségadás. - Ellenőrzés. - Ösztönzés.	- A tanulói közösség tevékenységének megszervezése. - Közös (közelebbi vagy távolabbi) célok kitűzése, elfogadtatása. - Hagyományok kialakítása. - Követelés. - Ellenőrzés - Ösztönzés.
Magatartási modellek bemutatása, közvetítése.	- Elbeszélés. - Tények és jelenségek bemutatása. - Műalkotások bemutatása. - A nevelő személyes példamutatása.	- A nevelő részvétele a tanulói közösség tevékenységében. - A követendő egyéni és csoportos minták kiemelése a közösségi életből.
Tudatosítás (meggyőződés kialakítása).	- Magyarázat, beszélgetés. - A tanulók önálló elemző munkája.	- Felvilágosítás a betartandó magatartási normákról. - Vita.

- fokozatosan átvezetjük a gyermeket az óvoda játékközpontú cselekvéseiből az iskolai tanulás tevékenységeibe;
- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait;
- az ismeretek elsajátításának folyamatában az **induktív és deduktív út konstruktív alkalmazásával** törekszünk a konvergens és divergens gondolkodás képességének fejlesztésére;
- a **mozgásigény kielégítésével**, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével; **a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával**;
- az egészséges életvitel kialakításához **az egészségtan modul** gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni;

- az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítését, gazdagítását **a drámapedagógia eszköztárának alkalmazásával** kívánjuk megvalósítani;
- az **önismeret** alakításával, a **fejlesztő értékelés** és **önértékelés** képességének fejlesztéséve, az együttműködés értékének tudatosításával a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban;
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont**: az életkori jellemzők figyelembevétele**; az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása;
- kísérleti jelleggel néhány csoportban élünk az iskolaotthonos nevelés és oktatásnak a tanulók egyéni képességéhez igazodó fejlesztés teljes folyamatával, biztosítva a tanulóknak a pihenés, a kikapcsolódás, a szórakozás és a testmozgás lehetőségét;
- a halmozottan hátrányos helyzetű és az e körbe nem tartozó tanulók közös felkészítése **integrált felkészítésként (IPR)** a közösségfejlesztés és a személyiségfejlesztés keretében valósul meg;
- a kreativitás fejlesztése; az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük;
- a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozásával; helyes magatartásformák megismertetésével és gyakoroltatásával;
- a **kortárs kapcsolatok** megerősítésével; elemi állampolgári és a mindennapi életvitellel összefüggő **praktikus ismeretek** nyújtásával;
- a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető képességek, készségek elsajátításával; a mentális képességek célirányos fejlesztésével; az önálló tanulás és az önművelés alapozásával;
- az ismeretek tapasztalati megalapozása, a felfedezés lehetősége, a kreativitás fejlesztése, a differenciált fejlesztés, a művészeti, a gyakorlati és a közismereti készségek fejlesztésének egyensúlya, a tanulók egészséges terhelése; fejlődésük folyamatos követése, a személyre szóló, fejlesztő értékelés;
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat;
- növeljük a tanulók aktív részvételét igénylő ismeretszerzési módok arányát (megfigyelés, kísérlet, új információs és kommunikációs technikákat alkalmazó anyaggyűjtés, modellezés, szerepjáték stb.). az iskola épít a tanulók kíváncsiságára és a rendszerezett ismeretek iránti igényükre;
- **heurisztikus tanulási helyzeteket** és rendszerező ismeretszerzési élményeket egyaránt kínálunk tanulóinknak, az így szervezett tanulási folyamat juttatja közel őket a **megismerés, a tudás öröméhez, erősíti meg önbizalmukat és növeli teljesítményük értékét**;
- az érzelem, az értelem és a cselekvés összefüggésének tudatosításával; az erkölcsi **meggyőződés és az erkölcsi cselekvés** kívánatos összhangjának felismertetésével; az állampolgári ismeretek gyakorlati értelmezésével, a mindennapi életvitellel összefüggő praktikus tudás nyújtásával **a szocializációs folyamatokat segíti** elő;

- a tanulók megszerzett tudásukat **valóságos feladatok, problémák megoldásában**, **konfliktusok kezelésében** is alkalmazzák, döntésképességüket szervezett gyakorlatokban és spontán élethelyzetekben is érvényesítik;
- az iskolában folyó nevelő – oktató munka mérési, ellenőrzési, értékelési és minőségbiztosítási rendszerében meghatározott rend szerint **funkciójuknak megfelelően elvégezzük a diagnosztikus, a formatív és szummatív méréseket**;
- alkalmazzuk a tanuló-megismerési technikákat, módszereket és eszközöket;

A következő módszerekkel törekszünk diákjaink motiválására:

- páros munka
- csoportmunka
- játék
- szerepjáték (drámapedagógia)
- vita
- kutató-felfedező módszer
- kooperatív módszerek
- projekt módszer
- e-learning.

- Felzárkóztató és tehetséggondozó csoportok létrehozásával is segítjük, hogy tanulóink minél sikeresebbek legyenek. Iskolánk fokozottan támogatja önszerveződő diákcsoportok (iskolarádió, iskolaújság, sportkörök) létrejöttét és minél több diák bekapcsolódását a tanításon kívüli tevékenységekbe. Az iskola az oktatási törvényben leírtak alapján biztosítja a diákönkormányzat működéséhez szükséges feltételeket (terem, eszközök, anyagok). A tanórán kívüli foglalkozások főbb fajtái:
  - szakkörök
  - énekkar
  - művészeti csoportok
  - iskolai sportkör
  - tanulmányi versenyek
  - házi bajnokságok
  - kulturális versenyek
  - múzeumlátogatások
  - tematikus, kulturális napok szervezése

Nevelési céljaink megvalósulását illetően akkor tekintjük nevelő és oktató munkánkat sikeresnek, ha iskolánk végzős diákjainak döntő többsége a nyolcadik évfolyam végén:

- minden tantárgyból megfelel az alapfokú nevelés-oktatás kerettanterveiben meghatározott továbbhaladás feltételeinek,
- rendelkezik olyan bővíthető biztos ismeretekkel, készségekkel, képességekkel és jártasságokkal, amelyek képessé teszik őt arra, hogy a középiskolás követelményeknek a későbbiekben megfeleljen,

- ismeri a kulturált viselkedéshez, az emberek közötti kapcsolatokhoz, valamint a közösségben éléshez szükséges viselkedés- és magatartásformákat,
- határozott elképzeléssel bír saját közelebbi és távolabbi jövőjét és sorsát illetően.

2.2 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Iskolánk nevelő-oktató munkájának alapvető feladata, hogy a különféle iskolai tevékenységek megszervezésével széleskörűen fejlessze a tanulók személyiségét. A tanulók közötti különbségek kezelésénél a leggyakrabban felmerülő kérdés: miként alakultak ki az eltérések? Az individuális különbségek örökletes és környezeti tényezők bonyolult összefüggése révén alakulnak ki. A legújabb erre irányuló kutatások szerint "minden emberi különbség potenciálisan érték", ezért az oktatásban az individuális fejlesztés jelentőségét kell hangsúlyoznunk. A tömegoktatás gyakorlatában a helyi nevelési programunk, helyi tanterveink összeállításának és megvalósításának célja tanulóink személyiségének megfelelő módon, egyénre szabott fejlesztése.
Az iskolánkban folyó személyiségfejlesztés nem tantárgyként jelentkezik az intézmény helyi tantervében, hanem áthatja munkánk egészét. Az iskola légkörének, hangulatának, az itt dolgozó pedagógusok oktató-nevelő munkájának olyannak kell lennie, amelynek következményeként minden tanulóban a legértékesebb személyiségjegyek alakulnak, fejlődnek. Alapvető fontosságú a személyes kompetenciák megismertetése, magalapozása, fejlesztése, hogy minden tanuló ismerje saját személyiségének jellemzőit, erősségeit, gyengeségeit: én-tudatosság, önismeret, helyes önértékelés, egészséges önbizalom jellemezze őket. Képesek legyenek a tudatos önszabályozásra a viselkedés, a tanulás és a játék során is.
Képessé kell tenni tanulóinkat arra, hogy szabadon, őszintén fejezzék ki gondolataikat, érzéseiket. Az asszertív magatartás szabályai szerint egyenlő partnerként, egymás jogainak megsértése nélkül viselkedjenek egymással.

A pedagógusok együttműködése, nevelő-oktató munkánk összehangolása, a követelmények egységessé tétele és kiszámíthatósága segíti a derűs, nyugodt, alkotó személyiségek formálását. Különös figyelmet szentelünk azoknak a személyiségből fakadó egyéni sajátosságoknak a megismerésére, az egyes tanulók között mutatkozó eltéréseknek a csökkentésére, amelyek a gyermek szociokulturális környezetéből vagy a szokásostól eltérő ütemű éréséből, fejlesztési szükségleteiből fakadnak.
A gyermekek iskolába lépésükkor igen nagymértékben különböznek egymástól szociális, mentális és biológiai érettség szempontjából. Pedagógiai tevékenységünk feltétele, hogy tájékozottak legyünk az iskolába kerülő gyerekek egyéni érettségi, fejlettségi állapotáról. A DIFER vizsgálati rendszer alapján az iskolaév megkezdését követő második hónapban elvégzett tájékozódó felmérés ad alapot fejlesztő munkánk megtervezéséhez, az egyéni fejlesztő programok kidolgozásához. Leendő elsőseink beilleszkedése érdekében már a tanévet megelőzően intézményes lehetőséget biztosítunk a kapcsolatfelvételre és az iskolára való ráhangolódásra nyílt napok keretében, amikor partner óvodák iskolaérett életkort elérő kisgyermekeit fogadjuk iskolánkban.

A bevezető időszakban az iskolába kerüléssel együtt járó, környezet- és tevékenységváltást lassú átmenettel támogatjuk és tesszük törésmentessé.

A biztonságérzetet fokozó, a tanulási sikerek gyakori megélésének és elismerésének feltételrendszerét megteremtő, tapintatos és szeretetteljes bánásmóddal tesszük lehetővé, hogy élményként küzdjenek meg feladataikkal, kipróbálhassák fejlődő önállóságukat, ne kudarcként éljék meg sikertelen próbálkozásaikat, felfedezhessék belső értékeiket.
Ennek érdekében a tanév elején hat-nyolc hét átmeneti időszakot biztosítunk. Ebben az időszakban a pedagógussal és a társakkal való ismerkedés, a helyes iskolai, kommunikációs és tanulási szokások kialakítása zajlik. Ezekben a hetekben nagyon fontos a gyermek szimpátiájának erősítése, bizalmának elnyerése, biztonság megteremtése, oldott légkör kialakítása. Jelentős hangsúlyt fektetünk arra, hogy az osztálytársak megismerjék egymást, érdeklődjenek egymás iránt.
A lelki egészség fontos összetevője a kortárskapcsolatok szerveződése, a közösségben elfoglalt pozíció, a barátkozás sikeressége. Ezek kedvező alakulásához olyan pedagógiai eljárásokat alkalmazunk, amelyekkel elkerüljük a mellőzést, a kirekesztést, a sértő elzárkózást, a féktelen indulati megnyilvánulásokat. Olyan tevékenységformákat választunk, amelyek erősítik a csoportban az elfogadást, a türelmet, a készséget az együttműködésre, egymás segítését, a kölcsönös megbecsülést.
További pedagógiai tevékenységünk során felkészítjük tanulóinkat:

- nyitottságra, befogadóképességre, rugalmasságra,
- önszabályozó mechanizmusok kialakítására, fejlesztésére,
- értékek felismerésére, megbecsülésére,
- józan, megfontolt ítélőképességre,
- gyors döntési képességre,
- kulturált vitakészségre, mások véleményének elfogadására,
- kooperációs képességre,
- idővel való gazdálkodás képességére,
- belső motiváció megvalósításának képességére,
- tervezés, szervezés, irányítás, kivitelezés képességére,
- kockázatfelmérés és kockázatvállalás képességére,
- a konvertálható tudás értékére,
- kezdeményező-készségre, felelősségvállalásra,
- önérvényesítési képességre.

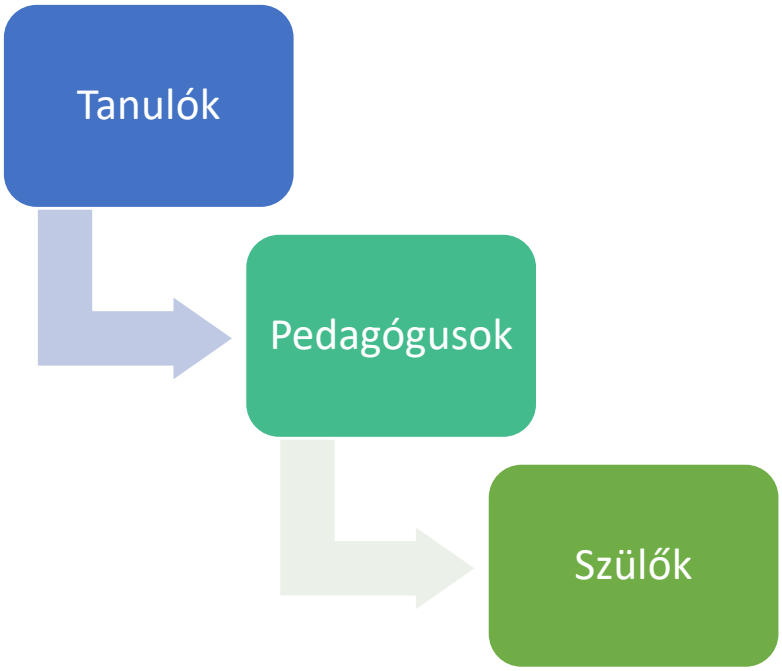
A kooperatív tanulási formák alkalmazásával fejlesztjük az együttműködő-készséget. Olyan alkalmakat, lehetőségeket biztosítunk, melyek során lehetőség nyílik a kritikai gondolkodás fejlesztésére, más gondolatok, vagy mások véleményének figyelembe vételére, elfogadására. Megtanítjuk tanulóinkat a konszenzus keresésére a kulturált vitakészség szabályai szerint.

A sokféle közös tevékenységben való részvétellel sajátíthatják el a gyerekek leginkább azokat az alapvető magatartási normákat, szabályokat és szokásokat, amelyek megalapozhatják a társadalmi, természeti és technikai környezetükkel kapcsolatos pozitív viszonyulásaikat, elősegítve ezzel szocializációjuk sikerességét.
A tanítási órákon és iskolai ünnepélyeken megismert híres elődeink életpályájának és gondolkodásának megismerése fontos szerepet játszik a személyiségformálásban. Kapcsolatot tartunk fenn olyan iskolákkal, amelyekben magasabb a szociokulturális hátrányokkal rendelkező gyerekek aránya: ünnepségeinken, rendezvényeinken vesznek részt.
Folyamatosan gondoskodunk a nemzeti kultúra értékeinek átörökítéséről, ösztönözzük a nemzeti hagyományok ápolását. Ennek érdekében kisiskolás kortól megkezdjük a hazánkban élő nemzetiségek és népcsoportok iránti figyelem és nyitottság megalapozását, a kulturális értékeikkel való ismerkedést és az elfogadásukat, a megbecsülésüket.
Törekszünk iskolánkban a kritikai gondolkodáson alapuló tanulás meghonosítására. Ez az ismeretszerzési mód a csoportmunka egyénre gyakorolt kedvező hatására épít. Fejleszti az együttműködő-készséget, az egyéni véleményformálás képességét, alakítja a vitakészséget, megtanít a konszenzus keresésére.
Fontosnak tartjuk a személyiségformálásban a külső hatások, normák, elvárások közelítését. Valljuk a szülőkkel való kapcsolattartás, véleményegyeztetés szükségességét. Figyelünk az életkori sajátosságoknak megfelelő követelményszintre, egyéni bánásmódra. Szükségesnek tartjuk, hogy az első négy évfolyamon a napközis munkát is tanítók lássák el.
Az önálló tanulás képességének megalapozásához néhány elemi tanulási technika tapasztalati megismerése és többszöri kipróbálása, valamint alapvető tanulási szokások (pl. tanulási sorrend, időtervezés, könyvtárhasználat, szöveghasználat, önellenőrzés, hibajavítás) alakításának megindítása is hozzátartozik. A tanórai helyzetek mellett jelentős szerepe van mindezek fejlesztésében a napközis foglalkozásoknak.
A délutáni foglalkozások idején is lehetőséget biztosítunk a differenciált képességfejlesztésre, illetve a tanulási nehézségekkel küzdőknek külön segítséget nyújtunk.
A mozgáskultúra célirányos, szervezett fejlesztése mellett naponta kellő időt biztosítunk a kötetlen játékra és a szabad levegőn történő mozgásra.
Figyelünk a kortárskapcsolatok szerveződésére, a közösségben elfoglalt pozícióra, a barátkozás sikerességére. Tanulóink egyre inkább eltérő étkezési és viselkedési szokásokkal rendelkeznek. Külön figyelmet fordítunk a kulturált étkezés, beszéd, viselkedés elsajátítására.
A felső tagozat munkája szervesen illeszkedik az alsós személyiségfejlesztő tevékenységhez. A felső tagozatra lépő tanulókkal már a 4. osztályban ismerkednek a leendő osztályfőnökök. A kijelölt osztályfőnök-szaktanár felveszi a kapcsolatot az osztálytanítóval, tájékozódik az egyes tanulók felől. Amennyiben arra igény és lehetőség van, az új osztályfőnök részt vesz a negyedikes tanulók közösségi programján (programjain) is.
A szaktanárok szintén szükségét érzik, hogy már az első időszakban megismerjék, megértsék a tanulók egyéni sajátosságait, és törekszenek azok tudatosítására. A tanulók személyiségének megismerését - a gyerekekkel végzett - valamennyi közös tevékenység szolgálja, amely módot ad minél reálisabb kép kialakítására.

A tanév során számos olyan szabadidős programot szervezünk, ahol módunk van a személyiség fejlődését pozitív irányban alakítani.

2.3 A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

Az iskola szereplői:

Iskolánkban a tanulói személyiség fejlesztésére irányuló nevelő-oktató munka a nevelők és a tanulók közvetlen, személyes kapcsolata, ill. a tanulói közösség hatásán keresztül valósul meg. Ennek figyelembe vételével iskolánk nevelő-oktató munkájának alapvető feladata a tanulók közösségben és a közösség által történő nevelésének megszervezése, irányítása.
Ebből adódó feladataink:

- A különféle iskolai tanulói közösségek megszervezése, nevelői irányítása. Az iskola egyes területeihez - tanórákhoz, tanórán kívüli tevékenységhez- kapcsolódó tanulói közösségek kialakítása, ezek tudatos, tervszerű nevelői fejlesztése.
- A tanulók életkori fejlettségének figyelembe vétele a tanulóközösségek fejlesztésében. Nevelőinknek alkalmazkodnia kell a tanulói közösségek irányításával, az életkorral változó közösségi magatartáshoz: a kisgyermek megfelelni akaró személyiségének önmagát értékelni és irányítani képes autonóm személyiséggé válásáig.
- Az önkormányzás képességének kialakítása. A tanulói közösségek fejlesztése során ki kell alakítani azt a képességet, hogy a nevelő segítségével közösen tudjanak célt kitűzni maguk elé, majd a cél eléréséért összehangoltan tevékenykedjenek, az elvégzett munkát pedig értékelni tudják.

- A tanulói közösségek tevékenységének megszervezése. A közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása. Az összetartozást erősítő erkölcsi, viselkedési normák, formai keretek és tevékenységek rendszeressé válásának kialakítása, ápolása.

A kompetencia alapú oktatás, a kooperatív tanulási technikák önmagukban jelentős szociális, életviteli és környezeti kompetenciafejlesztést érnek el, mely során különösen jelentős hangsúlyt kap az együttműködés. Ennek eszközei a különböző kooperatív technikák alkalmazása, különösképpen a pármunka, a csoportmunka, a különböző tanulói projektek. Mindez elősegíti az önálló tanulásra szoktatást, a kreativitás fejlesztését, a csoportszintű együttműködés elsajátítását, a valamilyen hátránnyal induló embertársaink esélyeinek növekedését, az inkluzív szemlélet kialakulását. Javulás várható a kommunikációs készségek területén is, mind az önérvényesítés, mind a vitakészség, mind a meggyőzés és a kooperáció folyamatában. Ezekben a tantermi és tantermen kívüli folyamatokban a tanár új szerepben állja meg a helyét, sokkal inkább koordinátor, segítő, mint irányító. A tanár akarva-akaratlanul minta, külső megjelenésével, metakommunikációja révén és egyéniségének kisugárzásával.

2.3.1 A személyiségfejlesztés és közösségfejlesztés feladatainak megvalósítását szolgáló tevékenységi rendszer és szervezeti formák

A tanulói személyiség fejlesztésének legfontosabb színtere a tanítási óra. A tanítási órák megszervezése során kiemelten fontosnak tartjuk:

- A tanulók motiválását. Motiválásunk célja, hogy tanulóinkban felébresszük azokat az indítékokat, amelyek a gyermekeket tanulásra ösztönzik, és ezt a tanulási kedvet a tanulás végéig fenn is tartsuk.
- A tanulói aktivitás biztosítását. A tanítási órák tervezésénél, szervezésénél minden esetben előtérbe helyezzük azokat a módszereket és szervezeti formákat, amelyek a tanulók tevékenykedtetését, állandó aktivitásukat biztosítják.
- A differenciálást. A lehetőségekhez mérten a legnagyobb mértékben igazodnunk kell a tanulók egyéni fejlettségéhez, képességeihez és az egyes tantárgyakban nyújtott teljesítményéhez. E feladat megoldását a tanítási órákon az alábbi tanítási módszerek és szervezeti formák segítik:
    - Az első évfolyamon, a költségvetési lehetőségek és a pedagógiai igények szerint, a szociálisan hátrányos helyzetű, beilleszkedési, magatartási, tanulmányi problémákkal küzdő tanulók részére kis létszámú első osztályt szervezünk.
    - A nevelők az egyes szaktárgyak tanítási óráin előnyben részesítik az egyéni képességekhez igazodó munkaformákat, így a tanulók önálló és csoportos munkájára támaszkodnak.

Az iskolában a nevelési és oktatási célok megvalósítását az alábbi tanítási órán kívüli tevékenységek segítik

- Hagyományőrző tevékenységek: Célunk: az eddigi hagyományok rendszerének működtetése, olyan egyéni arculat formálása, amely jól megkülönbözteti más iskoláktól.

- Iskolai szintű rendezvények
    - Ünnepélyek
    - Tanévnyitó ünnepély.
    - Nemzeti ünnepeink iskolai ünneplése: Minden év folyamán ünnepséget, megemlékezést tartunk az alábbi alkalmak tiszteletére: 1956. október 23., 1848. március 15. évfordulóján.
    - Ballagás: minden évben a tanév utolsó napját követő szombaton búcsúztatjuk a 8. osztályosokat.
    - Műsoros esten történő bemutatkozás, az évi versenyek győzteseinek és az öntevékeny csoportok műsora (az évi formai keretet az adott tanév munkaterve határozza meg).
    - Tanévzáró ünnepély.
    - Megemlékezések; Osztályfőnöki órán: október 6. (az aradi vértanúk évfordulója); március 8. (nemzetközi nőnap); Szakórán: szeptember 29. (a pákozdi csata évfordulója: történelem); október 1. (zenei világnap: ének-zene); január 3. (a magyar kultúra napja: irodalom); április 11. a költészet napja (irodalom);
    - Rendezvények: Fontos-nap: Fontos feladat az iskola névadója, Fontos Sándor emlékének ápolása. Ezt szolgálja az évenkénti kulturális bemutató és verseny a környező települések meghívásával; Hulladékgyűjtés az igények és a feltételek függvényében. Egészségnevelési hét programjai. Iskolai mikulás-, farsangi-diszkó, Iskolai jótékonysági bál rendezése a szülői munkaközösséggel együtt. Környezet- és természetvédelmi hét, madarak és fák napja szervezése. Diákfórum megszervezése a diákok véleményének, javaslatainak meghallgatása. Tanulmányi versenyek lebonyolítása. Gyermeknap. Pedagógusnap.
- Vetélkedők:
    - Körzeti zenei és történelmi vetélkedőt szervezünk.
    - Fogászati és testápolási vetélkedő az egészségügyi hét keretében.
    - Természetvédelmi vetélkedő a környezetvédelmi hét keretében.
- Versenyek:
    - Irodalmi versenyek, megszervezése (Kazinczy szépkiejtési-, vers-, mese- és prózamondó versenyek).
    - Tanulmányi versenyek a tantárgyakhoz kapcsolódóan alsó és felső tagozatban.
    - Házi és területi sportversenyek.
- Hangverseny sorozat: Filharmonikusok –Szeged
- Egyéb iskolai hagyományok: Az erdei iskolai programok megszervezése, újszerű, szerves része oktató-nevelő munkánknak.
- Osztályrendezvények: Mikulás ünnepség. Anyák napja, Gyalogos és kerékpáros túrák. Klubdélutánok, disco, évfolyamonként, osztályonként. Színházlátogatások.
- Községi rendezvényeken való részvétel, ill. szereplés: Ünnepségek, megemlékezések, koszorúzások. (Felkérésre az osztályok, csoportok készítenek műsort.) Mozielőadások.

"Falu napok (Támogatunk minden olyan kezdeményezést, mely a községhez, iskolához kötődést erősíti.)

- Diákönkormányzat. A tanulók és a tanulóközösségek érdekeinek képviseletére, tanulók tanórán kívüli, szabadidős tevékenységének segítésére az iskolában diákönkormányzat működik. Élén a diákönkormányzat vezető pedagógus és diák vezetője áll. Tagja az iskola valamennyi tanulója. Irányító szerve a diáktanács, mely az osztályok diákképviselőiből áll. Tájékoztató fóruma a diákközgyűlés, amelyet évente egyszer hívnak össze.
- Napközi otthon, iskolaotthon, tanulószoba. A nemzeti köznevelési törvény előírásának megfelelően, ha a szülők igénylik, az iskolában tanítási napokon a délutáni időszakban az 1-4. évfolyamon napközi otthon, az 5-8. évfolyamon tanulószoba és napközi otthon működik. A tanítási szünetekben munkanapokon összevont napközis csoport üzemel.
- Diákétkeztetés. A napközi otthonba felvett tanulók napi háromszori étkezésben (tízórai, ebéd, uzsonna) részesülnek. A napközibe nem járó tanulók számára - igény esetén - ebédet (menzát) biztosít az intézmény. Az iskola fenntartója által megállapított étkezési térítési díjakat kell befizetni.
- Tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások. Az egyéni képességek minél jobb kibontakoztatását, a tehetséges tanulók gondozását, valamint a tanulási nehézségben, részképesség kiesésben szenvedő tanulókat a törvényi kereteknek megfelelően tanórán kívüli tehetséggondozó és felzárkóztató, fejlesztő foglalkozások segítik.
- Iskolai sportkör. Az iskolai sportkör tagja az iskola minden tanulója. A tanórai testnevelési órákkal együtt biztosítja a tanulók mindennapi testedzését, valamint a tanulók felkészítését a különféle sportágakban az iskolai és iskolán kívüli sportversenyekre.
- Szakkörök. A különféle szakkörök működése a tanulók egyéni képességeinek fejlesztését szolgálja. A szakkörök jellegüket tekintve lehetnek művésziek, szaktárgyiak, de szerveződhetnek valamilyen közös érdeklődési kör, hobbi alapján is. A szakkörök indításáról - a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembe vételével - minden tanév elején az iskola nevelőtestülete dönt. Szakkör vezetését olyan felnőtt is elláthatja, aki nem pedagógus, illetve az iskola dolgozója.
- Versenyek, vetélkedők, bemutatók. A tehetséges tanulók továbbfejlesztését segítik a különféle (szaktárgyi, sport, művészeti stb.) versenyek, vetélkedők, melyeket az iskolában rendszeresen megrendeznek. Emellett természetesen az iskolán kívüli versenyeken való részvételt a tehetséges tanulók számára biztosítjuk. A versenyek, vetélkedők megszervezését, a tanulók felkészítését a nevelők szakmai munkaközösségei, illetve az egyes szaktanárok végzik.
- Az erdei iskola szervezeti formája nagymértékben elősegíti a tananyagok elmélyítése mellett a közösségi élet fejlesztését, tanulóink más irányú megismerését.
- Szabadidős foglalkozások. A szabadidő hasznos és kulturált eltöltésére kívánja a nevelőtestület felkészíteni a tanulókat azzal, hogy a felmerülő igényekhez és a szülők anyagi helyzetéhez igazodva különféle szabadidős programokat szervez. A szabadidős rendezvényeken való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük.

- Iskolai könyvtár. A tanulók egyéni tanulását, önképzését a tanítási napokon meghatározott időben nyitva lévő könyvtár segíti.
- Az iskola létesítményeinek egyéni vagy csoportos használata. A tanulók igényei alapján, előzetes megbeszélés után lehetőség nyílik arra, hogy az iskola létesítményeit, ill. eszközeit (pl. tornaterem, számítógép stb.) a tanulók tanári felügyelet mellett egyénileg vagy csoportosan használhassák.

2.3.2 A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái Az igazgatóság és a nevelőtestület együttműködése

A nevelőtestület különböző közösségeinek együttműködése az igazgató segítségével a megbízott pedagógus vezetők, illetve a választott képviselők útján valósul meg.
Az együttműködés fórumai:

- az igazgatóság ülései,
- az iskolavezetőség ülései,
- a különböző értekezletek, megbeszélések, stb.

Ezen fórumok időpontját az iskola éves munkaterve határozza meg. Az iskolavezetés az aktuális feladatokról a tanári szoba helyiségében elhelyezett hirdetőtáblán, valamint írásbeli tájékoztatókon, e-mailen keresztül értesíti a nevelőket.
Az iskolavezetőség tagjai kötelesek:

- az iskolavezetőség ülései után tájékoztatni az irányításuk alá tartozó pedagógusokat az ülés döntéseiről, határozatairól,
- az irányításuk alá tartozó pedagógusok kérdéseit, véleményét, javaslatait közvetíteni az igazgatóság, az iskolavezetőség felé.
- A nevelők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg vagy munkaköri vezetőjük, illetve választott képviselőik útján közölhetik az igazgatósággal, az iskola vezetőségével, illetve szülői munkaközösséggel.

2.3.2.1 A szakmai munkaközösségek együttműködése

Az iskolában tevékenykedő szakmai munkaközösségek folyamatos együttműködéséért és kapcsolattartásáért a szakmai munkaközösségek vezetői felelősek. A szakmai munkaközösségek vezetői a munkaközösség éves munkatervének összeállítása előtt közös megbeszélésen egyeztetik az adott tanévre tervezett feladataikat, különös tekintettel a szakmai munka alábbi területeire: a munkaközösségen belül tervezett ellenőrzések és értékelések, iskolán belül szervezett bemutató órák, továbbképzések, iskolán kívüli továbbképzések, a tanulók számára szervezett pályázatok; tanulmányi, kulturális és sportversenyek. A szakmai munkaközösségek vezetői az iskolavezetőség (az igazgatói tanács) ülésein rendszeresen tájékoztatják egymást a munkaközösségek tevékenységéről, aktuális feladatairól, a munkaközösségeken belüli ellenőrzések, értékelések eredményeiről.

2.3.2.2 A szülői munkaközösség (SZMK) és az iskola közösségeinek együttműködése

A szülői munkaközösség az iskola közösségeivel tagjain és a meghívottakon keresztül tartja a kapcsolatot.
A szülői munkaközösség tagjai rendszeres időközönként – évente legalább 2 alkalommal – kötelesek tájékoztatni az általuk képviselteket a SZMK tevékenységéről, valamint kötelesek az általuk képviseltek kérdéseit, véleményét, javaslatait az az SZMK felé továbbítani.
A szülői munkaközösség ülésein állandó meghívottként az alábbi személyek vehetnek részt: az iskola igazgatója, az iskolavezetés tagjai és a meghívottak.
Az iskola működéséről, az iskolai munkaterv feladatairól, végrehajtásáról az iskola igazgatója rendszeresen – évente legalább 2 alkalommal – köteles tájékoztatni a szülői munkaközösséget.

2.4 A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnökök feladatai

2.4.1 A pedagógus feladatai

1. A pedagógus felelősséggel és önállóan a tanulók nevelése érdekében végzi munkáját. Munkaköri kötelezettségeinek tartalmát és kereteit a Köznevelési Törvény és a pedagógiai szaktárgyú útmutatók, módszertani levelek, az iskolai munkaterv, a nevelőtestület határozatai, tovább az Igazgató, illetőleg a felettes szerveknek az Igazgató útján adott útmutatásai alkotják. Nevelő-oktató munkáját egységes elvek alapján, módszereinek szabad megválasztásával végzi.
2. A pedagógus alaptevékenysége azokat a tanórai és tanórán kívüli teendőket foglalja magában, amelyek az intézmény rendeltetése szerint nevelő-oktató munkából az egyes munkaköröknek (tanító, tanár, napközis nevelő) megfelelően minden nevelőre kötelezően vonatkoznak.
3. Közreműködik az iskolaközösség kialakításában és fejlesztésében. Alkotó módon részt vállal:
    a) a közös vállalások teljesítéséből,
    b) az ünnepélyek és megemlékezések rendezéséből,
    c) az iskola hagyományainak ápolásából,
    d) a tanulók folyamatos felzárkóztatásából,
    e) a tehetséggondozást szolgáló feladatokból,
    f) pályaválasztási feladatokból,
    g) gyermekvédelmi tevékenységből,
    h) a diákönkormányzat szervezéséből.
4. Tanítási (foglalkozási) órán minőségi munkát végez (felkészülés, szervezés, ellenőrzés, értékelés).
5. Önképzés, továbbképzés, munkaközösségi munkában való aktív részvétel.
6. Nevelő-oktató munkával összefüggő megbeszéléseken, értekezleteken való részvétel.

7. Egyes adminisztratív és szervezési feladatok elvégzése, melyeket az intézmény nevelő-oktató munkája tesz szükségessé, illetve az érvényben lévő jogszabályok előírnak.
8. Nevelő-oktató munkáját tervszerűen végzi, tanmenet alapján dolgozik. A tanmenetet a tagintézmény - vezető által meghatározott időpontban jóváhagyásra bemutatja. Ha az alapdokumentumok nem változnak, a bevált a tanmenetet – folyamatos kiegészítéssel – több éven át is használhatja. Saját tanmenettel minden pedagógusnak rendelkeznie kell, melyet ellenőrzéskor kérésre be kell mutatni.
9. Az írásbeli dolgozatokat, a felmérő és témazáró feladatlapokat legkésőbb **10 munkanapon belül kijavítja**. A házi feladatokat ellenőrzi, javítja vagy a tanulókkal javíttatja és közösen értékelik. Az alsó tagozaton az írásgyakorlatokat a következő órára javítja.
10. Részt vesz az iskola szülői értekezletein, fogadóórát tart.
11. Az intézmény egészére kötelezően háruló teendők közül egyes feladatokat – az intézményen belüli szakértelmen és az egyenlő teherviselés elvein alapuló munkamegosztás szerint – egy-egy pedagógus lát el. Ezek a pedagógiai többletmunkák a következők lehetnek:

a) egyes, óraszámmal is kifejezhető feladatok – korrepetálás, helyettesítés, énekkar vezetése, szakkörök, tanulmányi verseny, tanulmányi kirándulás, tábori ügyelet,
b) osztályfőnöki munka,
c) versenyekre való felkészítés,
d) szertárakért a felelősség vállalása,
e) munkavédelmi és tűzvédelmi munka,
f) egyéb szervezési tevékenység,
g) ügyeletes tevékenység ellátása.

2.4.2 A pedagógus kötelességei:

A pedagógus alapvető feladata a rábízott tanulók nevelése, tanítása. Ezzel összefüggésben a következő kötelességei vannak:

a) Az oktatói tevékenység során az ismereteket tárgyilagosan és többoldalúan közvetítse! Fejlessze a tanulókban azokat a képességeket, készségeket, melyek a környezettel való harmonikus, konstruktív kapcsolathoz szükségesek.
b) Nevelő és oktató tevékenysége során vegye figyelembe a tanuló egyéni képességét, tehetségét, fejlődésének ütemét, szociális (szociokulturális) helyzetét, fejlettségét, sajátos nevelési igényét, segítse a tanuló képességének, tehetségének kibontakozását, illetve a bármilyen okból hátrányos helyzetben lévő gyermek felzárkóztatását a tanulótársaihoz!
c) Pedagógiai tevékenysége során felhasználja a tanulói közösségnek a tanuló önismeret fejlesztésére, együttműködési készség növelésére gyakorolt hatását.
d) Segítse a tanulókban a nemzeti, a nemzetiségi és az etnikai hagyományok tudatosulását, és ezek ápolására nevelje őket.
e) A tanulók részére az egészségügyi és a testi épség megőrzéséhez szükséges ismereteket adja át és ezek elsajátításáról győződjön meg!

f) Ha a tanuló balesetet szenved, vagy ennek veszélye áll fenn, tegye meg a szükséges intézkedéseket!
g) Működjön közre a gyermekvédelmi feladatok ellátásában, a tanuló fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében!
h) Tartsa tiszteletben a tanulók jogait, emberi méltóságát!
i) Rendszeresen tájékoztassa a tanulókat és szülőket az őket érintő kérdésekről, s szükség esetén a tanulók jogainak, vagy fejlődésének érdekében megteendő intézkedésekről!
j) A szülő és tanuló javaslataira adjon érdemi választ!

2.4.3 Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnökök feladatai

1. Az osztályfőnök feladatai

- Megfelelő magaviseletű, az iskolai diákönkormányzati munkában és az iskolai rendezvényeken aktív osztályközösséget alakít ki az osztályközösség megfelelő irányításával.
- Fejleszti a tanulók személyiségét, elősegíti egészséges lelki és testi mentális fejlődésüket.
- Elősegíti a társadalmi normákhoz és az iskolai elvárásokhoz igazodó értékrend kialakítást és elfogadását.
- Tanórán kívül – szükség esetén – iskolán kívüli közösségfejlesztő, szabadidős programokat (pl. osztálykirándulás, túra, színház, Múzeumlátogatást) szervez.
- Az osztályszintű és az iskolai rendezvényeken kíséri osztályát, felügyel a tanulókra.
- Megismeri a tanulók családi és szociális körülményeit.
- Rendszeres kapcsolatot tart és együttműködik a tanulók szüleivel.
- Rendszeres kapcsolatot tart és együttműködik az osztályban tanító nevelőkkel.
- Tájékoztatja a tanulókat és a szülőket az őket érintő kérdésekről.
- Érdemi választ ad a szülők és a tanulók iskolai élettel kapcsolatos kérdéseire.
- Figyelemmel kíséri a diákok tanulmányi előmenetelét, és erről rendszeresen tájékoztatja a szülőket.
- A bukásra álló tanulók szüleit a félév vége és az év vége előtt legalább egy hónappal írásban értesíti.
- Ha a tanuló az év végén tanulmányi kötelezettségeinek nem tesz eleget, a szülőket tájékoztatja a tanuló továbbhaladásának feltételeiről.
- Figyelmezteti a szülőket, ha a gyermekük jogainak megóvása vagy fejlődésének elősegítése érdekében intézkedést tart szükségesnek.
- Támogatja és segíti az osztályban működő szülői szervezet munkáját.
- A szülők tájékoztatására szülői értekezleteket és fogadó órákat szervez.
- Fokozott törődéssel foglalkozik az osztályba járó kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal.
- Az osztály tanulóinál ellátja a gyermekvédelmi feladatokat, együttműködik a gyermekvédelmi felelőssel, szükség esetén a gyermekjóléti és családsegítő szolgálattal.
- Segíti a tanulási, beilleszkedési, magatartási nehézségekkel küzdő tanulók iskolai munkáját.

- Támogatja a tehetséges tanulók fejlődését.
- Tájékozódik a tanulók iskolán kívüli tevékenységeiről.
- Az iskolaorvosi szolgálat bevonásával, figyelemmel kíséri a tanulók egészségi állapotát, és arról szükség esetén tájékoztatja az osztályban tanító nevelőket (pl. tartós betegségek, fogyatékosságok, gyógyszerérzékenység).
- Minden hó végén érdemjeggyel értékeli a tanulók magatartását és szorgalmát.
- Az első félév végén és a tanév végén javaslatot tesz a nevelőtestületnek a tanulók magatartás és szorgalom osztályzatára.
- Az első félév végén és a tanév végén javaslatot tesz a nevelőtestületnek a tanulók egész tanévi munkájának dicsérettel történő elismerésére.
- A házirendet megsértő vagy feladatait, elmulasztó tanulót először szóbeli figyelmeztetésben, majd írásbeli figyelmeztetésben, intőben vagy rovóban részesíti. Súlyosabb esetben javaslatot tesz a tanuló elleni fegyelmi eljárás lefolytatásra.
- Figyelemmel kíséri a tanulók hiányzásait, vezeti az e-naplót. Igazolatlan mulasztás esetén a jogszabályokban előírt rendelkezések alapján jár el.
- A tanév elején elkészített osztályfőnöki tanmenet szerint vezeti az osztályfőnöki órákat, azokra előre felkészül.
- Segíti és ösztönzi a tanulók felsőfokú továbbtanulását, megismerteti őket a pályaválasztási és továbbtanulási lehetőségekkel.
- Segíti a pályaválasztással, a továbbtanulással és az érettségire való jelentkezéssel kapcsolatos adminisztrációs feladatokat.
- Elkészíti az osztályfőnöki munka éves tervezetét (osztályfőnöki munkaterv, osztályfőnöki tanmenet).
- Elkészíti az osztálystatisztikákat és ezekhez kapcsolódó elemzéseket.
- Elkészíti a félévi és tanév végi értékeléseket az osztályközösség fejlődéséről.
- Betartja az alapvető erkölcsi normákat a tanulókkal, a szülőkkel és a nevelőtársakkal szemben.
- Kitölti és vezeti az e-naplót, hetente ellenőrzi a szükséges beiratkozásokat, és szükség esetén gondoskodik azok pótlásáról.
- Felfekteti és vezeti a tanulói törzslapokat és bizonyítványokat.
- Tanév közben havonta ellenőrzi az ellenőrző vezetését (beírások, szülői aláírások).

2. Az osztályfőnöki munka tervezése

Az osztályfőnök nevelő munkáját a minden tanév elején összeállított osztályfőnöki munkaterv alapján végzi.

Az osztályfőnöki munkaterv felépítése

- A tanév elején összeállított munkaterv
- Az előző tanév végi értékelés az osztályközösség fejlődéséről.
- Tanév eleji statisztikai adatok az osztályról.
- Osztályfőnöki tanmenet (az osztályfőnöki órák éves terve).

- Tervezett tanórán kívüli programok az adott tanévre havi bontásban.
- Tervezett fogadó órák és szülői értekezletek az adott tanévre. Az egyes szülői értekezletek tervezett témái.
- Az osztály diákközösségének vezetői.
- Az osztályban működő szülői szervezet vezetői.

Az osztályfőnöki munkatervhez csatolt dokumentumok a tanév folyamán.

- Első félévi és tanév végi osztálystatisztika.
- Első félévi és tanév végi értékelés az osztályközösség fejlődéséről.
- Jelenléti ívek és feljegyzések a szülői értekezletekről.

3. Az osztályfőnök által készített statisztikák, jelentések az osztályról

Tanév eleji statisztikai adatok az osztályról

- Tanulók száma, ebből leány,
- Hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű tanulók
- Tanulási, magatartási, beilleszkedési zavarral küzdő tanuló,
- Sajátos nevelési igényű tanuló,
- Az iskolába étkező, ebből normatív támogatásban részesülő tanuló,
- Az iskolába járás alól felmentett tanuló (magántanuló),
- Egyes tantárgyakból az értékelés alól felmentett tanulók,
- Más településről bejáró tanuló,
- Nem magyar állampolgár,
- Évfolyamismétlő.

Statisztikai adatok az első félév és a tanév végén az osztályról

- Tanulók száma,
- Osztályozott tanulók száma és aránya,
- Osztályozatlan tanulók száma és aránya,
- Az egyes tantárgyakban elért osztályzatok száma és a tantárgyak osztályátlaga,
- Az osztály tanulmányi átlaga,
- Kitűnő tanulók száma és aránya,
- Szaktárgyi dicséretek száma tantárgyanként a tanév végén,
- Példamutató magatartásért adott dicséretek száma a tanév végén,
- Példamutató szorgalomért adott dicséretek száma a tanév végén,
- Egy tantárgyból bukott tanulók száma és aránya,
- Két tantárgyból bukott tanulók száma és aránya
- Három vagy több tantárgyból évfolyamismétlésre bukott tanulók száma és aránya.
- A bukások száma tantárgyanként.
- A tanulmányi, sport, kulturális stb. versenyek eredményei,
- Iskolán belüli versenyek eredményei (iskolai versenyeken részt vett tanulók száma és az elért helyezések),

- Iskolán kívüli versenyek eredményei (iskolán kívüli versenyeken részt vett tanulók száma és az elért helyezések),
- A továbbtanulás jellemzői (végzős évfolyamon).
- A tanulói közösségek (osztályközösségek) tevékenységének, fejlődésének értékelési szempontjai az első félév és a tanév végén.
- Az osztályközösség életét jellemző legfontosabb adatok (létszám, fiúk-lányok aránya, új tanulók, távozók).
- Az osztály szociális összetétele (a családok szociális helyzete, a családok kulturális elvárásai, hátrányos helyzetű tanulók, gyermek-és ifjúságvédelmi munka).
- A tanulási teljesítmény (tanulmányi átlageredmények, tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, a bukások, a tehetséges tanulók eredményei).
- Az osztályközösség társas szerkezete, a közösség rétegződése, struktúrája.
- Neveltségi szint (magatartás, társas viselkedés, beilleszkedési és magatartási nehézségekkel küzdő tanulók).
- A közösségi tevékenység (önkormányzás szintje, közös programok és rendezvények felsorolása, egyéb (tanórán kívüli) foglalkozásokon való részvétel).
- A szülői házzal való kapcsolat (a családlátogatások és a szülői értekezletek tapasztalatai, a szülők nevelési elvei, a szülők kapcsolata az iskolával).
- Minden felsorolt területen belül meg kell határozni az alapvető pedagógiai feladatokat.
- Milyen változások történtek az előző értékelés óta eltelt időszakban?
- Milyen új problémák jelentkeztek az előző értékelés óta eltelt időszakban?
- A problémák megoldásának érdekében milyen beavatkozás látszik célszerűnek?

4. Az osztályfőnöki órák témái

a, Kötelezően minden osztályban feldolgozásra kerülő témák a tanév legelső osztályfőnöki óráin:

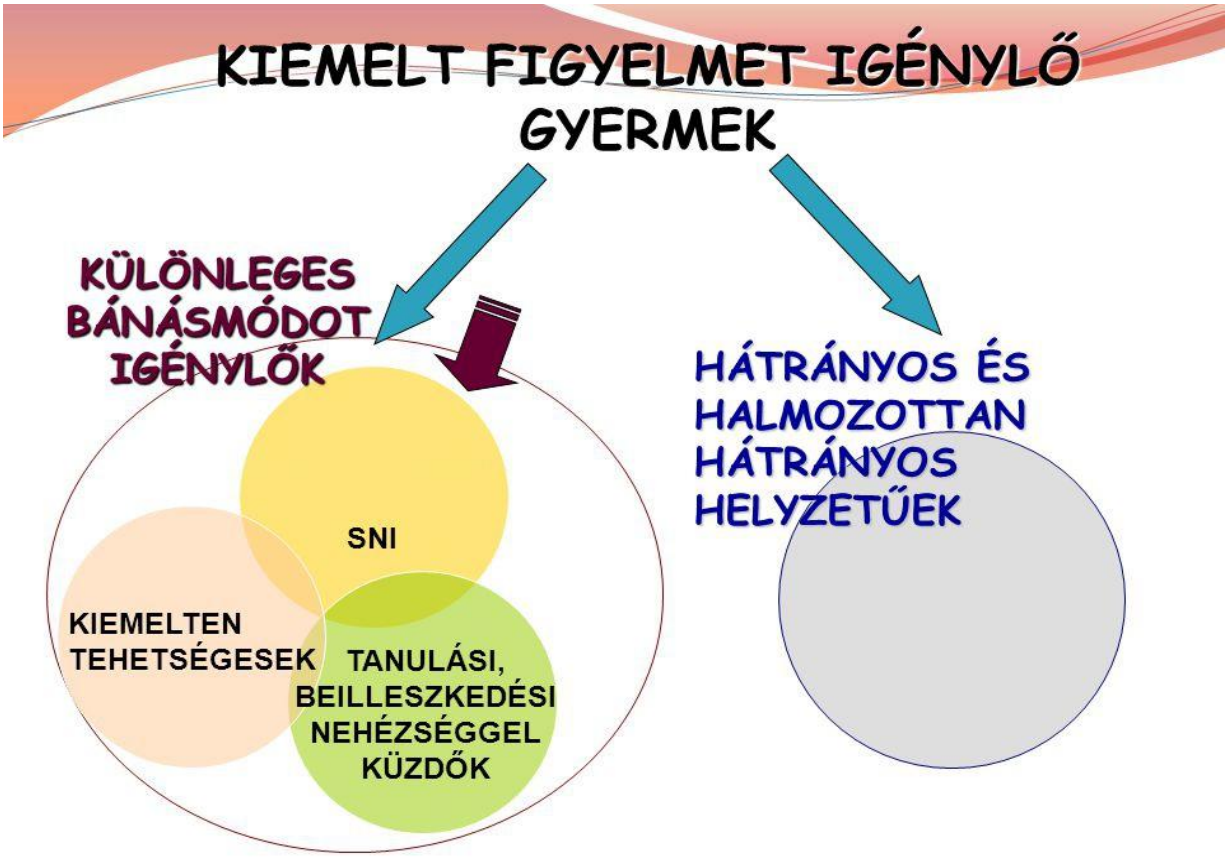
- A házirend szabályainak megbeszélése.
- Az osztályközösség belső szabályainak megbeszélése, rögzítése.
- Balesetvédelmi, tűzvédelmi szabályok ismertetése, visszakérdezése.
- Az osztályközösség gyermekvezetőinek megválasztása.
- Az iskolai munkatervből és a Tanév rendjéből az osztályt érintő feladatok ismertetése.
- Az iskola környékére vonatkozó közlekedési ismeretek és veszélyhelyzetek meg beszélése.

b, Kötelezően minden osztályban feldolgozásra kerülő témák:

- Félévente egy alkalommal egészségvédelmi téma (helyes táplálkozás, az alkohol –és kábítószer fogyasztás, a dohányzás káros hatásai a szervezetre, a személyes higiénia, a szexuális fejlődés) az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybevételével.

- Elsősegély-nyújtási alapismeretek, teendők közlekedési baleset esetén, segítségnyújtás baleseteknél, a mentőszolgálat felépítése és működése, a mentők a rendőrség és a tűzoltók hívásának helyes módja.
- Félévente egy alkalommal az elsősegély-nyújtás alapismereteinek gyakorlati elsajátítása céljából az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybevétele.
- Az osztály félévi munkájának és magatartásának értékelése az első és a második félév végén.
- Megemlékezés nemzeti ünnepeinkről október 23-án és március 15-én.
- Megemlékezés a magyar kultúra napjáról, a kommunista és egyéb diktatúrák áldozatainak emléknapjáról, a költészet napjáról, a holokauszt áldozatainak emléknapjáról, a Föld napjáról és a Nemzeti Összetartozás Napjáról.
- Megemlékezés az iskola névadójáról.
- A tanulmányi kirándulás előkészítése.

2.5 A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

Iskolánk kiemelt feladata a sajátos nevelési igényű és a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók speciális igényeinek figyelembevétele, egyéni képességeikhez igazodó, legeredményesebb fejlődésük elősegítése, a hátrányos vagy halmozottan hátrányos

helyzetű tanulók minél teljesebb társadalmi beilleszkedés lehetőségeinek megteremtése és társadalmi leszakadásuk megakadályozása valamint a tehetséges, kiemelten tehetséges tanulók tehetséggondozása.

A Nkt. 4. § 13. pontja határozza meg a kiemelt figyelmet igénylő tanulók körét:

Kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló:

- különleges bánásmódot igénylő tanuló:
    - sajátos nevelési igényű tanuló, (aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi (látási, hallási), értelmi vagy beszédfogyatékos, több fogyatékosság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd,)
    - beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló, (aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek)
    - kiemelten tehetséges tanuló, (aki átlag feletti általános vagy speciális képességek birtokában magas fokú kreativitással rendelkezik, és felkelthető benne a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség,)
- a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanuló (a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint)

2.5.1 Sajátos nevelési igényű tanulók

A sajátos nevelési igényű gyermekek foglalkoztatása iskolánkban integráltan történik. Sajátos nevelési igényűnek csak az a tanuló számít, aki erről érvényes szakértői véleménnyel rendelkezik.

A sajátos nevelési igény kifejezi:

a tanuló életkori sajátosságainak fogyatékosság által okozott részleges vagy teljes körű módosulását, az iskolai tanuláshoz szükséges képességek kialakulásának sajátos útját, fejlődésének eltérő ütemét, esetleg részleges vagy teljes kiesését, fejletlenségét, lassúbb ütemű és az átlagtól eltérő szintű fejleszthetőségét.

Mindehhez olyan iskolai légkört kell teremteni, amelyben mind a tanuló, mind a felnőtt jól érzi magát, ahol az emberi és társas kapcsolatok a kölcsönös tiszteleten alapulnak, ahol minden tanuló teljes értékű emberként élheti meg önmagát, a másságot is elfogadva.

A helyi igényeket felmérve, valamint intézményünk személyi és tárgyi adottságait, feltételeit tekintve iskolánk az alábbi sajátos nevelési igényű gyermekeket fogadja:

- tanulási zavart: dyslexiát, dysgraphiát, dyscalculiát mutató gyermekeket
- érzékszervi (hallás-, látás-, mozgás- és beszédfejlődésben) sérült gyerekek köréből a szakértői és rehabilitációs bizottság által integrálásra javasoltakat, akik enyhébb fokban sérültek.

Az iskola teljes integrációt tud biztosítani a fent felsorolt sajátos nevelési igényű gyerekek számára. Az átlagos osztálylétszám számításánál a sajátos nevelési igényű tanulót kettő vagy három főként vesszük figyelembe a szakvélemény alapján.

Az intézményben dolgozik több főállású, gyógypedagógus végzettséggel is rendelkező pedagógus, valamint az EGYMI és a pedagógiai szakszolgálat utazó gyógypedagógusa is. Az iskolában fejlesztő szoba kialakítása megtörtént.

A nevelő-oktató munka alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

Az iskolai képzés teljes időtartama alatt arra kell törekedni, hogy a sajátos nevelési igényű tanuló személyisége a képzés végére minél harmonikusabban és teljesebben kibontakozzon, képes legyen a társadalom által elfogadott normák szerint, saját igényeit megvalósítva kiegyensúlyozott, boldog életet élni.

A tanköteles korú sajátos nevelési igényű tanulók oktatásának során a legfontosabb figyelembe veendő szempontok:

- az értelmi, a testi és érzelmi fejlődés megváltozása
- sajátos tanulási képességek
- egyéni szükségletek.

Mindehhez olyan iskolai légkört kell teremteni, amelyben mind a tanuló, mind a felnőtt jól érzi magát, ahol az emberi és társas kapcsolatok a kölcsönös tiszteleten alapulnak, ahol minden tanuló teljes értékű emberként élheti meg önmagát, a másságot is elfogadva.

Célok:

- a sajátos nevelési igényű / tanulásban akadályozott / tanulók képességfejlesztése a hiányosan működő pszichés és kognitív funkciók terápiás jellegű korrekciójával
- a differenciált, szükségletekhez igazodó felzárkóztatás a habilitációs és rehabilitációs eljárásokkal
- az általános műveltség megalapozása az életkor és osztályfok figyelembevételével.

Pedagógiai alapelvek:

A sajátos nevelési igényű tanulók esetében is a NAT-ban meghatározott egységes fejlesztési feladatokat kell alapul venni. A nevelési-oktatási folyamatot a tanulók lehetőségeihez, korlátaihoz és speciális igényeihez igazodva elsősorban a következő elvek szerint kell megszervezni:

A feladatok megvalósításához hosszabb időszakokat, tágabb kereteket kell megjelölni ott, ahol erre szükség van.

Szükség szerint sajátos, a fogyatékossággal összeegyeztethető tartalmakat, követelményeket kell kialakítani és teljesíttetni.

A nevelési célok, kulcskompetenciák, illetve a műveltségi területeken megfogalmazott célok, feladatok a sajátos nevelési igényű tanulókra is érvényesek.

Az iskola segítő megkülönböztetéssel, egyénileg is támogassa a tanulókat, elsősorban az önmagukhoz mért fejlődésüket értékelve; a fogyatékosság egyes típusaival összefüggő feladatokról.

Az SNI tanuló értékelése az egyéni fejlődési ütem, az egyéni különbségek maximális figyelembevételével történik. A tanuló teljesítménye önmagához mérten és előre mutatóan kerül értékelésre, megőrizve a tanulási kedvet.

<u>Ezen túl érvényesíteni kell az alábbi elveket.</u>

A prevenció elve:

Iskolába lépéskor mérést végzünk azért, hogy megtudjuk, kik azok a gyerekek, akiknek egyéni fejlesztésre van szükségük (DIFER). A részképességzavarok korai felismerése azért fontos, mert terápia hiányában megakadályozza az olvasás- írás elsajátítását. Ilyen részképesség-zavarok:

- gyenge hang megkülönböztető képesség
- hallási figyelem zavara
- rövid távú akusztikus és vizuális emlékezet zavara
- vizuális észlelés fejletlensége
- taktilis, kinesztetikus észlelés fejletlensége
- téri vizuális integráció hiánya
- testséma zavara
- jobb-bal megkülönböztetés nehézsége
- vizuomotoros koordináció zavara.

Azokat a tanulókat, akiknek a prevenció nem elégséges, szakértői vizsgálatra küldjük.

A rehabilitáció elve:

A sajátos nevelési igényű tanulók állapotának megfelelő fejlesztő foglalkozások és a szükséges eszközök biztosítása – a fejlesztő munka eltér a hagyományos pedagógiai tevékenységtől. Az elméleti felkészültség mellett nem nélkülözheti az e célra kidolgozott módszereket és eszközöket. A foglakozások során olyan alapkészségeket fejleszt, amelyek a gyerek iskolai teljesítményéhez szükséges képességek, készségek ki- alakulását szolgálják, hogy minél zökkenő mentesebb legyen az iskolai tanulás. A fejlesztő munka egyik fő célja, hogy a tanulók meglévő hátrányai ne szélesedjenek, hanem az évek előrehaladtával a lemaradásuk minél kisebb legyen, és közelítsen az adott évfolyam követelményeihez.
Iskolánkban a tanítási órákon ugyanazt a tananyagot tanítjuk a sajátos nevelési igényű tanulóknak is, de mivel ők lassabb tempóban dolgoznak, több időt biztosítunk számukra. Az alkalmazott módszerek meghatározzák a sajátos nevelési igényű tanulók sikereit. Az enyhe értelmi fogyatékossággal élő tanulóknál oktatásuknak elengedhetetlen feltétele az (értelmi foknak megfelelő) eltérő követelmény ismerete, alkalmazása, melyhez a kerettantervben leírt követelmények az irányadók (Kerettanterv az enyhén értelmi fogyatékos tanulók számára (1-8. évfolyam) 51/2012 (XII.21.) EMMI rendelet 11. sz. melléklet (11.1.). Az integrált keretek között nevelt enyhén értelmi fogyatékos tanulók nevelésében Nemzeti Alaptanterven túl a 32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet „a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve” (a továbbiakban: Irányelv) alapdokumentumban leírtakat is fontos alkalmazni, figyelembe véve intézményünk pedagógiai programját, sajátos nevelési igényű tanulókra irányuló helyi tantervét. Esetükben olyan tankönyv, munkafüzet, munkatankönyv használható, mely a sajátos nevelési igény (enyhe értelmi fogyatékosság) szerinti haladásra tervezett oktatás – nevelési eszközök, rendelésük osztályfoknak megfelelően történik.

Az integráció elve:

Iskolánk próbálkozik az inklúzió szellemének megfelelő teljes integrációval. A tanuló teljes időtartamban az osztálytársaival együtt tanul, így nagyobb esélye van a sikeres szocializációra.
Iskolánk mindent megtesz a sikeres integrációért. Megvalósítjuk az integráció törvényi feltételeit, biztosítjuk az SNI tanuló törvény adta jogait, a kötelező és adható kedvezmények igénybevételét, differenciált óraszervezéssel az egyéni képességek kibontakozását. A képességek fejlesztésére helyezzük a hangsúlyt. Differenciálást, aktív tanulói magatartást részesítünk előnyben.

Integráció

Az integráció általánosan azt jelenti, hogy a sérült, akadályozott, azaz sajátos nevelési igényű

gyermekek, fiatalok beilleszkednek ép társaik közé. Hangsúlyozni kell azt is, hogy nem mindegyik gyermek alkalmas integrációra. Iskolánk az integráció formái közül a funkcionális integrációt tűzte ki maga elé, ahol az együttnevelés, az együtt fejlesztés minden tanórára és foglalkozásra kiterjed. Az integrációt a 2008/2009-es tanévtől felmenő rendszerben vezettük be.

Integrációt támogató rendelkezések, és szükséges feltételek

- Sérülés specifikus végzettségű gyógypedagógus
- Habilitációs rehabilitációs foglakozások biztosítása a törvényi szabályozásoknak megfelelően. Óraszám: 15-50%, sérüléstől függően, melyet gyógypedagógus végez.
- A gyermeket ellátó intézmény vezetőjének a felelőssége, hogy a gyermek megkapja-e a szakértői véleményben javasolt fejlesztő foglalkozást.
- Felmentések, kedvezmények érvényesítése a gyermek szükségleteinek megfelelően.
- Számonkérés, vizsgáztatás módosítása a gyermek igényeinek figyelembevételével.
- Egyéni továbbhaladás.
- Speciális tanterv.
- Speciális tankönyvek.
- Megfelelő létszám esetén gyógypedagógiai asszisztens alkalmazása.

Az integráció bevezetését segítő feltételek

A sajátos nevelési igényű gyermekek neveléséhez - oktatásához gyógypedagógus kell, nem helyettesíthető fejlesztő pedagógussal. Szükséges az integrációt végző osztályokban gyógypedagógus alkalmazása a habilitációs foglalkozások megtartására, de az általános iskola felső tagozatán - a nevelőtestület döntése alapján - a habilitációs, rehabilitációs tanórai foglalkozások legfeljebb ötven százaléka a sajátos nevelési igényű tanulók tehetséggondozására, a tantárgyi követelmények eredményes teljesítését szolgáló felzárkóztatásra is fordítható. A nevelőtestület az erre irányuló döntését félévenként köteles felülvizsgálni, és a tanuló fejlődésének ismeretében megerősíteni vagy módosítani.

A sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésében, oktatásában, fejlesztésében részt vevő - a tanuló fogyatékosságának típusához igazodó szakképzettséggel rendelkező gyógypedagógiai tanár/terapeuta az együttműködés során

- segíti a pedagógiai diagnózis értelmezését;
- javaslatot tesz a fogyatékosság típusához, a tanuló egyéni igényeihez szükséges környezet kialakítására (a tanuló elhelyezése az osztályteremben, szükséges megvilágítás, hely- és helyzetváltoztatást segítő bútorok, eszközök alkalmazása stb.);
- segítséget nyújt a tanuláshoz, művelődéshez szükséges speciális segédeszközök kiválasztásában, tájékoztat a beszerzési lehetőségekről;
- javaslatot tesz gyógypedagógiai specifikus módszerek, módszerkombinációk alkalmazására;
- figyelemmel kíséri a tanulók haladását, részt vesz a részeredmények értékelésében, javaslatot tesz az egyéni fejlesztési szükséglethez igazodó módszerváltásokra;

- együttműködik a többségi pedagógusokkal, figyelembe veszi a tanulóval foglalkozó pedagógus tapasztalatait, észrevételeit, javaslatait;
- terápiás fejlesztő tevékenységet végez a tanulóval való közvetlen foglalkozásokon - egyéni fejlesztési terv alapján a rehabilitációs fejlesztést szolgáló órakeretben -, ennek során támaszkodik a tanuló meglévő képességeire, az ép funkciókra.

Az integrált nevelésben, oktatásban részt vállaló közoktatási intézmények igénybe vehetik az egységes gyógypedagógiai módszertani intézmények, szak- és pedagógiai szakmai szolgáltatását, az utazó gyógypedagógiai hálózat működtetésére kijelölt intézmények segítségét a vármegyei/fővárosi közoktatás-fejlesztési tervekben meghatározott feladatellátás szerint.

Az eddigi tapasztalatok szerint az oktatásban olyan gyermekeket javasolnak az integrációra, akik nem hiperaktívak, magatartási zavarosak és lehetőleg harmonikus személyiségűek legyenek. Értelmi képességük közelítse meg a felső határértéket, és jó, támogató, segítő családi háttérrel rendelkezzenek. Az együttnevelést megvalósító pedagógusokat, a szülők közösségeit fel kell készíteni a sajátos nevelési igényű tanulók fogadására.

A tanterem: az integráló osztály számára olyan tantermet ajánlatos biztosítani, amelyben többféle kisebb tér kialakítására van lehetőség. Például: kiscsoportos munkához 2 - 6 asztalból álló csoportok, olvasó- és beszélgető sarok párnákkal, szőnyeggel. Az egyéni tanuláshoz: különálló asztalok, szabad polcok a tanulók által használható segédeszközök, feladatlapok, taneszközök számára. Kisebb terápiás helyiségek kialakítására is szükség van. (pl: a habilitációs, rehabilitációs foglalkozásokon)

Az osztály létszáma: javaslat, hogy a befogadó osztály létszáma a 20 főt ne haladja meg és ideális lenne, hogy legfeljebb 3 sajátos nevelési igényű tanulót vegyenek fel egy-egy osztályba. (az SNI típusától függően)

A tanulás szervezése: az integrált osztályokban elkerülhetetlen a differenciált oktatás, mivel a sajátos nevelési igényű tanulók elé különböző célokat tüzünk ki, az ismereteket különböző mélységben és terjedelemben, a gyermek domináns érzékszervi csatornájára építve tesszük hozzáférhetővé a számukra. Az egyes tanulókhoz kell igazítani a tanulási folyamat szerkezetét, tempóját, eszközeit. Figyelembe kell venni a gyermekek terhelhetőségét, fáradékonyságát. Kooperatív tanulásszervezésével lehet biztosítani, hogy minden tanuló lehetőségeihez mérten hatékonyan részt vegyen a tanulás folyamatában.

A tanulók értékelése: az integráltan oktatott tanulók a többségi iskolában szokásos értékelési rend szerint kapnak minősítést a számukra megfelelő iskolatípus és osztályfok sajátos nevelési igényűekre vonatkozó tantárgyak és tantervi követelmények megjelölésével.

Taneszközök, segédeszközök: hasznos, ha az integrált tanulók is - amikor csak lehetséges - ugyanazokkal a taneszközökkel dolgoznak, mint a többiek. Ha szükséges, más, eltérő taneszközt is be kell szerezni, viszont fontos, hogy ezeket ismerje meg a többi tanuló is és alkalmanként ők is használják.

A gyógypedagógus, - esetenként más szakember - véleményének figyelembevételével készíti el a fejlesztő programot, amely a tanuló különleges gondozási igényére épül, és egyéni tulajdonságainak fokozatos kibontakozását szolgálja. (A helyi tanterv melléklete a fogyatékosság típusához és fokához igazodó fejlesztő program.)

A nevelés-oktatás fő feladatai:

- az alapdokumentumok által szabályozott ismeretanyag elsajátíttatása az évfolyamok, osztályfokok, tantárgyi sajátosságok, egyéni különbségek figyelembevételével
- a mentális képességek fejlesztése a megismerő funkciók egyénre szabott terápiás jellegű korrekciójával,
- az ismeretek tartalmának, mélységének mindenkori aktualizálása a tanulócsoport és az egyének kondícióinak megfelelően
- a tanítás és nevelés szervezeti kereteinek szükség szerinti alakítása
- a módszerek és tevékenységi formák optimális megválasztása a mindenkori pedagógiai tevékenység kívánalmainak megfelelően.
- a problémák korai felismerése érdekében az 1-2. évfolyamos tanulóknál gyógypedagógus tanítóink bevonásával szűrést végzünk.

Az iskola az alábbiakat biztosítja a sajátos nevelési igényű gyermekeknek:

Szükség esetén (szakértői és intézményvezetői döntésre) egy évfolyam tananyagának elsajátítására egy tanévnél hosszabb időt is engedélyezhetünk.

A tanulót az intézményvezető szakértői bizottság javaslatára egyes tantárgyakból vagy tantárgyrészekből az értékelés és minősítés alól felmentheti. Mentesítés esetén biztosítunk a gyermek számára felzárkóztatást egyéni fejlesztési terv alapján, egyéni foglalkoztatással. /A tanulónak a mentesített tantárgyak óráin is részt kell vennie, szintjének, képességeinek megfelelően differenciált foglalkoztatásban részesülve. /

A tartósan lemaradó gyerekek részére szakvélemény alapján, az adott munkaközösség csökkenti a tananyagot, a követelményszintet, és nagyobb mértékű pedagógiai segítséget nyújt.

Gyógytestnevelési órákat biztosít a járási pedagógiai szakszolgálat az eltérő testi fejlődésű tanulóknak. A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézség vagy a sajátos nevelési igény miatt a szakértői bizottság véleménye alapján, vagy súlyos betegség miatt egyéni munkarend keretében tanulmányokat folytatók egyéni foglalkozás keretében történő felkészítésére az iskolának tanulónként az osztályok heti időkeretén felül átlag heti tíz óra áll a rendelkezésre. A sajátos nevelési igény miatt egyéni munkarend keretében tanulmányokat folytató tanulók esetében a meghatározott időkereten belül kell biztosítani az egészségügyi és pedagógiai célú habilitációs, rehabilitációs foglalkozásokat.

<u>A tanórai és a tanórán kívüli fejlesztés kiemelt területei:</u>

Az anyanyelvi fejlesztésben különös hangsúlyt kap:

- a pontos diagnózis, a megfelelő fejlesztési szempontok és módszerek kiválasztása, a vizsgálatok szakszerű elvégzése,
- a testséma biztonságának kialakítása,
- a téri és idői relációk kialakítása praktikus és verbális szinten,
- a balról-jobbra való haladási irány rögzítése,
- a vizuomotoros koordináció gyakorlása,
- a látás, hallás, mozgás koordinált működtetése,
- az auditív és vizuális diszkrimináció és emlékezet fejlesztése,
- az olvasás, írás tanítása (szükség esetén újra tanítása) hangoztató-elemző vagy dyslexia prevenciós módszerrel,
- az olvasás, írás készségének folyamatos gondozása, fejlesztése a tanuló egész iskolai pályafutása alatt,

- a kompenzáló technikák alkalmazása valamennyi tantárgy tanulása során,
- grafomotoros fejlesztés,
- a helyes ejtés, a fonéma hallás fejlesztése,
- hang- és betűegyeztetési gyakorlatok,
- a verbális figyelem és emlékezet intenzív fejlesztése, memoriterek,
- könyvtárhasználat,
- számítógép, internet.

A matematika fejlesztésében különös hangsúlyt kap:

- a testséma kialakítása,
- a téri relációk biztonsága,
- a relációk nyelvi megalapozása, a matematikai nyelv tudatosítása,
- a szerialitás erősítése,
- számfogalmak kialakítása és bővítése,
- az érzékelés, észlelés, a figyelem, az emlékezet, a gondolkodás és a beszéd összehangolt, intenzív fejlesztése,
- segítő, kompenzáló eszközök használatának megengedése,
- az alapműveletek fogalmi kialakítása, képi, vizuális megerősítése, sokoldalú gyakorlásuk a már „birtokolt” számfogalmakkal építkező számkörökben,
- a matematikai nyelvi relációk tudatosítása, szöveges feladatok megoldása.

A művészetek területen kiemelt szerepet kap:

- az érzékelés, észlelés, a figyelem, az emlékezet, a gondolkodás és a beszéd, a téri orientáció,
- a mozgás-ritmus-beszéd koordináció,
- grafomotoros fejlesztés
- szenzomotoros fejlesztés.

A mozgásfejlesztés során kiemelt szerepet kap:

- nagymozgások fejlesztése,
- rugalmasság fejlesztése,
- statikus, átmeneti és dinamikus egyensúly,
- ellentétes végtagmozgás fejlesztése,
- testséma, téri orientáció,
- ritmusfejlesztése,
- szerialitás,
- emlékezet,
- mozgásutánzás,
- finommotorika fejlesztésének előkészítése.

A személyiségfejlesztés során kiemelt szerepet kap:

- helyes önértékelés, az énkép erősítése,
- az önbizalom erősítése,
- a szociális kapcsolatrendszer kommunikációs eszköztárának növelése,
- a hibás-hiányos helyzetfelismerés kompenzálása,
- a tudatos önirányítás, önkontroll kifejlesztése,
- az empátia fokozása, a másság elfogadtatása.

Az élő idegen nyelv tanítása során kiemelt szerepet kap:

- a játékosság,
- mondókák, énekek, népi játékok tanítása,

- az adott nyelvet beszélő népek hagyományainak megismerése,
- beszédszándék, beszédértés, beszédkészség.

Módszerek:

- Differenciálás a tananyag tartalmában, felosztásában, szintjeiben;
- Csoport, páros, egyéni munkaforma megválasztása a feladatnak megfelelően;
- A számonkérés típusa: szóban, írásban
- Speciális megsegítésüket, egyéni fejlesztésüket tanórán kívül szakember végzi egyéni fejlesztési terv alapján.
- Kiemelt nevelési feladataink a sajátos nevelési igényű tanulók esetében: önálló értékelés és önbecsülés kialakítása, a kudarctűrő képességének erősítése, önállóságra szoktatás.

Fontos, hogy az osztály tanulói elfogadják tanulótársuk másságát, jó szintű toleranciával rendelkezzenek. Fel kell ismerni, hogy az érintett tanulónak melyek a jól fejlett, jól működő képességei, és ezeknek teret kell adni, hogy sikerei előre vigyék személyiségét.
A sajátos nevelési igényű tanulók fogyatékosság típusához és fokához igazodó fejlesztő programot a helyi tantervek tartalmazzák.

2.5.2 Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók

A fejlesztő munka eltér a „hagyományos" pedagógiai tevékenységtől. A fejlesztés nem felzárkóztat, hanem olyan képességeket fejleszt, melyek a gyerekek iskolai teljesítményét javítják.
A fejlesztő foglalkozások szervezése a szakértői vélemények korrekciós javaslatai alapján, személyre szabott egyéni fejlesztési terv szerint történik.

Szervezeti formái:
A szakértői véleményben rögzített óraszámok szerint.
Az egyes részképességek fejlesztésének időtartamát a tanuló egyéni szintje és fejlesztési üteme határozza meg. A fejlesztési munka hatékonyságát segítik az osztályfőnökkel, szaktanárokkal történő megbeszélések. A differenciálás egyénre szabott.

Ütemterv, fejlesztéshez:
Szeptember: szintfelmérések; csoportalakítások; egyéni fejlesztési tervek kidolgozása
Szeptembertől januárig: egyéni és csoportos fejlesztések, értékelések, tájékoztatás a szülők felé
Februártól májusig: egyéni és csoportos fejlesztések
Június: értékelések, tájékoztatás a szülők felé

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségek enyhítését szolgáló tevékenységek:

- szoros kapcsolat a Pedagógiai Szakszolgálattal, és Gyermekjóléti Szolgálattal
- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése
- felzárkóztató órák, fejlesztő foglalkozások
- egyéni foglalkozások
- nevelők és a tanulók személyes kapcsolatai
- a középiskolai továbbtanulás irányítása, segítése
- szakkörök

- a tanulók szabadidejének szervezése (tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek, - szünidei programok)
- a szülőkkel való együttműködés
- szülők tájékoztatása a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálatokról, szolgáltatásokról.

A beilleszkedési és magatartási zavar komplex jelenség, a személyiség problémája, amelyben értelmi, érzelmi és akarati tényezők ötvöződnek. A zavar létrejötte egy folyamat eredménye, melynek kezdete többnyire az első óvodás-iskolás években és a családi háttérben keresendő. A kitűzött célok elérése érdekében folytatott tevékenység alatt mindvégig előttünk áll, hogy minden gyerek individuum.

A beilleszkedési zavarok okának ismeretében a problémákat három csoportba soroljuk:

- Pszichés zavarok állnak a probléma hátterében (hiperaktivitás, autisztikus jelek, önértékelési zavar, gyenge fékrendszer, konfliktuskezelési deficit, sérülékeny kudarctűrő képesség, tolerancia hiány, szabálytartás hiánya), illetve különböző kompenzációs mechanizmusok, mint projekció, elfojtás, agresszivitás stb.
- Tanulási nehézségek váltják ki a problémát (olvasás, írás- helyesírás, számolási nehézség, figyelem, kommunikáció, a szenzomotoros mozgás fejletlensége, csak szekunder jellegű memória).
- Rossz vagy hiányos szocializáció okozza a problémát (túlzott engedékenység, szeretet- és figyelemhiány, túlzott elvárások stb.)

Fő célunk minden gyermek számára lehetővé tenni az optimális intellektuális és érzelmi fejlődést, a testi–lelki és szociális kibontakozást, hogy belső harmóniában, önmagával és környezetével egyensúlyban éljen.

Célkitűzések	Feladatok	Kritériumok
I. Pszichés zavarok esetén: az adott diszfunkció csökkentése, esetleg megszüntetése a korábbi fejlődési szakaszban gyökerező hiányosságok és torzulások feltárása, rendezése, újratanulása. Érzelmi életük egyensúlyban tartása, sikereik és kudarcaik egészséges feldolgozásának segítése. A kompenzáló magatartásformák elhagyása.	Az okok (diszfunkció) felkutatása különböző diagnosztikai módszerekkel (pszichológus). A diszfunkció kezelése megfelelő terápiákkal: személyiségfejlesztés egyéni és csoportos tanácsadás, relaxáció kognitív terápiák elsődleges és másodlagos kontroll erősítése kommunikáció szerepjátékok szerepáttétel szituációs játékok	Életkorának megfelelően a gyermek is értse meg a problémát. Érezze szükségét és fogadja el a segítségnyújtást. Kooperáljon (tanácsadó-kliens kapcsolatban). Csökkenjenek a szorongások. A megküzdő mechanizmusok erősödjenek. Érzelmi reakcióik a helyzethez adekvátak legyenek. Kompenzáló mechanizmusaik száma és intenzitása csökkenjen.
II. Tanulási nehézség esetén: A tanulási nehézség csökkentése vagy megszüntetése (ez feltételezi az ezt kiváltó ok megszüntetését).	Beszédfejlesztés (logopédus): arány- és hangsúlyeltolódás alkalmazása, a környezet pontos észlelésén és tapasztalásán alapuló fejlesztés.	A fejlesztő és fejlesztett össz- munkája eredményeként fejlődés, változás mutatkozzék. (A fejlődés mértéke és ritmusa problémánként és tanulóként változó.)
	Képesség és készségszint felmérés. A tanulási nehézség csökkentése. Fejlesztő, felzárkóztató programok kidolgozása személyre sza- bottan, részleges kiemeléssel, arány és hangsúlyeltolódással. A támasztott követelmények pontos, objektív meghatározása az egyén lehetőségeihez mérten. A teljesítményorientáltság csökkentése. Oldott, bensőséges, szeretetteljes légkör megteremtése. Valamennyi apró, pozitív irányba történő változás megerősítése. A negatív kompenzáló magatartás ignorálása, más kompenzálási lehetőségek feltárása, az okok megszüntetése. Törekvés a szülőkkel való együtt- működésre.	Legyen látható eredménye a fejlesztésnek az adott tanuló korábbi szintjéhez képest.
III. Szocializációs zavar esetén: mivel a problémák rendszerint a korai szocializáció során a gyermek rendellenes tanulási folyamatából, illetve a családi diszfunkciókból, vagy a szűkebb környezetéből erednek, ezért a problémából adódó zavarokat csupán csökkenteni tudjuk, de megszüntetni nem. Célunk tehát a kompenzálás és a kooperáló szülők segítése a nevelési kérdésekben.	Fontos, az életkori sajátosságok ismeretében, az iskolás gyermektől elvárható viselkedésformák, és a még nem követelhető kontroll szétválasztása. Pontos meghatározása annak, amit elvárunk a gyermektől és ennek a gyermek számára jól érthető (életkorának megfelelő) közlése. Feladatunk a pozitív modellnyújtás, a pozitív megerősítés és a minősítés. A gyermekben rejlő pozitív értékeknek kiaknázása. Szeretetteljes, meghitt légkör megteremtése.	Tudja, hogy mit várnak el tőle. Döntéshelyzetben tudjon jó és rossz, helyes és helytelen között választani. Legyen képes elfogadni és követni a pozitív modellt. Érezze tanárai, nevelői jó szándékát.

2.5.3 Kiemelten tehetséges tanulók

Alapelvünk**,** hogy idejekorán, a szükséges valószínűséggel bármely társadalmi rétegben született gyermekről megállapíthatjuk a vele született vagy tanult tehetséget. Az esélyegyenlőség csak abban az esetben valósulhat meg, ha a kedvezőtlen helyzetben élő, jó adottságokkal rendelkező gyermekek minél hamarabb hozzájuthatnak adottságaik, képességeik kifejlesztésének a lehetőségeihez.
A kiemelten tehetséges tanulókkal való foglalkozás célja felfedezni a gyermekek speciális képességeit, s készségeiket az adott iskolatípus adta maximális szintig fejleszteni. Pedagógusaink rendelkezzenek megfelelő pedagógiai-pszichológiai ismeretekkel.

Feladataink:

- a tehetséges tanulók korai felismerése, hogy minél hamarabb elkezdhessük fejlesztésüket
- a felismert tehetség fejlesztése, ösztönzése, kibontakoztatása az önmegvalósítás jegyében
- az esélyegyenlőség biztosítása valamennyi tehetséges gyermek számára társadalmi hovatartozástól függetlenül
- tanulók nyomon követése, fejlesztési tervek kidolgozása.

Tehetségkutatás

Alapja a gyermek teljes iratanyagának áttanulmányozása:

- a gyermek megnyilvánulásainak, hajlamainak, teljesítményeinek, érdeklődéseinek, képességeinek gondos megfigyelése, a különféle feladatvégzések és önkifejezési helyzetek során
- kimagasló képességre utaló esetekben pszichológiai vizsgálatok végzése (személyiség-képesség-, teljesítmény- és kreativitás feltárása tesztekkel)
- a tapasztalatok elemzése team-megbeszéléseken, javaslattétel a tehetséggondozásra
- a szakmai nap nyilvánossága előtti megbeszélése és döntés a tennivalókról.

A tehetség, illetve képesség iránya szerinti megvalósítási területek:

Tanítási órákon differenciált feladatok biztosításával. Megvalósulhat a tantervdúsítás, tananyag, követelményrendszer gazdagítás. Egyes anyagrészekkel elmélyültebben foglalkozhatnak, projektet készíthetnek, gyűjtő- és kutatómunkát végezhetnek a tehetséges tanulók.

A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységrendszerünket a következő táblázat tartalmazza.
Alkalmazási terület:

- az iskola valamennyi tanulója (tehetségek felismerése)
- a kiválasztott tanulók (tehetségek fejlesztése)

Tevékenység	Módszer	Felelős
Tehetségek felismerése	megfigyelés	tanító, szaktanár
	házi versenyek (mesemondó, prózamondó, versmondó, sport)	munkaközösség-vezetők, szaktanárok
	speciális képességeket mérő tesztek	szaktanárok
	a tehetségek felismerését szolgáló tudatos szituációk tervezése, használata (ünnepélyeken való szereplés, diákönkormányzatban végzett munka)	munkaközösség-vezetők, szaktanárok, diákönkormányzatot segítő pedagógus, osztályfőnökök
Tehetségfejlesztés (az iskolán belül)	egyéni fejlesztés	a fejlesztést végző pedagógus
	differenciált tanóravezetés	minden pedagógus
	szakkörök Szervezése: Nkt és 20/2012 EMMI r. szerint, figyelembe véve hagyományainkat is	szakkörvezetők

	iskolán belüli művészeti iskolai fejlesztés (társas tánc és festészet)	iskolavezetés, művészeti iskola vezetője, tanárai
	sportkör	testnevelő tanár, sportcsoport vezetők
A fejlesztés hatékonysága, értékelés	versenyeredmények összegzése, értékelése, megjelentetése az iskolaújságban	iskolavezetés, munkaközösségvezetők, szakkörvezetők,
	a felhasznált összegek és a megtérülés aránya	

Dokumentáció

- Tehetségregiszter vezetése (amely tartalmazza az egyes versenyeken elért eredményeket alsós és felsős munkaközösség külön-külön)
- Sikertabló (tanév végén) az iskola faliújságján elhelyezve
- szakköri naplók

Tanórán kívüli területek:

- alapfokú művészeti oktatás
- szakkörök
- tanulói pályázatok
- tanulmányi versenyeken való részvétel
- sportversenyeken való részvétel
- vetélkedőkön való részvétel
- tehetséggondozó foglalkozások
- középiskolai előkészítők
- sportkörök
- könyvtári foglalkozások

A tehetséggondozása érdekében - lehetőségeinkhez mérten - versenyeken indítjuk a tehetséges tanulóinkat:

- EMMI által támogatott versenyek
- Országos versenyek
- Levelező és internetes versenyek
- Felmenő rendszerű írásbeli versenyek
- Területi/vármegyei egyéni vagy csapatversenyek

Együttműködés külső szervezetekkel

Intézményünk arra törekszik, hogy minél szélesebb körben vonjon be olyan partnereket, akik magas színvonalú szakmai tudásukkal, elkötelezettségükkel eredményesen tudják fejleszteni tehetséges tanulóinkat. A fenti cél elérése érdekében együttműködési szerződést kötöttünk:

- a Magyar Judo Szövetséggel
- az MLSZ-szel

Együttműködünk:

- a települési és vármegyei könyvtárakkal
- a helyi önkormányzatokkal
- a Csongrád-Csanád Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálattal.
- CSEMETE egyesülettel

2.5.4 A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő program

A gyerekek túlnyomó többségének továbbtanulási esélye, műveltségük várható szintje attól függ, hogy a gyermek milyen fejlettségi szinten kezdi meg tanulmányait az első évfolyamon, és a továbbiakban milyen képességekkel, készségekkel, jártasságokkal rendelkezik a tanuláshoz és egyéb ismeretszerzéshez. Ezt legoptimálisabban a kisiskolás korban lehet kialakítani.

A tanulási kudarcok, lemaradások okai

- iskolaéretlenség
- tartós hiányzás
- helytelen tanulási szokások kialakulása
- segítő, nyugodt családi légkör hiánya
- beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézség
- tanulási zavar
- sajátos nevelési igény
- helytelen napirend.

A felzárkóztatás célja:

- A környezeti hátrányok kompenzálása, az osztály, illetve az iskolai közösségbe való bekapcsolódás és továbbhaladás lehetőségének biztosítása, az esélyegyenlőség megteremtése.
- Készségek, képességek fejlesztése.
- A napi tanulás feltételeinek biztosítása, a korrekciós tevékenység és a korrepetálás révén a napi lépéstartás megszervezése, az eredményes tanulási folyamat megszervezése.
- Valamely részképesség területén megnyilvánuló hátrány kompenzálása.
- Viselkedési szokások kialakítása, változtatása, gyakorlati alkalmazása, az általános emberi normák, valamint az iskolai házirend szellemében.
- Pályára irányítás, pályaválasztás, a beiskolázás segítése.

A tanulók felzárkóztatását segítő programok, eljárások, módszerek:

A felzárkóztató programok, eljárások, módszerek kiválasztása függ a tanuló problémájának sajátosságától, a probléma feltételezhető okától, a tanuló életkori sajátosságaitól, az iskola és a tanuló sajátos körülményeitől, lehetőségeitől.

- Szülő írásbeli értesítése, személyes elbeszélgetés formájában tanácsadás a gyermek felzárkóztatásával kapcsolatban.
- Folyamatos együttműködés a szülőkkel.
- A tanulók egyéni képességeit figyelembe véve a gátlások feloldásának segítése és a reális önismeret és önértékelés alakítása, fejlesztése.
- Pedagógiai szakszolgálat igénybevétele
- Kapcsolatfelvétel a családsegítő szolgálattal
- A tanuló mentesítése bizonyos tárgyak értékelése alól, amennyiben ezt a tanuló egyéni adottsága, továbbá sajátos helyzete indokolja. (Írásos szakértői vélemény alapján.)

A program eredményességének értékelési módszerei:

- a tanuló előmenetelének ellenőrzése az osztálynapló alapján
- osztályfőnökök és szaktanárok rendszeres beszámolója
- szóbeli, írásbeli ellenőrzés.

Alkalmazott pedagógiai módszereink, elveink a fejlesztő tevékenységben

- Differenciálás a tananyag tartalmában, felosztásában, szintjeiben.

- A nyelvi-kommunikációs készségek fejlesztése minden tanár feladata. Fokozottan figyelünk arra, hogy a diák – a családi kommunikációs kapcsolat hiányából adódóan is – vagy egyáltalán nem érti a tankönyv szövegét, vagy egyszerre csak egy utasítás végrehajtására képes.
- Új tantárgy belépésekor megismertetjük tanulóinkkal a munkaeszközöket, szakkifejezéseket. A szaknyelv gyakorlása, tanulása beépül a mindennapi munkába.
- Az elméleti anyag súlypontozásával, gyakorlásával juttatjuk el a tanulókat az ismeretek alkalmazásszintű elsajátítására. Ehhez nélkülözhetetlen a vázlatkészítés, és annak megtanulása.
- Az átlagosnál több időt fordítunk a gyakorlásra, ismétlésre.
- Az olvasási nehézségek miatt a gyerekek nagy része auditív módon képes csak az ismeretek befogadására, ezért a szemléltető eszközök használatát a vizuális képességek szempontjából is fontosnak tartjuk.
- Az írási, olvasási és számolási nehézségekkel küzdő gyermekek tanításakor és teljesítményértékelésekor speciális pedagógiai módszereket alkalmazunk.

Jelentősen növelik munkánk hatékonyságát a játékok, amelyek egy része mozgásos tevékenység. Beépülnek az órai munkába, csökkentik a fáradság érzését, fejlesztik a tanulók mozgáskoordinációját, térérzékelését. A felmérő feladatait a tantervi követelmények alapján állítjuk össze. Az értékelés azonos norma szerint történik.

Tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő további programelemek

Az iskolai sikertelenség megelőzését, illetve csökkentését segítő pedagógiai feladatok és tevékenységek célja:

- Szeretetteljes, elfogadó légkör megteremtése
- Közvetlen és folyamatos kommunikáció az intézményvezető, a pedagógusok és a tanulók között.
- Az eredményes tanuláshoz szükséges környezeti és személyi feltételek megteremtése.
- A szülőkkel való együttműködés elmélyítése, évente többszöri találkozás megszervezése a HHH tanulók szüleivel

Tanórákon fontos a differenciálás, a páros vagy csoportos munka gyakorlása, hogy a tanulók együttműködési képessége, szociális érzéke fejlődjön.

Képességeknek megfelelő, egyértelmű követelménytámasztás, következetes ellenőrzés, értékelés

Pedagógiai tanácsadás szükséges ahhoz, hogyan tervezzék a gyermekek tanulásukat, hogyan fejlődjön, gazdagodjon személyiségük.

Különös figyelmet kell szentelni a tanulóknak, hogy a nehéz élethelyzetekből való kilábalásban se maradjanak magukra (pl. váratlan élethelyzetek, családi vagy egészségügyi problémák esetén).

HHH, SNI, BTMN tanulók fejlesztése egyéni fejlesztési terv alapján fejlesztő pedagógus, gyógypedagógus, valamint külső szakemberek – logopédus, pszichológus – közreműködésével.

Intézményünkben a felzárkóztatást segítő foglalkozások:

- **Tantárgyi felzárkóztató foglalkozások**

A tanulásban önhibáján kívül lemaradt tanulók lehetőséget kapnak a felzárkóztató foglalkozásokon hiányaik pótlására.

- **Napközis, tanulószobai foglalkozás**

Szükség esetén az osztályfőnök is javasolhatja a tanuló beíratását.

A gyógytestnevelés hozzájárul a szerzett vagy veleszületett betegség következtében kialakult egészségi állapot helyreállításához, azaz gyógyításához, rehabilitációjához.

- **Egészségügyi és pedagógiai célú habilitáció, rehabilitáció**

A Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság szakvéleménye alapján sajátos nevelési igényű tanulóként nyilvántartott gyermekek a szakvéleményben foglaltaknak megfelelően képesség- fejlesztő foglalkozásokon vesznek részt. Egyéni fejlesztési tervek alapján végezzük e tanulók felzárkóztatását, fejlesztését.

- **Fejlesztő foglalkozások**

A nevelési tanácsadó szakvéleménye alapján az abban javasolt óraszámban fejlesztő foglakozásokon vesznek részt a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók (BTMN) gyógypedagógus irányításával.

2.5.5 A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók

Intézményünk tanulóinak és családjainak többsége szociális hátrányok sokféleségével küzd. A tanulók közelítőleg 15%-a anyagilag nehéz körülmények között él. Ez a szám azonban ennél nagyobb is lehet, mert kimutatásaink csak az önkormányzatokhoz gyermekvédelmi támogatásért folyamodókról vannak. Viszonylag magas a mozaik családok száma. Az előző évekhez viszonyítva a jogszabályban meghatározott feltételek változása miatt a HH, HHH tanulók száma jelentősen csökkent, tényleges körülményeik azonban nem változtak. Az összlétszámhoz viszonyított arány a 2012/2013-as tanévet megelőzően 50% közelében volt, a 2013/2014-es tanévtől kezdődően 10-15% körül mozog. A szociális hátrányok kompenzálása az intézményre is többletfeladatokat ró. A családok rossz szociokulturális környezet miatti rosszabb genetikus és szocializációs feltételek gyakori együtt járásának következményei a gyermekeket is sújtják, súlyosan érintik.

Ennek következményei:

- személyiségfejlődési zavarok
- önismereti, önelfogadási, önértékelés problémák
- hospitalizáltság, regresszió, neurózis, magányérzés, szorongás, agresszió
- hiperaktivitás.
- magatartászavar
- a szocializáció nehezítettsége
- az anya-gyermek kapcsolat zavara, oltalomhiány
- az apa-gyermek kapcsolat zavara, az apa normatív funkciójának kiesése
- a mintakövetés, utánzás, azonosulás akadályozottsága
- a belső kontroll képességének elmaradása
- a magatartásszabályozók hiánya, fejletlensége
- az értékrend hiánya, labilitása
- a viselkedési szabályok nehéz elsajátítása
- a lelki egészség kialakítását és fenntartását segítő erkölcsi normák ismeretlensége, inaktív volta
- az értelmes életvitel tudatosításának hiánya
- a kommunikációs és beilleszkedési zavarok
    - a társkapcsolat terén.
    - a társas érzelmek terén
    - a társas viselkedésben
- a mentális egészségkárosító és veszélyeztető tényezőkkel szembeni védtelenség
- tájékozatlanság, gyakorlatlanság az illem és etikett terén.

Programunk célja segíteni azon tanulók beilleszkedését az iskolai környezetbe, ismeretelsajátítását,

egyéni ütemű fejlődését, akik szociális körülményeiket tekintve hátrányos helyzetűek. Családi mikrokörnyezetéből adódóan, családi házon kívüli környezet miatt, csonka családban felnövő gyermekek, (elvált szülők, árva, félárva gyermekek), munkanélküli szülők gyermekei, nevelésbe vett tanulók. Iskolánkban nagy gondot fordítunk a hátrányos helyzetet előidéző okok feltárására. Az osztályfőnökök szorosan együttműködnek az ifjúságvédelmi felelőssel, ő pedig a gyermekjóléti szolgálat vezetőjével. Egy ilyen kisközségi iskolában, mint a miénk, nem maradnak feltáratlan esetek. A pedagógusok és a családjóléti szolgálat az iskolán kívül is látják tanulóikat, a családokat.

A segítő tevékenység formái

- A család szociális helyzetének javítása, a törvény által nyújtott pénzbeli és természetbeni juttatásokhoz való hozzáférés segítése (rendszeres gyermekvédelmi támogatás, tankönyvtámogatás, étkezési támogatás, iskoláztatási támogatás).
- A veszélyeztetett és hátrányos, vagy halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek segítése, esetkezelés, prevenció – szakemberek bevonásával.
- A gyermekvédelmi felelős feladata – együttműködve a szociális segítővel és a családjóléti szolgálattal az alapellátás keretén belül a gyermekek családjainak maximális támogatása az érintettek bevonásával, probléma-megoldási alternatívák keresése.
- A szülőkkel személyes, bizalmi kapcsolat kialakítása, mely lehetővé teszi a nevelési eszköztár kibővítését, hogy a család normakövető egységgé fejlődhessen.
- Rendszeres konzultáció a szülőkkel és a gyermekekkel, fogadó órák tartása.
- Tájékoztatás nyújtása a lehetséges kedvezményekről.
- Az igazolatlan hiányzás figyelemmel kísérése, s a törvényes lépések megtétele.
- Az intézmény nevelési programjának – a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok keretein belüli – támogatása (pl. egészségnevelés, drogprevenció, bűnmegelőzés stb.).
- A továbbtanulás és a munkahelykeresés támogatása, együttműködés a 8. évfolyam osztályfőnökével és a szülőkkel.
- Az újonnan érkező gyermekek iratanyagának kezelése, és a tanulási képességet vizsgáló szakértői bizottság iskolakijelölő és kontroll vizsgálatának koordinálása.
- A 2/2018. (I. 18.) EMMI rendelet 10.§-a a veszélyeztett tanulókkal folyó munka könnyítésére iskolai szociális munkás jelenlétét írja elő. A segítő egyéni, csoportos és közösségi szociális munkát végez, valamint gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokat lát el.

Együttműködés külső szervezetekkel

A gyermek- és ifjúságvédelmi felelős a feltárás, segítségnyújtás munkálatai során együttműködést kezdeményez és tart fenn:

- az osztályfőnökökkel és pszichológusokkal
- az önkormányzatokkal és azok képviselőivel
- a gyámhivatalokkal, ügyészi, rendőri szervekkel és szakembereikkel
- a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgálatokkal és szakembereikkel
- az egészségügyi szervezetekkel és szakembereikkel
- a gondozásba bevont egyéb szolgálatokkal (nevelési tanácsadók, családsegítők, alapítványok, egyesületek, drogambulancia, Szent Ágota Gyermekvédelmi Szolgáltató, ifjúsági lelkisegély telefonszolgálat stb.)
- a Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottságokkal
- Együttműködik az osztályfőnökkel a pályaorientációs munkában (továbbtanulási, elhelyezési, lehetőségek felkutatása).

Külső kapcsolatrendszer kiépítése, fenntartása

- Vármegyei Kormányhivatal Járási Hivatala Gyámügyi és Igazságügyi Osztály

- Gyermekjóléti - és Családsegítő Szolgálat
- Az illetékes gyermekjóléti szolgálatok esetmenedzserei
- Társadalmilag szervezett segélyszolgálatok: Vöröskereszt, Máltai Szeretetszolgálat
- Alapítványok
- Civil szervezetek: szponzorok, patronálók, alapítványok
- Egyházak
- SZKTT Humán Szolgáltató Központ

HH, HHH tanulóink számára esetenként és igény esetén biztosítjuk az Arany János Tehetséggondozó vagy Szakiskolai Programban és Út a középiskolába programban való részvétel lehetőségét.
Kiemelt figyelmet fordítunk a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulókra. Az a tanuló tartozik ebbe a körbe, akinek az adott tanévben a tanulmányi átlageredménye közepes alatti, vagy a megelőző tanév átlageredményéhez képest legalább 1,1 mértékű romlást mutat. Ezen tanulók megsegítése érdekében egyéni fejlesztési tervek készülnek, és igénybe vesszük a korai jelző és pedagógiai intézkedésekkel támogató rendszer lehetőségeit.

2.6 A gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedéseket,

Minden tanköteles tanulónak törvényben biztosított joga, hogy számára megfelelő nevelésben, oktatásban részesüljön.
Cél:

- egyenlő bánásmódban részesüljön minden tanuló,
- érvényesüljön a diszkriminációmentesség, szegregációmentesség, a másság elfogadása,
- az iskola valamennyi szolgáltatásához férjen hozzá minden tanuló.

2.6.1 A tanulási esélyegyenlőség biztosítása

Ennek érvényesítéséhez iskolánknak (a fenntartóval, a családdal, szakmai és civil szervezetekkel együttműködve) a következő elvek szerint kell biztosítania a nevelő-oktató munka feltételeit:

- a tanulók tanulási nehézségeinek feltárása, problémái megoldásának segítése az iskolai nevelés-oktatás egész folyamatában és valamennyi területén,
- ennek érdekében a személyiségének megismerése, az ahhoz illeszkedő pedagógiai módszerek alkalmazása,
- a tanulók önmagukhoz és másokhoz viszonyított kiemelkedő teljesítményeinek, tehetségjegyeinek feltárása, fejlesztése a tanórákon, más iskolai foglalkozásokon és e tevékenység támogatása az iskolán kívül,
- egységes, differenciált és egyénre szabott tanulási követelmények, ellenőrzési-értékelési eljárások alkalmazása.

2.6.2 A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

A szociális hátrányok enyhítése, a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű tanulók beilleszkedésének segítése kiemelkedő feladatunk az esélyegyenlőség, az inkluzív pedagógia és az integráció értékeit szem előtt tartva. A mindennapi tanórai és tanórán kívüli tevékenységekben szerepet kap a szociális kompetenciák fejlesztése, a kooperatív tanulásszervezés és

a kompetencia alapú oktatás minden tanulóknak lehetőséget teremt arra, hogy megtalálja saját, és mások értékeit, az elfogadásra, a kooperálásra nevel. A tantermi kereteken túlmutató oktatási programok (projekt, témahát), is fontos elemei az integrációnak, a HH-s tanulók beilleszkedésének segítésében. A szociális-életviteli-környezeti kompetencia program moduljai kifejezetten az esélyegyenlőség kérdésével is foglalkoznak. Szociális kompetencia minden olyan társas képesség, készség, amely nélkül nem lehet sikeres az egyén szocializációja. A társas környezetben eredményes viselkedésminták elsajátítása és gyakorlása nagy hangsúlyt kell hogy kapjon a mindennapi nevelő-oktató munkában, különös figyelmet érdemelnek azok a tanulóink, akik ezeken a területeken hátránnyal indulnak, és ezt a hátrányt elsősorban az iskolai közegben van lehetőségük ledolgozni. A toleranciára való nevelés során tudatosítani kívánjuk a tanulókban, hogy egyszerűen csak másak vagyunk, hogy ebben benne van külsőnk, tantárgyi, személyes érdeklődésünk, kommunikációs és tanulási, öltözködési stílusunk, de nem kevésbé az „útravalók”, amit otthonról magunkkal hoztunk, a kulturális-környezeti hatások stb. Iskolánkban a szociális hátrányban lévő tanulók problémáival foglalkozó pedagógusok munkáját az iskola gyermek- és ifjúságvédelmi felelős tanára segíti. A gyermek- és ifjúságvédelmi felelős feladata különösen: az iskola nevelési programja, gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatai keretében egészségnevelési, ennek részeként kábítószer-ellenes program kidolgozásának segítése, végrehajtásának figyelemmel kísérése; szükség esetén intézkedés megtételének kezdeményezése az iskola igazgatójánál, tájékoztatás nyújtása a tanulók, a szülők és a pedagógusok részére. Az ilyen jellegű feladat megoldása természetszerűleg az egész nevelőtestület felelőssége és kötelessége. Jó alapot szolgáltat erre a szülői házzal való kapcsolattartás, a pedagógusok és a szülők közti bizalmas viszony kialakítása és ápolása. Ugyanakkor számolunk azzal a ténnyel is, hogy a szociális hátrány gyakran tanulmányi problémákkal is párosulhat. Mindezeken túlmenően rendszeresen nyomon követjük a megjelenő pályázatokat, így jelentős anyagi támogatást kaphatunk pl. könyvtárfejlesztéshez, számítógéppark bővítéséhez, szemléltető eszközök beszerzéséhez, táboroztatáshoz, diákcseréhez, sporttevékenységekhez. Véleményünk szerint ugyanis az iskola jó felszereltségével nagyban hozzájárulhat a szociális problémákkal küszködő tanulók gondjainak enyhítéséhez.

Ennek érdekében a legfontosabb tevékenységek:

- szoros kapcsolat a helyi óvodával, a nevelési tanácsadóval;
- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;
- a felzárkóztató foglalkozások;
- egész napos oktatás, napközi otthon;
- diákétkeztetés;
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata;
- a nevelők és tanulók segítő, személyes kapcsolatai;
- a családok nevelési gondjainak segítése;
- családlátogatások;
- a továbbtanulás irányítása;

- a tankönyvvásárláshoz nyújtott támogatások;
- az étkezési díjak kifizetéséhez nyújtott támogatások;
- az iskolai gyermek- és ifjúságvédelmi felelős nevelő, segítő tevékenysége;
- kapcsolattartás a jegyzővel, a családjóléti és segítő szolgálattal annak érdekében, hogy a tanulók minél hamarabb segítséghez jussanak

2.6.3 Gyermek és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

A feladat ellátásáért az intézmény vezetője a felelős, melyben közreműködik minden pedagógus és ifjúságvédelmi felelős is segítheti a munkát. Az iskola közreműködik a veszélyeztetettség megelőzésében, megszüntetésében, valamint a gyermekjóléti szolgálattal való együttműködésben. Az iskola köteles a gyermekvédelmi feladat ellátását segíteni, a gyermek szociális helyzetét figyelemmel kísérni (1997. évi XXXI. tv. 40. §).

Helyzetelemzés

Iskolánk tanulói közül várhatóan 15 % körül alakul a hátrányos helyzetűek aránya.

Az okok eltérőek, közülük a leggyakoribbak:

- anyagi problémák, szociális problémák a családban
- csonka család,
- elhanyagoló nevelés

A hátrányos helyzetű gyermek iskolai sikereiben és társadalmi érvényesülésében akadályoztatott. Nem tudja adottságait optimális módon kifejleszteni, ezért magatartási problémák, életvezetési problémák, önértékelési zavarok veszélyével kell számolni.

A veszélyeztetett helyzetű gyermek esetén a személyiség egészséges fejlődése ütközik akadályba, a felnőttkori társadalmi beilleszkedése ezért nem problémamentes. A személyiségfejlődés első figyelmeztető jele a deviáns viselkedés, amely olyan magatartászavar, amelynek legfőbb tünete a társadalmi szokást és normát tagadó magatartás.

A feladatokat a 20/2012. EMMI rendeletben leírtaknak megfelelően fogalmaztuk meg.

Cél	Feladat	Sikerkritérium	Felelős, határidő
Gyermek és ifjúságvédelmi feladatok ellátása, hátrányos és veszélyeztetett helyzet kezelése	A gyermek és ifjúságvédelmi felelős munkaköri leírásában foglaltak hatékony elvégzése	Javul a gyerekek tanulmányi átlaga, magatartása, esetleg anyagi helyzete	ifjúságvédelmi felelős
Hátrányos helyzetű gyerekek iskolai sikerekhez juttatása.	Az érintett gyerekek adottságainak, képességeinek, felmérése, célirányos fejlesztése.	Versenyeken, vetélkedőkön, rendezvényeken legalább létszám-arányuknak megfelelően legyenek jelen.	Osztályfőnök, ifjúságvédelmi felelős
Veszélyeztetett helyzetben élő gyerekek személyiségének harmonikus fejlesztése.	Életvezetési modellek bemutatásával a társadalmi beilleszkedésének segítése.	DÖK, szakkörök, sportkörök létszámában arányuknak megfelelően képviseltetik magukat.	Osztályfőnök, ifjúságvédelmi felelős, sport-és csoport vezetők
Alacsony szociokulturális hátterű gyerekek felzárkóztatása, képességeinek fejlesztése	Képesség-kibontakoztató program megvalósítása	Programban meghatározva	Intézményvezetés
Külső segítő szervezetek bevonásával a gyerekek körülményeinek megismerése, javítása	Tájékoztatás, kapcsolattartás, közös együttműködés: Gyermekjóléti Szolgálattal, Családsegítő	a) jelzéseink hatására egy héten belül felkeresi a családot, és visszajelez b) figyelemmel kíséri programjai során, hogy mely gyerekek részvételét támogassa, c) táboroztatás, osztálykirándulás, anyagi segítség	osztályfőnök ifjúságvédelmi felelős

Az ifjúságvédelemi feladatok ellátása

Az iskola gyermekvédelmi tevékenysége három területre terjed ki, a gyermek fejlődését veszélyeztetető okok

- megelőzésére,
- feltárására,
- megszüntetésére.

Iskolánk alapvető feladatai a gyermek- és ifjúságvédelem területén:

- fel kell ismerni és fel kell tárni a tanulók problémáit;
- jelezni kell a felmerült problémákat a családsegítő szolgálat szakembereinek;
- meg kell keresni a problémák okait;
- segítséget kell nyújtani a problémák megoldásához.

Iskolánk pedagógiai munkáján belül az alábbi tevékenységek szolgálják a gyermekvédelem céljainak megvalósulását:

- az indulási hátrányok csökkentése kis létszámú osztályok szervezésével;
- a felzárkóztató foglalkozások;
- a tehetséggondozó foglalkozások;
- a differenciált oktatás és képességfejlesztés;
- a pályaválasztás segítése;
- a személyes, egyéni tanácsadás szülőknek, tanulóknak;
- egészségvédő és mentálhigiénés programok szervezése;
- a családi életre való nevelés;
- napközis foglalkozások;
- az iskolai étkezési lehetőség;
- az egészségügyi szűrővizsgálatok;
- a tanulók szabadidejének szervezése;
- a tanulók szociális helyzetének javítása a pénzbeli- és természetbeni támogatás megszervezése formájában;
- a szülőkkel való együttműködés;
- tájékoztatás a családsegítő és gyermekjóléti szolgálatról, szolgáltatásról.

A gyermek-és ifjúságvédelemi feladatok ellátásában, a tanulók fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében a tantestület minden tagja közreműködik. Ezen feladatok segítésére gyermek- és ifjúságvédelmi felelős működik iskolánkban.
Alapvető feladata: a pedagógusok gyermek- és ifjúság-védelmi munkájának segítése. Ezen belül feladatai közé tartozik:

- a tanulók és a szülők tájékoztatása azokról a lehetőségekről, személyekről, intézményekről, melyekhez problémáik megoldása érdekében fordulhatnak;
- az osztályfőnökökkel, a családsegítő szolgálat munkatársaival családlátogatáson vesz részt a veszélyeztető okok feltárása érdekében;
- a veszélyeztető okok megléte esetén értesíti a családsegítő szolgálatot;
- segíti a családsegítő szolgálat tevékenységét;
- a tanulók anyagi veszélyeztetettsége esetén gyermekvédelmi támogatás megállapítását kezdeményezi;

A tanulók fejlődését veszélyeztető okok megszüntetése érdekében iskolánk együttműködik a területileg illetékes:

- nevelési tanácsadóval;
- gyermekvédelmi és családsegítő szolgálattal;
- polgármesteri hivatallal;
- gyermekorvossal, védőnővel;
- rendőrséggel; gyermekvédelemben résztvevő társadalmi szervezetekkel.

2.6.4 A hátrányos helyzetű tanulók integrációs és képesség kibontakoztató felkészítésének pedagógiai rendszere (IPR)

A nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló 20/2012. EMMI rendelet 171 .§-a ösztönzi a hátrányos helyzetű tanulók integrált keretek között megvalósuló – a szociális helyzetből és a képességek fejlettségéből eredő hátrányok ellensúlyozását célzó – iskolai nevelésének-oktatásának megszervezését, amely forma bevezetését intézményünk megfelelő feltételek mellett támogatja.
Az integrációs felkészítés pedagógiai rendszere az iskolák életébe egy speciális szempontot, az együttnevelés szempontját emeli be, mely átstrukturálja a pedagógiai rendszer fogalmának hagyományos kereteit. Pedagógiai rendszerünk kiindulópontja, hogy a tanulók közti különbségek rendkívül sokfélék, a személyiség széles dimenzióiban írhatók le, és nem korlátozhatók valamely tantárgyban elért iskolai eredményekben megmutatkozó különbségekre. A differenciálás nem azonosítható a felzárkóztatással és a tehetségneveléssel, a differenciálás tehát nem a tanulmányi eredményesség szintjeihez igazodik. A differenciálás mindenki számára a saját komplex személyiségstruktúrájának leginkább megfelelő, számára optimális fejlesztés biztosítását jelenti, figyelembe véve előzetes tudását, annak gyengébb és erősebb területeit, a tanuló igényeit, törekvéseit, érdeklődését, személyiségének rá jellemző vonásait, speciális erősségeit és gyengeségeit. Nevelésünk, oktatásunk igazodik a gyermekhez, és ez azt is jelenti, hogy igazodik ahhoz a közeghez, amelynek gyermekeink részesei. Ha integrációs nevelésünk ezt a célt eléri, működőképessé válik. Intézményünk a kialakított struktúrát pedagógiai programunkkal és helyi tantervünknek megfelelő tartalmakkal töltötte meg.

Alapelveink

- Olyan emberek nevelése a cél, akik egész életükön át, nyitottak a folyamatos tanulásra, információk szerzésére.
- A gyermekekkel szemben az egyéni fejlődésnek megfelelő elvárásokat, és ezzel harmonizáló feladatokat szükséges megfogalmazni, biztosítani.
- A tanulókat alapvető, korszerű kompetenciák (anyanyelvi, idegen nyelvi, matematikai, informatikai, természettudományi, társadalomtudományi, esztétikai, etikai) tudás birtokába kell juttatni.

Általános céljaink

A kompetencia alapú oktatás és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók integrációs programjának összekapcsolása (a NAT és IPR).
Az iskolai program – építve több hazai és nemzetközi iskolafejlesztő program legjobb tapasztalataira – egy olyan nyitott iskolamodellt vázol fel, amely alapvetően fontosnak tartja a gyermek szükségleteire, viselkedésére, tulajdonságaira való reagálást, illetve érdekeltté, motiválttá akarja tenni őt saját nevelődési, tanulási folyamataiban. Az egyén fejlesztésén keresztül, azzal kölcsönhatásban, fejleszti a befogadó közösséget, s a közösen végzett tevékenységek, együttes élmények, az egész személyiség érzelmi, morális fejlődését segítik.
A program a mások iránti nyitottságot és elfogadást, a szorgalmat kiemelt értéknek tekinti. Az egész személyiséget fejlesztve tanít. Meghatározó benne a gyermekközpontúság, a pedagógus és a gyermek kapcsolata. A gyermekeken keresztül az iskolába járó gyerekek családjaira is hat.
Tudatos pedagógiai munkával arra törekszünk, hogy nevelési- és oktatásszervezési keretünket minél hamarabb az alábbi kívánalmak jellemezzék:

- Minden tanköteles korú gyermek integrált keretek között nevelődjön, amennyiben a megfelelő személyi és tárgyi feltételek biztosítottak és erről a sérülés típusa szerint a Vármegyei vagy Országos Szakértői Bizottság döntést hoz.

- Biztosítjuk minden gyermek számára a lehetőséget képességei kibontakoztatásához.
- Az előzetes, otthonról hozott tudást, kultúrát minden gyermek értékként képviselheti.
- Tudatosan figyeljük és fejlesztjük a gyermekek csoport-szociális készségeit.
- A szülő, a család, (mint partner), résztvevője az iskolai folyamatoknak, erős a család- iskola-gyerek közötti kommunikáció.
- Együttműködő, elfogadó, előítéletek nélküli környezetben dolgozunk.
- Megvalósul az oktatásban, nevelésben érintett intézmények szervezett, tudatos együttműködése.
- Az iskolai hatékonyság visszajelzésére tanulókövetést végzünk.
- Pedagógusaink állandóan gazdagítják az ebben felhasználható pedagógiai, módszertani repertoárjukat.

Helyi, speciális céljaink

A különböző háttérrel és a különböző területeken eltérő fejlettséggel rendelkező tanulók fogadása, együttnevelése terén:

- Az osztályokban lévő hátrányos tanulók aránya továbbra is megfeleljen a jogszabályban előírtaknak.
- Képességek, készségek mérése az 1. osztályban és a többi évfolyamon a minőségirányítási programban leírtak szerint.
- Az egyéni képességek fejlesztése, a részképesség hiányának feltárása, ezek módszeres kezelése (mérések, egyéni és csoportos terápia, fejlesztő órák, korrepetálások).
- Az egyéni különbségekre alapozott oktatás, nevelés.
- Az integrációt segítő módszerek, programok, fejlesztések megvalósításához szükséges feltételek megteremtése:
    - megfelelően felszerelt terem,
    - demonstrációs taneszközök,
    - készség-és képességfejlesztő eszközök, játékok,
    - korszerű, tanítást- tanulás segítő számítógépes programok,
    - képesség-kibontakoztató könyvek.

- A továbbtanuláshoz szükséges alapkompetenciák megszerzése.
- Vonzóbbá, elmélyültebbé tenni az oktatást.
- A tanulók motiváltságának növelése.
- Tevékenységközpontú, művészeti jellegű foglalkozások megvalósítása.
- Sikerélményhez juttatása mind több hátrányos helyzetű tanulónak.
- Lehetőséget adunk az iskolai számítógépek szabad, saját célú felhasználására.
- A kulturális hátrányuk enyhítése: színház, kiállítás, múzeumlátogatás szervezésével.
- Könyvjutalmakat osztunk.
- Kreativitást fejlesztő programokat szervezünk.
- Könyvtárhasználati órákat tartunk.

Céljaink a multikulturális tartalmak területén

Fő célunk a másság elfogadtatása, megismertetése, tisztelete, tudatos vállalásának erősítése. Kölcsönös, tudatos figyelem kialakítása más kultúrák (romakultúra) irányába. Ennek érdekében osztályfőnöki órák, napközis szabadidő keretében tartunk ilyen jellegű foglalkozásokat.

Céljaink a szülővel történő kapcsolattartás terén

- Erősítenünk kell a szülő-szülő közti kapcsolatokat. Ennek módjai lehetnek az osztályokon belüli közös (gyerek, szülő, tanár) kirándulások, sportversenyek.
- A szülők nevelési kultúrájának segítése céljából egészségügyi-, pedagógiai előadásokat szervezünk a leendő elsős tanulók szüleinek.
- A közös kapcsolattartás bevált formáit a közös iskolai célok érdekében tovább erősítjük.

Céljaink a tanári együttműködésre épülő értékelési rendszer terén

- Az alsó tagozatra kidolgozott szöveges értékelést alkalmazzuk tovább a tanév végén.
- A folyamatos értékelésre törekszünk.
- Biztosítjuk az új pedagógiai programok, tanítási módszerek megismerését.
- Pedagógus tréningeket szervezünk (kompetencia alapú oktatás témájában)

Az iskolába való bekerülés előkészítése

Az óvodából az iskolába való átmenet segítése, beilleszkedést segítő programok

Cél:

- A kölcsönös bizalom kiépítése az iskola és az óvoda között.
- Egymás munkájának megismerése.
- Az óvodásokkal (szüleikkel) az iskolai élet megismertetése.

Tervezett tevékenységek:

- Tanítók látogatása a partner óvodákban
- Az óvodai nagycsoport látogatása az iskolában
- Előzetes információgyűjtés a beiratkozott tanulókról
- Bemeneti mérések elvégzése, hogy segítséget nyújtson a gyermekek egyes képességeinek a megismeréséhez, az iskolaérettségi szint megállapításához
- Mérések kiértékelése
- Óvónők nyomkövető látogatása az intézményben, hospitálások, esetmegbeszélések, bemenet vizsgálati eredmények ismertetése
- Az első osztályosok látogatása a partner óvodákban

Várható eredmények:

- Az óvodások ismereteket szereznek az iskolai életről, megismerik, iskolánk épületét.
- A tanévnyitón ismerősként köszöntik tanítóikat.
- A leendő szülők időben megismerik a nálunk folyó oktató-nevelő munkát.
- A tanítók az előzetes tájékozódások, mérések, beszélgetések alapján egyénre szabottan kezdhetik a kis diákok oktatását.
- Ezek tükrében könnyebbé válik az óvodából az iskolába való átmenet.

I. Együttműködések – partnerségi kapcsolatok kiépítése

Szülői házzal

Célja:

- Háromoldalú megismerés, ismeretszerzés (szülő az iskoláról, iskola a családról, családok a családokról).
- Iskolai és szülői elvárások egységesítése.
- Egymásközti kommunikáció fejlesztése.
- Segítségnyújtás.

A kapcsolat formái, gyakorisága felelőse

- Családlátogatások- szükség szerint
- Szülői értekezletek - évente három alkalom
- Fogadóórák - szülői igény alapján
- Szülői munkaközösségi megbeszélések, évente kétszer az aktuális kérdésekben
- Közös programok a családokkal –igény szerint
- Kirándulások, versenyek
- Nyílt napok - évente egyszer
- Közös program a nagycsoportos óvodások szüleivel –nyílt napokon
- Problémamegoldó esetmegbeszélések

Közös fejlesztési cél

- Háromhavonta közös árnyalt értékelés a halmozottan hátrányos helyzetű tanulókkal kapcsolatban.
- A szülők egymásközti kapcsolatának erősítése.
- A szülői aktivitás növelése a közös célok érdekében.

Gyermekjóléti Szolgálattal

A kapcsolattartás célja:

- A gyermekek védelme, jogaik biztosítása.
- Szociális segítségnyújtás.
- Ahol szükséges a családi életvitel követése.
- Igazolatlan hiányzások csökkentése.
- Kapcsolattartó személy: gyermek és ifjúságvédelmi felelős.

A kapcsolat formái:

- Nevelési értekezleten tájékoztató a tanároknak.
- Szülőkkel közös esetmegbeszélések (eseti jelleggel).
- Közös családlátogatások (eseti jelleggel).
- Családgondozás.

Pedagógiai Szakszolgálattal

Célja:

- Kapjunk segítséget, konzultációs lehetőséget a problémás gyermekek esetén.
- Nyújtsanak segítséget a szülők nevelési kultúrájának emeléséhez.
- Módszertani tanácsokkal segítsék munkánkat.

A kapcsolattartás formái:

- Nevelési értekezlet, műhelymunka, bejelentkezés alapján beszélgetés (eset jelleggel és szervezett keretek közt, felelős: igazgató), éves munkaterv szerint.
- Fórum a leendő elsősök szüleinek (az adott év februárja) éves munkaterv szerint.

Középfokú oktatási intézményekkel

Kapcsolattartás formái:

Jellemző az érettségit adó középiskolákban való továbbtanulás. A helyi középiskolákkal a kapcsolattartás folyamatos. Tanulóink nyomon követése pontos, megbízható. A nem helyi középiskolák esetén a tanulók előmenetelének nyomon követése személyes kapcsolattartáson alapul.

Utánkövetési rendszer – A fogadó középiskolákkal az intézményünk folyamatos kapcsolatot tart fent, így tanulóink előmenetelét a választott középiskolában folyamatosan figyelemmel kísérjük. Cél, hogy ne csak bekerüljenek, benn is maradjanak a középfokú intézményekben.

A tanítást-tanulást segítő eszközrendszer elemei

Kulcskompetenciákat fejlesztő programok és programelemek

Az önálló tanulást segítő felkészítés

A tanulási és magatartási zavarok kialakulásának megelőzésére, illetve a meg lévő zavarok kezelését végezzük a szakszolgálat szakemberének bevonásával.

Kreatív tevékenységre épülő foglalkozások

A délutáni szabadidő keretében kerül megszervezésre. Célja, hogy támogatást kapjanak a tanulók saját ötleteik, érzéseik kifejezésére, mindig új és a szituációnak megfelelő módon cselekedjenek.

Szociális kompetenciák fejlesztése

Közösségfejlesztő programok indítása – tanévenként – az éves munkaterv jelöli ki a konkrét programot

Képesség kibontakoztatást (integrációt) segítő tanórán kívüli programok

- a teljes napközis program
- a sportköri foglalkozások (úszás, kosárlabda, labdarúgás, kézilabda, falmászás)
- szakkörök

o számítástechnika

o néptánc

- felzárkóztatás: magyar, matematika, angol tantárgyakból
- fejlesztő foglalkozások
- osztály- és iskolai rendezvények
- vetélkedők, tanulmányi, művészeti- és sport versenyek
- tanulmányi kirándulások
- színház, könyvtár, mozi, múzeumlátogatás, rendhagyó irodalom- osztályfőnöki- és könyvtári órák
- hittan

Képesség kibontakoztatást (integrációt) elősegítő módszertani elemek

Differenciálás, egyéni bánásmód

A különböző képességű, illetve eltérő ütemben fejlődő tanulók egyéni fejlesztéséről való gondoskodás, ***a differenciálás*** egyik fő feladatunk. A *differenciálás jelenti:* az egyéniségek kibontakoztatását, akár az úgynevezett átlagos képességű, akár tehetséges, vagy a hátrányos, szociokulturális közegben nevelkedett, hátrányokkal küzdő gyermekek csoportját tekintve.

➢ *A differenciálás iskolai alkalmazása* során minden tanulónak el kell sajátítania a törzsanyagot, a továbbhaladáshoz szükséges minimumot. Ahhoz kell megtalálni a differenciálási formákat, hogy ezt a minimumszintet minden gyermek elérje. A tehetségek kibontakoztatása éppen úgy feladatunk, mint

a lemaradók felzárkóztatása. A minden gyermek egyéni fejlettségének és tempójának megfelelő haladásában látszik a megoldás kulcsa.

➢ *A tanórai differenciálás,* a személyiségfejlesztés automatikusan felbontja a hagyományos frontális munkaszervezést, ami több csoportos-, páros- és egyéni önálló munkát igényel.

➢ *A csoportmunka iskolai alkalmazása:* Akkor van jelentősége, ha a tanulók már megismert tananyaghoz hasonló anyaggal ismerkednek. A csoportok létszáma általában 3-5 fő.

Kooperativitás

Mindennapi munka eredményes elvégzéséhez szükséges a rend és kiszámíthatóság, ami a tevékenységben résztvevőtől együttműködési készséget kíván. Az együttműködő partnerek összetett emberképet alakítanak ki maguknak, és igen erős késztetést éreznek arra, hogy partnereikről információkat szerezzenek. Pedagógusoknak az együttműködés, feladatuk ellátásához feltétlenül szükséges elvárás.
Milyen speciális hatásokat fejt ki az egyénre az együttműködés:

- az együttműködő egyének pozitív kölcsönös függésbe kerülnek
- nagyobb mértékben tudják helyettesíteni egymást, mint pl. a versengő felek
- egymás cselekvéseit pozitívan értékelik

Eredmény:

- az együttműködő csoportok kedvelik egymást
- az együttműködést előtérbe helyezik a versengéssel szemben
- hisznek egymás taníthatóságában
- jobban szeretik az iskolát, mint a kooperációban részt nem vevő társaik
- közöttük megszűnik a megosztó idegenkedés

Következtetés:
Az iskolai osztály boldog színtere is lehet a gyermekek életének. Az együttműködés jótékony hatása a tanulási helyzet szerves részeként mintegy kiegészítheti a hagyományosan versengésre ösztönző iskolai környezetet, megkönnyítheti a pozitív személyközi kapcsolatok és attitűdök kialakulását, valamint segítheti a tanulást.
A kooperatív stratégiák érvényesülésének a következő előfeltételei vannak:

- azonos helyzetmegítélés
- racionális gondolkodás
- jóindulat
- azonos értékrendszer
- az információk visszacsatolása

Tanulmányi munkában az együttműködés alapja a megismerés, elfogadás és kötődés.

- A nevelőnek meg kell ismernie a tanuló erényeit, gyengéit.
- Úgy kell alakítani, hogy a tanulók megismerhessék egymás erősségeit, gyengéit.
- A rangsorképzés sokféle legyen, sokféle szempont szerint jöjjön létre.
- Segítse az önismeret, önbecsülés kialakulását, megtartását.
- Őrizze meg az egyén személyiségét /másságát/.
- Mindenki azt a részfeladatot végezze, vállalja el, amire kompetenciái „feljogosítják”.
- A közös siker egyéni kielégülés, munka és feszültség feloldás is legyen.

Projekt módszer

A projekt nem más, mint eredményes együtt alkotó tevékenység. A projekt módszer az általános iskolai oktatásban újszerű, modern sok felkészülést kíván, de megéri, hiszen leegyszerűsödik a nevelési helyzet, sok új technikát, módszert ilyenkor próbál ki, tanul meg a tanuló és a tanár-diák viszony is elmélyülhet. A projekt módszer elsősorban az együttműködő tanulási technikán alapul. A projekt végére a tanulócsoporttól tárgyi vagy szellemi produktumot várunk el, kapunk.

Célja: A projekt módszer az integrációs programban a tanulási nehézségekkel és beilleszkedési zavarokkal küzdő tanulók aktivizálására, motiválására, kommunikációs készségük erősítésére, együttműködési készségük fejlesztésére igen alkalmas.

A sokrétű feladatok megoldása különböző képességek alkalmazását teszik lehetővé, tehát a különböző szociális háttérrel, tudással rendelkező tanulóknak alkalma nyílik a feladatok sikeres véghezvitelére a csoportmunka megoldására. A projekt tanítás elősegíti a tanulási folyamatban való részvétel magasabb szintjét:

- a diákoknak alkalmazniuk és rendszerezniük kell az egyéb tantárgyak tanulása során szerzett tudásukat és készségeiket
- a tanulók is új szerepet kapnak: önállóságot, magukért és másokért is felelősséget kell vállalniuk
- a projekt módszer arra is alkalmat ad, hogy fejlesszük a tanulók professzionális magatartását.

Tevékenységek:

A tevékenységek a projektcsapat által elvégzendő feladatok. A tevékenységek általában a projekt irányításának jellegét tükrözik, azt a módot, amellyel a ráfordítások meghozzák a kívánt eredményeket. Minden egyes eredményhez általában egy vagy több tevékenység járul:

- a csapat- csoport kialakítása
- a projekt menetrendjének elkészítése
- a projekt végrehajtása
- a beszámoló készítése
- az eredmények ismertetése, a munka értékelése

A projekt munkaformái: (némelyiket a hagyományos oktatás keretén belül is alkalmazzuk) Csoportmunka, könyvtári kutatás, szakkönyvek megismerése, telefonálás, plakátkészítés, fényképezés, interjúkérdések összeállítása, interjúkészítés, számítógépes adatfeldolgozás, videofelvétel,- beszámoló készítés, szituációs játékok, drámapedagógia alkalmazása stb.

A megvalósítás módja:

A projektet a tanulóknak önállóan kell kidolgozniuk a csoportmunka keretén belül. A sok önálló munkát is igénylő feladatok innovatív problémamegoldást, leleményességet, művészi / zene, tánc, dráma, rajz, / képességeket is igényelnek. A projekt mindenkitől /tanártól, diáktól / a közösségi tanulás fontos elemeként csoportmunkát követel meg. A csoportmunka megkívánja, hogy a csoport tagjai érdeklődésüket összehangolják, a gondokat körülírják megoldást, találjanak rá.

A projekt során a tanár nem tanít, hanem irányít, azáltal, hogy információkat ad, vagy szerepekre utal, vagy megjelöli az információ forrásait, rávezető kérdéseket tesz fel, elmondja megjegyzéseit, megerősít. Mindezekhez szükséges egy jól megtervezett, logikusan felépített és mindenre kiterjedő projektleírás.

Ennek fő fejezetei:

- tervezés
- információgyűjtés

- előterjesztés
- végrehajtás
- feldolgozás
- beszámoló
- projekt bemutatása
- értékelés, utóélet

Alkalmazása:

A projekt rendszerű oktatást elkezdhetjük az általános iskola első osztályosaival is, hiszen az önálló munka végzéséhez már nem kicsik. Fokozatosan minden osztályban alkalmazhatjuk. Az alsó tagozaton egy osztályt tanító rendszerben könnyebb a projekttervezés. A felső tagozaton - pl. 5. oszt. - projekt oktatása több tantárgyat is érint ezért célszerű több kollégát bevonni a munkába, de jó, ha az osztályban tanító minden kollégát tájékoztatjuk az aktuális projektről.

A projekt lebonyolítása időtartam szerint lehet:

- egy nap / témanap/
- egy hét /témahét/
- 3 hetet meghaladó projekt

Várható eredmények:

Az integrációs programban részt vevő, de a többi tanuló magatartásában is elérhetjük, hogy:

- a leendő foglalkozásuk felé való irányultság
- az együttműködés
- a kommunikáció
- az önálló tanulás legyen az igényük

A heterogén összetételű osztályokban a tanulók eltérő tudásszintjének kiegyenlítése, a hátrányos helyzetűek lemaradásának kompenzálása. A projektoktatás segíti a valóságos problémák kollektív megoldásában megszerzendő jártasságot. A tanulók fokozatosan szembekerülnek döntéseik következményeivel. A közös alkotás, a közös siker, az együvé tartozás elmélyítése is a projekt eredménye.

Drámapedagógia

Valójában gyermek-csoportpszichoterápiás munkának vehető a drámapedagógia alkalmazása az integrált oktatás folyamatában. A dramatikus formák csak kisegítői az oktatás hagyományos formáinak:

- a tananyag bizonyos részei drámával
- plusz tudás nyújtása dramatikus eszközökkel

A cél: a rejtett vagy elfojtott személyiségjegyek felszínre hozatala – jó, rossz egyaránt, hiszen valójában ez fogja mutatni az utat a pedagógus munkájához.

Feladat: a gyermek megismerése – ez elsősorban önmegismerésen/gyermek/ alapuljon –a személyiségfejlesztő módszerek alkalmazásával.

Személyiségfejlesztés és drámapedagógia: ismert kell, hogy legyen a pedagógusok számára, hogy a dramatikus tevékenységi formák csoportosítása négy szempont szerint történik:

- Gyakorlatok
- Dramatikus játék
- Színház
- Tanítási dráma

Ezek közül a gyakorlatok elsősorban és a dramatikus játék, ami mindenfajta tanítási órán szabadidős programok során alkalmazhatóak (humán, reál tárgyak, az osztályfőnöki órák) Az egész módszer a já-

tékon alapul, ami alapeleme a gyermeki létnek. Ez történhet frontálisan, ezen belül kiscsoportos munkaformákat alkalmazva. Fontos a közösséggel együtt végzett munka, mert a közös siker – esetleg kudarcélmény is építő, és a csoport nagyon sokféleképpen viszonyul az egyénhez; motivál, visszavet, befogad, kitaszít, ugyanakkor védettséget, biztonságot nyújt.

A személyes fejlődést segítő beszélgetés (fejlesztő interjú)

Ennek célja:

- önvizsgálat
- önfeltárás
- önirányítás-önalakítás

A tevékenységek alapja a pedagógus részéről, a gyermek szempontjából:

- szükségletek
- érdeklődés
- erősségek
- visszajelentés

A tanulók szociális készségeinek fejlesztése érdekében alkalmazható gyakorlatok sokrétűek s a pedagógus az adott témához, munkaformához választhat a lehetőségek közül.

A gyakorlatok lehetnek:

- készség-, képesség- és személyiségfejlesztő gyakorlatok
- a kreativitást fejlesztő gyakorlatok
- a nonverbális készségek fejlesztése
- az énkép, önismeret fejlesztését szolgáló gyakorlatok:
  - testi önismeret
  - önkifejezés, önjellemzés, önábrázolás, önmegfigyelés
  - énideál, énkép, célok és értékek, tudatosság
- társismereti is kapcsolatfejlesztő gyakorlatok:
  - ismerkedés, megismerés, felismerés, kapcsolatfelvétel
  - kapcsolatfejlesztés
  - érzések, érzelmek, indulatok, vélemények, viszonylatok és elvárás

A várható eredmény hosszútávon mindenképpen a személyiség pozitív irányú változását mutatja. A gyakorlat eredményességének *ellenőrzése* a gyakorlat végzése közben történik, mivel csak folyamatában értékelhető – a tanár állandóan szemmel tartja a gyerekeket.

Mentálhigiénia (Lelki egészség)

A mentálhigiénia célja:

Egy sajátos szempontú magatartás, amely segíti az embert biológiai és pszichológiai egyensúlyának és egészségének megőrzésében a fenyegető környezeti- elsősorban mentális- ártalmak megelőzésében.

Az iskola sajátosságai:

- Az iskola a nevelés intézményes formája.
- Az iskola egyik legfontosabb funkciója az ismeretnyújtáson kívül, hogy formálja a gyermek normákhoz, elvárásokhoz és másokhoz való alkalmazkodás képességét (A napközi otthon ebben fontos szerepet tölt be.).

- A gyermek együttműködési képességének hiányát mentálhigiéniás problémaként kell értelmeznünk, mely jelzése lehet környezetével kapcsolatos egyensúlyának felborulásának.
- Az iskolai mentálhigiénés fejlesztés mentora a pedagógus. Eszköztárát egyénisége, a növendékekhez való viszonya, irányítási stílusa, nevelői attitűdje, alkalmazott stratégiái határozzák meg.
- Iskolás gyermekekkel foglalkozó pedagógusok, akkor válhatnak hatékony irányítóivá a tanulók személyiségfejlesztésének, ha nem húznak éles határt:
  - Iskola - család
  - Oktatás - személyiségformálás
  - Játék - munka
  - Tanóra - szünet, stb. közé

Mivel ebben az életkorban a gyermek felnőtt- és tekintélytisztelő, kellő empátiával, személyes modellnyújtással, s az ezekhez társuló pszichológiai kulturáltsággal a pedagógus képes felvállalni a családi hatások erősítését vagy éppen kompenzálását.

Feladatok

• Iskolaérettség
• A iskolai élet helyes megszervezése
• Kapcsolat a szülőkkel
• Önismeret, bizalom, biztonság érzésének mélyítése
• „Az egészségnevelés”
• Viselkedés kultúra
• Az ifjúkor lelki higiéniája

Hatékony tanuló megismerési technikák

Tanulmányozzuk, s tantestületi képzés keretében megismerjük és beillesztjük azokat napi gyakorlatunkba

Műhelymunka – tanári együttműködés formái

Cél:

A nevelés során a gyermekek egyéni fejlődésének megfelelő elvárásokat, és ezekkel harmonizáló feladatokat szükséges megfogalmazni. Ennek érdekében a tanulók és a nevelők minél alaposabb megismerése, az együttműködés szellemének egységesítése szükséges.

Fontos a műhelymunka eredményességéhez:

- az egyes gyermekek, gyermekcsoportok nevelésében érintettek együttgondolkodása
- szakmai egyeztetés
- az előrehaladás szükséges és lehetséges útjainak tisztázása
- a fejlődési irány kijelölése
- az egymástól való tanulás képességének kialakítása
- a pedagógiai mentálhigiéné karbantartása
- a hiányok feltárása
- problémakövetési technikák kidolgozása
- rendszeres szakmai megújhodás

Szem előtt tartandó:

- a nevelők függenek egymástól
- befolyásolják egymást
- közös célért kell dolgozni!

A műhelymunka formái:

A) értékelő megbeszélések
B) esetmegbeszélés, problémamegoldó fórum
Értékelő megbeszélések:
a) Évi négy alkalommal
(negyedév – félév – háromnegyed év –tanév vége)
b) A résztvevők köre – az integrációban részt vevő nevelők:

- osztálytanítók
- szaktanár
- napközis nevelő
- fejlesztő pedagógus

c) *Az értékelés célja:* a gyermek fejlődési és fejlettségi sajátosságainak feltárása annak érdekében, hogy a pedagógus a lehető legoptimálisabb fejlesztési, oktatási tervet tudja elkészíteni.

- kiterjed: a gyermek egész személyiségére
- a gyermek produktumait a korábbi állapotához, teljesítményeihez viszonyítja,
- az előrehaladást mindig pozitívan megerősítve
- egyénre szabott: a gyerek valamennyi munkájának értékelésére sor kerül
- az elismerés formája változó lehet egyénenként
- a hiba és javítása a tanulási folyamat része
- az értékelés kritériumait a gyerekek és a szülők pontosan ismerik

d) Dokumentálása: sokoldalú információval kell megalapozni

- tervezett, tudatos megfigyelés
- kérdőívek
- egyéni fejlődést regisztráló füzet, napló

e) *Eredmény:* Az értékelés nem elsősorban minősítés, hanem pedagógiai diagnózis, prognózis. A segítségükkel kialakított vélemény ad irányt, útmutatást a további munkához. Az elérendő kitűzött célokat fel kell tüntetni. A szakaszokat lezáró összegző vélemény, pedagógiai jellemzést megbeszélhetjük a gyerekkel, szülővel.
Esetmegbeszélés – kezdeményezheti bármely nevelő

- sajátos helyzet elemzése
- továbbképzés jellegű műhelymunka (ötletbörze)
- tréning
- résztvevők köre (a témától, helyzettől függően)
  - érintett szülő, gyermek
  - nevelők csoportja – s ezek variációi

Problémamegoldó fórum – összehívhatja az osztályfőnök, igazgató, GYIF,
Az értékelés és esetmegbeszélésben résztvevők köre kibővülhet az SZMK, DÖK, GYIF, Családsegítő, képviselőivel egy-egy gond orvoslására, főleg a tanuló személyiségzavarainak, magatartási problémáinak, családi helyzetének megoldása érdekében.
Eredmény: a nevelők viselkedése erősíti bennük a helyes magatartási módok kialakulását.

2.6.5 Esélyegyenlőségi intézményfejlesztés

Iskolai Lemorzsolódás Megelőzését Támogató Pedagógiai Rendszer (ILMT PR)

Intézményünk a Tankerületi Esélyegyenlőségi Intézkedési Tervvel összhangban kiemelt figyelmet fordít a tanulói eredményesség növelésére, a lemorzsolódással veszélyeztetettség megelőzésére, illetve a kiemelt figyelmet igénylő tanulók támogatására. Ennek érdekében – a jogszabályi kötelezettségeknek, valamint az intézmény aktuális helyzetének és korábbi fejlesztési gyakorlatának megfelelően – folyamatosan fejlesztő tevékenységet végzünk.

A fejlesztési tevékenységeink a helyi sajátosságokhoz, valamint a tankerületi központ által meghatározott célokhoz igazodnak. Ezek megvalósulhatnak intézményi szintű dokumentált fejlesztési terv alapján, vagy egyéb – az intézmény számára releváns – fejlesztési, értékelési, elemzési és optimalizálási folyamatok keretében. A fejlesztéseket rendszeresen értékeljük, és a tapasztalatokat beépítjük a mindennapi pedagógiai gyakorlatba.

Az Iskolai Lemorzsolódás Megelőzését Támogató Pedagógiai Rendszer általános alapelvei az alábbiak szerint illeszkednek a 2020-as NAT módszertani alapelveihez:

Iskolai Lemorzsolódás Megelőzését Támogató Pedagógiai Rendszer általános alapelvek	**Nat 2020 1. sz. melléklet az 5/2020. (I. 31.) Korm. rendelethez I.1.2. Egységesség és differenciálás, módszertani alapelvek**
Minden tanuló értékes – a legfőbb szempont a pedagógiai gyakorlat tervezésénél a tanulók értékeinek kibontása, megerősítése.	„A tanulók értékelését egyéni fejlődésük és sikeres tanulási teljesítményük érdekében az igazságosság, az esélyteremtés és a méltányosság alapelveit szem előtt tartva, emberi méltóságuk tiszteletben tartásával, az értékelés személyes jellegének figyelembevételével szükséges megvalósítani.”
Minden tanuló bevonható a tanulási folyamatba, motiválható – ha ennek ellenkezője tapasztalható, akkor a pedagógiai környezetet érdemes módosítani annak érdekében, hogy a tanulók bevonódjanak és motiváltak legyenek.	„A tanulók tanulási tevékenységekben való aktív részvétele kulcsfontosságú, ezért ennek előmozdítása érdekében a pedagógusoknak mindvégig a tevékenységközpontú tanulásszervezési formákat kívánatos előnyben részesíteniük.”
Minden tanuló képes valódi felelősséget vállalni tetteiért, elképzeléseiért – a tanítás során hangsúlyt kell, hogy kapjon a tanulók autonóm és felelős, önszabályozó tanulása.	„Mindkét értékelési típus (a kiinduló állapot értékelése és a fejlesztő, segítő támogató értékelés) önfejlesztésre és kitartásra ösztönzi a tanulót fejlődésének, valamint

	tudásának gyakori, interaktív módon történő visszajelzésével. Célja a tanuló erősségeinek és hiányosságainak felmérése, valamint az éppen kihívást jelentő célok meghatározása, és ezzel a nevelési-oktatási gyakorlatnak a célok eléréséhez történő igazítása.”
Minden tanuló számára fontos az érzékelés – a mindennapi oktató-nevelő folyamatot érdemes úgy alakítani, hogy ezeken a területeken minden tanuló fejlődhessen.	„A tanulási tevékenység legfőbb célja olyan tanulói kompetenciák fejlesztése, amelyek lehetővé teszik az ismereteknek különböző helyzetekben történő kreatív alkalmazását. A tevékenységekre épülő tanulásszervezési formák segítik a tanulót a tanulási eredmények által kijelölt ismeretek megszerzésében, és ezen keresztül a kompetenciák fejlesztésében.”
Minden tanuló boldogulásának alapja az érzelmi intelligencia – a mindennapi pedagógiai kommunikációt és a tanulás-tanítási gyakorlatot érdemes úgy szervezni, hogy ezen a területen minden tanuló fejlődhessen.	„ki kell használni a tanulás társas természetéből adódó előnyöket” „A tanulás társas természetéből adódó előnyök, a differenciált egyéni munka adta lehetőségek kihasználása, valamint a párban vagy csoportban végzett kutatásalapú, felfedező, tevékeny és jól szervezett, együttműködő tanulás támogatása szintén hozzájárul a korszerű tanulási környezet megteremtéséhez.”
Minden tanuló folyamatosan és tevékenyen tanul – a mindennapi gyakorlat során olyan lényeges problémákat, érdeklődést kiváltó felvetéseket érdemes a tanulás-tanítás vezérfonalává tenni, amelyek előmozdítják minden tanuló én-megvalósító, lényeges tanulását.	„Az aktív tanulás a tanulónak a tanulási tevékenységekben történő részvételét hangsúlyozza.”
Minden tanuló produktumorientált – a mindennapi gyakorlat során érdemes figyelmet fordítani arra, hogy a produktív tanulást alkalmazva, a projektpedagógiai paradigma segítségével minden tanuló fejlődhessen egy konstruktív életvitel kialakításában.	„az ismereteknek különböző helyzetekben történő kreatív alkalmazása” „a pedagógusoknak mindvégig a tevékenységközpontú tanulásszervezési formákat kívánatos előnyben részesíteniük”
Minden tanuló gondolkodási képességei fejleszthetők – a mindennapi gyakorlatban érdemes hangsúlyt fektetni arra, hogy a gondolkodási képességeket minden egyes	„A pedagógus a problémamegoldási és a jelenségértelmezési folyamatot – a tanuló szükségleteinek megfelelően – közvetett, illetve közvetlen eszközökkel segíti.”

tanuló esetében hatékonyan és eredményesen, széles repertoárban fejlesszék.	„Az aktív tanulási alapelvek szerint szerveződő, több tantárgy, tanulási terület ismereteinek integrálását igénylő témákat, jelenségeket feldolgozó tanórák, foglalkozások, témanapok, témahetek, tematikus hetek és projektek alkalmazása segíti a tanulót a jelenségek megértésében, a problémák komplex módon történő vizsgálatában.”
Minden tanuló alapvetően tanulásorientált, kíváncsi és tanulni szeretne – a mindennapi gyakorlat során olyan klímát érdemes megteremteni, amely segít a tanulást akadályozó tényezők elhárításában és a tanulást akadályozó helyzetek vereségmentes megoldásában pedagógus, tanuló és szülő számára egyaránt.	„Az iskola a tanulók tanulmányi előmenetelét a képességeiknek megfelelő, egyénre szabott tanulási lehetőségek biztosításával tudja a leghatékonyabban támogatni.”
Minden tanulót megilletnek az emberi és kiemelten a gyermeki jogok – a mindennapi gyakorlatot érdemes úgy alakítani, hogy a tanulás során, az iskolai életben minden tanuló jogai érvényesülhessenek.	„A tanulók, a pedagógusok, a szülők és a pedagógiai munkát támogató minden szereplő kapcsolata – a közös célt szem előtt tartva – a kölcsönös tiszteleten és nyílt párbeszéden alapul.” „(…) elősegíti az integrációt, illetve ennek magasabb szintjét, az inklúziót is annak érdekében, hogy a Nat-ban foglalt nevelési-oktatási alapelvek és célok minden tanuló esetében megvalósulhassanak.”

2.6.6 Az iskolapszichológus tevékenysége

Iskolánkban iskolapszichológus működik. Tevékenységével a nevelő-oktató munka hatékonyságát, a tanulók személyiségfejlesztését, lelki egészségvédelmét segíti. Munkáját a Nemzeti Köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény, és az azt kiegészítő végrehajtási rendeletekben meghatározott feladatok alapján végzi. Feladatait a gyermekvédelmi, az adatvédelmi és a személyiségi jogok védelméről szóló törvényekkel összhangban látja el.

Az iskolapszichológus tevékenysége az intézményi és a pszichológiai szempontok együttes figyelembevételével zajlik, és a beérkező kérésekhez igazodik.

Az iskolapszichológus feladatköre:

- Az iskolapszichológus segíti a tanulók beilleszkedését, társas kapcsolatait és iskolai teljesítményét. Támogatást nyújt társas kapcsolati és kommunikációs problémák, illetve teljesítményszorongás esetén. Segíti a tanulók énképének, önbizalmának fejlődését.

- Megszervezi és megvalósítja azokat a szűrővizsgálatokat, amelyek a beilleszkedési, magatartási, tanulási nehézségek megelőzése érdekében szükségesek, és amelyek a tanulók jobb

megismerését és a pedagógiai munka differenciálását segítik elő (képesség- és kompetencia vizsgálatok, csoportok megismerése (szociometria), tanulási szokások, tanulási motiváció vizsgálata, személyiségvizsgálatok).

- Közreműködik az iskolában észlelt személyközi konfliktusok és erőszakjelenségek megoldásában, megelőzésében. A pedagógusokkal együttműködve közösségfejlesztő foglalkozásokat szervez. Az iskolánkban működő iskolapszichológus elvégezte az iskolai kortárs bántalmazás megelőzését és csökkentését célzó ENABLE továbbképzést. A pedagógusok együttműködésével a programhoz kapcsolódóan prevenciós osztályfoglalkozásokat tart.

- Egyéni pszichológiai tanácsadást nyújt a tanulóknak, amelyet kérhet pedagógus, tanuló vagy szülő. 16 év alatti tanuló esetében a tanácsadás a szülő beleegyezésével történik.

- Az iskolapszichológusi ellátás nem helyettesíti a terápiás, pszichiátriai kezelést. Terápia vagy más kezelés szükségessége esetén az iskolapszichológus tovább irányítja a tanulót a pedagógiai szakszolgálathoz, vagy más szakellátást biztosító intézményhez.

- Konzultációt kezdeményez, illetve konzultációs lehetőséget biztosít pedagógusnak, szülőnek.

- Krízistanácsadást biztosít váratlan, súlyos élethelyzetekben (pl. kortárshaláleset, súlyos iskolai kudarcélmény, váratlan családi krízishelyzet).

- Részt vesz az egészségfejlesztéssel kapcsolatos, illetve a mentálhigiénés preventív feladatok megvalósításában.

- Az oktatási-nevelési munka hatékonyságának javítása érdekében a pedagógusok kérésére óralátogatás keretében megfigyeléseket végez.

- Pszicho-edukációs tevékenységet folytat, amivel segíti a pszichológiai ismeretek átadását az iskolában. Igény szerint tematikus szülői fórumok szervezésével segíti a szülőket gyermekeik nevelésében.

Az iskolapszichológusnak - a pedagógussal egyeztetve - joga van a tanítási óra, pedagógiai foglalkozás időpontjában egyéni pszichológiai tanácsadást nyújtani a tanulónak. Ilyen esetben a tanuló távolmaradása a tanítási óráról engedélyezett és nem von maga után szankciókat.

Az iskolapszichológus együttműködő partnerei:

- az iskola vezetősége, pedagógusai, szakmai munkaközösségei
- a nevelési-oktatási intézményben dolgozó gyógypedagógus, fejlesztő pedagógus, logopédus
- az iskolai szociális segítő, gyermekvédelmi, családgondozó intézmények szakemberei
- a pedagógiai szakszolgálat munkatársai
- gyermekpszichiáter, szakellátást biztosító intézmény munkatársai
- iskolaorvos, védőnő, gyermekorvos
- iskolapszichológusok koordinátora
- Országos Iskolapszichológiai Módszertani Bázis
- Dél-Alföldi Iskolapszichológus Módszertani Központ (DIPSZI)
- SZTE Pszichológiai Intézet

Az intézményben működő iskolapszichológus munkája a bizalmon alapul. Köteles a tevékenységét úgy végezni, hogy a tanulók és az őket gondozó szülők, pedagógusok jogai ne sérüljenek. Munkája során a pszichológusok Szakmai Etikai Kódexének (SZEK) előírásait és az Iskolapszichológia Szakmai Protokoll (ISZP) irányelveit betartja.

2.7 A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje

Diákönkormányzatot hozhatnak létre, melynek minden tanuló tagja lehet, mint választó és választható. A diákönkormányzatban az osztály tagjainak érdekeit az osztály küldöttei képviselik, jogaik érvényesülését a szülői munkaközösség kíséri figyelemmel. A diákönkormányzat az osztályok képviselői közül választja meg vezetőségi tagjait.

A DÖK havonta ülésezik, évente közgyűlést tartanak (időpontja az iskola munkatervében is szerepel), amelyen a tanulók az osztály képviselői útján (osztályonként meghatározott létszámú) véleményt mondhatnak az iskola és az őket tanító nevelők munkájáról, javaslatokat tehetnek az iskola életével kapcsolatos kérdésekben, és ezekre joguk van választ kérni az érintettektől. Ott tekintik át a diákjogok érvényesülését. A gyűlést a DÖK-vezető pedagógus hívja össze. Kérdéseikre legkésőbb 30 napon belül érdemi választ kell, hogy kapjanak. Véleményezési joguk gyakorlása szempontjából a tanuló létszám legalább 25%-a az iskola nagyobb közösségének számít.

Oktatási jogok biztosának elérhetőségei:

Cím: Oktatási Jogok Biztosának Hivatala, Szalay u. 10-14., Budapest 1055
Telefon: (06-1) 795-4097; Telefax: (06-1) 795-0274 ; E-mail: panasz@oktbiztos.hu

Véleménynyilvánítás:

A diákönkormányzat szervezeti és működési szabályzata szerint minden hónapban összeül. Ott megfogalmazhatják véleményüket, s kérhetik gondjaik orvoslását. Évente egyszer küldöttgyűlést tartanak (időpontja az iskola munkatervében is szerepel). Emellett az iskolavezetés bármely tagjánál bármikor kezdeményezhetnek meghallgatást.

A diákönkormányzat dönthet:

- saját közösségi életének tervezésében, szervezésében,
- a vezetőinek megválasztásában,
- egy tanítás nélküli munkanap programjáról,
- iskolaújság, iskolarádió tanulói vezetőinek megválasztásában. (Gyermekvezetők megválasztása az önként jelentkezők köréből történik rátermettség alapján.)

A diákönkormányzat véleményét ki kell kérni:

a) az iskolai SZMSZ jogszabályban meghatározott rendelkezéseinek elfogadása előtt,
b) a tanulói szociális juttatások elosztási elveinek meghatározása előtt,
c) az ifjúságpolitikai célokra biztosított pénzeszközök felhasználásakor,
d) a házirend elfogadása előtt.

A diákönkormányzat véleményét még ki kell kérni bármilyen, a tanulók közösségét érintő kérdések meghozatalánál.

A diákönkormányzat munkáját e feladatra kijelölt pedagógus segíti, akit a diákönkormányzat javaslatára az intézményvezető bíz meg ötéves időtartamra. Az intézményvezetővel a diákönkormányzat munkáját segítő felnőtt tartja a kapcsolatot.

2.8 A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái

2.8.1 A nevelők és a tanulók kapcsolattartása és együttműködése

A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkatervről, illetve az aktuális feladatokról az iskola igazgatója, a diákönkormányzat felelős vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják:

- az iskola igazgatója legalább évente egyszer a diákközgyűlésen, valamint a diákönkormányzat vezetőségének ülésén,
- a diákönkormányzat vezetője havonta egyszer a diákönkormányzat vezetőségének ülésén és a diákönkormányzat faliújságján keresztül,
- az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon.
- A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a szaktanárok folyamatosan (szóban, illetve a tájékoztató füzeten keresztül írásban) tájékoztatják.
- A tanulók a jogszabályokban, valamint az iskola belső szabályzataiban biztosított jogaiknak az érvényesítése érdekében – szóban vagy írásban, közvetlenül vagy választott képviselőik, tisztségviselők útján – az iskola igazgatóságához, az osztályfőnökükhöz, az iskola nevelőihez, a diákönkormányzathoz fordulhatnak.
- A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola igazgatóságával, a nevelőkkel, a nevelőtestülettel.

2.8.2 A nevelők és a szülők kapcsolattartása és együttműködése

A szülőket az iskola egészének életéről, az iskolai munkatervről, az aktuális feladatokról az iskola igazgatója és az osztályfőnökök tájékoztatják:

- az iskola igazgatója legalább félévente egyszer a szülői szervezet iskolai vezetőségének ülésén vagy az iskolai szintű szülői értekezleten,
- az osztályfőnökök folyamatosan az osztályok szülői értekezletein.

A szülők és a pedagógusok együttműködésére az alábbi fórumok szolgálnak:

- Egyéni megbeszélések

Feladata a szülők tájékoztatása gyermekük iskolai életéről, magaviseletéről, tanulmányi eredményeiről; segítségnyújtás a szülőknek a gyermek neveléséhez; valamint az együttes, összehangolt pedagógiai tevékenység kialakítása a szülő és a pedagógus között.

- Családlátogatás

Feladata, a gyermekek családi hátterének, körülményeinek megismerése, illetve tanácsadás a gyermek optimális fejlesztésének érdekében.

- Szülői értekezlet

Feladata:

- a szülők és a pedagógusok közötti folyamatos együttműködés kialakítása,
- a szülők tájékoztatása az iskola céljairól, feladatairól, lehetőségeiről, az országos és a helyi közoktatáspolitika alakulásáról, változásairól, a helyi tanterv követelményeiről, az iskola és a szaktanárok értékelő munkájáról,
- saját gyermekének tanulmányi előmeneteléről, iskolai magatartásáról,
- a gyermek osztályának tanulmányi munkájáról, neveltségi szintjéről,
- az iskolai és az osztályközösség céljairól, feladatairól, eredményeiről, problémáiról,
- a szülők kérdéseinek, véleményének, javaslatainak összegyűjtése és továbbítása az iskola vezetése felé.

- Fogadó óra

Feladata a szülők és a pedagógusok személyes találkozása, illetve ezen keresztül egy-egy tanuló egyéni fejlesztésének segítése konkrét tanácsokkal. (Otthoni tanulás, szabadidő helyes eltöltése, egészséges életmódra nevelés, tehetséggondozás, továbbtanulás stb.)

- Nyílt tanítási nap

Feladata, hogy a szülő betekintést nyerjen az iskolai nevelő és oktató munka mindennapjaiba, ismerje meg személyesen a tanítási órák lefolyását, tájékozódjon közvetlenül gyermeke és az osztályközösség iskolai életéről.

- Írásbeli tájékoztató

Feladata a szülők tájékoztatása a tanulók tanulmányaival vagy magatartásával összefüggő eseményekről, illetve a különféle iskolai vagy osztály szintű programokról.

A szülői értekezletek, a fogadó órák és a nyílt tanítási napok időpontját az iskolai munkaterv évenként határozza meg. A szülők a tanulók és a saját – a jogszabályokban, valamint az iskola belső szabályzataiban biztosított – jogaiknak az érvényesítése érdekében szóban vagy írásban, közvetlenül vagy választott képviselőik, tisztségviselők útján az iskola igazgatóságához, az adott ügyben érintett gyermek osztályfőnökéhez, az iskola nevelőihez, a diákönkormányzathoz vagy az intézményi tanácshoz fordulhatnak.

A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola vezetésével, nevelőtestületével.

A szülők és más érdeklődők az iskola pedagógiai programjáról, szervezeti és működési szabályzatáról, illetve házirendjéről az iskola igazgatójától, valamint nevelőitől az iskolai munkatervben évenként meghatározott igazgatói, igazgatóhelyettesi fogadóórákon kérhetnek tájékoztatást.

Az iskola pedagógiai programjának, szervezeti és működési szabályzatának és házirendjének előírásai nyilvánosak, azt minden érintettnek (tanulónak, szülőnek, valamint az iskola alkalmazottainak) joga van megismernie.

A pedagógiai program, a szervezeti és működési szabályzat, illetve a házirend egy-egy példánya a következő személyeknél, illetve intézményeknél tekinthető meg:

- az iskola honlapján;
- az iskola fenntartójánál;
- az iskola irattárában;
- az iskola könyvtárában;

- az iskola nevelői szobájában;
- az iskola igazgatójánál;
- az iskola igazgatóhelyetteseinél;
- a nevelők szakmai munkaközösségeinek vezetőinél

2.8.3 Az iskola vezetésének és közösségeinek külső kapcsolatai

Az iskolai munka megfelelő szintű irányításának érdekében az iskolavezetésnek állandó munkakapcsolatban kell állnia a következő intézményekkel:

- Az intézmény fenntartójával, a Szegedi Tankerületi Központtal
- A területileg illetékes önkormányzati képviselőtestülettel és polgármesteri hivatallal
- A vármegyei, pedagógiai intézettel
- A helyi oktatási intézmények vezetőivel és tantestületeivel
- A területileg illetékes nevelési tanácsadóval
- A területileg illetékes Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottsággal

A munkakapcsolat megszervezéséért, irányításáért az igazgató a felelős.

Az eredményes oktató- és nevelőmunka érdekében az iskola rendszeres munkakapcsolatot tart fenn az alábbi intézményekkel, szervezetekkel, gazdálkodókkal:

- Az iskolát támogató Alapítvány kuratóriumával.
- Az alábbi közművelődési intézményekkel: Művelődési Ház, Könyvtár
- A helyi társadalmi egyesületekkel, civil szervezetekkel
- A helyi termelő, gazdálkodó szervezetekkel, vállalkozásokkal
- Az egyház(ak) helyi gyülekezeteivel

A munkakapcsolat megszervezéséért, felügyeletéért az igazgató vagy az igazgatóhelyettes a felelős. Az egyes intézményekkel, szervezetekkel kapcsolatot tartó nevelőket az iskola éves munkaterve rögzíti.

A tanulók egészségi állapotának megóvásáért az iskola igazgatósága rendszeres kapcsolatot tart fenn a helyi háziorvossal, az iskolaorvossal, fogorvossal és a védőnővel

A tanulók veszélyeztetettségének megelőzése, valamint a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok eredményesebb ellátása érdekében az iskola gyermek- és ifjúságvédelmi felelőse rendszeres kapcsolatot tart fenn a gyermekjóléti szolgálattokkal: Alapszolgáltatási Központtal. A munkakapcsolat felügyeletéért az igazgató vagy az igazgatóhelyettes a felelős.

A nevelők szakmai, pedagógiai munkájának segítésének, fejlesztésének céljából az iskolában működő szakmai munkaközösségek bekapcsolódnak a területi szakmai munkaközösségek munkájába.

2.9 A tanulmányok alatti vizsgák szabályai, részei, követelményei, az egyes tantárgyak vizsgarészei és súlyozásuk százalékos arányban

Ezen vizsgaszabályzat az intézmény által szervezett tanulmányok alatti vizsgákra, azaz:

- osztályozó vizsgákra,
- javítóvizsgákra
- különbözeti vizsgára
- pótló vizsgára

vonatkozik.

Hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára:

- aki osztályozó vizsgára jelentkezik,
- akit a nevelőtestület határozatával osztályozó vizsgára utasít,
- akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára utasít,
- aki különbözeti vizsgára jelentkezik.

2.9.1 Osztályozó vizsga

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha

- felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól,
- engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen a kétszázötven tanítási órát meghaladja és érdemjegyei alapján nem osztályozható, a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet,
- ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen egy adott tantárgyból a tanítási órák harminc százalékát meghaladja és érdemjegyei alapján nem osztályozható, a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet.

Az osztályozó vizsga alapelvei:

- Egy osztályozó vizsga – kivéve, ha engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget, – egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik. A tanítási év lezárását szolgáló osztályozó vizsgát az adott tanítási évben kell megszervezni.

- Osztályozó vizsgára évente két vizsgaidőpontot kell kijelölni a félévi és év végi osztályzat megállapításához, a vizsgát megelőző 3 hónapon belül, azzal a kitétellel, hogy az iskola osztályozó vizsgát a tanítási év során bármikor szervezhet.

- A vizsgázót a vizsga előtt (kiskorú tanuló esetén a szülőt) legalább 2 héttel értesíteni kell a vizsga pontos időpontjáról

2.9.2 Javítóvizsga

Javítóvizsgát tehet a tanuló, ha

- a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott

- az osztályozóvizsgáról, a különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik

- a tanuló javítóvizsgát az iskola intézményvezetője által meghatározott időpontban, az augusztus 15-től augusztus 31-ig terjedő időszakban tehet.

A javítóvizsga alapelvei:

- A javítóvizsga követelményeiről a tanuló a vizsgára utalást követő két héten belül írásbeli tájékoztatást kap.

- A vizsga pontos időpontjáról a tanuló (kiskorú esetén a szülő) legkésőbb a vizsga előtt két héttel értesítést kap.

- A vizsgára történő jelentkezés a bizonyítvány bemutatásával a vizsga előtt legalább 15 perccel történik.

- Amennyiben a tanuló neki fel nem róható okból a javítóvizsgán nem jelenik meg és távolmaradását igazolja vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel távozik, akkor az intézményvezető egy újabb időpont kitűzésével ad lehetőséget a pótló vizsgára.

- Ha a vizsgáról a tanuló neki felróható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedély nélkül eltávozik mielőtt a válaszadást befejezné, vizsgája eredménytelen, az évfolyamot ismételni köteles.

2.9.3 Különbözeti vizsga

Különbözeti vizsga:

- iskolaváltás, külföldi tanulmányok magyarországi folytatása esetén feltételként előírja az intézmény különbözeti vizsga letételét

- abból a tantárgyból kell különbözeti vizsgát tennie a tanulónak, amelyet iskolánkban a megkezdeni tervezett évfolyamától alacsonyabb évfolyamon tanítunk és amely tantárgy tananyagismerete feltétele a sikeres továbbhaladásnak, illetve a magasabb évfolyamba lépésnek, és azt a tanuló korábban nem tanulta

- a vizsga a továbbhaladáshoz szükséges minimum ismereteket tartalmazza **(Házirend 1. számú melléklete)**

- különbözeti vizsgára évente legalább két vizsgaidőszakot kell kijelölni a vizsgát megelőző 3 hónapon belül

A különbözeti vizsgák értékelése:

- Megfelelt
- Nem felelt meg

2.9.4 Pótló vizsga

Pótló vizsgát tehet a tanuló

- Az intézményvezető által meghatározott vizsganapon, ha a vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné.
- A vizsgázónak fel nem róható ok minden olyan, a vizsgán való részvételt gátló esemény, körülmény, amelynek bekövetkezése nem vezethető vissza a vizsgázó szándékos vagy gondatlan magatartására.
- Az intézményvezető engedélyezheti, hogy a vizsgázó a pótló vizsgát az adott vizsganapon tegye le, ha ennek feltételei megteremthetők.
- A vizsgázó kérésére a vizsga megszakításáig a vizsgakérdésekre adott válaszait értékelni kell.

2.9.5 Független vizsgabizottság előtt zajló vizsga

Tanulmányok alatti vizsgát a tanuló független vizsgabizottság előtt is tehet, amelyet az illetékes kormányhivatal szervez.
A független vizsgabizottság előtti vizsgát a tanuló szülője kérvényezi:

- A félév vagy a tanítási év utolsó napját megelőző harmincadik napig jelentheti be, ha osztályzatának megállapítása céljából a tanuló független vizsgabizottság előtt kíván számot adni tudásáról. A bejelentésben meg kell jelölni, hogy milyen tantárgyból kíván vizsgát tenni.
- Ha a tanuló mulasztásai az adott tanítási évben elérik a jogszabályban meghatározott mértéket és emiatt teljesítménye érdemjeggyel nem volt értékelhető, és a nevelőtestület számára engedélyezte, hogy osztályozó vizsgát tegyen, akkor a szülőnek a nevelőtestület engedélyének megadását követő öt napon belül kell bejelentenie, hogy a tanuló független vizsgabizottság előtt kíván vizsgát tenni.
- A szülő a bizonyítvány átvételét követő tizenöt napon belül kérheti, hogy amennyiben gyermekét bármely tantárgyból javító vizsgára utasították, akkor azt független vizsgabizottság előtt tehesse le.

A vizsgát az illetékes kormányhivatal az első félév, valamint a tanítási év utolsó hetében szervezi meg.

2.9.6 A tanulmányok alatti vizsgák részei

2.9.6.1 Írásbeli vizsga

Az írásbeli vizsga alkalmával követendő szabályokat a 20/2012.(VIII.31.) EMMI rendelet ismerteti. Tájékoztatásként röviden ismertetjük a legfontosabb szabályokat:

- Egy vizsganapon egy vizsgázó vonatkozásában legfeljebb három írásbeli vizsgát lehet megtartani.
- A vizsgák között pihenőidőt kell a vizsgázó részére biztosítani (10-30 perc).
- Az írásbeli vizsgán csak az iskola hosszú bélyegzőjével ellátott lapokon, feladatlapokon lehet dolgozni.
- A rajzokat ceruzával, minden egyéb írásbeli munkát tintával kell elkészíteni.
- A feladatlap előírhatja számítógép használatát.
- Íróeszközökről a vizsgázónak, a vizsgához szükséges segédeszközökről tantárgytól függően az iskola gondoskodik.
- A vizsgázó az írásbeli válaszok kidolgozásának megkezdése előtt mindegyik feladatlapon feltünteti a nevét, a vizsganap keltét, a tantárgy megnevezését.
- Vázlatot, jegyzetet csak ezeken a lapokon készíthet.
- A vizsgázónak az írásbeli feladatok megoldásához rendelkezésre álló idő vizsgatantárgyanként maximum 60 perc.
- Sajátos nevelési igényű vizsgázó (kiskorú tanuló esetében a szülő/gondviselő) kérésére az intézményvezető engedélye alapján az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló időt legfeljebb 30 perccel meg kell növelni. Lehetővé kell tenni, hogy az iskolai tanulmányok során alkalmazott segédeszközt használja, engedélyezni kell, hogy írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tegyen.
- Ha a vizsgáztató pedagógus az írásbeli vizsgán szabálytalanságot észlel, elveszi a vizsgázó feladatlapját, ráírja, hogy milyen szabálytalanságot észlelt, továbbá az elvétel pontos idejét, aláírja és visszaadja a vizsgázónak, aki folytathatja az írásbeli vizsgát. A vizsgáztató pedagógus a szabálytalanság tényét és a megtett intézkedést írásban jelenti az iskola igazgatójának, aki az írásbeli vizsga befejezését követően haladéktalanul kivizsgálja a szabálytalanság elkövetésével kapcsolatos bejelentést. Az iskola igazgatója a megállapításait részletes jegyzőkönyvbe foglalja, amelynek tartalmaznia kell a vizsgázó és a vizsgáztató pedagógus nyilatkozatát, az esemény leírását, továbbá minden olyan tényt, adatot, információt, amely lehetővé teszi a szabálytalanság elkövetésének kivizsgálását. A jegyzőkönyvet a vizsgáztató pedagógus, az iskola igazgatója és a vizsgázó írja alá. A vizsgázó különvéleményét a jegyzőkönyvre rávezetheti.
- Ha a vizsgázó a vizsga során szabálytalanságot követett el, az iskola igazgatójából és két másik - a vizsgabizottság munkájában részt nem vevő -pedagógusból álló háromtagú bizottság a cselekmény súlyosságát mérlegeli, és

- a vizsgakérdésre adott megoldást részben vagy egészben érvénytelennek nyilvánítja, és az érvénytelen rész figyelmen kívül hagyásával értékeli a vizsgán nyújtott teljesítményt,
- az adott tantárgyból - ha az nem javítóvizsga - a vizsgázót javítóvizsgára utasítja, vagy
- amennyiben a vizsga javítóvizsgaként került megszervezésre, a vizsgát vagy eredménytelennek nyilvánítja, vagy az a) pontban foglaltak szerint értékeli a vizsgázó teljesítményét.
- A szabálytalansággal összefüggésben hozott döntést és annak indokait határozatba kell foglalni.

2.9.6.2 Szóbeli vizsga

A szóbeli vizsga alkalmával követendő szabályokat a 20/2012.(VIII.31.) EMMI rendelet ismerteti. Tájékoztatásként röviden ismertetjük a legfontosabb szabályokat:

- Egy vizsganapon egy vizsgázó vonatkozásában legfeljebb három szóbeli vizsgát lehet megtartani.
- Ha a vizsgázó a feleletét befejezte, a következő tantárgyból történő felelet előtt legalább 15 perc pihenőidőt kell számára biztosítani, amely alatt a vizsgatermet elhagyhatja.
- A vizsgázónak legalább 10 perccel korábban meg kell jelennie a vizsga helyszínén.
- A vizsgateremben egy időben legfeljebb 6 vizsgázó tartózkodhat.
- A vizsgázónak a szóbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló maximális idő vizsgatantárgyanként 15 perc.
- A vizsgázónak a felkészülésre vizsgatantárgyanként legalább 30 perc időt kell biztosítani.
- A vizsgázó vizsgatantárgyanként kifejtendő feladatot kap.
- Sajátos nevelési igényű tanuló -kiskorú tanuló esetében a szülő - kérésére az intézményvezető engedélye alapján
    - a 30 perc gondolkodási időt legfeljebb 10 perccel meg kell növelni,
    - lehetővé kell tenni, hogy szóbeli vizsga helyett írásbeli vizsgát tegyen.
- Ha a szóbeli vizsgán a vizsgázó szabálytalanságot követ el, vagy a vizsga rendjét zavarja, a vizsgabizottság elnöke figyelmezteti a vizsgázót, hogy a szóbeli vizsgát befejezheti ugyan, de ha szabálytalanság elkövetését, a vizsga rendjének megzavarását a vizsgabizottság megállapítja, az elért eredményt megsemmisítheti. A figyelmeztetést a vizsga jegyzőkönyvében fel kell tüntetni. A szóbeli vizsgán és a gyakorlati vizsgán elkövetett szabálytalanság esetében az igazgató az írásbeli vizsga erre vonatkozó rendelkezéseit alkalmazza.

2.9.6.3 Gyakorlati vizsga

Gyakorlati vizsga szabályai

Gyakorlati vizsgarészt tartalmaznak iskolánkban a következő vizsgatárgyak:

- Testnevelés
- Digitális kultúra
- Ének-zene
- Vizuális kultúra
- Technika és tervezés

A gyakorlati vizsga alkalmával követendő szabályokat a 20/2012.(VIII.31.) EMMI rendelet ismerteti. Tájékoztatásként röviden ismertetjük a legfontosabb szabályokat:

- A gyakorlati vizsgafeladatokat – legkésőbb a vizsgát megelőző két hónappal – az iskola intézményvezetője hagyja jóvá.
- A gyakorlati vizsgarészt akkor lehet megkezdeni, ha a vizsgabizottság elnöke meggyőződött a vizsgafeladatok elvégzéséhez szükséges személyi és tárgyi feltételek meglétéről.
- A gyakorlati vizsgarész megkezdése előtt a vizsgázókat tájékoztatni kell a gyakorlati vizsgarész rendjéről és a vizsgával kapcsolatos egyéb tudnivalókról, továbbá a gyakorlati vizsgarész helyére és a munkavégzésre vonatkozó munkavédelmi, tűzvédelmi, egészségvédelmi előírásokról.
- A gyakorlati vizsgafeladatok végrehajtásához a vizsgázónak az adott tantárgynál helyben meghatározott idő áll a rendelkezésére. Ebbe az időbe a vizsgafeladatok ismertetésének ideje nem számít bele. A gyakorlati vizsgarész végrehajtásához rendelkezésre álló idő feladatok szerinti megosztására vonatkozóan a vizsgafeladatok leírása tartalmazhat rendelkezéseket. Nem számítható be a vizsgafeladatok végrehajtására rendelkezésre álló időbe a vizsgázónak fel nem róható okból kieső idő.
- A vizsgázó gyakorlati vizsgarészre kapott érdemjegyét a vizsgamunkára, a vizsga helyszínén készített önálló gyakorlati alkotásra vagy a vizsga helyszínén bemutatott gyakorlatra kapott osztályzatok alapján kell meghatározni.

-

2.9.7 Az egyes tantárgyak vizsgarészei és súlyozásuk százalékos arányban

Alsó tagozat:

Tantárgy	Szóbeli		Írásbeli		Gyakorlati	
	1. évf.	2-4.	1. évf.	2-4.	1. évf.	2-4. évf.
Magyar nyelv	50%	50%	50%	50%	-	-
Magyar irodalom	50%	50%	50%	50%	-	-
Angol nyelv	-	50%	-	50%	-	-
Matematika	-	-	100%	100%	-	-
Környezetismeret	100%	100%	-	-	-	-
Etika/ hit- és erkölcstan	100%	100%	-	-	-	-
Ének-zene	-	-	-	-	100%	100%
Vizuális kultúra	-	-	-	-	100%	100%
Technika, életvitel és gyakorlat (Technika és tervezés)	-	-	-	-	100%	100%
Testnevelés és sport	-	-	-	-	100%	100%
Informatika (Digitális kultúra)	-	-	-	-	-	100%

Felső tagozat:

Tantárgy	Szóbeli	Írásbeli	Gyakorlati
	5-8. évf.	5-8. évf.	5-8. évf.
Magyar nyelv	50%	50%	-
Magyar irodalom	50%	50%	
Angol nyelv	50%	50%	-
Matematika	50%	50%	-
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	50%	50%	-
Állampolgári ismeretek	100%	-	-
Hon-és népismeret	100%	-	-
Dráma és színház	100%	-	-
Etika/ hit- és erkölcstan	100%	-	-
Természetismeret (5-6. évf.)	50%	50%	-
Biológia-egészségtan (7-8. évf.)	50%	50%	-
Fizika (7-8. évf.)	50%	50%	-
Kémia (7-8. évf.)	50%	50%	-
Földrajz (7-8. évf.)	50%	50%	-
Informatika (Digitális kultúra)	-	-	100%
Technika, életvitel és gyakorlat (Technika és tervezés)	-	-	100%
Testnevelés és sport (testnevelés)	-	-	100%
Ének-zene	-	-	100%
Vizuális kultúra	-	-	100%

2.9.8 Az osztályozó vizsgák tantárgyankénti, évfolyamonkénti részletes követelményei

Az osztályozó vizsgák tantárgyankénti, évfolyamonkénti részletes követelményei megtalálhatók a következő helyeken:

- Házirend 1. számú melléklete
- az iskola weblapján

2.9.9 A tanulmányok alatti vizsgák tervezett ideje, az osztályozó vizsgára jelentkezés módja és határideje

- A különbözeti és a beszámoltató vizsgákra tanévenként legalább két vizsgaidőszak áll rendelkezésre, a vizsgát megelőző három hónapon belül kell a vizsgaidőszakot kijelölni azzal, hogy osztályozó vizsgát az iskola a tanítási év során bármikor szervezhet.
- Javítóvizsga letételére az augusztus 15-étől augusztus 31-éig terjedő időszakban van lehetőség.
- A vizsgák időpontjáról a vizsgázó a vizsgára történő jelentkezéskor írásban kap tájékoztatást.
- A tanulók az iskola honlapjáról letölthető formanyomtatványon jelentkezhetnek a vizsgákra. A nyomtatványt szülői aláírással az intézményvezetőnek vagy a tagintézményvezetőknek kell benyújtani. Az osztályozó vizsgákra azok időpontja előtt 3 hónappal kell jelentkezni.

1. Az osztályozó vizsgák időpontja:

Osztályozó vizsgát az iskola tanítási év (szorgalmi idő: szeptember 1-jétől a következő év június 15-éig terjedő időszak) során bármikor szervezhet.
A vizsgaidőszakok a következők:
Félévi: a félév utolsó napja előtti két tanítási hét,
Év végi: az utolsó tanítási nap előtti két tanítási hét,

2. A javítóvizsgák időpontja:

Augusztus 15-étől augusztus 31-éig terjedő időszakban

3. A különbözeti vizsgák időpontja:

A vizsgaidőszakok a következők:
A **tanévkezdés**t megelőző és követő két tanítási hét között.
A **félév** végét megelőző és követő két tanítási hét között.
Az intézményvezető a megadott vizsgaidőszakokon kívül is engedélyezheti a különbözeti vizsga letételét.

4. Pótló vizsgák időpontja:

Amennyiben a tanuló az osztályozó, különbözeti vagy javítóvizsgáról igazoltan távol marad, pótló vizsgát tehet. A pótló vizsgát ugyanabban a vizsgaidőszakban kell letenni. Pótló vizsgát csak az elmaradt vizsgarészekből kell tenni.
A vizsgaidőszakok a következők:
Félévi: a félév utolsó napja előtt két tanítási hét
Év végi: az utolsó tanítási nap előtti két tanítási hét
Nyári: augusztus 15-étől augusztus 31-éig terjedő időszak

2.10 Az iskolaváltás és a tanuló átvételének – Nkt. keretei közötti – helyi szabályai

Az iskola tanulói az iskolával tanulói jogviszonyban állnak, amely jogviszony beírás vagy az átvétel útján keletkezik és a beírás vagy átvétel napján jön létre. A tanuló a tanulói jogviszonyon alapuló jogait az előbbi időponttól kezdve gyakorolhatja, az első osztályba lépő tanuló az első tanítási év megkezdésétől.

Megszűnik a tanulói jogviszony:

- az általános iskola utolsó évfolyamának elvégzéséről szóló bizonyítvány kiállításának napján,
- ha a tanulót másik iskola átvette, az átvétel napján,
- a tankötelezettség megszűnése után – ha a szülő a tanuló egyetértésével, nagykorú tanuló esetén a tanuló írásban bejelenti, hogy nem folytatja tanulmányait az iskolában –, a bejelentés tudomásulvételének napján,
- iskolát változtat:
    - a nevelőtestület eltanácsolja, – a fegyelmi határozat jogerőre emelkedésének napján
    - saját elhatározásából egyéb okból távozik
- tanköteles tanuló kivételével annak, aki egy tanítási éven belül igazolatlanul harminc tanítási óránál többet mulaszt, feltéve, hogy az iskola a tanulót, kiskorú tanuló esetén a szülőt legalább két alaklommal írásban figyelmeztette az igazolatlan mulasztás következményeire.

Megszűnik a tanulói jogviszony az alapfokú művészeti iskolában:

- ha kiskorú tanuló esetén a szülő vagy a nagykorú tanuló írásban bejelenti, hogy nem folytatja tanulmányait az iskolában, a bejelentésben megjelölt napon, továbbá
- ha a tanuló nem tesz művészeti alapvizsgát, az utolsó alapfokú évfolyam utolsó napján, valamint
- az utolsó továbbképző évfolyam záróvizsga letételének napján, illetve ha a tanuló nem tesz záróvizsgát, akkor az utolsó évfolyam elvégzését tanúsító bizonyítvány kiállításának napján,
- ha a tanuló tanulói jogviszonyát a fizetési hátralék miatt az igazgató a szülő, nagykorú tanuló esetén a tanuló eredménytelen felszólítása és a tanuló szociális helyzetének vizsgálata után megszünteti, a megszüntetés tárgyában hozott döntés véglegessé válásának napján.
- tanköteles tanuló kivételével annak, aki egy tanítási éven belül igazolatlanul tíz tanítási óránál többet mulaszt, feltéve, hogy az iskola a tanulót, kiskorú tanuló esetén a szülőt legalább két alkalommal írásban figyelmeztette az igazolatlan mulasztás következményeire.

Átvétel más intézményből

A második- nyolcadik évfolyamra történő felvételnél be kell mutatni:

- a gyermek adatait tartalmazó születési anyakönyvi kivonatot,
- a szülő személyi igazolványát,
- a gyermek lakcímkártyáját
- az elvégzett évfolyamokat tanúsító bizonyítványt
- az előző iskola által kiadott átjelentkezési lapot.

Az iskola beiskolázási körzetén kívül lakó tanulók átvételekor figyelembe vesszük:

- a létszámhatárokra vonatkozó törvényi előírásokat.

- a tanuló által tanult tantárgyakat.
- az előző tanulmányi eredményt, illetve magatartás és szorgalom érdemjegyet.
- előnyben részesülnek a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók

Az intézményen belül egy tanuló áthelyezése az adott évfolyam másik osztályába a szülő kérésére vagy nevelőtestületi döntés alapján történhet.
Más tantervű iskolából érkező tanulók különbözeti vizsgával kerülhetnek korosztályuknak megfelelő osztályba.
Az iskola pedagógusai felzárkóztató programmal segítik az érintetteket.

Külföldről érkezett tanulók felvétele
Ha külföldön járt eddig iskolába a tanuló, körülményei figyelembevételével, egyedi elbírálással:

- különbözeti vizsgát tehet
- vagy évfolyamismétléssel folytathatja tanulmányait

az igazgató döntése alapján.

2.11 A felvételi eljárás különös szabályai

Beiratkozás az első évfolyamra

Az iskola első évfolyamára való beiratkozás a hatályos jogszabályok alapján történik. Az adott évben tanköteles korba lépő gyermeket a szülő április 1-je és április 30-a között – a tanév rendjéről szóló miniszteri rendeletben meghatározott, a fenntartó által közleményben vagy hirdetményben közzétett időpontban – köteles beíratni a lakóhelye szerint illetékes vagy a választott iskola első évfolyamára. A beiratkozásra megjelölt időt a helyben szokásos módon közzé kell tenni. A tanuló felvételéről az igazgató dönt.

Ehhez szükséges

- a megfelelő életkor elérése (a gyermek az adott naptári évben a hatodik életévét augusztus 31. napjáig betölti)
- a gyermek adatait tartalmazó születési anyakönyvi kivonat,
- a szülő személyi igazolványa,
- a gyermek lakcímkártyája
- szükség esetén a szakértői bizottság véleménye

Az iskolába felvett tanulók osztályba vagy csoportba való beosztásáról – a szakmai munkaközösség, annak hiányában a nevelőtestület véleményének kikérésével – az igazgató dönt.
A fel- és átvétel szabályai:

1. A felvételről vagy átvételről az iskola intézményvezetője dönt.
2. Felvételi vizsgát nem szervezünk.

3. Az alapfokú művészeti iskolába sincs felvételi, külön jelentkezési lap benyújtásával kell jelentkezni. A beiratkozás időpontját a beiratkozás első határnapját megelőzően legalább harminc nappal korábban - a helyben szokásos módon (óvoda és az iskola Facebook oldalán, bejárati ajtókon, honlapon, szülői csoportokban) - nyilvánosságra hozzuk.

4. Ha a tanuló az alapfokú művészeti iskola magasabb évfolyamára kéri felvételét, a jelentkezési lapján ezt fel kell tüntetnie. Kérelméről az adott művészeti ágnak megfelelő végzettségű és szakképzettségű pedagógusokból álló bizottság különbözeti vizsga alapján dönt, az alapfokú művészetoktatás követelményeinek és tantervi programjának az adott évfolyamra meghatározott rendelkezései alapján.

5. A nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló rendelet előírásai alapján iskolánk minden iskolánkba jelentkező tanulót felvesz, aki a fenntartó által meghatározott kötelező beiskolázási körzetben lakik.

6. Beiskolázási körzeten kívüli tanuló fel- vagy átvétele előzetes egyeztetés és mérlegelés után lehetséges.

7. Amennyiben iskolánk ezek után további felvételi (átvételi) kérelmeket is teljesíteni tud, először az iskolába jelentkező halmozottan hátrányos helyzetű tanulókat veszi fel. A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók közül előnyben kell részesíteni azokat, akiknek a lakóhelye iskolánk településén található.

8. Amennyiben iskolánk ezek után is tud még felvételi (átvételi) kérelmeket teljesíteni, ezt – a felvételi (átvételi) kérelmek benyújtására rendelkezésre álló időszak első napja előtt legalább tizenöt nappal – nyilvánosságra kell hozni.

9. A hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók felvételi (átvételi) kérelmének teljesítése után a jelentkezők közül először a sajátos nevelési igényű tanulókat vesszük fel, majd azokat, akiknek ezt különleges helyzete indokolja. Különleges helyzetűnek minősül, ha a tanuló

a. szülője, testvére tartósan beteg vagy fogyatékkal élő,
b. testvére iskolánk tanulója
c. munkáltatói igazolás alapján a szülő munkahelye az iskola beiskolázási körzetében található,
d. az iskola a tanuló lakóhelyétől (tartózkodási helyétől) számítva egy kilométeren belül található.

10. A sajátos nevelési igényű és sajátos helyzetű gyermekek felvételének teljesítése után a szabad férőhelyekre az iskola további felvételi kérelmeket is teljesít. Ha ilyenkor több felvételi kérelem érkezik az iskolába, mint a felvehető tanulók száma, akkor a felvételről az iskola sorsolás útján dönt. **A sorsolás szabályait a Házirend tartalmazza.**

2.12 A tanulók magasabb évfolyamra lépésének feltételei

A tanulók magasabb évfolyamra lépésének szabályai
Az egyes tanulók év végi osztályzatát a nevelőtestület osztályozó értekezleten áttekinti, és a pedagógus, az osztályfőnök által megállapított osztályzatok alapján dönt a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről.
A tanuló az iskola magasabb évfolyamába akkor léphet, ha az adott évfolyamra előírt tanulmányi követelményeket minden tantárgyból sikeresen teljesítette. Az előírt követelményeket a tantárgyi tantervek tartalmazzák. Az egyéni előrehaladású nevelésben és oktatásban részt vevő tanuló esetében az előírt tanulmányi követelményeket a negyedik évfolyam végéig kell teljesíteni. Az iskola igazgatója a szülő kérésére legfeljebb egy alkalommal engedélyezheti az iskola első évfolyamának megismétlését, akkor is, ha a tanuló az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette. Ebben az esetben csak a megismételt évfolyamról kap bizonyítványt a tanuló.

Az alapfokú művészeti iskola alapfokú évfolyamáról a továbbképző évfolyamba az léphet, aki művészeti alapvizsgát tett.

A tanuló az iskola igazgatójának engedélyével az iskola két vagy több évfolyamára megállapított tanulmányi követelményeket egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt is teljesítheti.

A magasabb évfolyamba lépéshez javítóvizsgát kell tennie annak a tanulónak, aki:

- a tanév végén – legfeljebb 3 tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott.

A magasabb évfolyamba lépéshez osztályozó vizsgát kell tennie annak a tanulónak, akinek:

1. Egy tanítási évben a tanítási órákról való igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen:
    a. meghaladja a 250 órát,
    b. egy adott tantárgyból a tanítási órák 30%-át,
    c. alapfokú művészeti oktatásban a tanítási órák harmadát és emiatt a tanuló teljesítménye év közben nem volt érdemjeggyel értékelhető, a tanítási év végén nem minősíthető, kivéve, ha a nevelőtestület engedélyezi, hogy osztályozó vizsgát tegyen. A nevelőtestület az osztályozóvizsga letételét akkor tagadhatja meg, ha a tanuló igazolatlan mulasztásainak száma meghaladja a 20 tanórai foglalkozást és az iskola eleget tett az igazolatlan mulasztásokra vonatkozó értesítési kötelezettségének – ebben az esetben a tanuló tanulmányait csak évfolyamismétléssel folytathatja.

Ha a tanuló mulasztásainak száma már az első félév végére meghaladja a meghatározott mértéket, és emiatt teljesítménye érdemjeggyel nem volt minősíthető, félévkor osztályozóvizsgát kell tennie.

2. Egyéni munkarend szerinti tanuló volt és az iskola igazgatója felmentette a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól

3. Az iskola igazgatója engedélyezte, hogy egy vagy több tantárgyból a tanulmányi követelményeket az előírtnál rövidebb idő alatt teljesítse.

A sajátos nevelési igényű tanulót, ha egyéni adottsága, fejlettsége szükségessé teszi, a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az igazgató mentesíti
a) az érdemjegyekkel és osztályzatokkal történő értékelés és minősítés alól, és ehelyett szöveges értékelés és minősítés alkalmazását írja elő,
b) egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés és a minősítés alól.
Felmentést a mindennapi iskolába járás alól az igazgató adhat a törvényi előírások szerint.

2.13 Az egyéni tanulói munkarend szabályai, felmentés kötelező tanórai foglalkozásokon való részvétel alól

Az egyéni tanulói munkarend fogalma

A tankötelezettség iskolába járással teljesíthető. Ha a tanuló egyéni adottsága, sajátos helyzete indokolja, és a tanuló fejlődése, tanulmányainak eredményes folytatása és befejezése szempontjából előnyös, a tankötelezettség teljesítése céljából határozott időre egyéni munkarend kérelmezhető. A szülő a kérelmet a tanévet megelőző június 15-éig nyújthatja be a felmentést engedélyező szervhez. Ezen időpontot követően csak abban az esetben nyújtható be kérelem, ha a tan-kötelezettség iskolába járással történő teljesítését megakadályozó körülmény merül fel. Jogszabályban meghatározott esetben az egyéni munkarendet biztosítani kell.

A felmentést engedélyező szerv – Oktatási Hivatal - dönt arról, hogy a tanuló, a tankötelezettségének egyéni munkarend keretében tehet eleget. Az eljárás során a felmentést engedélyező szerv megkeresheti a gyámhatóságot, a gyermekjóléti szolgálatot, az iskolaigazgatót, gyermek-védelmi gondoskodásban részesülő tanuló esetén a gyermekvédelmi gyámot. Az eljárásban a függő hatályú döntésben nem kell rendelkezni a kérelmezett jog gyakorlásáról.

Felmentés kötelező tanórai foglalkozásokon való részvétel alól

Az igazgató a tanulót kérelmére - kiskorú tanuló esetében a szülő kérelmére - felmentheti az iskolai kötelező tanórai foglalkozásokon való részvétel alól, ha a tanuló egyéni adottságai, sajátos nevelési igénye, továbbá sajátos helyzete ezt indokolttá teszi. Ha a kérelem az összes tanórai foglalkozás alóli felmentésre irányul, akkor az egyéni munkarend szerinti eljárást kell lefolytatni. Az igazgató a tanulót kérelmére mentesítheti a készségtárgyak tanulása alól, ha azt egyéni adottsága vagy sajátos helyzete indokolttá teszi. Ilyen sajátos helyzet: élsportoló vagy mozgáskorlátozott mentesítése az iskolai testnevelés, párhuzamosan művészeti iskolában is tanulmányokat folytató zenei tehetség ének-zene tantárgy tanulása alóli mentesítése. Az igazgató az általános iskolában a tizenhat óra előtt megszervezett egyéb foglalkozás alól a szülő

kérelmére felmenti a tanulót, ha másik köznevelési intézménnyel is tanulói jogviszonyban vagy vendégtanulói jogviszonyban áll, az ott szervezett tanórai és egyéb foglalkozásokon történő részvétel érdekében, egyéb esetekben – kivéve, ha az intézmény egész napos iskolaként működik – felmentheti.

Az egyéni munkarenddel rendelkezőt az iskola valamennyi kötelező tanórai foglalkozása alól fel kell menteni.

Az, akit felmentettek a kötelező tanórai foglalkozásokon való részvétel alól, az igazgató által meghatározott időben ad számot tudásáról.

Az egyéni munkarendű tanulók felkészítése

Ha a tanuló a tanulmányi kötelezettségének a szülő kérelme alapján egyéni munkarend keretében tesz eleget, felkészítéséről a szülő gondoskodik, a tanuló egyénileg készül fel. Az egyéni munkarend keretében tanuló magatartását és szorgalmát nem kell minősíteni.

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézség vagy a sajátos nevelési igény miatt a szakértői bizottság véleménye alapján, vagy súlyos betegség miatt egyéni munkarend keretében tanulmányokat folytatók egyéni foglalkozás keretében történő felkészítésére az iskolának tanulónként az osztályok heti időkeretén felül átlag heti tíz óra áll a rendelkezésre. A sajátos nevelési igény miatt egyéni munkarend keretében tanulmányokat folytató tanulók esetében a meghatározott időkereten belül kell biztosítani az egészségügyi és pedagógiai célú habilitációs, rehabilitációs foglalkozásokat.

Ha a sajátos nevelési igényű tanuló, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján tanulmányait egyéni munkarend keretében folytatja, iskolai neveléséről és oktatásáról, felkészítéséről, érdemjegyeinek és osztályzatainak megállapításáról, a felkészítést végző pedagógusokról a szakértői véleményben foglaltak szerint az az iskola gondoskodik, amellyel a tanuló tanulói jogviszonyban áll.

Az iskolában nem foglalkoztatott szakemberek biztosításáról
a) a beilleszkedési, tanulási nehézséggel, magatartási rendellenességgel küzdő tanuló esetén a pedagógiai szakszolgálati intézménynek,
b) sajátos nevelési igényű tanuló esetén az utazó gyógypedagógusi, utazó konduktori hálózatnak kell gondoskodni.

Ha a tanuló az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (a továbbiakban: Eütv.) 89. § szerinti általános járóbeteg szakellátásban, vagy az Eütv. 91. § szerinti általános fekvőbeteg szakellátásban résztvevő szakorvos által kiadott vélemény szerint tartós gyógykezelésben részesül és emiatt a mindennapos iskolába járási kötelezettségét nem tudja teljesíteni, egyéni munka-rend keretében folytatja tanulmányait. Az iskola köteles gondoskodni a tanuló felkészítéséről, érdemjegyeinek és osztályzatának megállapításáról.

A tankötelezettségét egyéni munkarendben teljesítő tanuló értékelése:

Az Oktatási Hivatal engedélye alapján tankötelezettségét egyéni munkarendben teljesítő tanulónak minden tantárgyból osztályozó vizsgát kell tennie.

A külföldi tartózkodás miatt egyéni munkarenddel rendelkező tanuló esetében a félévi minősítés az igazgató döntése alapján mellőzhető, ez esetben a tanuló csak az év végén ad számot tudásáról.

Ha az egyéni munkarendben tanuló neki felróható okból két alkalommal nem jelenik meg az osztályozó vizsgán, vagy két alkalommal nem teljesíti a tanulmányi követelményeket, az iskola igazgatója értesíti a felmentést engedélyező szervet, és a tanuló a következő félévtől csak iskolába járással teljesítheti a tankötelezettségét. A döntés ellen közigazgatási pert a döntés közlésétől számított tizenöt napon belül lehet megindítani. A felmentést engedélyező szerv döntését a bíróság nem változtathatja meg.

Az egyéni munkarendben tanuló jogai:

Az iskola igazgatója köteles tájékoztatni a tanulót és a szülőt az egyéni munkarenddel rendelkező kötelességeiről és jogairól. Az egyéni munkarenddel rendelkező tanuló - kiskorú tanuló esetében a szülő - kérelmére részt vehet a tanórai vagy egyéb foglalkozásokon, valamint felvehető a napközibe és a tanulószobai foglalkozásra. Ezen kérelmekről az iskola igazgatója dönt.

2.14 Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók:

- ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát,
- ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat,
- ismerjék fel a vészhelyzeteket,
- tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit,
- sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat,
- ismerkedjenek meg a mentőszolgálat és a katasztrófavédelem felépítésével és működésével,
- sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt vagy tűzoltót hívni.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:

- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek elsősegély-nyújtási alapismeretek területén,
- a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük az elsősegély-nyújtás alapismereteit,
- a tanulók – a tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások keretében – foglalkoznak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok megvalósításának elősegítése érdekében

- az iskola kapcsolatot épít ki az Országos Mentőszolgálattal, Magyar Ifjúsági Vöröskereszttel és az Ifjúsági Elsősegélynyújtók Országos Egyesületével,
- tanulóink bekapcsolódnak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos iskolán kívüli vetélkedőkbe,

- támogatjuk a pedagógusok részvételét 30 órás, elsősegély-nyújtási ismeretekkel foglalkozó továbbképzésen.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:

A helyi tantervben szereplő alábbi tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódó alábbi ismeretek:

TANTÁRGY	ELSŐSEGÉLY–NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK
Biológia	- rovarcsípések - légúti akadály - artériás és ütőeres vérzés - komplex újraélesztés - eszméletvesztés, agyrázkódás - személyes higiénia - környezeti hatások szerepe az emberi szervezetre - ökológiai egyensúly
Földrajz	- környezeti hatások szerepe az emberi szervezetre - környezetszennyezés, fronthatás
Kémia	- mérgezések - vegyszer okozta sérülések - savmarás - égési sérülések - szénmonoxid mérgezés - környezeti hatások szerepe az emberi szervezetre - a táplálékkal bevitt kémiai anyagok hatása
Fizika	- égési sérülések - forrázás - áramütés okozta sérülések, - forrázás (forró víz, forró zsiradék, gőz) - nyílt láng használata
testnevelés	- *magasból esés,* esések tompítása, - húzódások, ficamok, törések - a mozgás élettani szerepe és hatása
munkahelyi egészség és biztonság	- áramütés - veszélyes konyhai eszközök használata (kések, mechanikus és elektromos szeletelők, gépek) - csúszásveszély, csúszásgátlás

5-8 évfolyamon az osztályfőnöki órák tanóráin feldolgozott elsősegély-nyújtási ismeretek:

- teendők közlekedési baleset esetén,
- segítségnyújtás baleseteknél,
- a mentőszolgálat felépítése és működése,
- a mentők hívásának helyes módja,
- az iskola egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybevétele
- Az egészségnevelést szolgáló egyéb (tanórán kívüli) foglalkozások:
- évente egy egészségvédelemmel, helyes táplálkozással, elsősegélynyújtással foglalkozó projektnap (témanap) szervezése tanulóink számára.

3 Az intézmény helyi tanterve

3.1 A választott kerettantervek megnevezése, jellemzői

A Köznevelési törvény alapján elkészített pedagógiai program a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 5/2020. (I.31.) Korm. rendelet szabályozása alapján a 2020-ban módosított NAT 2020. szeptember 1-jén az első, az ötödik és a kilencedik évfolyamon – majd ezt követően minden tanévben felmenő rendszerben – kerül bevezetésre.
Ezért 2023. szeptember 1-jétől már valamennyi évfolyamon az iskolai nevelés és oktatás a felülvizsgált és módosított pedagógiai program és helyi tanterv szerint folyik (2020)

- míg a többi évfolyamon az eddig hatályos pedagógiai program és helyi tanterv szerint kell megszerveznünk nevelő-oktató munkánkat. (2013)

TANÉV	ÉVFOLYAM							
	1.	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**	**6.**	**7.**	**8.**
2020/2021	2020	2013	2013	2013	2020	2013	2013	2013
2021/2022	2020	2020	2013	2013	2020	2020	2013	2013
2022/2023	2020	2020	2020	2013	2020	2020	2020	2013
2023/2024	2020	2020	2020	2020	2020	2020	2020	2020

A táblázatban használt jelölések az alábbi pedagógiai programokat, illetve tantervi változatokat jelentik:

- **2013** = a 2012-ben felülvizsgált és a 110/2012. (VI.4.) Kormányrendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról, valamint az 51/2012. (XII. 21.) számú EMMI rendelet – a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről alapján elkészített 2013 szeptember 1-től érvényes pedagógiai program és helyi tanterv.
- **2020** = a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló az 5/2020. (I.31.) Korm. rendelet alapján 2020-ban felülvizsgált és módosított, a köznevelési törvény, illetve a 2020-ben kiadott új kerettantervek alapján elkészített 2020 szeptember 1-től érvényes pedagógiai program és helyi tanterv.

Az alkalmazott tantervek külön dokumentumban találhatók. A kerettantervek alapján készült helyi tantervek a PP mellékletei. Iskolánk helyi tantervében a kötelező tanítási órák keretében tanított tantárgyak tananyagai és követelményei teljes egészében megegyeznek az oktatási miniszter által kiadott kerettantervekben meghatározott tananyaggal és követelményekkel. Mivel a kerettantervek által előírt tananyagok a tantárgyak számára rendelkezésre álló időkeretnek csak a kilencven százalékát fedik le, a fennmaradó tíz százalékot iskolánk pedagógusai a kerettantervben szereplő tananyag, követelmények elmélyítésére, gyakorlásra, a tanulói képességek, a tantervben meghatározott kompetenciák fejlesztésére használják fel. Az idegen nyelvi órákon az angol nyelvet tanítjuk.

3.1.1 A választott kerettanterv által meghatározott óraszám feletti kötelező tanórai foglalkozások, továbbá a kerettantervben meghatározottakon felül a nem kötelező tanórai foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyaga, az ehhez szükséges kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható tanórai foglalkozások megnevezése, óraszáma

A miniszter által kiadott kerettantervben meghatározott szabadon tervezhető órakeret óraszámával a következő táblázatok szerinti kötelező tantárgyak óraszámát növeltük meg azzal a céllal, hogy e tárgyakból a készségfejlesztésre, az ismeretek gyakorlására több idő jusson.
(Fontos Sándor Tagintézmény: Magyar nyelv és irodalom, Matematika, Digitális kultúra, Angol nyelv, [Hon- és népismeret, Dráma és színház a szabadon tervezhető órakeret terhére kötelezően választandó])
(ÜFCSKÁI és AMI Forráskút: Magyar nyelv és irodalom, Matematika, Angol nyelv, [Hon- és népismeret, Dráma és színház a szabadon tervezhető órakeret terhére kötelezően választandó])
(Csólyospálosi Tagintézmény: Magyar nyelv és irodalom, Matematika, Környezetismeret, Természettudomány, Kémia, Biológia, [Hon- és népismeret, Dráma és színház a szabadon tervezhető órakeret terhére kötelezően választandó])
A választott kerettantervek által meghatározott óraszám feletti kötelező tanórai foglalkozások, továbbá a kerettantervben meghatározottakon felül a nem kötelező tanórai foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyagát, az ehhez szükséges kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható tanórai foglalkozások megnevezését, óraszámát a helyi tanterv mellékletét képező tantárgyi tantervek tartalmazzák.

A két évfolyamos kerettantervi szakaszokra meghatározott fejlesztési feladatokat és tanulási eredményeket az iskola évfolyamonként lebontotta és oly módon építette be a helyi tantervébe, hogy az adott tanévben az adott kétéves kerettantervi szakasz fejlesztési feladatainak arányos elvégzése, valamint a tanulási eredmények arányos elsajátítása megvalósuljon.
Az évfolyamonkénti tantárgyi tantervek, fejlesztési feladatokat és tanulási eredmények megtalálhatók az iskola weblapján:

https://ufcs.hu/dokumentumok/

3.2 A választott kerettanterv által meghatározott órakeret - az általános iskola 1-4. és 5-8. évfolyam óratervei

Fontos Sándor Tagintézmény - Üllés - a 2020-ban bevezetett NAT-hoz készült óratervek								
Az 1-4. évfolyam helyi tantervének óraterve								
Tantárgy	**1. évfolyam**		**2. évfolyam**		**3. évfolyam**		**4. évfolyam**	
	K	**SZT**	**K**	**SZT**	**K**	**SZT**	**K**	**SZT**
Magyar nyelv	3,5	0,5	3,5	0,5	3	0,5	3	
Magyar irodalom	3,5	0,5	3,5	0,5	2	0,5	2	0,5
Matematika	4	1	4	1	4	1	4	0,5
Etika / Hit- és erkölcstan	1		1		1		1	
Környezetismeret					1		1	
Angol nyelv							2	1
Ének-zene	2		2		2		2	
Vizuális kultúra	2		2		2		1	
Technika és tervezés	1		1		1		1	
Digitális Kultúra					1		1	
Testnevelés	5		5		5		5	
Kötelező + Szabadon tervezhető órakeret	**22**	**2**	**22**	**2**	**22**	**2**	**23**	**2**
Heti összes órakeret	**24**		**24**		**24**		**25**	
Az 5-8. évfolyam helyi tantervének óraterve								
Tantárgy	**5. évfolyam**		**6. évfolyam**		**7. évfolyam**		**8. évfolyam**	
	K	**SZT**	**K**	**SZT**	**K**	**SZT**	**K**	**SZT**
Magyar nyelv	2		2		1,5		1,5	0,5
Magyar irodalom	2		2		1,5		1,5	
Matematika	4		4		3		3	0,5
Történelem	2		2		2		2	
Hon- és népismeret				1				
Állampolgári ismeretek							1	
Etika / Hit- és erkölcstan	1		1		1		1	
Természettudomány	2		2					
Kémia					1,5		1,5	
Fizika					1,5		1,5	
Biológia					1,5		1,5	
Földrajz					1,5		1,5	
Angol nyelv	3		3		3		3	
Ének-zene	2		1		1		1	
Vizuális kultúra	1		1		1		1	
Dráma- és színház						1		
Technika és tervezés	1		1		1			
Digitális Kultúra	1	1	1	1	1	1	1	1
Testnevelés	5		5		5		5	
Osztályfőnöki (közösségi nevelés)	1		1		1		1	
Kötelező + Szabadon tervezhető órakeret	**27**	**1**	**26**	**2**	**28**	**2**	**28**	**2**
Heti összes órakeret	**28**		**28**		**30**		**30**	

Ezt az óratervet a 2020/2021. tanévben az 1. és az 5. évfolyamon, ezt követően felmenő rendszerben kell alkalmazni. Az Nkt. 27. § (11) bekezdése alapján „legfeljebb heti két testnevelés óra váltható ki a sportról szóló törvény szerinti igazolt sportolói jogviszonyban álló versenyző tanuló kérelme alapján – versenyengedély birtokában – a sportszervezet keretei között szervezett edzéslátogatás igazolásával vagy az iskola által 3+2 órában a kerettanterv testnevelés tantárgyra vonatkozó rendelkezéseiben meghatározott oktatásszervezési formákkal.

Forráskút – a 2020-ban bevezetett NAT-hoz készült óratervek								
Az 1-4. évfolyam helyi tantervének óraterve								
Tantárgy	**1. évfolyam**		**2. évfolyam**		**3. évfolyam**		**4. évfolyam**	
	K	**SZT**	**K**	**SZT**	**K**	**SZT**	**K**	**SZT**
Magyar nyelv	3,5	0,5	3,5	0,5	2,25	0,75	3	
Magyar irodalom	3,5	0,5	3,5	0,5	2,75	0,25	2	0,5
Matematika	4	1	4	1	4	1	4	0,5
Etika / Hit- és erkölcstan	1		1		1		1	
Környezetismeret					1		1	
Angol nyelv							2	1
Ének-zene	2		2		2		2	
Vizuális kultúra	2		2		2		1	
Technika és tervezés	1		1		1		1	
Digitális Kultúra					1		1	
Testnevelés	5		5		5		5	
Kötelező + Szabadon tervezhető órakeret	**22**	**2**	**22**	**2**	**22**	**2**	**23**	**2**
Heti összes órakeret	**24**		**24**		**24**		**25**	
Az 5-8. évfolyam helyi tantervének óraterve								
Tantárgy	**5. évfolyam**		**6. évfolyam**		**7. évfolyam**		**8. évfolyam**	
	K	**SZT**	**K**	**SZT**	**K**	**SZT**	**K**	**SZT**
Magyar nyelv	2	0,5	2	0,5	1,5	0,5	1,5	0,5
Magyar irodalom	2		2		1,5		1,5	0,5
Matematika	4	0,5	4	0,5	3	0,5	3	1
Történelem	2		2		2		2	
Hon- és népismeret				1				
Állampolgári ismeretek							1	
Etika / Hit- és erkölcstan	1		1		1		1	
Természettudomány	2		2					
Kémia					1		2	
Fizika					1		2	
Biológia					2		1	
Földrajz					2		1	
Angol nyelv	3		3		3		3	
Ének-zene	2		1		1		1	
Vizuális kultúra	1		1		1		1	
Dráma- és színház						1		
Technika és tervezés	1		1		1			
Digitális Kultúra	1		1		1		1	
Testnevelés	5		5		5		5	
Osztályfőnöki (közösségi nevelés)	1		1		1		1	
Kötelező + Szabadon tervezhető órakeret	**27**	**1**	**26**	**2**	**28**	**2**	**28**	**2**
Heti összes órakeret	**28**		**28**		**30**		**30**	

Ezt az óratervet a 2020/2021. tanévben az 1. és az 5. évfolyamon, ezt követően felmenő rendszerben kell alkalmazni. Az Nkt. 27. § (11) bekezdése alapján „legfeljebb heti két testnevelés óra váltható ki a sportról szóló törvény szerinti igazolt sportolói jogviszonyban álló versenyző tanuló kérelme alapján – versenyengedély birtokában – a sportszervezet keretei között szervezett edzéslátogatás igazolásával vagy az iskola által 3+2 órában a kerettan-terv testnevelés tantárgyra vonatkozó rendelkezéseiben meghatározott oktatásszervezési formákkal.

Csólyospálosi Tagintézmény – a 2020-ban bevezetett NAT-hoz készült óratervek								
Az 1-4. évfolyam helyi tantervének óraterve								
Tantárgy	**1. évfolyam**		**2. évfolyam**		**3. évfolyam**		**4. évfolyam**	
	K	**SZT**	**K**	**SZT**	**K**	**SZT**	**K**	**SZT**
Magyar nyelv	3,5	0,5	3,5	0,5	2		2	
Magyar irodalom	3,5	0,5	3,5	0,5	3	1	3	1
Matematika	4	1	4	1	4	0,5	4	0,5
Etika / Hit- és erkölcstan	1		1		1		1	
Környezetismeret					1	0,5	1	0,5
Angol nyelv							2	
Ének-zene	2		2		2		2	
Vizuális kultúra	2		2		2		1	
Technika és tervezés	1		1		1		1	
Digitális Kultúra					1		1	
Testnevelés	5		5		5		5	
Kötelező + Szabadon tervezhető órakeret	**22**	**2**	**22**	**2**	**22**	**2**	**23**	**2**
Heti összes órakeret	**24**		**24**		**24**		**25**	
Az 5-8. évfolyam helyi tantervének óraterve								
Tantárgy	**5. évfolyam**		**6. évfolyam**		**7. évfolyam**		**8. évfolyam**	
	K	**SZT**	**K**	**SZT**	**K**	**SZT**	**K**	**SZT**
Magyar nyelv	2	0,25	2	0,25	1,5	0,25	1,5	0,25
Magyar irodalom	2	0,25	2	0,25	1,5	0,25	1,5	0,25
Matematika	4		4		3	0,5	3	0,5
Történelem	2		2		2		2	
Hon- és népismeret				1				
Állampolgári ismeretek							1	
Etika / Hit- és erkölcstan	1		1		1		1	
Természettudomány	2	0,5	2	0,5				
Kémia					2		1	0,5
Fizika					1		2	
Biológia					2		1	0,5
Földrajz					1		2	
Angol nyelv	3		3		3		3	
Ének-zene	2		1		1		1	
Vizuális kultúra	1		1		1		1	
Dráma- és színház						1		
Technika és tervezés	1		1		1			
Digitális Kultúra	1		1		1		1	
Testnevelés	5		5		5		5	
Osztályfőnöki (közösségi nevelés)	1		1		1		1	
Kötelező + Szabadon tervezhető órakeret	**27**	**1**	**26**	**2**	**28**	**2**	**28**	**2**
Heti összes órakeret	**28**		**28**		**30**		**30**	

Ezt az óratervet a 2020/2021. tanévben az 1. és az 5. évfolyamon, ezt követően felmenő rendszerben kell alkalmazni. Az Nkt. 27. § (11) bekezdése alapján „legfeljebb heti két testnevelés óra váltható ki a sportról szóló törvény szerinti igazolt sportolói jogviszonyban álló versenyző tanuló kérelme alapján – versenyengedély birtokában – a sportszervezet keretei között szervezett edzéslátogatás igazolásával vagy az iskola által 3+2 órában a kerettan-terv testnevelés tantárgyra vonatkozó rendelkezéseiben meghatározott oktatásszervezési formákkal.

3.3 Az Alapfokú Művészeti Iskola nevelési programja és tantervi programja

Intézményünkben a legfiatalabb iskolatípus az Alapfokú Művészeti Iskola. A társadalmi igényeknek megfelelően megindult egy folyamat, mely következtében a régóta működő zeneiskolák mellett folyamatosan jöttek létre az egyéb művészeti ágakat is oktató intézmények. A közoktatási törvény 1995 óta ismeri el ezt az iskolatípust.
A helyi társadalomban is megfogalmazódott az igény, hogy az itt élő gyerekek érdeklődésüknek, képességeiknek megfelelően megismerkedhessenek különböző művészeti ágakkal, művészeti iskolai keretek között.
A községek képviselőtestülete 1995-ben lehetőséget adott arra, hogy az intézmény munkálja ki és teremtse meg ennek feltételeit.
Ismeretes az is, hogy a tanyán, falun élő gyerekeknek sokkal kevesebb lehetősége van készségük, képességeik fejlesztésére, mint a városban élő gyerekeknek. A hátrányok leküzdésében az alapfokú zenei és művészeti képzésnek kiemelkedő szerepe lehet. Tudjuk azt is, hogy a település kulturális életének megváltozását eredményezheti az alapfokú művészetoktatás. Egyben kihívást is jelenthet mind a pedagógusoknak, mind az intézmény vezetőinek. A szülők bizalmat előlegeztek ennek az új iskolarendszerű képzési folyamatnak, ennek meg kell felelni biztonságos működéssel, kellő szakmai színvonallal.
Szociológiai felmérések kimutatták, hogy azok a gyerekek, akik részt vesznek valamely művészeti képzésben, kevésbé veszélyeztetettek, mert az alkotó közösséghez tartozás, az átélt pozitív élmények kedvező irányba befolyásolják a gyermek személyiségét. Igényesebb, kulturáltabb egyénné váltak a művészetoktatásban résztvevők. A zenei, művészeti nevelés az általános nevelésnek fontos része, azonban tudjuk, hogy a művészeti iskola növendékeinek legnagyobb része nem lesz hivatásos művész, hanem nevelőmunkánk eredményeként zenét, művészeteket szerető, értő egyénné lesz, mert ebben a speciális és sajátos iskolatípusban más kontaktus alakul ki pedagógus és diák között. Szándékunkban áll a személyi és tárgyi feltételek figyelembevételével, a lehetőségeinkhez mérten minél szélesebb választékot biztosítani az alapfokú művészetoktatás terén.

3.3.1 Az alapfokú művészeti oktatás nevelő-oktató munkájának pedagógiai alapelvei, céljai:

Az alapfokú művészetoktatás célja, hogy a maga sajátos eszközeivel, érzelmi és esztétikai neveléssel járuljon hozzá egy sokoldalú, művelt, érett, kreatív személyiség kialakításához. Ennek megfelelően a művészeti iskola pedagógiai programja és helyi tanterve felépítés szempontjából követelmény, pedagógiai koncepciója szerint viszont növendékközpontú. Célja olyan belső iskolai légkör, tartalmi munka megteremtése, ahol a tanuló is alkotó részese a tanítás-tanulás folyamatának, amiben a növendék és a tanár egyaránt jól érzi magát, s melynek eredményeképpen csökken a növendékek kudarcélménye. Tudjuk, hogy a sikerélményen keresztül történő munka a legcélravezetőbb.

3.3.2 A művészeti iskola legfontosabb funkciói

Az alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programja keretében folyó nevelés alkalmat ad az érdeklődő és fogékony növendékek képességeinek fejlesztésére, biztosítja a különböző szakterületeken való jártasságok megszerzését és gyakorlását.
A képzés figyelembe veszi az életkori sajátosságokat, a tanulók érdeklődésére, tehetségére építve alakítja készségeiket és gyarapítja ismereteiket. Lehetőséget ad az egyetemes kultúra, az európai műveltség, a nemzeti, népi hagyományok, értékek átadására, az értékmegőrzés formáinak kialakítására.
A művészeti iskolában folyó képzés lehetőséget nyújt az esztétikai érzékenység, fogékonyság alakítása mellett a zene megszólaltatásához szükséges hangszeres és énektechnikai készségek megszerzésére, a művészeti ismeretek átadására.
A művészetoktatás a különböző irányzatok, műfajok (zenei) sajátosságait, a művészi megjelenítés módjait ismerteti meg a növendékekkel, miközben célja az is, hogy az önkifejezés eszköztárának gazdagításával a művészetek alkalmazására, befogadására készítsen fel.
Fontosnak tartjuk, hogy a településünkön élő gyermek művészeti iskolában eltöltött évei alatt megismerkedjék a művészeti tevékenység szépségeivel, az alkotás eufórikus örömével, a közös zenélés, tánc és színjáték, illetve az egyéni kreatív tevékenység semmi mással nem helyettesíthető élményével.

3.3.3 Általános nevelési, pedagógiai célok, feladatok

- Minden munka végzésénél ismernünk kell a célt, mert ez meghatározza egész tevékenységünket.
- Növendékeinket képességeiknek megfelelően a legmagasabb fokra kell elvezetni.
- A tanítási óráknak művészi légköre legyen.
- Mindenkinek törekednie kell a továbbfejlődésre, mert aki nem fejlődik, az visszafejlődik.
- A cél eléréséhez a legrövidebb, legkorszerűbb utat kell megtalálnia.
- Célunk a művészetoktatásban a kezdő lépések pontos és világos meghatározása, amivel a végcélt a lehető leghatékonyabban elérjük.
- A művészetoktatás célja, hogy növendékeink önálló gondolkodású, egyéniségüket kibontakoztató, sajátos érzelmi és értelmi öntudattal rendelkező, kreatív, művészetet szerető (és tevékenykedő) egyéniségekké váljanak.
- Művészeti munkánk eredményességéhez elengedhetetlen a motiváció, mellyel növendékeink kitartását, érdeklődését fenntartva elérhetjük, hogy ő maga is megszeresse s akarja, amit mi átadni szeretnénk, s önmaga egyéniségéhez alakítva önmagát és környezetét gazdagítsa.
- Célunk, hogy a művészetoktatásban folyó munka eredménye minél inkább sikert, örömöt, olyan tapasztalatokat és élményeket nyújtson, mely során növendékeinket ösztönző munkára készteti.
- Művészetoktatásunk jellemformálás nélkül elképzelhetetlen, melyhez alapvetően szükséges a növendékek bizalmának megnyerése.

- Minden törekvésünk hiábavaló, ha a szülőkkel való jó kapcsolatot nem tudjuk kialakítani.
- A legtehetségesebb növendékeknél ki kell bontakoztatnunk azokat az adottságokat, amelyekkel rendelkeznek (szorgalom, ambíció, akaraterő, emlékezőképesség, önbizalom, jó alkat, jó hallás, ritmusérzék stb.)

3.3.4 Alapfokú zeneoktatás általános fejlesztési követelményei, feladatai

- A zenei műveltség megalapozása és fejlesztése.
- A zenei képességek (hallás, ritmusérzék, intonációs érzékenység, fogékonyság a dinamika és a hangszín különbségeire, a zenei memória és fantázia, előadói és manuális készség, a zenei karakterek iránti érzékenység) kialakítása és fejlesztése.
- A zenei írás és olvasás alapfokot meghaladó készségének megalapozása és kifejlesztése.
- A technikai készség, az improvizációs készség és képesség, az alkotó magatartás, a kreativitás kialakítása.
- Rendszerezett zenei ismeretek, általános zenei műveltség átadása.
- A zenei műszavak és jelentésük megismerése és alkalmazása.
- A zene logikájának, a harmóniai szerkezet és forma összefüggéseinek megismertetése.
- A kortárs zene és a más kultúra iránt való nyitottságra, befogadására nevelés.
- A tanuló rendszeres zenehallgatásra nevelése.
- Az értékes zene megszerettetése.
- A növendék zenei ízlésének formálása.
- A tanulók életkorának megfelelő zenei tárgyú könyvek, ismeretterjesztő művek olvasására való ösztönzés.
- A társművészetek iránti nyitottság kialakítása.
- A zenei élet eseményei iránti érdeklődés felkeltése, ill. részvétel a zenei életben.
- Tehetséggondozás.
- A zenei pályát választó növendékek felkészítése szakirányú továbbtanulásra.
- A növendékek rendszeres, céltudatos, igényes munkára, hatékony gyakorlásra nevelése.
- Közreműködés az egyéb intézmények kulturális rendezvényein.
- Az amatőr zenekarokban, kamaraegyüttesekben, kórusokban történő aktív részvételre való előkészítés, ösztönzés.
- Cserekapcsolatok létesítése hazai és (lehetőség szerint) külföldi zeneoktatási intézményekkel.

3.3.5 Az alapfokú képző-és iparművészet oktatás általános fejlesztési követelményei, feladatai

- Az alapfokú képző- és iparművészet oktatásának célja, hogy hozzásegítse a tanulókat a külvilág tudatos érzékeléséhez, tanulmányozásához, valamint a látás és a képzelet fino-

mításához. A tanulók belső világának gazdagítása teszi lehetővé, hogy egész személyiségük használni és hasznosítani tudja az összegyűjtött és egyre tudatosabban szelektált vizuális információkat. Az élményszerű tapasztalások és képzetek teremtik meg az önmeghatározások és önkifejezések egyre differenciáltabb formáit.

- Az alapfokú művészetoktatás *tantervi programja és követelménye* lehetőséget nyújt az esztétikai érzékenység, nyitottság, igényesség, ízlés, erkölcsi fogékonyság alakítására, a látás kiművelésére. A *tantervi program és követelmény* tematikája bővíti a képi műveltséget, a képi emlékezetet és képzeletet. A tervező-, konstruáló, anyagformáló, eszközhasználó, tárgykészítő és környezetalakító tevékenységek finomítják a kézügyességet, technikai érzékenységet, valamint erős motivációs bázist teremtenek, melyek fejlesztik az érzelmek, gondolatok, elképzelések, tapasztalatok vizuális eszközökkel való megjelenítésének képességét is.
- Az alkotótevékenység a tanulók érdeklődésére, a kézműves hagyományokra, valamint a klasszikus és kortárs képző- és iparművészeti, médiaművészeti értékekre építve gyarapítja ismereteiket, alakítja készségeiket. A vizuális művészeti oktatás megismerteti a tanulókkal az adott tanszak sajátosságait, a művészi kommunikáció megjelenítési módjait. A képzés célja az is, hogy a múlt értékeit megismertesse és tovább éltesse, segítsen a hagyománytisztelet megteremtésében.

- A jogszabályi kereteknek megfelelően, a program alapján az iskola maximum 4 évfolyam összevonásával alakíthat ki helyi tantervet.
- A program integrált óraszervezési lehetőséget biztosít arra, hogy a főtárgy órakeretéhez közvetlenül kapcsolódhasson valamely kötelező tantárgy tananyagának elsajátítása, feldolgozása. A tanuló mindkét tantárgyból osztályzatot kap, és a helyi tantervben rögzített vizsgafeladatok szerint tehet művészeti alapvizsgát, illetve művészeti záróvizsgát.

3.3.6 Az alapfokú táncművészet oktatás általános fejlesztési követelményei, feladatai

- Fejlessze a gyerekek és fiatalok mozgáskultúráját, testi, lelki állóképességét, kapcsolatteremtő képességét.
- Neveljen egészséges, jó tartású, jó mozgású, táncot szerető, értő fiatalokat.
- Adjon teret a gyermeki fantázia kibontakozásának, a tanulók kreatív megnyilatkozásának, fejlessze improvizációs készségüket.
- Időtálló értékek közvetítésével járuljon hozzá a gyerekek ízlésének, kritikai érzékének fejlesztéséhez.
- Kiemelt feladat a táncművészeti alapismeretek átadása.
- Nem célja a versenytáncos és hivatásos táncos képzés, de célja a pályára irányítás, valamint az amatőr táncéletbe való bekapcsolódás ösztönzése.

3.3.7 Az alapfokú színművészet és bábművészet oktatás általános fejlesztési követelményei, feladatai

Készítsen fel:

- drámai szövegek értő olvasására,
- színészi technikák tudatos alkalmazására,
- improvizációra,
- karakterábrázolásra mozgásos, nyelvi, beszédtechnikai eszközökkel,
- színészi játékra,
- szerepek megformálására,
- rendezői instrukciók alapján végzett munkára,
- színházi előadások elemzésére, megértésére, értékelésére és élvezésére.

3.3.8 A művészeti iskolában folyó képzés struktúrája, óraterve, tantárgyai, tanítási idő

3.3.8.1 Klasszikus zenei képzések heti óratervei

Billentyűs tanszak (zongora), fafúvós tanszak (furulya) akkordikus tanszak (gitár), népi hangszer – pengetős (citera) valamint a vokális tanszak (magánének).

Tantárgy	**Évfolyamok**											
	Előképző		**Alapfok**						**Továbbképző**			
	(1.)	**(2.)**	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**	**6.**	**7.**	**8.**	**9.**	**10.**
Főtárgy	(2)	(2)	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Kötelező, vagy kötelezően választható tárgy	(2)	(2)	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Választható tárgy	(2)	(2)	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Összesen	(2-6)	(2-6)	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

A képzés évfolyamainak száma: (2)+6+4 évfolyam

Az előképzőt a tanulónak nem kötelező elvégeznie.

A klasszikus zenei képzés tanszakjai, tantárgyai

Főtárgy a választott tanszaknak megfelelően: (valamennyi évfolyamon)

Fafúvós tanszak tantárgya: furulya

Akkordikus tanszak tantárgya: gitár

Billentyűs tanszak tantárgya: zongora

*Vokális tanszak tantárgya***:** magánének

Kötelező tárgy:

- szolfézs

Kötelezően választható tárgyak:

- zeneelmélet
- zenetörténet
- zeneirodalom
- improvizáció
- zenekar
- kórus

- kamarazene

Választható tárgyak:

- második hangszer
- népzene

Korrepetíció:

- a főtárgyhoz szorosan kapcsolódó kötelező kiegészítő foglalkozás

3.3.8.2 Népzeneoktatás heti óraterve:

Tantárgy	**Évfolyamok**											
	Előképző		**Alapfok**						**Továbbképző**			
	(1.)	**(2.)**	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**	**6.**	**7.**	**8.**	**9.**	**10.**
Főtárgy	(2)	(2)	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Kötelező, vagy kötelezően választható tárgy	(2)	(2)	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Választható tárgy	(2)	(2)	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Összesen	(2-6)	(2-6)	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

Főtárgy: hangszeres tanszak - Pengetős tanszak tantárgya: citera
Kötelező tantárgy: szolfézs kötelező*, népzenei ismeretek
Kötelezően választható tantárgyak: szolfézs, népzenei ismeretek, néprajz**, második hangszer, népi ének, kamarazene, zenekar.
Választható tantárgy: szolfézs, népzenei ismeretek, néprajz, második hangszer, népi ének, kamarazene, zenekar, vagy a klasszikus zene, jazz–zene, elektroakusztikus–zene tantervi programjainak tantárgyai
Korrepetíció (népi hangszeres, vagy zongorakíséret): a hangszeres és a vokális tanszakok tantárgyaihoz szorosan kapcsolódó kötelező kiegészítő foglalkozás.

* Ha a tanuló már teljesítette a kötelező tantárgy követelményeit (szolfézs alapfok 4. évfolyam), akkor helyette a kötelezően választható tantárgyak közül körül köteles egyet felvenni.
** A néprajz kötelezően választható tantárgyként csak az alapfok 5. évfolyamtól tanulható.

3.3.8.3 Az alapfokú képző-és iparművészet oktatás heti óraterve

Tantárgy	Évfolyamok											
	Előképző				Alapfok				Továbbképző			
	(1.)	(2.)	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Főtárgy												
Vizuális alapozó gyakorlatok	(2)	(2)										
Grafika, festészet alapja	-	-	2	2	2							
Környezet- és kézműves kultúra műhelygyakorlat	-	-	-	-	-	2	2	2	2	2	2	2
Kötelező tantárgy												

Vizuális alkotó gyakorlat			2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Szabadon választható tárgy	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Szabad sáv	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Összesen	2-3	2-3	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6	4-6

Az előképzőt a tanulónak nem kötelező elvégeznie.

A képzés tantárgyai:

Környezet- és kézműves kultúra tanszak:

Főtárgy:

- vizuális alapozó gyakorlatok (előképző 1–2. évfolyam)
- grafika és festészet alapjai (1–3. alapfokú évfolyam)
- Környezet– és kézműves kultúra műhelygyakorlat (4–10. évfolyam)

Kötelező tantárgy:

- vizuális alkotó gyakorlat (1–10. évfolyam)

Választható tantárgy:

- vizuális alapozó gyakorlatok (előképző 1–2. évfolyama)
- népművészet (1–10. évfolyam)
- művészettörténet (3-10. évfolyam)

Az alapfokú képző-és iparművészet oktatás heti óraterve (2026. szeptember 1-től)

2026.szeptember 1-től:

Tantárgy	Évfolyamok											
	Előképző		Alapfok						Továbbképző			
	(1.)	(2.)	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Főtárgyak												
Alkotójátékok	2	2										
Rajz-festés alapjai	-	-	2	2	2							
környezet- és kézműves kultúra műhely-gyakorlat	-	-	-	-	-	2	2	2	2	2	2	2
Kötelező tantárgy												
Vizuális alkotó gyakorlat			2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Választható tantárgyak												
népi játékok vagy más tantárgy	*(2)*	*(2)*	*(2)*	*(2)*								
művészettörténet					*(1-2)*	*(1-2)*	*(1-2)*	*(1-2)*	*(1-2)*	*(1-2)*	*(1-2)*	*(1-2)*
Összesen	2-(4)	2-(4)	4-(6)	4-(6)	4-(6)	4-(6)	4-(6)	4-(6)	4-(6)	4-(6)	4-(6)	4-(6)

Az előképzőt a tanulónak nem kötelező elvégeznie.

A képző- és iparművészet műfaj közös tanszaka az előképző 1–2. évfolyamokon és az alapfok 1–3. évfolyamain:

- képzőművészeti tanszak

Az alapfok 4. évfolyamától a továbbképző 10. évfolyamáig:

- környezet- és kézműveskultúra tanszak

A képzés tantárgyai:

- **Főtárgyak**
- Előképző 1–2. évfolyam / ***Alkotójátékok***
- Alapfok 1–3. évfolyam / ***Rajz-festés alapjai***
- Alapfok 4–6. és a továbbképző 10. évfolyamáig / **Környezet– és kézműves kultúra műhely-gyakorlat**

Kötelező tantárgy:

- Alapfok 1–6. és a továbbképző 7–10. évfolyam / ***Vizuális alkotógyakorlat***

Választható tantárgy:

- Előképző 1–2. és az alapképző 1–2. évfolyam / **Népi játékok**
- Alapfok 3–6. és továbbképző 7–10. évfolyam / **Művészettörténet**

3.3.8.4 Táncművészet oktatás heti óratervei

Néptánc

Tantárgy	Évfolyamok											
	Előképző		Alapfok						Továbbképző			
	1.	2.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Főtárgy	2	2	3–4	3–4	3	3	3	3	3–4	3–4	3	3
Kötelező tantárgy					1	1	1	1			1	1
Kötelezően választható tantárgy			1	1					1	1		
Választható tantárgy	2	2	1–2	1–2	1–2	1–2	1–2	1–2	1–2	1–2	1–2	1–2
Összes óra	2–4	2–4	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6

A fenti táblázat Összes óra rovatában az első számok az ajánlott heti minimális óraszámra, míg a második helyen szereplő számok a szakmai program optimális teljesítéséhez szükséges időre utalnak

A képzés évfolyamainak száma: 12 évfolyam (2+6+4 évfolyam)

A tanszakok kötelezően előírt tantárgyai és azok óraszámai figyelembevétele mellett a tanuló más tanszak vagy művészeti ág képzésébe is bekapcsolódhat, illetve azok tanítási óráin részt vehet.

A képzés tantárgyai

Főtárgy:

- népi játék (1–2. előképző évfolyamon)

- néptánc (1-10. évfolyamon)

Kötelező tantárgy:

- folklórismeret (3–6. alapfokú évfolyamon)
- tánctörténet (9–10. továbbképző évfolyamon)

Kötelezően választható tantárgyak az összevont osztályokban:

- folklórismeret
- tánctörténet

Választható tantárgyak:

- népi játék (1–2. előképző évfolyamon)
- néptánc (1–6. alapfokú és a 7–10. továbbképző évfolyamon)
- népzenei alapismeretek (1–6. alapfokú és a 7–10. továbbképző évfolyamon)
- táncjelírás–olvasás (9–10. továbbképző évfolyamon)

Társas tánc

Tantárgy	Évfolyamok											
	Előképző		Alapfok						Továbbképző			
	1.	2.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Főtárgy	2	2	4	4	3–4	3–4	2	2	2–3	2–3	2	2
Kötelező tantárgy							2	2	1	1	2	2
Kötelezően választható tantárgy					1–2	1–2			1	1		
Választható tantárgy	2	2	1–2	1–2	1–2	1–2	1–2	1–2	1–2	1–2	1–2	1–2
Összes óra	2–4	2–4	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6

A fenti táblázat Összes óra rovatában az első számok az ajánlott heti minimális óraszámra, míg a második helyen szereplő számok a szakmai program optimális teljesítéséhez szükséges időre utalnak

A képzés évfolyamainak száma: 12 évfolyam (2+6+4 évfolyam)

A tanszak kötelezően előírt tantárgyai és azok óraszámai figyelembevétele mellett a tanuló más tanszak, valamint más művészeti ág képzésébe is bekapcsolódhat, illetve azok tanítási óráin részt vehet

A képzés tantárgyai

Főtárgy:

- Gyermektánc (1-2. előképző évfolyamon)
- Társastánc (1-6. alapfokú és a 7-10. továbbképző évfolyamon)

Kötelező tantárgyak:

- Viselkedéskultúra (3. alapfokú évfolyamon)
- Társastánctörténet (5-6. alapfokú évfolyamon, 9-10. továbbképző évfolyamon)

Kötelezően választható tantárgy - az összevont osztályokban:

- Viselkedéskultúra,
- Társastánctörténet

Választható tantárgyak:

- Társastánc gimnasztika (1-2. előképző évfolyamon, 1-3. alapfokú évfolyamon)
- Történelmi társastánc (6. alapfokú évfolyamon, 7-8. továbbképző évfolyamon)
- Társastánc (1-6. alapfokú és a 7-10. továbbképző évfolyamon)

3.3.8.5 Színművészet, bábművészet oktatás heti óratervei

Színjáték tanszak

Tantárgy	Évfolyamok											
	Előképző		Alapfok						Továbbképző			
	(1.)	(2.)	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Főtárgy	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Kötelezően választható tantárgyak			1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Választható tantárgyak	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Összes óra	2–4	2–4	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6	4–6

A fenti táblázatok Összes óra rovatában az első számok az ajánlott heti minimális óraszámra, míg a második helyen szereplő számok a szakmai program optimális teljesítéséhez szükséges időre utalnak.

A tanszak kötelezően előírt tantárgyainak és azok óraszámainak a figyelembevétele mellett a tanuló más tanszak, valamint más művészeti ág képzésébe is bekapcsolódhat, illetve azok tanítási óráin részt vehet.

Ha az intézmény az ajánlott minimális heti összóraszámot biztosítja, akkor az ezen felül tanított választható tantárgyakat heti 0,5 órában is oktathatja.

A dráma és színjáték tantárgy heti óraszáma a helyi tantervekben heti 2 óra is lehet, ha a beszéd és vers, valamint a mozgás és tánc tantárgyakat minimálisan heti 1–1 órában önálló tantárgyként oktatja az iskola.

A képzés évfolyamainak száma: 12 évfolyam (2+6+4 évfolyam)

A képzés tantárgyai:

Színjáték tanszak:

Főtárgy:

- dráma és színjáték

Kötelezően választható tantárgyak:

- beszéd és vers (1. alapfokú évfolyamtól)
- mozgás és tánc (1. alapfokú évfolyamtól)
- zene és ének (1. alapfokú évfolyamtól)
- színházismeret (3. alapfokú évfolyamtól)

Választható tantárgyak:

- a színjáték és bábjáték tanszak bármelyik tantárgya

3.3.9 Értékelés az alapfokú művészeti oktatásban

Főtárgy és elméleti tárgyak:

Előképzőben, valamint a zenekar, kamarazene, kötelező zongora tárgyakból:

kiválóan teljesített
jól teljesített
megfelelően teljesített
felzárkóztatásra szorul

Alap- és továbbképző évfolyamokon	5	jeles
	4	jó
	3	közepes
	2	elégséges
	1	elégtelen
Szorgalom (valamennyi évfolyamon)	5	példás
	4	jó
	3	változó
	2	hanyag

Az osztályzatok megállapításának elvei:

5 (jeles) az a tanuló, aki a tantervi anyagnak maradéktalanul eleget tesz. Ismeri, érti, tudja és alkalmazni is képes az ismereteket. Munkájában teljes önállóságra törekszik.

4 (jó) az a tanuló, aki a tantervi követelményeknek megbízhatóan, csak kevés és jelentéktelen hibával tesz eleget.

3 (közepes) az a tanuló, aki a tantervi követelményeknek pontatlanul, néhány hibával tesz eleget. A munkájában mutatkozó pontatlanságokat tanári segítséggel le tudja küzdeni.

2 (elégséges) az a tanuló, aki a tantervi követelményeknek csak súlyos hiányosságokkal tesz eleget, de a továbbhaladáshoz szükséges minimális ismeretekkel rendelkezik.

1 (elégtelen) az a tanuló, aki tantervi követelményeket minimális szinten tanári útmutatás után sem képes teljesíteni.

Nem osztályozható az a tanuló, akinek az igazolt, vagy igazolatlan hiányzása a leadott órák 1/3-át meghaladja. Igazolt hiányzás esetén a tanuló külön vizsgabizottság előtt tehet beszámolót. A művészeti alapvizsga és a művészeti záróvizsga követelményeit és témaköreit a helyi tanterv mellékletét képező „AMI helyi tanterv és vizsgakövetelmények” című melléklet tartalmazza.

3.4 Az alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei, figyelembe véve a tankönyv térítésmentes igénybevétele biztosításának kötelezettségét

■ Iskolánkban a nevelő-oktató munka során a pedagógusok a hatékony önálló tanulás fejlesztésével összhangban, a kompetencia alapú oktatás irányelveinek megfelelő nyomtatott, illetve digitális taneszközöket (tankönyv, munkafüzet, térkép, mérőeszközök stb.) használnak a tananyag feldolgozásához, amelyeket az Emberi Erőforrás Minisztériuma hivatalosan tankönyvvé nyilvánított. Valamennyi tanulónk alanyi jogon ingyenesen kapja a tankönyveket és munkafüzeteket. Az infokommunikációs technológia fejlődésével lépést tartva a tankönyveken túl a pedagógusok oktatóprogramokat, digitális oktatási tartalmakat és saját készítésű digitális oktatóprogramokat is felhasználnak. Az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező tanulói taneszközöket a munkaközösségek, illetve a szaktanárok határozzák meg a helyi tanterv alapján, a mindenkori választék ismeretében.

■ A kötelezően előírt taneszközökről a szülőket minden tanév előtt tájékoztatjuk. A taneszközök beszerzése a tanév kezdetére a szülő kötelessége.

■ A taneszközök kiválasztásánál a pedagógusok a következő szempontokat veszik figyelembe:

1. A taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének
2. Az egyes taneszközök kiválasztásánál azokat kell előnyben részesíteni, amelyek több tanéven keresztül használhatók.

■ Az iskola - a pénzügyi lehetőségekhez mérten - a tankönyvtámogatás keretéből, esetleg egyéb pénzforrásból tankönyveket szerez be az iskolai könyvtár számára. Ezeket a taneszközöket tanulóink kölcsönzött könyvként használhatják ingyenesen.

3.5 A teljeskörű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

3.5.1 Az egészségfejlesztés iskolai feladatai

Az egészség a testi, lelki, szociális jól-lét állapota.
Az egészség kiteljesedésének feltételei:

- ha az egyén társadalmilag integrálódik (család, iskola, munkahely és más közösség)
- ha a változó terheléshez alkalmazkodni tud
- ha individuális önállóságát megőrzi
- ha megteremti az összhangot a biogenetikai, a fizikai, a lelki és a társadalmi lehetőségei között.

Egészségfejlesztés: Az a folyamat, amely képessé teszi az embereket arra, hogy saját egészségüket felügyeljék és javítsák.
Területei:

- korszerű egészségnevelés
- az elsődleges prevenció

- a mentálhigiéné

Egészségnevelés

Változatos, kommunikációs formákat használ, tudatosan hoz létre tanulási lehetőségeket, melyek az egészséggel kapcsolatos ismereteket, tudást és életkészségeket bővíti az egyén és a környezetében élők egészségének előmozdítása érdekében.

A gyermekek hosszú éveket töltenek az iskolában. Ebben az időszakban érdemi hatást lehet gyakorolni a személyiségfejlődésükre, mely nagyban meghatározza az életmódjukban később kialakuló szokásaikat, az életideálokat, preferenciák kialakítását.

Egészségnevelési feladataink:

- egészséges táplálkozás
- aktív szabadidő
- mindennapos testmozgás
- higiéné
- lelki egyensúly
- családi élet
- egészséges és biztonságos környezet
- egészségkárosító magatartásformák elkerülése

A megvalósítás alapvető irányai:

1. Mindennapos testnevelés
2. ***Egészségfejlesztő*** – szemléletformáló – ***iskolai programok megvalósítása*** a tanulók egészségének védelme, valamint az egészséges életmód és a testmozgás iránti igény viselkedésbe épülése érdekében.
3. ***Komplex intézményi mozgásprogramok*** és kapcsolódó egészségfejlesztési alprogramok kimunkálása
4. Szabadidős közösségi mozgásprogramok és kapcsolódó egészségfejlesztési alprogramok megvalósítása az iskolán kívüli szereplők bevonásával

Az iskolai egészségnevelésnek ahhoz kell hozzájárulnia, hogy a tanulók kellő ösztönzést és tudást szerezhessenek egy személyes és környezeti értelemben egyaránt ésszerű, a lehetőségeket felismerő és felhasználni tudó, egészséges életvitelhez. Ehhez arra van szükség, hogy az egészséggel összefüggő kérdések fontosságát értsék, az ezzel kapcsolatos beállítódások szilárdak legyenek, s konkrét tevékenységekben alapozódhassanak meg.

Az egészséges életmód, életszemlélet magatartás szempontjából lényeges területeknek az iskola pedagógiai rendszerébe, összes tevékenységébe kell beépülni.

Az egészségnevelési program témakörei, területei:

Egészségnevelés területei:

- önmagunk és egészségi állapotunk ismerete
- az egészséges testtartás, a mozgás fontossága
- az értékek ismerete
- az étkezés, a táplálkozás egészséget befolyásoló szerepe
- a betegségek kialakulása és gyógyulási folyamat
- barátság, párkapcsolatok (szexualitás)
- személyes krízishelyzetek felismerése és kezelési stratégiák ismerete
- a tanulás és a tanulás technikái
- az idővel való gazdálkodás szerepe
- a rizikóvállalás és határai
- szenvedélybetegségek elkerülése
- a tanulási környezet alakítása
- a természethez való viszony, az egészséges környezet jelentősége

Iskolai egészségnevelés megvalósítási területei:

- az egészséges személyiségfejlődés elősegítése
- testi higiénia
- az egészséges táplálkozás
- mindennapi testmozgás
- a dohányzás, alkoholfogyasztás és kábítószer használat megelőzése
- fogyatékosok és hátrányos helyzetűek integrációja
- az iskolán belüli bántalmazás megelőzése
- a szexuális nevelés (már a nemi érést megelőzően is)

Az egészségnevelés színterei:

- tanórai foglalkozások
- tanórán kívüli foglalkozások (szabadidős foglakozások, sport, egészségnap, kirándulás…)
- tájékoztató fórumok (szakmai tájékoztatás)
- iskolán kívüli rendezvények

Segítő kapcsolatok színterei:

- szülők (család)
- szülői munkaközösség
- iskolaorvos, védőnő
- iskolapszichológus

- gyermekjóléti szolgálat, családsegítő szolgálat
- nevelési tanácsadó
- ÁNTSZ
- rendvédelmi szervek
- dohányzást, alkohol- és drogfogyasztást ellenpropagáló fórumok

Az egészségügyi állapot felmérése

Az oktatási intézményekben az egészségügyi szűrések előkészítését és lebonyolítását az iskolaorvos és a védőnő végzi el. Ez olyan betegség vagy kóros állapot kiderítésére szolgál, amely addig fel nem ismert vagy gyakran előforduló, súlyos és preszimptomatikus (kezdődő) állapotban felismerhető és gyógyítható vagy javítható.

A szűrővizsgálatok tartalma:

- Általános vizsgálat (1., 3., 5., 6., 7., 8. évfolyamon, végzi a gyermekorvos)
- Mozgásszervek vizsgálata: statikai lábbetegségek, tartási rendellenességek, scoliosis (oldalirányú gerincferdülés), degeneratív betegségek szűrése, (végzi a gyermekorvos, szükség esetén szakorvoshoz küldi a rászorulókat)
- Golyva szűrés serdülőkorúaknál. (5. évfolyamon a gyermekorvos végzi)
- A fogbetegségek szűrése (iskolafogászat)
- A testi fejlődés mérése (testmagasság, testtömeg) és értékelése a rendelkezésre álló standardok alapján, (védőnő)
- Az elhízás megítélése a testmagasságra vonatkoztatott testtömeg alapján. (védőnő)
- A vérnyomás ellenőrzése. (védőnő)
- A visus (látásélesség) vizsgálata. (védőnő)
- Színtévesztés vizsgálata (védőnő)
- Hallás vizsgálata audiométerrel. (védőnő)
- A nemi fejlődés megítélése (védőnő)

Az iskoláskorúak kötelező védőoltásai:

Életkor	Védőoltás
11 éves korban	DT (diftéria és tetanusz), Morbilli (kanyaró) újraoltás
14 éves korban	Hepatitisz B elleni védőoltás

A gyermekkorban végzett szűrések nagy jelentőséggel bírnak a megelőzés terén. Tapasztalható diákjaink körében, hogy növekszik a kimutatható scoliosis (gerincferdülés), a statikai lábbetegségek, és a látási rendellenességek száma. Így szükségessé válhat könnyített- és gyógytestnevelés (lúdtalp torna, gerinctorna, gyógyúszás) megszervezése is. A településünkön is jelentős az obesitas (elhízás) mely számos betegség kialakulását eredményezi, ezért igen fontos

ezen a téren is a megelőzés. Tapasztalható, hogy egyre több a gyerekkorban előforduló asztma, illetve a hypertonia (magas vérnyomás) is. Az egészségi állapotban történt elváltozások egy része a korai felismerés stádiumában korrigálható, elhanyagolása azonban súlyos következményekkel járhat.

3.5.2 Az egészségnevelési stratégia célja

Az egészségnevelési program alapvető célja, hogy tájékoztasson a betegségek megelőzési módjairól, illetve életmód-változtatásra ösztönözzön. Ezt meggyőzéssel és aktív foglalkozásokkal végzi, és olyan készségekkel ruházza fel a tanulókat, amelyek révén egészséges életvitelre lesznek képesek.
A program elsődleges célja a primer prevenció (megelőzés) megvalósítása.
Legfőbb motivációnk, hogy a szociálisan hátrányos helyzetű tanulóink személyiségfejlődése pozitív irányba haladjon, ezen keresztül igyekszünk a devianciák kialakulásának megelőzésére, illetve megfelelő kezelésére.
Az iskoláskor a szocializáció döntő időszaka. Ebben az életkorban a prevenció nem elsősorban az ismeretközlésre kell, hogy támaszkodjon, hanem a pozitív irányú befolyásolásra. Ezért fontos, hogy a készségfejlesztés mellett a környezet, a személyzet az egészséget támogató legyen.

Hosszú távú céljaink

- Az iskola környezete az egészséget szolgálja, tárgyi környezete esztétikai és fiziológiai hatást gyakorol a tanulókra.
- Tanulóink alkalmasak legyenek fizikailag, lelkileg és szociálisan arra, hogy teljes és egészséges életet élő felnőttekké váljanak.
- Váljanak magabiztos társas – szociális lénnyé, alkalmasak legyenek arra, hogy az alkohol és a drogok jelentette „kísértésnek” ellenálljanak, problémamegoldó készségük legyen megfelelő, hogy jó konfliktustűrő- és kezelő felnőttekké váljanak.
- Fokozott figyelmet kap a betegség-megelőzés, a szűrés, úgy is, mint a tananyag része, így elősegíti, hogy a tanulók tudatosabban vegyék igénybe ezeket a szolgáltatásokat.

Rövid távú céljaink

- Olyan foglalkozások szervezése, amelyek élményt nyújtanak a diákok számára, így szívesen maradnak délután is az iskolában, ezáltal megakadályozhatjuk az utcai lődörgést, a szabadidő hasznos eltöltésére inspirálunk.
- Készségfejlesztéssel és ismeretnyújtással igénnyé alakítjuk az egészséges életmódot.
- Tanulóinkon keresztül igyekszünk hatást gyakorolni közvetlen környezetükre, a családra, a baráti közösségekre is.

Az egészségnevelési stratégia erőforrásai

Az iskolában az alapvető egészségügyi ellátást az iskolavédőnő látja el a tantestület munkájába bekapcsolódva.

Feladata:

- alapszűrések végzése,
- a tanulók személyi higiénéjének ellenőrzése,
- orvosi vizsgálatok megszervezése és ellenőrzése,
- védőoltásokkal kapcsolatos szervezési feladatok ellátása,
- krónikus beteg gyermekek életvitelének segítése,
- a magatartási zavarokkal küszködő gyermekek segítése,
- részvétel az egészségtan oktatásban,
- higiénés körülmények ellenőrzése,
- szülői értekezleteken felvilágosító tevékenység,
- a pályaválasztás alkalmassági vizsgálatainak segítése,

A védőnő éves munkatervében foglaltak szerint hetente 1 nap (kedd) 2 óra időtartamban ügyelete biztosít az iskolában.

3.5.3 Az egészségnevelési program gyakorlati megvalósítása

- Pedagógusaink a lehetőségek függvényében a témához kapcsolódó képzéseken vesznek részt.
- Egészségtan címmel óratervbe illesztetten ismereteket nyújtunk.
- A tanítási órákon és a tanórán kívüli foglalkozásokon is kiemelt feladatunk a személyiségfejlesztés.
- Pályázunk és/vagy jelentkezünk lehetőségek szerint felvilágosító programokra
- Serdülőkori szexuális felvilágosítás 6. évfolyamtól.
- Az egészséges táplálkozás a felső tagozatban minden évfolyamon kiemelt helyet foglal el.
- Minden évben hagyományosan sportnapot rendezünk.
- A DÖK segítségével szabadidős programokat szervezünk, mellyel fellépünk a drogok fogyasztása ellen.
- Az iskolai környezet kialakításában arra törekszünk, hogy az az egészséget szolgálja.
- Biztosítjuk az iskolás korban szükséges egészségügyi alapellátást és szűréseket.
- A mindennapos testnevelés keretében biztosítjuk a diákok rendszeres testmozgását. (Mellékeljük a mindennapi testnevelés programot.)
- Az iskola feladatai között szerepel a szülőkkel való kapcsolattartás, megfelelő információk átadása.

3.5.4 Drogstratégia

Az iskolai drogstratégia szervesen illeszkedik az egészségnevelési programhoz.

Fő céljaink:

- Tanulóink váljanak magabiztos társas – szociális lénnyé, alkalmasak legyenek arra, hogy az alkohol, dohányzás és a drogok jelentette „kísértésnek" ellenálljanak, problémamegoldó készségük legyen megfelelő, hogy jó konfliktustűrő- és kezelő felnőttekké váljanak, képesek legyenek a bűnügyi ártalmakat és veszélyeket felmérni és kezelni.
- Tanulóink képesek legyenek a helytelen egészségkárosító tényezők elutasítására, valamint a boldog, kiegyensúlyozott, stresszmentes élet megalapozására.
- A droghasználattal kapcsolatos egyéni és társadalmi kockázatok csökkentése. Az egészség károsodásának, az életminőség romlásának megelőzése.
- A dohányzás, alkoholfogyasztás jelenlétének visszaszorítása, kiszorítása a fiatal korosztály életéből.
- Az illegális droghasználat megjelenésének kizárása, a kábítószerek visszaélésszerű használatának megelőzése, illetve csökkentése.
- Olyan foglalkozások szervezése, amely lehetőséget kínál a csellengés helyett.
- Programismertető előadások, önismereti, kommunikációs, fejlesztő foglalkozások szervezése
- Tanulóinkon keresztül igyekszünk hatást gyakorolni közvetlen környezetükre, a családra, a baráti közösségekre.

Feladatok:

- Drogmegelőzési program foglalkozásainak megtartása osztályfőnöki órákon.
- Megismertetni a tanulókkal a legfontosabb drogok hatásait.
- Felhívni a figyelmet a lelki és testi függőség kialakulásának veszélyeire.
- Bemutatni az elsősegélynyújtás lehetőségeit, ill. a drogfogyasztás erkölcsi és jogi következményeit.
- Kialakítani a tanulókban a problémamegoldás, a döntéshozás, nemet mondani tudás és a stressz - kezelés készségét.
- Kapcsolatot tartani a szülőkkel, felvilágosító szülői értekezletek megtartása.

Várt eredmények:

A drogmegelőző programok eredményei hosszú távon mérhetőek. A prevenció legfőbb célkitűzése abban áll, hogy a fiatalok ne váljanak a kábítószerek rabjaivá, szabadidejüket hasznosan töltsék, értékként kezeljék az emberi életet.

Az iskolai drogstratégiában minden tanárnak szerepe van. Feladatunk egy olyan légkör kialakítása, amelyben nincs félelem a büntetéstől és megszégyenítéstől, amelyben diákjaink őszintén feltárhatják érzéseiket, problémáikat és segítő kezeket találnak. Így jó esély van arra, hogy megállítsunk valakit azon a lejtőn, ami tragédiához vezethet.

Iskolai prevenciós munkánkat hatékonyan kiegészítik a rendőrség munkatársai által megtartott drog – és bűnmegelőzési program foglalkozásai.

Célcsoportok:

- általános iskolai diákcsoportok,
- szülők,
- tanárok.

Fő tevékenységek:

- tanórai foglalkozások
- tanórán kívüli foglalkozások
- szülői értekezletek

3.6 A környezeti nevelési program, fenntarthatóságra nevelés

A környezettudatos magatartás és a környezetért felelősséget vállaló életvitel formálása. Tanítványaink környezeti erkölcsének, társadalmi természeti felelősségének megalapozása. Tanulóink alakuló értéktudata, együttműködési képessége, életviteli szokásai épüljenek a hagyományok védelmére.

Alapelvei:

A környezeti nevelés *alapelve*i közül az alábbiakat kiemelten kezeljük, melyek fogalmát, tartalmát, megnyilvánulási módjait alaposan körüljárva kell megvilágítanunk a tanulók körében:

- az ökológiai gondolkodás kialakítása, fejlesztése,
- a fenntartható fejlődés biztosítása;
- a kölcsönös függőség, ok-okozati összefüggések láttatása;
- a helyi globálisszintek kapcsolatainak, összefüggéseinek megvilágítása;
- az alapvető emberi szükségletek tisztázása;
- az emberi jogok megismertetése;
- a demokrácia biztosítása;
- elővigyázatosság szem előtt tartása;
- a biológiai és a társadalmi sokféleség tudatosítása
- konfliktuskezelés, problémamegoldás

Hosszú távú *célunk, jövőképünk*, hogy környezettudatos állampolgárrá váljanak tanítványaink. Ennek érdekében diákjainkban ki kell alakítani:

- a környezettudatos magatartást és életvitelt;
- a személyes felelősségen alapuló környezetkímélő, takarékos magatartást és életvitelt;
- a természetes és mesterséges környezet értékei iránti felelős magatartást, annak megőrzésének igényét és akarását;
- a természeti és épített környezet szeretetét és védelmét,
- a sokféleség megőrzését;

- a rendszerszemléletet;
- tudományosan megalapozni a globális összefüggések megértését;
- az egészséges életmód igényét;
- elsajátíttatni az ehhez vezető technikai módszereket;
- és a társadalmi bűnmegelőzéssel kapcsolatos ismereteket.

A célok eléréséhez szükséges készségek kialakítása:

- alternatív, problémamegoldó gondolkodás;
- ökológiai szemlélet, gondolkodásmód;
- szintetizálás és analizálás;
- problémaérzékenység, integrált megközelítés;
- kreativitás;
- együttműködés, alkalmazkodás, tolerancia és segítő életmód;
- vitakészség, kritikus véleményalkotás;
- kommunikáció-, médiahasználat;
- konfliktuskezelés és megoldás;
- állampolgári részvétel és cselekvés;
- az értékelés és mérlegelés készsége.

A környezeti nevelés módszerei:

- kooperatív (együttműködő) tanulási technikák;
- játékok;
- riport módszer;
- projekt módszer;
- terepgyakorlati módszerek;
- kreatív tevékenység;
- közösségépítés;
- művészeti kifejezés;
- a tevékenységek mindennapi gyakorlattá tétele.

Fenntarthatóságra nevelés

Öko szemléletű programjainkkal magasabb szintre emeljük iskolánk környezeti nevelési programját a fenntarthatóság érdekében. Ezáltal olyan pedagógiai folyamatot kívánunk követni, melynek során formálódik tanulóink környezettudatos magatartása és kialakul a környezetért felelős életvitele.

A fenntarthatóság megvalósításának eszközei, módszerei:

- mindennapi működésében kiemelt figyelmet fordítunk a takarékos energiafogyasztásra, a környezetbarát termékek használatára, az ésszerű anyag-és hulladékgazdálkodásra
- minden évben elkészítjük öko munkatervünket az iskolavezetés, a tanárok, az alkalmazottak, a tanulók és a szülők bevonásával

- az iskola arculata határozottan képviseli a fenntarthatóság, a környezettel harmonikus/környezetbarát, egészséges/ életvitel pedagógiai értékeit
- pedagógiai munkánk a gyermekek életkorát és egyéni sajátosságait messzemenően figyelembe veszi, sokféle pedagógiai módszert veszünk igénybe az öko szemlélet kialakításának érdekében – újszerű tanulásszervezési formák/témanapok, témahetek/, pedagógiai műhelymunka az öko csoport vezetésével, belső és külső továbbképzések, tanulásmódszertani foglalkozások, projektpedagógia
- a szabadtéri tevékenységek állandó részei az iskola helyi tantervének és az iskolai munkatervnek
- az iskolában van környezeti nevelési - öko munkacsoport, melynek tagjai közt vannak a reál, humán, művészeti tárgyak és a testnevelés tanárai, továbbá a technikai személyzet képviselője
- a diákokat bevonjuk az őket érintő döntések előkészítésébe, a diákönkormányzatban van környezetvédelmi felelős
- a házirend kiemelten foglalkozik az iskolában és környékén lévő természeti és épített értékek védelmével
- a nevelőtestületünk jártas a környezetvédelmi, fenntarthatósággal kapcsolatos témák tanításában, módszertanában és ezt alkalmazza is
- az iskola valamennyi dolgozója példát mutat a diákoknak a környezetbarát szemlélet, az egészséges életvitel tekintetében
- minden tanév munkatervében tervezünk az ÖKOiskola arculatához kapcsolódó környezet-és természetvédő programokat
- belső-és külső kommunikációs csatornáink /honlap, faliújságok, városi újság/ tükrözik az ökoiskolai célokat
- együttműködünk más, hasonló szemléletű iskolákkal, kiemelt feladat a partnerkeresés, partnerkapcsolat kialakítása

Fenntarthatóságra neveléshez kapcsolódó célkitűzéseink:

- Gyermekeinket nemcsak a környezet megvédésére kívánjuk nevelni, hanem a környezettel való együttélésre, környezeti kultúrára.
- Az iskola Ökoiskolai programjában vállaljuk, hogy tanulóinkat környezettudatosan cselekvő felnőttekké neveljük.
- Tájékozott és tevékeny tanulókat kívánunk nevelni, akik kreatív, problémamegoldó gondolkodásmóddal rendelkeznek, eligazodnak a természet és a környezet, a társadalom, a jog és a gazdaság terén, és felelős elkötelezettséget vállalnak egyéni vagy közös tetteikben.
- Életmódjukban a természet tisztelete, a felelősség, a környezeti károk megelőzésére való törekvés váljék meghatározóvá.
- Szerezzenek személyes tapasztalatokat az együttműködés, a környezeti konfliktusok közös kezelése és megoldása terén.

- Megértetni a fogyasztás és a környezeti erőforrások kapcsolatát, a fenntartható fogyasztás elvét.
- A tanulók kapcsolódjanak be közvetlen környezetük hagyományainak, értékeinek megőrzésébe, gyarapításába.
- Az intézmény tanulóinak és dolgozóinak, továbbá a szülőknek és partnereinknek a bevonása a programba.

3.7 A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére szervezett, a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag

A jogszabályok előírásai értelmében a nevelési-oktatási intézmények biztosítják, hogy a nemzetiséghez nem tartozó tanulók megismerhessék a településen élő nemzetiségek kultúráját. Üllés, Forráskút és Csólyospálos község lakosságának összetétele alapján megállapítható, hogy a településeken nem él hivatalosan elismert nemzetiség és nem működik települési nemzetiségi önkormányzat. Ennek megfelelően az iskola pedagógiai programja ilyen irányú tananyagot nem tartalmaz.

3.8 Az iskolai könyvtár alapfeladatához kapcsolódó, a könyvtár-pedagógiai programja szerinti tanórai foglalkozások tartására vonatkozó szabályozás

Az intézményben Üllésen és Forráskúton található iskolai könyvtár, könyvtárszoba, Csólyospáloson az iskolai könyvtári ellátást a nyilvános könyvtári szolgáltató rendszer keretében a Bács-Kiskun Megyei Katona József Könyvtár biztosítja.
Az iskolai könyvtárak részletes szabályozását az iskola Szervezetei és Működési Szabályzata tartalmazza. A könyvtárpedagógiai órák megtartását a települési könyvtárakkal együttműködve valósítjuk meg.

3.9 A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

3.9.1 Az alsó tagozat pedagógiai feladatainak megvalósítása

- a pedagógiai munka középpontjában a személyre szóló fejlesztés törekvése álljon
- a tanuló kíváncsiságára, érdeklődésére épített, és ez által motivált munkában fejlessze a kisgyermekben a felelősségtudatot, a kitartás képességét, és előmozdítsa érzelemvilágának gazdagodását
- adjon mintákat az ismeretszerzéshez, a feladat és problémamegoldáshoz
- alapozza meg a tanulási szokásokat
- támogassa az egyéni képességek kibontakozását
- működjön közre a tanulási nehézségekkel való megküzdés folyamatában
- törődjön azoknak a hátrányoknak a csökkentésével, amelyek a gyermekek szociális-kulturális környezetéből vagy eltérő ütemű éréséből fakadnak

- tudatosítsa a gyermekekben a szűkebb és a tágabb környezetből megismerhető értékeket
- erősítse meg a humánus magatartásmintákat, szokásokat
- a gyermek jellemét formálva szolgálja a személyiség érését
- az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítését, gazdagítását a drámapedagógia eszköztárának alkalmazásával kívánjuk megvalósítani
- a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozása, helyes magatartásformák megismertetése, gyakoroltatása.

3.9.2 A felső tagozat pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása:

- fejlessze a tanulókban azokat a képességeket, készségeket, amelyek a környezettel való harmonikus, konstruktív kapcsolatokhoz szükségesek
- a tanulási tevékenységek közben és a tanulói közösségében való élet során fejlessze a tanulók önismeretét, együttműködési készségét, akaratát, segítőkészségét
- szolidaritásérzését, empátiáját.
- olyan helyzeteket teremteni, amelyekben a tanuló gyakorlati módon igazolhatja megbízhatóságának, becsületességének, szavahihetőségének értékét
- tudatosítani a tanulókban a közösség demokratikus működésének értékét és néhány általánosan jellemző szabályát
- tisztázni az egyéni és közérdek, a többség és kisebbség fogalmát, és ezek fontosságát a közösségéhez, illetve egymáshoz való viszonyulásban
- a demokratikus normarendszer kiterjesztése a természeti és az épített környezet iránti felelősségre, a mindennapi magatartásra
- a nemzeti, a nemzetiségi és az etnikai tudatosítása, és ápolásukra való nevelés
- fejlessze a tanulókban a nemzeti azonosságtudatot, képviselje az egymás mellett élő különböző kultúrák iránti igényt
- erősítse az Európához való tartozás tudatát, és egyetemes értelemben is késztessen más népek hagyományainak, kultúrájának, szokásainak, életmódjának megismerésére, megbecsülésére
- fordítson figyelmet az emberiség közös problémáinak bemutatására
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont az életkori jellemzők figyelembevétele, az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása.

A felső tagozat hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben:

- a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése

- az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy
- fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaorientációra, életpálya-tervezésre.

3.10 Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái (a tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepe, súlya)

A nevelőnek rendszeresen tájékozódni kell tanítványai teljesítményéről. A folyamatos, rendszeres ellenőrzés – értékelés – a pedagógiai munka szerves része.

Az írásos beszámoltatások formái:

- írásbeli felelet az egész osztályra / csoportra vonatkozóan,
- írásbeli felelet egyénre vonatkozóan,
- témazáró felmérések, dolgozatok,
- tanév végi felmérések.

Az írásbeli beszámoltatás fajtái:

a). tesztek
előnye: gyors, kiértékelése egyszerű
hátránya: véletlenszerű kiválasztásra is lehetőséget ad, és nincs szükség szövegalkotásra
b). kihagyott szövegrészek pótlása
előnye: viszonylag gyors, megoldásához részismeret is elég
hátránya: nem ad képet a teljes tudásról
c). rajzos feladatok
előnye: játékosabb jellegű, látványos lehet
hátránya: szó, illetve szövegalkotást nem igényel
d). szöveges fogalomkifejtés
előnye: a fogalmazási készség fejlesztése, a szakkifejezések használata
hátránya: a fogalmazási nehézségekkel küzdők nehezen oldják meg
e). szövegalkotások megadott témában
előnye: hosszabb idő alatt kifejtheti a tanuló mondanivalóját az adott témában
hátránya: a helyesírási, nyelvhelyességi hibák „látható” módon megjelennek
f). témazárók
előnye: a beszámoltatás kiterjed egy nagyobb témakörre → a sok részfeladatból „összejön” a tantervi minimum követelmény teljesítése
hátránya: a feladatsorban több olyan is előfordulhat, melyet egyáltalán nem tud megoldani a tanuló; összességében azonban eléri az elégséges szintet.

3.11 Az írásos beszámoltatások rendje, korlátai:

- Az előre bejelentett témazárót minden tanulónak kötelessége megírni. Ha a tanuló a témazáró írásának napján hiányzik, akkor a hiányzás megszűnését követő egy héten belül pótló dolgozatot köteles írni (a dolgozat követelményrendszere azonos az osztály / csoport által megírt dolgozattal).

- A témazáró dolgozatok írásának időpontját legalább a dolgozatot megelőző órán közöljük. Az azonos osztályban tanítók (5-8. osztályban) egyeztetik, hogy ugyanarra a napra három témazáró dolgozatnál több ne kerüljön.
- Az írásbeli dolgozatokat, a felmérő és témazáró feladatlapokat a pedagógus legkésőbb 10 munkanapon belül kijavítja. A házi feladatokat ellenőrzi, javítja vagy a tanulókkal javíttatja és közösen értékelik. Az alsó tagozaton az írásgyakorlatokat a következő órára javítja.
- Az érdemjegyek nem egyenértékűek. A témazáró felmérések (dolgozatok) érdemjegyei a félévi / tanév végi osztályzatok alakításánál nagyobb súllyal esnek latba, ezért az osztálynaplóban/ e-naplóban meg kell különböztetni más érdemjegyektől.

Az írásbeli és szóbeli beszámoltatás követelményei:

- folyamatos legyen,
- változatos formát öltsön,
- kövesse a változásokat,
- differenciált legyen,
- összhangban legyen a tantervi követelményekkel, módszerekkel, a tantárgy jellegével,
- neveljen önértékelésre

Az írásbeli beszámoltatás rendje:

Ez függ a beszámoltatás formájától. A tesztek, fogalomdolgozatok, egy-egy óra anyagának számonkérése történhet egyik óráról a másikra.

A témát lezáró, összefoglaló jellegű számonkérésnél a következőkre kell figyelni:

- a dolgozatírás idejének időben való közlése
- előtte alapos, teljes körű átismétlése
- tanácsok a felkészüléshez
- a típusfeladatok gyakorlása
- a pontrendszer kidolgozása
- az alacsonyabb nehézségi fokú feladatokkal kezdeni a számonkérést

Az írásbeli beszámoltatás előnyei:

- legnagyobb előnye, hogy viszonylag rövid idő alatt az egész osztály lehetőséget kap a felelésre
- a tanulónak több ideje van megfogalmazni a gondolatait, mint szóban
- az írásbeli számonkérésnél a diákok maguk is jobban szembesülhetnek a hiányosságaikkal
- az írott számonkérés megőrizhető, a szülőnek megmutatható
- írásban több idő van a véleményváltoztatásra, javítására
- mivel minden tanuló felel, talán nagyobb ösztönző hatása van az írásbeli számonkérésnek

Az írásbeli számonkérés hátrányai:

- nem alakul ki a szóbeli kifejezőkészség
- nem gyakorolja a mások előtti megszólalás eszközeit
- kevésbé alakul ki a szóbeli megjelenítés (mimika, gesztus, testtartás) képessége
- a nevelő nem tud segíteni a válaszoknál
- az írásban gyengébben teljesítő tanulók magukra maradnak, míg szóban egy-egy kérdés továbbviheti a feleletet
- nem annyira személyes, mint a szóbeli beszámolás
- a korrekció nem lehetséges azonnal

Az írásbeli beszámoltatások értékelésben való súlya, szerepe:
Mindenképp nagy jelentőségű az írásbeli beszámoltatás. A gyerekek is nagyobb nyomatékkal készülnek egy dolgozatra. Ennek nyoma marad, számukra fontosabb, mint a szóbeli megmérettetés. Az értékelésnél azonban mindkét számonkérési formát alkalmazni kell, az egyensúlyra vigyázni kell.

3.11.1 A pedagógia értékelés általános jellemzői:

A pedagógiai értékelés lényege a **viszonyítás**, - viszonyítás a követelményekhez, a tanuló korábbi teljesítményeihez, a társakhoz. **Az értékelés alapja a helyi tanterv követelményrendszere**
Arra kell törekedni, hogy a tanulók a tudásért tanuljanak. A megfelelő motiváltság ezért nagyon fontos. Az értékelés nem szűkíthető csak az osztályzatra. Az iskola különböző évfolyamain a szóbeli vagy az írásbeli értékelés mellett használjuk az osztályzatokat vagy egyéb minősítő rendszereket (kisjegyek, piros pont).

- Az értékelés **információkat** ad a célok megvalósulásának mértékéről és szintjéről.
- Az értékelést olyan **folyamatnak** is tekinthetjük, amelyben összefüggéseket keresünk a célok, a folyamat és az adott, aktuális állapot között.
- Az értékelés számos módon **kifejezhető:**
- metakommunikációs jelzésekkel
- szóbeli vagy írásbeli véleménnyel
- pontozással
- százalékértékkel
- szimbólumokkal
- tárgyakkal
- osztályzattal
- a felsoroltak kombinációival.

A fentiekből egyértelműen következik, hogy a minősítés semmiképpen nem azonosítható az osztályozással, hiszen annak csupán egyik módja, még akkor is, ha ez tekinthető pedagógiai munkánk tradicionális eszközének.

Az értékelés során közvetlenül valamely pedagógiai jelenség vagy teljesítmény értékét állapítjuk meg. Az értékelés lényege: viszonyítás a cél és a hatás között. Az ellenőrzés nem szinonimája, hanem előzménye az értékelésnek. Az ellenőrzést mindig követnie kell az értékelésnek. A továbbiakban a tanulók, valamint a pedagógus értékelésével foglalkozunk. Arra kell törekedni, hogy a tanulók a tudásért tanuljanak. A megfelelő motiváltság, ezért nagyon fontos. Az értékelés nem szűkíthető csak az osztályzatra. Az iskola különböző évfolyamain a szóbeli vagy az írásbeli értékelés mellett használjuk az osztályzatokat vagy egyéb minősítő rendszereket (kisjegyek, piros pont).
Az értékelés legyen folyamatos és kiszámítható! Támaszkodjon a pozitívumokra! Legyen objektív, igazságos, méltányos és egybehangzó! Jó az értékelés, ha személyre szabott, a fejlődésben megtett utat figyelembe veszi, ha segíti a helyes önértékelést. További erőfeszítésekre serkenti az értékeltet.

3.11.2 Az értékelés funkciói:

- Lehetővé válik és alapvető elvként a gyakorlatban érvényesíthető a gyerek érdeklődésének, adottságainak, tulajdonságainak, életkori sajátosságainak, saját fejlődési ütemének, otthoni körülményeinek, pillanatnyi állapotának figyelembevétele.
- A hangsúly az érés, fejlődés, tanulás folyamatjellegének elfogadásán van. A gyermek önmagához képest mért fejlődését állítja a középpontba. Természetesen a követelményekhez viszonyított előmenetele is értékelésre kerül. Az értékelés pillanatnyi állapotot rögzít, (s ez még a minősítéskor is igaz), nyitottságot mutat a gyermek problémái iránt, és a fejlődés lehetőségei iránti bizalmat fejezi ki.
- A személyre szabott differenciált értékelés azért is ösztönző hatású, mert a tanuló megtapasztalhatja a tanítónak az ő személyére irányuló figyelmét, pozitív, bíztató hozzáállását. Harmonikus viszony esetén a gyermek vágyik arra, hogy megfeleljen a pedagógus elvárásainak, jól teljesítsen.
- A szöveges értékelés, mivel a gyermek sokféle tevékenységére, megnyilvánulására reagál, felszínre hoz olyan értékeket is, amelyek nem kifejezetten a tanulási teljesítményt érintik, de nagyon fontosak a teljes személyiségfejlődés szempontjából. Ezzel a közösség értékrendje is szilárdabbá válik, valamint könnyebben illeszkednek társaik közé a rosszabb tanulmányi eredményű gyerekek is, hiszen elismertté válnak más típusú pozitív értékeik, tulajdonságaik, teljesítményeik is.
- A szöveges értékelés hatással van az egész oktatási és nevelési folyamatra, mert ugyan lezárását jelenti egy-egy időszaknak, de hogy az értékelés tartalmilag milyen lesz, milyennek kell lennie, azt tudatos tervezés és folyamat előzi meg. E folyamat több elemet foglal magába.

3.11.3 Tanulók érdemjegyei:

Intézményünkben az alábbi értékelési rendszert alkalmazzuk:

3.11.3.1 Évközi értékelés

- **Szöveges értékelés:**
  - **kiválóan teljesített**, (A tanuló teljes egészében érti és tudja a tananyagot, amit önállóan alkalmazni is tud.)
  - **jól teljesített**, (A tanuló nagyobb részben érti és tudja a tananyagot, amit kisebb tévedésekkel alkalmazni is tud.)
  - **megfelelően teljesített**, (A tanuló pontatlanul tudja a tananyagot, amit csak nevelői segítséggel tud alkalmazni.)
  - **felzárkóztatásra szorul** (A továbbhaladáshoz szükséges minimális követelményeket nem tudja teljesíteni.)
- piros és fekete pont, csillag…
- **Érdemjegyes értékelés**
  - Jeles (5)
  - Jó (4)
  - Közepes (3)
  - Elégséges (2)
  - Elégtelen (1)

Az osztályzat (érdemjegy) akkor

- jeles (**5**): Ha a tanuló a helyi tanterv követelményeit megbízhatóan elsajátította, tudását alkalmazni is képes.
- jó (**4**): Ha a tanuló kevés hibával elsajátította a helyi tanterv követelményeit. Kisebb bizonytalanságokkal tudja alkalmazni tudását.
- közepes (**3**): Ha a tanuló a helyi tanterv követelményeit pontatlanul, esetenként felszínesen és több hibával teljesíti. Csak nevelői segítséggel tudja alkalmazni tudását.
- elégséges (**2**): Ha a tanuló a helyi tantervnek csak minimális, a továbbhaladáshoz szükséges ismereteit sajátította el. Kizárólag nevelői segítséggel képes önálló feladat-végzésre.
- elégtelen (**1**): Ha a tanuló a helyi tanterv követelményeinek minimum szintjét sem sajátította el, nem rendelkezik a továbbhaladáshoz feltétlenül szükséges ismeretekkel, nevelői segítséggel sem képes önálló feladatvégzésre.

3.11.3.2 Félévi, év végi értékelés

- **Szöveges értékelés:**

A szöveges értékelést a 2010/2011-es tanévtől csak az első évfolyam végén valamint a második évfolyamon félévkor alkalmazzuk a kidolgozott mondatbank alkalmazásával, és a:

- **kiválóan teljesített**, (A tanuló teljes egészében érti és tudja a tananyagot, amit önállóan alkalmazni is tud.)
- **jól teljesített**, (A tanuló nagyobb részben érti és tudja a tananyagot, amit kisebb tévedésekkel alkalmazni is tud.)
- **megfelelően teljesített**, (A tanuló pontatlanul tudja a tananyagot, amit csak nevelői segítséggel tud alkalmazni.)

- **felzárkóztatásra szorul** (A továbbhaladáshoz szükséges minimális követelményeket nem tudja teljesíteni.) értékeléssel kombinálva.

- **Érdemjegyes értékelés**

A második évfolyamon a második félévben és év végén, valamint a 3 - 8. évfolyamokon a tanulók teljesítményét, előmenetelét a tanítási év közben minden tantárgyból, etika/hit- és erkölcstan tantárgyból is rendszeresen érdemjeggyel értékeljük, félévkor és tanév végén osztályzattal minősítjük. A félévi és az év végi osztályzatot az érdemjegyek alapján kell meghatározni.

- Jeles (5)
- Jó (4)
- Közepes (3)
- Elégséges (2)
- Elégtelen (1)

A szaktanárok tantárgyi dicséretet is adhatnak.
Az érdemjegyekkel történő értékelést, illetve osztályzást a pedagógusok kombinálhatják egyéb minősítő- rendszerekkel (kisjegyekkel, illetve fekete – vagy piros pontokkal). Az érdemjegyek megkülönböztetése a e-naplóban az érdemjegy típusának szöveges megadásával lehetséges.

Piros pont kritériumai:

→ kimagasló órai munka
→ szorgalmi HF
→ gyűjtőmunka
→ plusz munka

Fekete pont kritériumai:

→ rendbontó órai munka, magatartás
→ HF részben vagy teljesen hiányzik (+büntetés házi feladat)
→ Felszerelés hiányos

3.11.4 Az értékelés rendszeressége

Az értékelés folyamatos, a tanév egészére kiterjed. Minden tantárgyból legalább havonta egy érdemjegy legyen, kivétel a heti 1-1,5 órás tantárgyak, melyekből félévente legalább 3 jegy szükséges! A félév és a tanév zárása előtt hat héttel az osztályfőnök értesíti a gyengén teljesítő tanulók szüleit. Érdemjegyeket feleltetéssel, dolgozatírással, illetve egyéb tanulással kapcsolatos tevékenységért kapnak a tanulók. Témák zárásakor témazáró dolgozatot köteles íratni a nevelő. Az érdemjegyek tanulmányi rendszerben történő rögzítése és az ezzel kapcsolatos értesítési kötelezettség határideje maximum 10 tanítási nap. Egy tanítási napon legfeljebb 3 témazáró íratható.

Az értékelés rögzítésére felhasznált dokumentumok:

- ~~ellenőrző~~
- napló (KRÉTA - értékelési napló)

- magatartásfüzet
- anyakönyv
- bizonyítvány

Az értékelési naplót és magatartásfüzetet ~~és az ellenőrzőt~~ az osztályfőnökök havonta egyeztetik. Az iskola a jogszabályok ~~z EMMI~~ által engedélyezett nyomtatványokat használja az értékeléshez.

3.11.5 Az értékelések során az érdemjegyek megállapításának szabályai az elért százalékok alapján

Üllés, Forráskút, Csólyospálos Községi Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola – Forráskút

	Jeles	Jó	Közepes	Elégséges	Elégtelen
Alapismeretek számonkérése	95%-100%	84%-94%	68%-83%	51%-67%	0%-50%
Témazáró feladatlapok röpdolgozat	90%-100%	80%-89%	50%-79%	30%-49%	0%-29%
Év végi, vagy félév végi felmérés	90%-100%	80%-89%	50%-79%	30%-49%	0%-29%
Tanulmányok alatti vizsgák	90%-100%	80%-89%	60%-79%	40%-59%	0%-39%

Az alapismeretek számonkérésében a szaktanár a tantárgy vagy a tananyag specifikuma okán eltérhet. Pl. szódolgozat, szorzótábla. A központi felmérők esetében az értékelési útmutató által meghatározott ponthatárokat vesszük alapul.

Üllés, Forráskút, Csólyospálos Községi Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola Fontos Sándor Tagintézménye – Üllés

	Jeles	Jó	Közepes	Elégséges	Elégtelen
Alapismeretek számonkérése	95%-100%	84%-94%	68%-83%	51%-67%	0%-50%
Témazáró feladatlapok röpdolgozat	90%-100%	75%-89%	50%-74%	31%-49%	0%-30%
Év végi, vagy félév végi felmérés	90%-100%	75%-89%	50%-74%	31%-49%	0%-30%
Tanulmányok alatti vizsgák	90%-100%	80%-89%	60%-79%	40%-59%	0%-39%

Az alapismeretek számonkérésében a szaktanár a tantárgy vagy a tananyag specifikuma okán eltérhet. Pl. szódolgozat, szorzótábla.

Üllés, Forráskút, Csólyospálos Községi Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola Csólyospálosi Tagintézménye

	Jeles	Jó	Közepes	Elégséges	Elégtelen
Alapismeretek számonkérése	90%-100%	75%-89%	55%-74%	35%-54%	0%-34%
Témazáró feladatlapok	90%-100%	75%-89%	55%-74%	35%-54%	0%-34%

Év végi, vagy félév végi felmérés	90%-100%	75%-89%	55%-74%	35%-54%	0%-34%
Írásbeli vizsgák (javító, osztályozó)	90%-100%	75%-89%	55%-74%	35%-54%	0%-34%

Az alapismeretek számonkérésében a szaktanár a tantárgy vagy a tananyag specifikuma okán eltérhet. Pl. szódolgozat, szorzótábla.
Az értékelési ponthatárokat az igazgató és a helyettes ellenőrizheti.

3.12 A tanulók magatartásának, szorgalmának minősítése

Az iskola tanulóit magatartásból és szorgalomból is értékeljük. Ennek fokozatai a következők:
Magatartás:

- Példás (5)
- Jó (4)
- Változó (3)
- Rossz (2)

Szorgalom:

- Példás (5)
- Jó (4)
- Változó (3)
- Hanyag (2)

3.12.1 A magatartási osztályzatok megállapításának szempontja:

Példás:

- fegyelmezett, megbízható, segítőkész
- példás viselkedésével elősegíti a tanítás – tanulás folyamatát
- a Házirend szabályait betartja
- szüleivel, nevelőivel, társaival szemben udvarias, tisztelettudó
- elfogadja az iskola céljait, értékvilágát, érti és aktívan segít annak megvalósításában
- az osztály és iskola közösségi életében aktívan részt vesz

Jó:

- viselkedése segíti a tanulás-tanítás folyamatát
- részt vesz a közösség munkájában, néha kezdeményező
- a Házirend szabályait betartja
- szüleivel, nevelőivel, társaival szembeni viselkedése udvarias, tisztelettudó
- tisztában van a helyes magatartási normákkal, ezek ellen néha vét, de a helyes viselkedésre irányítható

Változó:

- viselkedése alkalmanként zavarja a tanulás-tanítás folyamatát
- az iskola céljaival, értékrendjével részben azonosul
- a közösség munkájában vonakodva tevékenykedik

- a Házirend szabályait csak figyelmeztetésre tartja be
- felnőttekkel és társaival szemben nem tisztelettudó
- akinek osztályfőnöki, szaktanári figyelmeztetése van

Rossz:

- viselkedése akadályozza a tanulás-tanítás folyamatát
- az intézmény céljaival, értékrendjével nem azonosul, a közösség fejlődését hátráltatja
- társainak rendszeresen rossz példát mutat
- a Házirend szabályait figyelmeztetés ellenére sem tartja be; rendszeresen és/vagy szándékosan vét ellene
- szüleivel, nevelőivel szemben tiszteletlen, udvariatlan, durván beszél, verekszik
- fegyelmezetlen, megbízhatatlan, közösségi munkát nem végez, másokat is erre bujtogat, szándékosan árt az iskola hírnevének
- igazgatói figyelmeztetése van

3.12.2 A szorgalom osztályzatok megállapításának szempontja:

Példás:

- ✓ nevelője javaslatára versenyeken vesz részt, és lelkiismeretesen felkészül ezekre
- ✓ tanulmányi munkája igényes; pontosan, megbízhatóan dolgozik
- ✓ képes önállóan dolgozni, önmagát ellenőrizni
- ✓ munkatempója megfelelő és stabil
- ✓ képességeinek megfelelően tanul
- ✓ tanórán aktívan részt vesz
- ✓ nyitott, érdeklődő, a tanórán kívüli információk iránt
- ✓ van kötelességtudata
- ✓ teljesítménye egyenletes

Jó:

- ✓ a tanulmányi munkája lelkiismeretes
- ✓ képességeinek megfelelően dolgozik, tanul és teljesít
- ✓ kisebb segítséggel önállóan dolgozik
- ✓ önellenőrzése jó
- ✓ érdeklődése, figyelme nem állandó, de megfelelő motiváltság esetén aktívan vesz részt az órai munkában
- ✓ tanítási órákon kívüli információk iránt esetlegesen érdeklődik
- ✓ gyengébb képességű, de önmagához képest komoly erőfeszítéseket tesz jobb tanulmányi eredmény eléréséért

Változó:

- ✓ tanulmányi munkája ingadozó
- ✓ nem a képességeinek megfelelően tanul
- ✓ az órai munkában nem vesz részt
- ✓ önállótlan, csak utasításra kezd a munkához, önellenőrzése gyenge
- ✓ munkája változékony

Hanyag:

- ✓ tanulmányi munkája pontatlan igénytelen
- ✓ feladatait nem, vagy felületesen végzi el
- ✓ nem ellenőrzi önmagát
- ✓ munkafegyelme rossz, érdektelenség, közömbösség jellemzi
- ✓ félévkor vagy évvégén elégtelen osztályzatot kapott egy vagy több tantárgyból

Az év végi magatartás és szorgalmi jegyeknek tükrözni kell az éves teljesítményt. A magatartás és szorgalom a fentiek szerint, a többi tantárgy a tanár értékelése szerint ötfokozatú skálán történik.

Egyéb minősítő rendszerek (piros pont stb.) a korábbi meghatározás alapján szabadon alkalmazhatók.

3.13 Jutalmazás és fegyelmezés az intézményben

3.13.1 Jutalmazás

Azt a tanulót, aki képességeihez mérten:

- példamutató magatartást tanúsít,
- vagy folyamatosan jó tanulmányi eredményt ér el,
- vagy az osztály, illetve az iskola érdekében közösségi munkát végez,
- vagy az iskolai, illetve az iskolán kívüli tanulmányi, sport, kulturális stb. versenyeken, vetélkedőkön vagy előadásokon, bemutatókon vesz részt, vagy bármely más módon hozzájárul az iskola jó hírnevének megőrzéséhez és növeléséhez az iskola jutalomban részesíti.

Az iskolában a tanév közben elismerésként a következő dicséretek adhatók:

- szaktanári dicséret,
- napközis nevelői dicséret,
- osztályfőnöki dicséret,
- intézményvezetői dicséret
- nevelőtestületi dicséret.

Az iskolán kívüli versenyeken, vetélkedőkön, illetve előadásokon, bemutatókon eredményesen szereplő tanulók igazgatói dicséretben részesülnek.

A dicséreteket minden esetben írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására kell hozni.

Az egész évben példamutató magatartást tanúsító és kiemelkedő tanulmányi és közösségi munkát végzett tanulók a tanév végén:

- szaktárgyi teljesítményért,
- közösségi munkáért,
- példamutató magatartásért,
- kiemelkedő szorgalomért,

dicséretben részesíthetők, melyet oklevéllel és az iskola lehetőségeitől függően jutalomkönyvvel a tanévzárón vagy a ballagáson kaphatnak meg.

Az a tanuló, aki kitűnő tanulmányi eredményt és kimagasló versenyeredményt ért el, a nevelőtestületi döntésével nevelőtestületi dicséretben részesül, melyet a tanévzáró ünnepélyen az iskola közössége előtt vehet át.

3.13.2 Fegyelmezés

Azt a tanulót, aki:

- tanulmányi kötelezettségeit folyamatosan nem teljesíti,
- vagy a házirend előírásait megszegi, fegyelmező intézkedés büntetésben lehet részesíteni.

A fegyelmező intézkedések formái

- szaktanári, napközis nevelői figyelmeztetés,
- osztályfőnöki figyelmeztetés,
- osztályfőnöki intés,
- osztályfőnöki megrovás,
- intézményvezetői figyelmeztetés,
- intézményvezetői intés,
- intézményvezetői megrovás,
- tantestületi figyelmeztetés,
- tantestületi intés,
- tantestületi megrovás.

Az iskolai büntetések kiszabásánál a fokozatosság elve érvényesül, amelytől indokolt esetben a vétség súlyától függően el lehet térni.

A tanuló súlyos kötelességszegése esetén a büntetési fokozatok betartásától el kell tekinteni, s a tanulót azonnal legalább az „osztályfőnöki megrovás” büntetésben kell részesíteni. Súlyos kötelességszegésnek minősülnek az alábbi esetek:

- a súlyos agresszió, a másik tanuló megverése, durva bántalmazása;
- az egészségre ártalmas szerek (dohány, szeszesital, drog) iskolába hozatala, fogyasztása;
- a szándékos károkozás;
- az iskola nevelői és alkalmazottai emberi méltóságának megsértése;
- ezeken túl mindazon cselekmények, melyek a büntető törvénykönyv alapján bűncselekménynek minősülnek.

A büntetést minden esetben írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására kell hozni.

A tanuló gondatlan, vagy szándékos károkozása esetén a tanuló szülője a magasabb jogszabályokban előírt módon és mértékben kártérítésre kötelezhető. A kártérítés pontos mértékét a körülmények mérlegelése után – az iskolai diákönkormányzat véleményének figyelembevételével – az iskola igazgatója határozza meg.

<u>Fegyelmi eljárás:</u>

Ha a tanuló a kötelességeit vétkesen és súlyosan megszegi, ellene a nemzeti köznevelésről szóló 2012. évi CXC. törvény 58§(3) rendelkezései alapján fegyelmi eljárás indítható. A tanuló a fegyelmi eljárás alapján, írásbeli határozattal fegyelmi büntetésben részesíthető

<u>Az iskolában kiszabható fegyelmi büntetések:</u>

a) megrovás,

b) szigorú megrovás,
d) áthelyezés másik osztályba, tanulócsoportba vagy iskolába,
f) kizárás az iskolából.
A fegyelmi eljárás lefolytatását megelőzi az egyeztető eljárás, mely az alternatív vitarendezés lehetősége. 20/2012. EMMI rendelet 53§(2)

3.14 A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai

Intézményünkben választható tantárgyak: a hit-és erkölcsan/ etika. Ezek esetében a tantárgy választásával történik a pedagógusválasztás is.
Kötelezően választandó a Hon- és népismeret és a Dráma és színház a szabadon tervezhető órakeret terhére az iskola helyi tantervében meghatározott évfolyamon.
Intézményünkben a tanulók számára az alábbi – az iskola által szervezett – tanórán kívüli választható foglalkozások vannak:

- napközi otthon, tanulószoba
- szakkörök
- énekkar
- felzárkóztató foglalkoztatások
- egyéni foglalkozások
- tehetséggondozó foglalkoztatások
- továbbtanulásra előkészítő foglalkozások

A nem kötelező foglalkozásokra minden tanév szeptember 10-ig lehet jelentkezni. Napközis foglalkozást a szülő kérésére minden tanulónak biztosítunk. A napközis foglalkozásról való eltávozás csak a szülő személyes, vagy írásbeli kérelme alapján történhet a napközis nevelő engedélyével.
A felzárkóztató foglalkozásokra, valamint az egyéni foglalkozásokra kötelezett tanulókat képességeik, tanulmányi eredményeik alapján a tanítók, szaktanárok jelölik ki, részvételük a felzárkóztató foglalkozásokon kötelező.
A tanórán kívüli foglalkozások megszervezését minden tanév elején az iskola tantárgyfelosztásában kell rögzíteni. Tanórán kívüli foglalkozásnak minősülnek még az alábbi tantárgyfelosztásban nem szereplő foglalkozások, amelyek egy vagy több tantárgy követelményeinek teljesítését segítik, hozzájárulnak a személyiségfejlesztéshez, közösségformáláshoz:

- tanulmányi kirándulások
- a különféle közművelődési intézményekben tett csoportos látogatások, múzeumi, kiállítási, könyvtári foglalkozások.

A tanulók részvétele ezeken a foglalkozásokon – ha az tanítási időn kívül esik és költségekkel jár – önkéntes. A felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük.
A tanulónak, vagy kiskorú tanuló esetén a szülőnek írásban kell bejelentenie, ha a tanuló a következő tanítási évben már nem kíván részt venni a szabadon választott tanítási órán, továbbá, ha jelentkezni kíván a szabadon választott tanítási órára.

A tanuló a tanév során nem módosíthatja választását. Kiskorú tanuló esetén a tantárgyválasztás jogát a szülő gyakorolja. A szülő ezt a jogát attól az évtől kezdődően, amelyben gyermeke a tizennegyedik életévét eléri – ha a gyermek nem cselekvőképtelen –, gyermekével közösen gyakorolja.

A választható foglalkozásokról a tantestület dönt:

- a tanulói (szülői) igények ismeretében
- a rendelkezésre álló szakemberek körét számba véve
- az anyagi lehetőségek figyelembevételével
- a tanulói leterheltséget mérlegelve.

Pedagógusválasztás szabályai a választható foglalkozásokon:

Törekszünk arra, hogy a választható foglalkozásokat, ugyanaz a nevelő tanítsa, aki, az azonos vagy hasonló műveltségtartalmú tantárgyat tanítja. A lehetőségeket figyelembe véve igyekszünk elkerülni a nevelőváltást.

3.15 A mindennapos testnevelés, testmozgás szervezése

A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módját a köznevelési törvény 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezzük meg.

Iskolánk a nappali rendszerű iskolai oktatásban, azokban az osztályokban és azokon a tanítási napokon, amelyeken közismereti oktatás is folyik, megszervezi a mindennapos testnevelést legalább napi egy testnevelésóra keretében, amelyből legfeljebb heti két óra váltható ki a sportról szóló törvény szerinti igazolt sportolói jogviszonyban álló versenyző tanuló kérelme alapján – versenyengedély birtokában – a sportszervezet keretei között szervezett edzéslátogatás igazolásával, amennyiben a testnevelésórát közismereti tanóra nem előzi meg vagy nem követi.

A testnevelésórák keretében megvalósított úszásoktatás infrastrukturális feltételei iskolánkban nem állnak rendelkezésre, azt külső helyszínen valósítjuk meg úgy, hogy heti egy alkalommal két testnevelésórát egy tanítási napon összevonva szervezünk meg.

A heti öt órából legfeljebb heti két óra a NAT Testnevelés és sport műveltségterületében jelzett sporttevékenységekre fordítható.

Biztosítjuk az iskolai sportkör működését. Az iskolai sportkör feladatait – az iskolával az iskolai sportköri tevékenység ellátására, sporttevékenység szervezésére kötött megállapodás alapján – a sportról szóló törvény szerinti sportszervezet is elláthatja. Az iskolai sportköri foglalkozások megszervezéséhez – sportágak és tevékenységi formák szerint létrehozott iskolai csoportonként – hetente legalább kétszer negyvenöt percet kell biztosítani. A sportköri foglalkozásokat olyan szakedző vagy a sport területén képesítéshez kötött tevékenységek gyakorlásához szükséges képesítések jegyzékéről szóló külön jogszabályban meghatározott képesítéssel rendelkező szakember is vezetheti, aki a felsőoktatási intézmény által szervezett, legalább 120 órás pedagógiai továbbképzésben vett részt.

3.16 Tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek

A rendszeres, élethosszig tartó fizikai aktivitás (testmozgás) **az egészségtudatos magatartás és életvezetés alapvető feltétele.** Ebben a pedagógiai folyamatban nélkülözhetetlen **az iskolai testnevelés**, ami a primer prevenció legfontosabb köznevelési színtere. A 2014/2015. tanévtől a tanulók fizikai fittségének mérésére a Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Teszt, a **NETFIT** program szolgál, melynek küldetése, hogy népszerűsítse és tudatosítsa **az élethosszig tartó fizikai aktivitás jelentőségét és az egészségtudatos életvezetés értékeit** *a tanulók, családjaik és a köznevelés szereplői körében.*

A mérés *eszközeit számunkra biztosították*, a mérés és értékelés *módszereivel megismerkedtünk*.

1. ***A NETFIT tesztjei:***

fittségi profil	fittségi tesztfeladat	vizsgált terület
testösszetétel és táplálkozási profil	testtömeg mérése	testtömegindex (BMI)
	testmagasság mérése	
	testzsírszázalék mérése	testzsírszázalék
aerob fittségi profil	állóképességi ingafutás teszt (20m)	aerob kapacitás
vázizomzat fittségi profil	ütemezett hasizom teszt	hasizomzat ereje és erőállóképessége
	törzsemelés teszt	törzsfeszítő izmok ereje
	ütemezett fekvőtámasz teszt	felsőtest izomereje
	kézi szorítóerő mérése	a kéz maximális szorító ereje
	helyből távolugrás teszt	a láb robbanékonyereje
hajlékonysági profil	hajlékonysági teszt	térdhajlítóizmok nyújthatósága, csípőízületi mozgástérjedelem

A NETFIT értékelése:

A vizsgált tanuló teljesítményét egy olyan **abszolút kritériumértékhez hasonlítjuk**, amely *nemre és életkorra vonatkoztatva az egészséghez szükséges minimum fittségi értékeknek felel meg.*

A NETFIT értékelési zónái:

fokozott fejlesztés szükséges	fejlesztés szükséges	egészségzóna

A tanulók saját teljesítményük alapján kerülnek értékelésre, a mérés és értékelés *diszkrét körülményeket igényel* és *a tanulók motiváltságában el kell érnünk a gyerekek részéről azt a szándékot, hogy az egészségzónához tartozást tűzzék ki célul.*

A mérés eredményeinek rögzítése:

Rendeletben meghatározott időintervallumban **a testnevelők végzik** a **mérést**, a **mérőlapok kezelését,** és az online adatkezelő rendszerben történő **adatrögzítést**. *A mérési azonosító alapján* a tanulók és a szülők, illetve a testnevelők **nyomon követhetik a változásokat.**

3.17 Az otthoni, napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

A hazai pedagógiai gyakorlatban az iskolai tanórai tananyag feldolgozásnak és a gyakorlásnak szerves kiegészítője a tanulók otthoni munkája, amely részben a gyakorlás, részben a feldolgozott tananyag megtanulásának (rögzítésének) célját szolgálja, de jelentős szerepe van az önálló tanulás készségének kialakításában, fejlesztésében is. Ezért fontosságát, súlyát szem előtt tartva, de ésszerű keretek közé szorítva, tervezhető, átlátható rend szerint javasoljuk alkalmazni. Ez feltétele annak, hogy

- az otthoni munka eredményes legyen,
- az önálló szellemi tevékenységről tanítványainknak már az általános iskolai éveik alatt kedvező élményeik legyenek,
- ne okozzon az elviselhetőnél nagyobb pszichés terhet vagy időzavart,
- tanulóinkban alakuljon ki e munka tervezhetőségének, rendszerességének igénye.

Mindezek miatt törekszünk a házi (írásbeli és szóbeli) feladatok és a tanórai tevékenység közötti arányok optimális alakítására, az otthoni (írásbeli, gyakorló, megtanulásra szánt) feladatok körültekintő meghatározására elsősorban az otthoni feladatok jó előkészítésével. Tanulóink eligazítást, szempontokat kapnak a házi feladat elvégzéséhez, az otthoni tanuláshoz, hogy mindenki előtt mindig egyértelmű legyen, mi a megtanulásra szánt, mi a gyakorlásra kijelölt tananyag (feladat), az is, hogy ez hol található (tankönyvben, gyakorló füzetben, példatárban, atlaszban), vagy honnan egészíthető ki a tankönyvi tartalom, illetve a tanórai vázlat. Ugyanígy fontos a gyakorlásra ajánlott és a kötelező (tehát később ellenőrzött) feladatok egyértelmű szétválasztása.

Az otthoni munka elvégzésére azzal is ösztönözzük tanulóinkat, hogy a gyakorlatban tesszük nyilvánvalóvá, hogy a megoldott, elvégzett házi feladatokban szerzett készségek, ismeretek az iskolai témazárókban, illetve más összefoglaló dolgozatokban, a szóbeli számonkérések során is alkalmazhatók, hasznosíthatók. Az iskolában megvalósuló új oktatásszervezési eljárások, a projekt- és a témahetek, a tanulói portfólió készítése, a tantárgytömbösített oktatás során nagyobb szerepet kapnak az önálló kutatómunkára, önálló alkotásra nevelő, azokat előkészítő házi feladatok. Az ilyen jellegű feladatoknál nagy hangsúlyt fektetünk arra, hogy a részfeladatok során is átlátható legyen a teljes egység, hogy a tanulók megfelelő segítséget kapjanak a házi feladat elkészítéséhez. A házi feladatokat szükség szerint differenciáltan adjuk.

3.18 A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei

Osztályaink átlaglétszáma 17,5 fő, az SNI tanulókat 2 főnek számolva a számított létszám átlaga 21 fő körül mozog. A tanulócsoportok létszáma, számított létszáma általában nem teszi lehetővé a bontást, ezért jelenleg:

- az etika/ hit és erkölcstan órák

- A tanterem befogadóképessége, az informatikai eszközök száma alapján az informatika órák
- ha az osztálylétszám meghaladja a 18 főt lehetőség szerint az idegen nyelvi órák
- ha az osztály számított létszáma a 30 főt meghaladja és az iskola órakerete lehetővé teszi elsősorban a magyar nyelv és irodalom, matematika, esetleg más tantárgyak

oktatását is csoportbontásban tervezzük. A bontásnál törekszünk arra, hogy az órák délelőttre, és ugyanarra az órára essenek.

A délelőtti tanítási órák befejezése után, és délutáni egyéb foglalkozások között legalább fél óra időt kell a tanulóknak biztosítani, az egyéb foglalkozások megkezdése előtt.

3.19 Sajátos nevelési igényű tanulók fogyatékosság típusához és fokához igazodó fejlesztő program

A sajátos nevelési igényű tanulók iskolai nevelése és oktatása során a fogyatékosság típusához és fokához igazodó fejlesztő programot a Pedagógiai Program „Az SNI gyermekek, tanulók fogyatékosság típusához és fokához igazodó fejlesztő programja” című melléklete tartalmazza, mely elérhető az iskola weblapján:

https://ufcs.hu/dokumentumok/

4 Az iskolában alkalmazott sajátos pedagógiai módszerek

4.1 Határon túli kapcsolatok

A 2011. évi CXC. nemzeti köznevelési törvény 9. § 4. bekezdése alapján az általános iskolák az iskolai Nemzeti Összetartozás Napja bevezetéséről, a magyarországi és a külhoni magyar fiatalok közti kapcsolatok kialakításáról és erősítéséről a közoktatásban, valamint a Magyarország határain kívül élő magyarság bemutatásáról szóló országgyűlési határozat alapján a hetedik évfolyamon szervezik meg a határon túli kirándulásokat.

A Nemzeti Alaptantervhez igazodva iskolánk pedagógiai programjának egyik fontos alapelve a nemzeti öntudat, a hazafias nevelés érvényesítése. Ennek megfelelően kötelességünknek tartjuk tanulóinkban erősíteni, hogy a több állam fennhatósága alá vetett magyarság minden tagja és közössége része az egységes magyar nemzetnek. Törekednünk kell arra, hogy az egységes magyar nemzet tudata (államhatároktól függetlenül is) alakuljon ki a gyerekekben.

1. Testvériskolai kapcsolatok építése

A testvériskolai kapcsolatok révén rendszeres látogatásokat szervezünk egymás intézményeiben. A látogatások betekintést nyújtanak egymás pedagógiai munkájába, közösségerősítő hatásúak. Az együttműködések keretében helytörténeti foglalkozások, közös aktív tevékenységek zajlanak.

Kiemelt figyelmet fordítunk egymás kultúrájának megismerésére, így rendhagyó hagyományőrző programokat szervezünk.

2. Határon túli látogatások

Fontosnak tartjuk, hogy értsék meg a tanulók, mit jelent határon túli magyarnak lenni. Legyen összehasonlítási alapjuk a határon túli és a határon belüli magyarság élethelyzetéről. Fejlődjön a határon túli magyarokkal szembeni tolerancia és empátia készségük. Ennek érdekében a HATÁRTALANUL program keretében iskolai kirándulásokat szervezünk, amelyek lehetőséget nyújtanak arra, hogy kitáruljon tanulóink számára a világ és a közösségi érzés erősödjön bennük. A látogatásokat előkészítő órák előzik meg, és a Nemzeti Összetartozás Napja alkalmából témanapot szervezünk.

4.2 Boldogság program

Az Üllés, Forráskút, Csólyospálos Községi Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola Csólyospálosi Tagintézménye a 2016/17-es tanévre pályázott a Boldog Iskola címre.

A Boldogságóra program kiemelt küldetése, hogy a pozitív pszichológia eredményeire építve adjon ötleteket és módszertani segítséget a boldogságra való képesség fejlesztéséhez az iskolás korosztály számára. A Boldogságórák csökkentik a tanulók szorongását, miközben erősítik önbizalmukat. A gyerekek kiegyensúlyozottabbá válnak és az iskolában is jobban teljesítenek.

A Csólyospálosi Tagintézmény 2017. szeptember 1-től vállalja, hogy legalább 3 tanulócsoportja csatlakozik a programhoz. A sikeres pályázat feltétele a Boldogságóra program megjelenítése az iskola pedagógiai programjában.

Boldogságprogram és a Pedagógiai program

Nevelési céljaink és a személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladataink összecsengenek a Boldogság programban megfogalmazott célokkal:

„A Boldogságórák célja nem az, hogy problémamentes életmodellt állítson a fiatalok elé, hanem hogy vezérfonalat adjon az iskolásoknak, hogy könnyebben nézzenek szembe a kihívásokkal, képesek legyenek megbirkózni a problémákkal, valamint a testi- lelki egészségmegtartás tényezőinek tanulmányozására adjon lehetőséget.” (Boldogság program)

A Boldogságórák:

A Boldogságóra program 10 egymásra épülő témából áll, amelyek fokról fokra ismertetik meg a boldogság különböző összetevőit, feltételeit.

A témakörök:

1. Boldogságfokozó hála
2. Optimizmus gyakorlása
3. Társas kapcsolatok ápolása
4. Boldogító jócselekedetek
5. Célok kitűzése és elérése
6. Megküzdési stratégiák
7. Apró örömök élvezete
8. Megbocsátás gyakorlása
9. Testmozgás gyakorlása
10. Fenntartható boldogság

A programban résztvevő csoportok havonta legalább 1 Boldogságórát tartanak, ahol feldolgozzák az adott témát. Ha lehetőség van rá a téma anyagát folyamatosan több órán keresztül javasolt feldolgozni. Felső tagozaton az osztályfőnöki órák, alsó tagozaton beszélgető- és zárókörök anyaga lehet. A témák feldolgozásánál az iskolára jellemző tanulásszervezési eljárásokat alkalmazzuk, szem előtt tartva az adaptív oktatás ismérveit.
Az iskolai munkatervben feltüntetjük a Boldog iskola program felelősét, a program és az ezzel kapcsolatos módszertani megbeszélések az alsós és felsős munkaközösség munkatervében is megjelenik.

4.3 Lázár Ervin Program

Az Üllés, Forráskút, Csólyospálos Községi Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola a 2019/2020- as tanévtől Pedagógiai Programjának megvalósításába beépíti a Lázár Ervin programot.

A nemzeti identitás erősítését célzó programokról szóló 1042/2019. (II.18.) sz. Kormány határozat alapján Magyarország Kormánya egyetért azzal, hogy az ezeréves magyar kultúra a jelen állampolgárainak és a jövő nemzedékeinek művelődése, önkifejezése és nemzeti identitása, valamint Magyarország kulturális fennmaradása szempontjától fundamentális jelentőségű érték, ennél fogva kiteljesítése az állam kiemelt felelőssége.

A Kormány fenti határozata alapján a Lázár Ervin program szociális helyzettől és lakóhelytől függetlenül minden, az 1-8. évfolyamon tanuló általános iskolai diák részére tanévenként egyszeri alkalommal ingyenesen biztosítja a színházi- tánc- és cirkuszi előadások, komoly zenei hangversenyek, illetve az őshonos állatok bemutatóhelyei látogatásának élményét.

A kiíró Emberi Erőforrások Minisztériuma Kultúráért Felelős Államtitkársága meghatározta az egyes évfolyamok esetében az egyes programelemek körét:1. évfolyam: Bábelőadás bemutatása oktatási intézményekben.

2. évfolyam: Előadó-művészeti produkció bemutatása oktatási intézményekben.

3. évfolyam: Színházi előadás bemutatása saját játszóhelyen.

4. évfolyam: Komolyzenei, vagy népzenei koncert bemutatása oktatási intézményekben, vagy koncerttermekben.

5. évfolyam: Színházi előadás bemutatása saját játszóhelyen.

6. évfolyam: Cirkuszművészeti előadás bemutatása (Fővárosi Nagycirkusz).

7. évfolyam: Előadó-művészeti produkció bemutatása intézményekben.

8. évfolyam: Színházi előadás bemutatása Budapesten.

Az általános iskolai tanulmányok ideje alatt tanulóink a 2019/2020-as tanévtől kezdődően részt vesznek a fenti programelemeken valamint egy alkalommal egy őshonos állatokat bemutató farmot is meglátogatnak, melynek időpontjáról, módjáról az intézmény dönt a lehetőségek függvényében.

4.4 Nemzeti Emlékezetpedagógiai Program

A Nemzeti Örökség Intézete (a továbbiakban: NÖRI) és a Klebelsberg Központ (a továbbiakban: Központ) új közös projektje a Nemzeti Emlékezetpedagógiai Program (a továbbiakban: NEP) a 2024/2025. tanév első félévében indul.

Magyarország Kormánya a NEP kiterjesztéséről szóló 1050/2024. (III.7.) Korm. határozat kiadása útján is támogatja a fiatalok nemzeti identitástudatának erősítését. A program szociális helyzettől és lakóhelytől függetlenül, a köznevelési intézményekbe járó 7-11. évfolyamon tanuló diákok részére ingyenesen biztosítja a nemzeti vagy történelmi emlékhelyeken megtartott emlékezetpedagógiai programokon történő részvételének az élményét.

A program fókuszában a nemzeti emlékezet és az örökségünkhöz való kapcsolódás áll. A nemzeti és történelmi emlékhelyek szervezett felkeresését jelenti a Nemzeti alaptanterv által lehetővé tett mélységelvű, élmény alapú tananyagfeldolgozás keretében, iskolai közösségi tanulmányi kirándulás formájában, tanítási időben.

A kormányhatározat alapján a tanulócsoportok megszervezését, a köznevelési intézményekkel való kapcsolattartást és az utaztatás teljes körű megszervezését a Központ útmutatása alapján a Tankerületi Központ (a továbbiakban: TK) kijelölt operatív kapcsolattartói végzik.
A NEP keretében iskolánk számára az alábbi programok érhetőek el:
1. Táltos asszony fűzője
Helyszín: Ópusztaszer, Történelmi Emlékpark (6767 Ópusztaszer, Szoborkert 68.)
Időtartama: 45 perc
Leírás: Feszty Árpád és felesége életének és munkásságának időszakába repíti a résztvevőket a több kiállítótéren átívelő nyomozós játék, amely a csapatmunkán és a felfedezett kiállításokon keresztül egyszerre fejleszti a csoportok kommunikációs képességét, történelemszemléleti és társadalomismereti kompetenciáit, valamint a résztvevők látókörének szélesítését is szolgálja. Az izgalmas rejtvényfejtés és felfedezés maradandó élménnyé teszi a foglalkozást, így az új ismeretek észrevétlenül rögzülnek.

2. Nemzeti Emlékhely - Szegedi Dóm
Helyszín: Szeged, Dóm tér és a Szegedi Tudományegyetem Auditórium Maximum épülete (6720 Szeged, Dóm tér 16.)
Időtartam: 150 perc
Leírás: A Szegedi Dóm liturgikus terének megtekintése, valamint az elődtemplom, a Szent Demeter-plébániatemplom történetének megismerése a korosztályi sajátosságok figyelembevételével. Sétánk során megtekintjük Szeged legrégebbi építészeti emlékeként látogatható középkori Dömötör-toronyot, annak Aba-Novák Vilmos freskóival díszített keresztelőkápolnáját. A Szeged-Csanádi Egyházmegye gyűjteményének megtekintése mellett lehetőség nyílik időszaki kiállításainkat is megismerni. A Szegedi Dóm két kilátóját is meglátogatjuk, így Szeged panorámáját a Kupolakilátóból, valamint a Dóm tornyának 46 méteres toronykilátójából.

4.5 A kompetencia alapú oktatás sajátos pedagógiai módszerei intézményünkben

Intézményünk nevelési programja jelentős megújuláson, modernizáláson ment keresztül a TÁMOP-3.1.4-08/2-2009-0060 pályázat keretében, célunk volt, hogy az intézmény valóban XXI. századi iskolává váljon. Ennek érdekében a következő elemeket vállaltuk a TÁMOP 3.1.4 keretében, melyek öt éven keresztül, felmenő rendszerben valósítottunk meg. Fontosnak tartjuk a pályázat eredményeit, egyes elemeit a kötelező fenntarthatósági idő után is biztosítani, más részük jogszabályi és intézményi döntések okán már nem folytatódik.

módszerek, szervezési módok	é v f o l y a m							
	1	2	3	4	5	6	7	8
kisebb projektek évente	X	X	X	X	X	X	X	X
három hetet meghaladó projekt megtervezés	Évente egy választott témakörben							
témahetek megtervezése	Évente egy választott témakörben							
önálló intézményi innováció	Fizikai kísérletező délutánok Erdei iskolai program							
kompetenciaterületeink voltak	Szövegértés-szövegalkotás Matematika Idegen nyelv Szociális-életviteli-környezeti							

Ezekhez a célokhoz elengedhetetlen a tanulási környezet fokozatos, folyamatos megváltoztatása. Az ilyen környezet több tanításszervezési módszer alkalmazását, a frontális módszerrel szemben kooperatív tanulási technikák és IKT folyamatok megvalósítását segíti elő. A következő években fokozatosan szeretnénk növelni az ilyen tantermek számát. Célunk ennek a megvalósításához egyéb források, pályázati lehetőségek keresése. A modern infokommunikációs eszközök alkalmazása rendszeres a tanórán. A tanulók ismerjék meg a könnyű és hatékony információszerzés eszközeit. Ez stabil alapot biztosít az élethosszig tartó tanuláshoz. Kiemelt szerepet kapnak, a tanulót ösztönző, a továbbhaladást segítő mérés-értékelési technikák alkalmazása és továbbfejlesztése. A fenntarthatóság érdekében kiemelt célunk a tanári önképzések megindulása, a módszertani tudás, team- és műhelymunka keretében való átadása. Ami a szervezeti folyamatokat illeti, célunk a hagyományos tantárgyi struktúra fejlesztése, a tantárgyak közötti együttműködés gyakorlati megvalósítása. Ennek érdekében az iskolai tanórákat téma- és projekthetek színesíthetik. Ezeknek a programoknak és tanóráknak a során diákjaink összetett szemszögből ismerkednek meg az adott tananyaggal, látókörük bővül, könnyebben meglátják az események közötti összefüggéseket, az adatok mögött rejlő információt. Nemcsak tanulási technikákat, pedagógiai módszereket értünk ezalatt, hanem a gyerekek

nevelésének, személyiségfejlesztésének nagyon hatékony eszközeit is. Mind a projekt, mind a modul a pedagógiában sajátos tanulási egység, amelyben az egyes tanuló vagy tanulócsoport önállóan sajátítja el a tananyagot vagy annak egy részét. Középpontjában egy probléma, egy téma áll, a tanulóra, a tanuló olyan célszerű öntevékenységére helyezi a súlyt, amelyet az élettel közvetlen kapcsolatban lévő témák inspirálnak. Mindig komplex módon, egy jól meghatározott struktúrát követve szervezi újjá a tananyagot. Alapul szolgálnak a diákok tapasztalatai, képességeik, érdeklődésük.

Az egyéni vagy csoportmunkán alapuló, önálló, a pedagógus által rejtetten irányított tevékenység, amelynek értéke épp az, hogy a munka egészén keresztül érvényesül a spontaneitás, a sokféle rögtönzés, de ezzel együtt a tervszerűség is. A projekthetek és a témahetek során az oktatás tartalma több tantárgy anyagából komplex, illetve integrált módon tevődik össze. A diák közvetlen kapcsolatban van az iskolán kívüli világgal, az élettel, lehetővé teszi az aktív tapasztalást, a saját élményű tanulást. A különböző tanulási technikák elsajátítása kiemelt feladat. Hangsúlyos szerepet kap ezen kívül a képességek és az attitűd fejlesztése is. A feladatok (projektek, modulok) a diákok együttműködésére épülnek, egyes fázisai azonban egyéni munkát is igényelnek.

További eredményeként várjuk olyan pozitív emberi- és társas kompetenciák kialakulását, melyek jelentős változásokat hozhatnak az iskola hangulatában:

- a személyes ellentétek, rivalizálás feladása,
- az interperszonális kapcsolatok megerősödése mind tanulóinkban, mind tanárainkban,
- az építő kritika képességének kialakulása.

Az újszerű pedagógiai eljárással szervezett tanórákon várhatóan a következő hatások figyelhetek meg:

- tanulói érdeklődés, motiváció fejlődése
- tanulói és tanári attitűdváltás
- tanár – diák/ diák – diák/ tanár – tanár közötti kommunikáció változása
- HH-s és SNI tanulók esélyegyenlőségének javulása
- pozitív, egyénre szabott mérés-értékelés, új értékelési technikák alkalmazásával (pedagógiai diagnózis, tanulói portfolió, egyéni fejlesztési terv)
- tanári nyitottság, kreativitás, módszertani sokszínűség

4.5.1 Az iskolában alkalmazott projektmódszer felépítése és tartalma

Projektoktatás, mint sajátos pedagógiai módszer alkalmazása

„A projekt komplex tevékenységet hangol össze (gondolkodás és cselekvés); középpontjában az érdeklődés kibontakoztatása áll, az egyénből a csoport felé kiindulva; bővíti a tárgyi tudást; célmeghatározásában közös felelősséget követel; tervezése kooperáción alapul; a munkamegosztás elve szerint működik; végtermék/produktum létrehozására törekszik; közös értékelés zárja.” (W. Schulz 1996)

A képességfejlesztés egyik hatékony módszere a projektmódszer, amelyben a pedagógus feladata a tanulók képességeinek kifejlesztése a tanulói érdeklődés felkeltésével.
Ehhez szükség van a tananyagra, motivációra, a tanár személyiségére, a tanuló személyiségére, módszerekre, eszközökre.
A projektmódszeren alapuló komplex tantárgyi ismeretszerzés felkelti a tanulók érdeklődését bizonyos téma iránt, felkészíti a őket az elvárható tudásra, tervezésre, szervezésre, az együttműködésre, az élet kihívásaira és az ehhez kapcsolódó sikerélményen alapuló önértékelésre.
Projektek felépítése

- téma keresése
- téma választása
- tervezés (időterv, hálóterv)
- kivitelezés (kooperatív alapon)
- produktum bemutatása
- felülvizsgálat (értékelés)
- továbbfejlesztés

A feladat komplexitása abban rejlik, hogy a humán és reál tárgyak mindegyike szerepeljen bizonyos százalékban az elsajátítandó ismeretek megszerzésében, megvalósuljon a tantárgyi koncentráció.
A projektek munkaformái:

- Kooperatív tanulási formák
- Csoportmunka
- Önálló munka
- Páros munka

A projekt értékelése:
A projektet követően kerül sor a projekt különböző fázisainak és a résztvevők munkájának értékelésére, a tanulók véleményének, javaslatainak megbeszélésére.

I.A projektek hatása a tanulókra:

- Tanulói személyiség fejlődése
- Tanulói gondolkodás megváltozása
- Tanulói képességek kibontakozása, kompetenciafejlesztés
- Tanulói aktivitás kibontakozása

4.5.2 A kulcskompetenciák fejlesztése

A kulcskompetenciák azok a kompetenciák, amelyekre minden egyénnek szüksége van személyes boldogulásához és fejlődéséhez, az aktív állampolgári léthez, a társadalmi beilleszkedéshez és a munkához.

Mindegyik egyformán fontos, mivel mindegyik hozzájárulhat a sikeres élethez egy tudás alapú társadalomban. Felértékelődik az egyén tanulási kompetenciájának fejlesztése, mert az emberi cselekvőképesség az egész életen át tartó tanulás folyamatában formálódik.

A kulcskompetenciák:

- Anyanyelvi kommunikáció
- Idegen nyelvi kommunikáció
- Matematikai kompetencia
- Természettudományos kompetencia
- Digitális kompetencia
- A hatékony, önálló tanulás
- Szociális és állampolgári kompetencia
- Kezdeményezőképesség és vállalkozói kompetencia
- Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség

4.6 Prevenció a tanulók biztonságáért: „Közlekedjünk együtt, vigyázzunk egymásra!" (KEVE) biztonságos közlekedésre nevelő program és a „Kék Tér" program

4.6.1 Közlekedjünk együtt, vigyázzunk egymásra!" (KEVE) biztonságos közlekedésre nevelő program

Az általános iskolások közlekedésbiztonságát segítő program kidolgozásában és bevezetésében a Csongrád-Csanád Vármegyei Rendőr-főkapitányság Balesetmegelőzési Bizottsága az alábbi szempontokat tartja kiemelten fontosnak.

A gyermekek akár gyalog, akár kerékpárral vesznek részt a forgalomban, szerves részei a közlekedésnek, ezért bennük minél fiatalabb korban ki kell alakítanunk azokat a beállítódásokat, automatizmusokat, szokásokat, valamint döntési és magatartási készségeket, amelyek hozzásegítik őket a közlekedésben való részvételük kockázatának csökkentéséhez.

A bővülő járműpark, az állandóan növekvő forgalomsűrűség és sajnos a közlekedésben is egyre gyakrabban tapasztalható figyelmetlenség, továbbá, a szabályok áthágásának „divatja" ma már olyan nagyságrendű – sajnos statisztikai adatokkal meggyőzően igazolható – reális veszélyforrást jelent, amely (a család felelős szerepén túl) minden gyermek számára szükségessé teszik a közlekedésben való önálló részvételre történő szervezett felkészítést is.

A biztonságos közlekedés egyik alapfeltétele, hogy a gyalogosok, a járművek utasai és vezetői egyaránt ismerjék a közlekedés rájuk vonatkozó szabályait, továbbá képesek legyenek ezeket alkalmazni, illetve szándékunkban álljon azok tiszteletben tartása is.

Az elemző rendőrségi statisztikából tudjuk, hogy a legveszélyeztetettebb a 7 – 14 éves korosztály. Az összes gyermekbalesetnek több mint kétharmadát okozzák ilyen idős gyerekek gyalogosként, amikor váratlanul lépnek az úttestre, vagy szabálytalanul, tiltott helyen kelnek át az úttesten. Ezekben az esetekben természetesen a vagányság is szerepet játszik, de a szülői negatív példa is jól tetten érhető.
A gyermekek által okozott balesetek másik nagy csoportját a kerékpáros balesetek alkotják. Amikor egy gyerek védett helyen kerékpározik, kisebb az esélye, hogy baleset éri, bár az egy-

szerűnek tűnő esések is komoly sérüléseket okozhatnak. A közúti közlekedés pedig egyértelműen a speciális „veszélyes üzem” kategóriába tartozik! Nem véletlen, hogy a Nemzeti Alaptanterv (továbbiakban: NAT) is kiemelten fontos feladatként kezeli a tanulók közlekedésre való felkészítését.

Az alábbi fő súlypontok jelentik az oktatási intézményekben folyó biztonságos közlekedésre való nevelés célját:

- Ki kell fejleszteni az észlelőképességet és a reakcióképességet, a racionális megfigyelés és felismerés segítség révén hozzá kell járulni a valós tapasztalatok elnyeréséhez.
- Közlekedési szabályismereti tudást kell közölni és az elméletet bevésni, automatikussá tenni és be kell gyakorolni a közlekedéstechnikai készségeket.
- Ki kell alakítani olyan közlekedési kultúrát, melyben a szabályismereten túl domináns emberi tényező a felelősségtudat, az egymás iránt tanúsított tolerancia, empátia.

A didaktikus megfontolásoknak egyrészt a közlekedés elemzéséből kell kiindulniuk, amelyek a:

- a közlekedésben résztvevők magatartására,
- közlekedési eszközök tulajdonságára és rendeltetésszerű használatuk
- a közlekedési utak,
- és a mindenkor érvényes közlekedési szabályok határozzák meg.

Intézményünk a KEVE programhoz a 2018/2019-es tanévben csatlakozott az első évfolyammal indulóan. Évente felmenő rendszerben kapcsolódnak be az osztályok, ahol havi egy órában történik a javasolt tematika szerinti közlekedésre nevelés. (technika, környezetismeret, testnevelés órák keretében). Az órák megtartását iskolánk pedagógusai végzik, melyben segítőként részt vehetnek a Rendőrség munkatársai is.
A megvalósítást a tanévenkénti tematika mellett mobil KRESZ pálya, rollerek, gyermekkerékpárok segítik.

4.6.2 A „Kék Tér” program

A „Kék Tér” program a CSMRFK „Lépésről lépésre a biztonságért” komplex prevenciós programjának egyik legfontosabb eleme, mely egyedülálló módon támogatja az alsó tagozatos diákokat alapvető bűn- és balesetmegelőzési ismeretek elsajátításában. Az életkori sajátosságoknak megfelelően játékos és szórakoztató módon készítjük fel őket az áldozattá, elkövetővé válás elkerüléseinek lehetőségeire. A foglakozások a harmadik és negyedik évfolyamon valósulnak meg, melyek témái: közlekedésbiztonság; káros szenvedélyek; veszélyes szerek; felelősségvállalás; konfliktus-erőszak-agresszió; a tévézés veszélyei; idegenek; vízbiztonság; vagyonvédelem; internethasználat; egyedül otthon.

4.7 Komplex alapprogram bevezetése

Az Üllés, Forráskút, Csólyospálos Községi Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskolában Forráskúton és az üllési Fontos Sándor Tagintézményben a 2020/2021-es tanévben az 1−8. évfolyamokon kerül kipróbálásra bevezetésre, a Komplex Alapprogram, melyben megjelenő alapelvek és a program tanítási stratégiájának (DFHT) alkalmazása során a tanulók személyiségének és kompetenciáinak fejlesztése mellett kiemelt fontossággal jelenik meg – az uniós elvárásoknak megfelelően – az egész életen át tartó tanulást támogató, valamint az eredményes munkaerőpiaci elhelyezkedést támogató transzverzális készségek fejlesztése (kritikus gondolkodás, kreativitás, kezdeményezőkészség, problémamegoldó gondolkodás, kockázatelemzés, döntéshozatal és az érzelmek kezelése). A programban a tudáskonstruálás mellett a képesség- és készségfejlesztés is hangsúlyos szerepet kap, hiszen a kialakult képességeknek, készségeknek döntő szerepe van az egész életen át tartó tanulás folyamatában is.

4.7.1 Alapelvek, célok, feladatok

Célok:

- A végzettség nélküli iskolaelhagyásra vonatkozó országos és intézményi stratégia prevenciós célú beavatkozásainak megalapozása;
- A lemorzsolódás megelőzése, tanulást támogató pedagógiai módszerek alkalmazása.
- Az iskolai nevelés-oktatás az esélyegyenlőség szempontjait figyelembe véve hozzájáruljon a tanulók személyiségének, képességeinek és készségeinek kibontakoztatásához. Segítse a szellemi, testi fejlődésüket és az egészséges életmód kialakulását. Biztosítsa a továbbtanuláshoz szükséges alapvető készségeket, az önművelés képességét.
- Transzverzális készségek fejlesztése (kritikus gondolkodás, kreativitás, kezdeményezőkészség, problémamegoldó gondolkodás, kockázatelemzés, döntéshozatal és az érzelmek kezelése).
- Tanulástámogató módszertan (tanítási stratégia) alkalmazása, melynek központi eleme a heterogén tanulócsoportokban folyó differenciált fejlesztés (Differenciált Fejlesztés Heterogén Tanulócsoportokban, DFHT), segítségével képessé váljanak a tanulók az önálló és a társas tanulásra, egyszóval: az eredményes tanulásra.

Alapelvek:

A Komplex Alapprogram megvalósítása során kiemelt jelentőségű, hogy az a koherenciát biztosító, a célokkal egybevágó alapelvekre épüljön, ezzel megalapozva az alprogramok egységes rendszerét.

A program legfontosabb alapelvei:

- adaptivitás;
- komplexitás;
- közösségiség;
- tanulástámogatás;

- méltányosság

A Komplex Alapprogram:

- egységes rendszerbe ötvözi a pedagógiai gyakorlatban eddig használt differenciált fejlesztést támogató módszereket;
- alkalmazza a tanulók iskolai helyzetét, státuszát megváltoztató és ezzel a tanulási motivációt növelő Komplex Instrukciós Programot;
- különös hangsúlyt fordít a tanulók alapvető képességeinek, készségeinek kialakítására az alprogramok segítségével.

A jelszava: ***Tanulni élmény!*** amely magával hozza az élményalapú tanulást, ami nem valósulhat meg máshol, mint az Élménysuliban. Programunk eleme a tanulók aktív tanórai részvételének támogatása, mely a pozitív élményeken keresztül valósul meg. Ennek mozgatórúgója az interaktív, a tanulók bevonásán alapuló kreatív feladatmegoldás, az együtt tanulás élménye.

Feladatok, eljárások, eszközök, módszerek

Fejlesztési feladatok:

- Fejlesztjük az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges motívumokat (önfejlesztő elképzelések) és tanulási képességeket (stratégiákat és módszereket)!
- A tanulási stratégiák, módszerek és technikák megtanítása minden tanulónak
- A mérés, mint a képességfejlesztés alapeleme. Nem az elsajátított ismeretanyag mennyiségének, hanem a kompetenciák szintjének meghatározását szolgálják
- Differenciált nehézségű feladatokkal, testre szabott egyéni és csoportos foglalkoztatással lehetőséget adunk az egyéni haladási ütem kialakítására.
- A tehetséges gyermekeket valós szükségleteik szerint segítsük a saját önfejlesztő stratégiájának kialakításában és megvalósításában
- Demokratikus alapokon álló, integratív tanár – diák viszonyt alakítunk ki. A tanítási órák

légköre, hangulata oldott, a tanulók sikerorientált beállítódással dolgoznak, a pedagógus csak facilitáló szorongásszintet tart fenn.

- Növeljük tanulóink önbizalmát és önértékelését, építsük a pozitív énképét, erősítsük, a belső kontrollos beállítódását fokozzuk a felelősségvállalást, az önállóságot!
- Tudatosan neveljünk „én" erős, jó komfortérzésű fiatalokat.
- Az szocializáció folyamatainak tudatos irányítása, elősegítése.
- Az egyéni munkakultúra kialakítása, a kötelességekhez való pozitív viszonyulás (attitűd) kiépítése

Kiemelt fejlesztési feladataink:

- énkép, önismeret,
- hon-és népismeret,
- európai azonosságtudat,
- egyetemes kultúra,
- aktív állampolgárságra, demokráciára nevelés, közösségnevelés,
- gazdasági nevelés,
- környezettudatosság, fenntarthatóság,
- művészeti nevelés,
- művészeti eszközökkel történő nevelés,
- a tanulás tanítása,
- testi és lelki egészség,
- felkészülés a felnőtt szerepekre, család szerepe,
- testmozgás fejlesztése minden színterén az oktatásnak.

További feladatok:

- A modern személyközpontú, interaktív, tapasztalati tanulásra alapozó tanulásszervezési eljárások, módszerek, pedagógiai kultúra általánossá tétele.
- A tanulás tervezésében, szervezésében és irányításában a **tevékenység-központú tanítási gyakorlatot** honosítjuk meg, mely életszerű helyzetek teremtésével alkalmat nyújt konkrét élmények és tapasztalatok gyűjtésére;
- Növeljük a **tanulók aktív részvételét** igénylő ismeretszerzési módok arányát (megfigyelés, kísérlet, új információs és kommunikációs technikákat alkalmazó anyaggyűjtés, modellezés, szerepjáték, drámapedagógia stb.).
- Differenciált foglalkoztatással, az egyéni haladási ütemhez igazított fejlesztő terheléssel.
- Alkalmazzuk a DFHT módszerét.
- Alkalmazzuk a kooperatív tanulási-tanítási technikákat és módszereket!
- A különböző kommunikációs technikák és konfliktuskezelési stratégiák elsajátíttatása.
- Az alprogramokkal, illetve gazdagító, dúsító feladatokkal, programokkal és valódi problémák megoldásával alkalmazkodunk a különböző tanulói képességekhez.

- A szociális, életviteli és környezeti kompetencia fejlesztése a nevelési célrendszer központi eleme; a konstruktív életvezetésre történő felkészítés feltétele.
- Önszabályozási stratégiák, autentikus, életszerű helyzetek kialakítása, amelyek során szerzett kompetenciákat a későbbiekben alkalmazniuk kell.
- A mérési, ellenőrzési, értékelési és minőségbiztosítási rendszerben meghatározott rend szerint funkciójuknak megfelelően elvégezzük a diagnosztikus, a formatív és szummatív méréseket.
- Emberléptékű következetes követelés.
- Fejlesztő hatású visszacsatolás, mérés-értékelés.
- Érdemjegy, pontszám és százalékok nélkül, szóban és írásban is visszajelzést kap a tanuló, ami kiemeli erősségeit és annyi problémával szembesíti, amennyit a közeljövőben reálisan képes megoldani.

Komplex Alapprogramban megjelenő eszközök:

A program szakmai anyagai:

- Nevelési- oktatási program - KAK
- Tanítási stratégia - DFHT
- Alprogrami koncepciók
- Alprogrami eszköztár és feladatbank
- Tanítói- tanári kézikönyvek
- Óraillusztrációk, példák
- Foglalkozástervek
- Tankockák

További tanulást segítő eszközök:

- Az intelligencia és kreativitás - fejlesztő egyéni programok.
- A komplex személyiségépítés teljes eszközrendszere.
- Az ismeretek és összefüggések tanulói felfedezése, a szemléltetés, cselekvés, az aktivizáló módszerek alkalmazása jellemzi a tanulási – tanítási folyamatokat.
- A pozitív motivációs eszközei, a jutalmazás és büntetés módszereinek mértéktartó (nem szélsőséges) alkalmazása.
- Személyes példamutatással neveljük gyermekeinket a változatos kommunikációs technikák alkalmazására, toleranciára, a másság elfogadására, empátiára, az emberi jogok tiszteletben tartása, a konfliktusok kezelésére.
- Önértékelés, önkontroll, önfejlesztő stratégia alkalmazása. Pozitív tartalmú szociális kapcsolatok építése.
- A kulturált és egészséges életvitel kialakítása.
- A hagyományos és digitális ismerethordozók sokaságából kiválasztva az adott életkorban célszerű módszerek és eszközök; egyéni és csoportos aktivitásra serkentő munkaformák alkalmazása.
- Tanulásszervezés, alkalmazott módszerek

Tanulásszervezés folyamatában az alábbi elvek érvényesülnek:

- a rend és fegyelem fenntartása
- tanuló szabadságának biztosítása
- tanulói viselkedés szabályozása
- pozitív tanulási légkör biztosítása
- csoportfolyamatok elősegítése

4.7.2 Alkalmazott módszerek:

A tanítás - tanulási folyamatban a **DFHT tanítási-tanulási stratégiát** alkalmazzuk, mint a Komplex Alapprogram hangsúlyos elemét.
A lenti ábra azt mutatja, hogy a kötelező tanítási **órák 20%-ban a DFHT** (differenciált fejlesztés heterogén tanulócsoportban) startégiát szükséges alkalmazni.

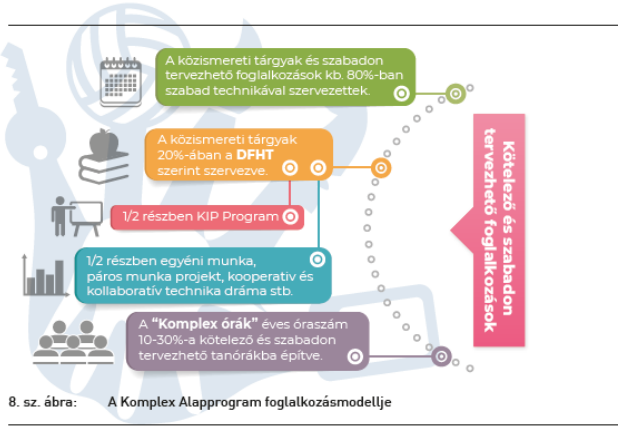
A DFHT célja:

- A tudásban és szocializáltságban heterogén tanulói csoportok fejlesztése.
- A tanulói viselkedés pozitív befolyásolása.
- Az alulmotiváltság mérséklése.
- A kognitív, affektív, szociális képességek fejlesztése.
- A tanulók közötti együttműködés elősegítése.

DFHT koncepciója, módszerei:

- *Egyénre szabott differenciálás*
  - egyedül végzett munka
  - rétegmunka
  - teljesen egyénre szabott munka
  - részben egyénre szabott munka
- *Párban folyó munka*
  - páros munka
  - tanulópárok munkája
- *Csoportban végzett munka*
- A kooperatív munka, kooperatív tanulás, kollaboratív munka
- Komplex Instrukciós Program

Ezenkívül a tanórák 80%-ban a pedagógus választ módszereket.

8. sz. ábra: A Komplex Alapprogram foglalkozásmodellje

Alapmódszerek:
tanári magyarázat (frontális tanítás): beszélgetés, kérdezve kifejtés, előadás, szemléltetés
munkáltatás (egyéni, de nem önálló): variációs módszer, házi feladat
individuális (egyéni és önálló tanulás): egyéni feladatok.

Motiváló módszerek:
páros munka
csoportmunka
játék
szerepjáték (drámapedagógia)
vita
kutató-felfedező módszer
kooperatív módszerek
projekt módszer
szituációs játékok

4.7.3 A komplex alapprogram sajátosságai intézményünkben, választott alprogramok:

4.7.3.1 Az Üllés, Forráskút, Csólyospálos Községi Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskolában Forráskúton megjelenő alprogramok

A logikaalapú alprogram (LA)
A Logikaalapú alprogram a tanulók gondolkodásának fejlesztését támogató módszerek és stratégiák megismertetésével szeretné növelni a pedagógusok módszertani repertoárját az iskolai élet területein.

Az alprogram feladata megismertetni a pedagógusokat olyan logikai alapú játékokkal, (legyen az sakk, táblás, papír-ceruza, szituációs és egyéb játék), melyeket a pedagógus fel tud használni mind az általános képességfejlesztéshez, mind a közismereti tantárgyi órákhoz.

Az alprogram keretén belül olyan szemléletváltás elindítását célozzuk meg, amelynek segítségével a tanítási és a tanulási folyamat egyaránt élményszerűvé, motiválóvá és egyben fejlesztő hatásúvá tehető.
Az alprogram célja, a gyerekek egyik legfőbb tevékenységére, a játékra és a játékosságra építve, hogy a gyerekek a tanulást ne érezzék fájdalmas, fáradságos folyamatnak.

A tanulás és a tudás megszerzése legyen örömforrás – ezzel a tanulók motivációja növelhető. Az oktatásban a különböző logikai játékok és technikák alkalmazása nem öncélúan történik, hanem a tanterv és a tananyag megfelelő részébe való integrálással, szorosan kapcsolódva a megtanulandókhoz és a tanulók életkori sajátosságaihoz.

A játék lehetőséget nyújt a differenciálásra, és a gondolkodási képességeken túl a szociális képességek fejlődése is várható.

Az alprogram tartalma

- A problémamegoldó gondolkodás fejlesztési lehetőségei a gyakorlatban – stratégiák és algoritmusok.
- A vizualitás szerepe a gondolkodás fejlesztésében.
- Játék alapú megközelítések:
- Térszemlélet, sík- és térbeli tájékozódási képesség fejlesztése
- Dienes játékok és a matematikai gondolkodás fejlesztése
- Sakk játék alapjainak elsajátítása és beépítése az iskolai tanulásba
- Táblás játékok, társasjátékok, papír-ceruza játékok alkalmazása
- Játékstrukturált megközelítések:
- Kártyajátékok – lapot kérünk!, logiccards, set, stb.
- Logikai játékok, logisztorik
- Barkochba és egyéb csoportos szituációs játékok Kreativitást és reflektivitást fejlesztő játékok

A digitális alapú alprogram (DA)

A Digitális alapú alprogram az IKT-műveltség elemeit kereszttantervi, transzverzális megközelítésben értelmezi, és a digitális pedagógiai kultúra komplex, intézményi szintű fejlesztését tekinti feladatának.

Az IKT-műveltség tekintetében a technológiai, a kognitív és a szociális aspektust tekintjük irányadónak.

Az alprogram kidolgozásával a pedagógusok módszertani kultúraváltását segítjük elő, olyan korszerű digitális megoldásokkal, melyek hozzájárulnak az elektronikus tanulási környezet kialakításához, felgyorsítva az intézmények digitális átállását, mely lehetővé teszi, hogy a digitális eszközök alkalmazásával a tanulás élményszerűvé váljon.

Az **alprogram célja**, hogy kialakítsa a pedagógusokban az oktatásba integrált IT-eszközöket értő és kritikus módon alkalmazó „digitális állampolgár” habitust, melynek révén az összetett problémák megoldása a technológia segítségét is igénybe veszi.

Szeretnénk elérni azt is, hogy a tanulás és a tudás megszerzése legyen örömforrás a digitális alkalmazások használatával, ezzel növelve a tanulók motivációját, kognitív képességeik színvonalát, tanulás módszertani repertoárjukat, pályaorientáció szempontjából releváns ismereteiket, (inter)diszciplináris ismereteik körét, és mindent egybevetve: a tanulók személyiségformálásához is hozzájáruljon.

Az alprogram tartalma

Az alprogram az alábbi tartalmi pontokból építkezik:

- Játékalapú megközelítések
- Technológiai műveltség, felelősségteljes eszközhasználat

- IKT-műveltség
- Hálózati részvétel és együttműködés, problémamegoldás, kommunikáció és eszközhasználat
- Digitális írástudás
- IKT alapú óratervezés
- Személyes tanulási környezet menedzselése

4.7.3.2 Az Üllés, Forráskút, Csólyospálos Községi Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola Fontos Sándor Tagintézményében megjelenő alprogramok:

A testmozgásalapú alprogram (TA)

Az alprogram az iskolai testmozgásprogramok három területén kívánja bővíteni, sajátélményszerzést biztosító tanulási környezetben a pedagógusok módszertani repertoárját és szemléletét:

- testnevelés óra
- mozgásos tanulás osztálytermi környezetben
- szabadidős mozgástevékenységek

A TA a testmozgás iskolai környezetben előforduló **minden formájára támaszkodva, tanulástámogató eszközeivel** vesz részt a tanulói komplex személyiségfejlesztésben.

Az **aktív, kreatív, felelősségteljes** magatartást kialakító oktatási módszerek alkalmazásával teszi az alprogram a testmozgáson alapuló tevékenységeket a közösségi célok és az egyéni felelősség életgyakorlatává.

Cél még az egészségtudatos, jövőorientált életmód kialakítása. Az alprogram tartalma:

Fejlődés- és élményközpontú oktatás megvalósítását támogató **módszerek és kereszttantervi** tartalmak implementációjának támogatása **testnevelés órai környezetben**, a differenciálásra építve.

Mozgásos tanulást támogató módszerek és tartalmak tanulási folyamatba történő **integrálása osztálytermi környezetben.**

Önkéntességre és befogadásra épülő **informális és nonformális tanulás testmozgás-alapú támogatása iskolai környezetben.**

Az életgyakorlat-alapú alprogram (ÉA)

Az Életgyakorlat-alapú alprogram egy olyan pedagógiai rendszert mutat be, amely hozzájárul az egyén és **természeti, társadalmi környezete kölcsönhatásának** tudatos és felelős alakításához.

Az életgyakorlat koncepció egyrészt figyelembe veszi a tanulók szükségleteit, és ennek függvényében eltérő tanulási-tanítási egységeket tartalmaz.

Minden egységen belül alternatív, a tanulók képességeihez, érdeklődéséhez, tempójához igazítható tanítási eszközöket, munkaformákat ajánl.

Az alprogram célja, hogy az **életben hasznosítható** ismereteket, tapasztalatokat szerezzen a gyermek, amely sikeres **életvezetési kompetenciákkal v**értezi fel.

Cél továbbá, hogy megalapozza a vitakultúrát, kritikus gondolkodást és az önálló felelősségvállalást.
Célunk még az **életformák s**okszínűségének tisztelete, a **családi közösségek** megbecsülése, az **egészséges énkép** kialakítása.
A célrendszerben hangsúlyos, hogy az egyén és környezete között dinamikus viszony van, így az **életgyakorlat témái komplexek** és minden szinten - a rendszerszemléletnek megfelelően kidolgozásra kerülnek.
Az alprogram tartalma:

- egészséges életmód, életvezetés
- környezettudatosság (fenntarthatóság)
- állampolgári felelősség (közösségi szerepek)
- életút-támogató pályaorientáció
- család, párválasztás
- érzelmi intelligencia (szociális készségfejlesztés)

Házi feladat

Házi feladat: a KIP-es órákon sem írásbeli, sem szóbeli házi feladatot nem ad a pedagógus a tanulóknak. Ez nem azt jelenti, hogy elmaradhat a szükséges gyakorlás és rögzítés, hanem azt, hogy a pedagógusnak az iskolai tanórákon kell a tanulókkal ezeket a feladatokat elvégezni. Úgy kell a mindennapokban terveznie és megvalósítania az óráit, hogy legyen elegendő idő a szükséges gyakorlásra és az új ismeretek rögzítésére az órák keretén belül. A pedagógusnak módosítania
kell tervezési szokásain: legyen a tanórákon annyi gyakorlás és ismétlés, hogy ne legyen szükség otthoni tanulásra.

Értékelés

Az értékelés az iskola nevelőtestülete által elfogadott értékelési rendszer szerint folyik.
Nincs ötös fokozatú skálán történő értékelés a reggeli ráhangolódáson, a délutáni alprogrami foglalkozásokon, illetve azokon az órákon, amelyeken a DFHT módszert használják a pedagógusok.
A Komplex Alapprogram értékelési rendszerében egyaránt jelen van

- a helyzetfeltáró (diagnosztikus értékelés)
- a minősítő (szummatív értékelés)
- a fejlesztő (formatív értékelés).

Fontos szerepe van a **helyzetfeltáró (diagnosztikus) értékelésnek.** Ennek eredménye feltárja a pedagógus előtt a tanuló előzetes tudását, amire építheti további munkáját. Ez határozza meg az oktatási tartalmat és a módszereket. A diagnosztikus értékelést nem csak **a tanév elején** javasoljuk, ajánlott a **tanév közben** is felmérni, mennyit fejlődött a tanuló tudása. A tanév közben végzett diagnosztikus értékelés eredménye alapján a pedagógus dönthet arról, hogy változtat-e tanítási stratégiáján. A **tanév végi** diagnosztikus értékelésnél a pedagógus arról kap visszajelzést, milyen szinten sikerült a tananyagot megtanítani, a tanuló pedig arról, hogy mennyire sajátította el a követelményeket.

A **minősítő (szummatív) értékelés** egy tanulási szakasz lezárásakor, például egy témazáró dolgozat írásakor jelenik meg. Azt minősíti, hogy a tanuló mennyire sajátította el a tananyagot. A minősítő értékelés igen gyakori a hazai iskolákban.

A **Komplex Alapprogramban kiemelt szerepe van a személyre szabott, differenciált, fejlesztő (formatív) értékelésnek.** Ennek célja **nem a minősítés, hanem a tanulás támogatása.** A pedagógus, miután felmérte a tanuló tudását, és segített a tanulónak a tanulási cél kitűzésében, támpontokat ad a megteendő lépésekről. Majd nyomon követi a tanuló egyéni haladását, és személyre szabottan segíti a tanulási folyamatot. A fejlesztő értékelés alkalmazásánál a pedagógus a **gyermek önmagához mért fejlődését veszi figyelembe**. Folyamatos visszajelzést ad a tanulónak erősségeiről és hiányosságairól, megbeszéli vele a tanulási célokat, az értékelési szempontokat, a teendőket, és a teendők határidejét. A tanuló egyéni haladásáról és erőfeszítéseiről visszajelzést ad. A pedagógus visszajelzésének
mindenképpen tartalmaznia kell a tanuló részéről sikeresen megoldott problémákat, a további fejlesztést igénylő területeket és a teendőket.

Az értékelésnek fontos része legyen
- az önértékelés
- a társak értékelése.
- Legyen szubjektív, kvalitatív és szöveges.

Figyelembe kell venni az eltérő kiindulási nyelvi szinteket.

4.7.4 A pedagógusok helyi intézményi feladatainak áttekintése, illesztése a komplex alapprogram bevezetése kapcsán

- A pedagógusok feladata kiegészül a **DFHT órák** megszervezésével, a kapcsolódó dokumentumok (óraillusztrációk) elkészítésével.
- A választott **alprogramokhoz** kapcsolódó **foglalkozások** megszervezése, megtartása, foglalkozás illusztrációk készítése.
- Az elkészült óraillusztrációk, foglalkozás illusztrációk, **tapasztalatok megosztása** a kollégákkal.
- Programhoz kapcsolódó további **oktatási segédanyagok**, szemléltető és mérőeszközök
- kidolgozása, közreadása.
- **Belső továbbképzések**, előadások, bemutató órák szervezése, megtartása.

4.7.5 A szülők és a tanulók tájékoztatása a program bevezetéséről

A szülőket és a tanulókat a programról, annak tartalmáról, megvalósításáról iskola életéről, az iskola igazgatója, és az osztályfőnökök tájékoztatják szóban és írásbeli tájékoztató füzet segítségével.

4.7.6 Az iskolánkban folyó munkaidőkeret a Komplex Alapprogram bevezetésekor

A Komplex Alapprogram a tanulók kötelező óraszámának a meghatározása tekintetében nem tér el a törvényben szabályozottaktól. Az iskolában folyó munka továbbra is két markánsan elkülönülő egységre oszlik:

***A kötelező és szabadon tervezhető* időkeret:**

a Komplex Alapprogram a pedagógusok módszerbeli gazdagságát, korábbi gyakorlaton alapuló pedagógiai-módszertani kultúráját tekintve **kb. 80 % -**ban nem szabályozza.

A tanítási órák **20%-**ban javasolt a Komplex Alapprogram tanítási-tanulási stratégiájának, a ***DFHT tanítási-tanulási stratégiának*** az alkalmazása. Ennek ½ részében a KIP program szerinti foglalkozások, ½ részében pedig differenciált egyéni munka, rétegmunka, pármunka, kooperatív módszerek, csoportmunka, drámajáték és projektmunka alkalmazásával történnek a foglalkozások

A Komplex Alapprogram által **innovált alprogrami foglalkozások** beépülnek az iskola programjaiba.

A Komplex Alapprogram tanítási-tanulási stratégiához kapcsolódó elemei

4.7.7 Jelölések az osztálynaplókban

A digitális naplóban az alábbi jelölések szolgálnak a program megvalósításának jelölésére:

DFHT –DFHT –val megvalósított tanóra

DA – digitális alapú alprogram

LA – logikaalapú alprogram

TA – testnevelés alapú alprogram

ÉA – életgyakorlat alapú alprogram

MA – művészetalapú alprogram

TÓ – „Te órád”

RÁ – ráhangolódás

4.8 Aktív iskola program

Az MDSZ elsődleges célja, hogy a testnevelés, a rendszeres testmozgás és a sport, valamint az aktív oktatási módszerek védjegyrendszeren keresztüli meghonosításával **javuljon a diákok egészségi, fittségi állapota,** az életkoruknak megfelelő mennyiségű és minőségű fizikai aktivitást végezzenek, fejlődjön az egészséges életvezetéssel összefüggő kompetenciájuk, és képessé váljanak jövőorientáltan gondolkodni az egészségi és fittségi állapotukról. A szövetség célja, hogy segítse az iskolákat abban, hogy ehhez támogató környezetet biztosítsanak minden tanuló számára és az mozgási, sportolási lehetőségek széles tárházának elérhetővé tételével inspirálják az iskolai közösséget a minél aktívabb életre, és hogy az mindenki számára elérhető és fontos tevékenységgé váljon. A védjegyrendszer célja továbbá, hogy **csökkenjen a kedvezőtlen fittségi mutatójú iskolák száma** – különösen az elmaradott térségekben - és csökkenjen az iskolákban a lemorzsolódás, javuljon a diákok tanulási teljesítménye és magatartása. A cél, hogy az egészségfejlesztő testmozgás iránt érdeklődő, elhivatott **iskolák** – hasonlóan az Ökoiskola rendszerhez, de ez esetben a tömegsport, testmozgás területén – **hálózatba szerveződjene**k, és a védjegyrendszeren keresztül népszerűsítsék a rendszeres iskolai testmozgást.

Az MDSZ célja, hogy a NETFIT® tanévi eredményeit a védjegyrendszer keretében intervenciós, beavatkozási céllal felhasználja, a hálózata által nyújtott **szakmai szolgáltatásait az adatok alapján szervezze meg**, és azokon keresztül segítse az intézményfenntartók, intézményvezetők, és az iskolákban dolgozó pedagógusok munkáját, így kiemelten azokat az iskolákat, ahol a fittségi eredmények kedvezőtlenek.

Az *Aktív Iskola* védjegyrendszert az MDSZ világ- és Európa-szerte létező programok, jó gyakorlatok, valamint korábban megvalósult európai projektje alapján dolgozta ki.

A védjegyrendszer létrehozását és bevezetését követően az iskolák egy minőségirányítási rendszerbe, egy klubba jelentkezhetnek, ahol előre meghatározott területeken és szakmai szempontrendszer mentén, a saját adottságaikhoz, körülményeikhez igazodóan fejleszthetik a sportot, egészséget középpontba állító tevékenységüket, és a mutatók, indikátorok teljesítését követően elismeréseket (védjegy) kapnak majd. A védjegyek alapján az iskolákat – hasonlóan a középiskolák rangsorához – az MDSZ minőségi sorrendbe állíthatja majd, segítve a szülők iskolaválasztását e szempont alapján is, valamint hálózatba szervezheti.

A fenti célok elérése érdekében az Aktív Iskola védjegyrendszer öt beavatkozási terület mentén fogalmaz meg szakmai szempontokat, mutatókat a programban résztvevő iskolák számára.

A programban való részvétel a klubtagsági szinten kezdődik, melynek eléréséhez/megtartásához minimális, egységesen meghatározott követelményeknek - 14 db, a fenti területek fejlesztését célzó szakmai szempontnak, mutatónak - kell egy adott iskolának egy adott tanévben megfelelnie. A klubtagság 2 évre szól, amennyiben az iskola 2 egymást követő évben nem teljesíti az elvárt szempontokat, a klubtagsága megszűnik.
A klubtagságot követő tanévben az iskoláknak lehetőségük nyílik arra, hogy újabb - alternatívan választható - szempontok megvalósításának vállalásával magasabb szintű elismerést kapjanak. Az egyes szakmai szempontokhoz, mutatókhoz – azok fontosságától, várható hatásától függően – pontértékek vannak rendelve. Az egyes szintek eléréséhez az iskoláknak meghatározott összegű pontot kell gyűjteniük, melyek minden tanév végén elismerésre kerülnek. A gyűjtött pontok alapján kerül egy iskola adott tanévi munkája értékelésre, elismerésre.

Az aktív iskolai programban tervezett tevékenységeink:

- Iskolánk mozgásra ösztönző környezetet biztosít
- Helyi partnerek feltérképezése
- Tájékoztató az Aktív Iskola programról szülőknek
- Tájékoztató az Aktív Iskola programról pedagógusoknak
- Testnevelést tanító pedagógusaink részvétele képzésen, workshopon
- Rendszeres iskolai sportkör biztosítása
- Diákolimpiai részvétel több sportágban
- Iskolai sportnap szervezése, lebonyolítása
- ESSD – Magyar Diáksport Napján való részvéte
- 2 diáksportfesztivál szervezése
- NETFIT® eredmények rögzítése az MDSZ rendszerében
- NETFIT® eredmények kommunikációja a szülők felé
- NETFIT® eredmények tantestületi kommunikációja
- Pedagógusi önreflexiós kérdőív kitöltése
- Önkéntesség, programszervezés tanulók által

A Pedagógiai Programmal kapcsolatos intézkedések
A Pedagógiai Program érvényességi ideje
Jelen pedagógiai program érvényessége: 2025. szeptember 1-jétől

5 A Pedagógiai Program módosítása

5.1 A módosítás menete:

- valamely munkaközösség, kolléga, fenntartó, vagy az Szülői Közösség javaslatára a nevelőtestület megvizsgálja a felmerült problémát
- a nevelőtestület kidolgozza,
- az intézményvezető egyeztet a fenntartóval, a működtetővel, a diákönkormányzattal, a szülők közösségének képviselőivel,
- a nevelőtestület elfogadja a módosítást
- az intézményvezető a nevelőtestületi elfogadás után jóváhagyja

5.2 A Pedagógiai Program nyilvánosságra hozatala

A pedagógiai program a következő helyeken kerül elhelyezésre:
1 példány a tanári szobákban
1 példány az igazgatói irodában
1 példány az irattárban
valamint az iskola honlapján a teljes pedagógiai program a tantárgyi tantervekkel.

5.3 Legitimációs záradék

Az intézmény főigazgatója az iskola nevelőtestületének bevonásával, véleményezésével, a vonatkozó jogszabályoknak megfelelően a Pedagógiai Programot felülvizsgálta és módosította. A főigazgató nyilatkozik, hogy jelen módosítás a fenntartóra többletkötelezettséget nem hárít.

A pedagógiai program 2026. szeptember 1. napján lép hatályba.

Forráskút, 2026. június hónap 25. nap

.....
főigazgató

Az iskola Pedagógiai Programját az Üllés, Forráskút, Csólyospálos Községi Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola munkaközösségei véleményezték a szakmai munkaközösség szakterületét érintően.
2026. június 25.

Simon Ilona
felsős munkaközösség vezetője
Forráskút

Nagyné Rabi Márta
alsós munkaközösség vezetője
Forráskút

Az intézmény főigazgatója nyilatkozik, hogy az Üllés, Forráskút, Csólyospálos Községi Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskolában iskolaszék nem működik.

Forráskút, 2026. június hónap 25. nap

.....
főigazgató

Az iskola Pedagógiai Programját az Intézményi Tanács véleményezte.
Kelt: Forráskút, 2026. június 25.

.....
az Intézményi Tanács képviselője

Az iskola Pedagógiai Programját az Üllés, Forráskút, Csólyospálos Községi Általános Iskola és AMI Fontos Sándor Tagintézményének munkaközösségei véleményezték a szakmai munkaközösség szakterületét érintően.

Üllés, 2026. június 25.

Megyeri Péter
felsős-humán munkaközösség vezetője
Üllés

Ótottné Vörös Zsuzsanna
alsós-humán munkaközösség vezetője
Üllés

Czékus-Deme Zita
természettudományi munkaközösség vezetője
Üllés

Üllés, Forráskút, Csólyospálos Községi Általános Iskola * és Alapfokú Művészeti Iskola * Fontos Sándor Tagintézménye * Üllés *

Az iskola Pedagógiai Programját az Üllés, Forráskút, Csólyospálos Községi Általános Iskola és AMI Csólyospálosi Tagintézményének munkaközösségei véleményezték a szakmai munkaközösség szakterületét érintően.

Csólyospálos 2026. június 25.

Juhászné Szekeres Ildikó
Nevelési munkaközösség vezetője
Csólyospálos

Provicsné Csoma Tünde
alsós munkaközösség vezetője
Csólyospálos

Kullainé Kiss Nóra
felsős munkaközösség vezetője
Csólyospálos

Jóváhagyta a Szegedi Tankerületi Központ tankerületi igazgatója

Szeged, 2026. 06. 30.

.....

a Fenntartó képviseletében
Plesovszkiné Ujfaluczki Judit
tankerületi igazgató

1. számú melléklet

Intézményi Digitális Fejlesztési Terv

(DFT)

Digitális környezet a köznevelésben EFOP-3.2.3-17

Üllés, Forráskút, Csólyospálos Községi Általános Iskola és

Alapfokú Művészeti Iskola

Csólyospálosi Tagintézménye

Bevezetés

Intézményünk jelenlegi nevén és szervezeti formájában 2011 szeptemberében kezdte meg a három település társulásában működését. A Tagintézményben nappali rendszerű, általános műveltséget megalapozó iskolai oktatás, nevelés folyik. Családias környezetben és légkörben, a 2016/17-es tanévben 8 osztályban 150 tanuló végzi tanulmányait. Tanulólétszámunk az utóbbi három és fél évben 107-ről 150-re emelkedett.

Kiemelt hangsúlyt fektetünk arra, hogy az iskolánkban végzett diákok az alapvető tantárgyi tudáson túl a legkorszerűbb informatikai ismeretekkel és egy idegen nyelv szilárd alapjaival is rendelkezzenek, valamint testileg és lelkileg egészséges felnőttekké váljanak.
Évek óta csoportbontásban tanulják tanulóink az informatika tantárgyat, valamint délutáni szakkör formájában ECDL felkészítés folyik. Több diákunk ECDL bizonyítvánnyal a kezében ballag el 8. osztályból.

2005 őszétől integrált oktatás keretében felvállaljuk a sajátos nevelési igényű, illetve beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő tanulók fejlesztését. Nemcsak elfogadjuk, hanem befogadjuk ezeket a gyermekeket (inkluzív oktatási környezet) figyelembe véve a speciális különbségeiket. Az ő esetükben fontosnak tartjuk a digitális kompetencia fejlesztését, hiszen a digitális eszközökkel élményszerűbben és könnyebben tanulnak.

Célunk a tanulás folyamatának gazdagítása a digitális technológia által kínált lehetőségekkel valamennyi tanóra tekintetében. Célunk továbbá, hogy a tanulók informatikai ismeretei, a tanárok IKT módszertani kultúrája olyan legyen, hogy képesek legyenek az adott kor kihívásainak megfelelni.

1. Helyzetelemzés, fejlesztési szükségletek bemutatása

1.1 A gyakorlatban alkalmazott digitális pedagógiai eszköztár bemutatása, fejlesztési szükségletek

1.1.1 *Az intézmény módszertani felkészültsége a digitális kompetencia fejlesztés területén*

Az utóbbi évek kiemelt intézményi célja és feladata volt a kompetencia alapú oktatás, kooperatív tanulási formák módszertani kultúrájának fejlesztése. Munkaközösségi foglalkozásokon, belső képzéseken, iskolai és más intézmények bemutató óráinak keretében a nevelők megismerhették a kulcskompetenciák fejlesztési lehetőségeit, a kooperatív csoportmunkát, a digitális tábla, az SDT hatékonyan alkalmazható oktatóprogramokat.

A tanulók motiválásához változatos tanulásszervezési módszereket alkalmazunk (kooperatív, differenciálás, kísérletezés, projektek, stb.). Színesebbé, érdekesebbé tesszük az órákat multimédiás eszközök, számítógép, interaktív tábla vagy digitális tananyag használatával, hiszen rendelkezésünkre állnak a termekben ezek az eszközök, bár a 2006-ban ***HEFOP-os pályázatban*** beszerzett eszközök és szakmai ismeretek már megújításra szorulnak.

A digitális eszközök alkalmazása a tanórák kb. 10 %-ban jelenik meg, akkor sem a tanulás, hanem inkább a tanítás területén. (Pl.: kivetítés.)

1.1.2 *Fejlesztési szükségletek*

Szükséges, hogy a továbbképzések során a pedagógusok digitális módszertani kultúrája fejlődjön. IKT módszerek segítségével monitorozó, értékelő és teljesítménymérő tevékenységeket iktasson be az oktatási programba, képes legyen számítógépes adatbázisokat kezelni, amelyekben a diákok teljesítményét nyilvántartja, feldolgozza, a kapott eredményeket beépíti az oktatásba.

Fejleszteni szükséges a digitális tananyagok alkalmazását minél szélesebb körben, amely tartalmaz digitális értékelési rendszert, valamint önellenőrző feladatokat.

A digitális pedagógiai eszköz és/vagy módszer adaptálását, implementálását és tanításitanulási gyakorlatba történő beépítését a matematikai kompetencia fejlesztésének támogatása területén kívánjuk beépíteni.

A digitális kompetencia fejlesztéséhez hiányoznak az interaktív megjelenítő eszközök és a tanulói hozzáférés a számítógéphez (laptop, tablet vagy hibrid eszköz).

1.2 Az intézményi szervezeti és humán feltételek bemutatása, fejlesztési szükségletek

1.2.1 *Az intézményi szervezeti struktúra és a rendelkezésre álló humán erőforrás bemutatása*

Az intézmény fenntartója és működtetője a Szegedi Tankerületi Központ, az ingatlannak és az eszközöknek a tulajdonosa Csólyospálos Község Önkormányzata.

Az intézmény élén egy igazgató áll, munkáját a székhelyintézményben egy intézményvezető-helyettes, a két tagintézményben egy- egy tagintézmény-vezető segíti. A vezetők munkájukat munkaközösség-vezetőkkel együttműködve látják el, Üllésen 4, Forráskúton és Csólyospáloson 2-2 fő.

Az intézmény pedagógusainak informatikai felkészültsége

Képzés címe	Képzésben résztvevők száma
Számítástechnika szakos tanár	**1 fő**
ECDL vizsga	**3 fő**
ECDL Start	**1 fő**
Az interaktív tábla használata az integrációban	**6 fő**
Szövegszerkesztés, táblázatkezelés	**7 fő**
Számítógép és Internet alapismeretek	**7 fő**
Adatbázis kezelés és felhasználás	**1 fő**
Az intézmény adatfeltöltési felelősök az intézményekben informatikai jellegű képzés	**1 fő**
Sulinet Digitális Tudásbázis kezelése és felhasználása	**4 fő**
Digitális taneszközök használata a matematika tantárgy oktatásában	**1 fő**
Számítástechnikai szoftverüzemeltető	**1 fő**
Multimédiás szoftverek és eszközök alkalmazása	**1 fő**
Tanulói tevékenységek támogatása interaktív IKT eszközökkel	**1 fő**
A számítógép alkalmazási lehetőségei a tanítás-tanulás folyamatában	**1 fő**

Mint a képzések is mutatják tantestületünk innovatív pedagógusokból áll. A képzések esetében több átfedés is van (egy pedagógushoz több képzés is tartozik), ezek az ismeretek többségében már régi keletűek és a szakmai ismeretek megújításra szorulnak a folyamatos fejlődés miatt. A meglévő ismereteket az eszközállomány elavultsága miatt nem tudják a kollégák megfelelően alkalmazni.

Szükség van még további informatika témájú továbbképzésekre. A tantestület nyitott az új eszközök megismerésére, bevezetésére. Az informatika napjaink szerves részévé vált. Lépést kell tartanunk a fejlődésével. Ezen a gyorsan változó területen jelentős az ismeretek elavulása. Meg kell tanulni a megfelelő információszerzési, adattárolási, szervezési és átadási technikákat.

A tantestület létszáma: 14 főállású pedagógus, 6 áttanító. A szakos ellátottság a törvényi előírásoknak megfelel. A pedagógusok rendelkeznek a tantárgyak oktatásához szükséges szakirányú végzettséggel és a megfelelő szakmai kompetenciákkal. Iskolánkban digitális módszertani asszisztens nincs, a rendszergazda 3 településen látja el feladatát, nálunk egy napot tartózkodik biztosan az intézményben, egyébként szükség szerint van jelen.

Tanulói összetétel

tanév	tagintézmény tanulóinak száma Összesen	Számított létszámok	Férőhely kihasználtsága %	Ebből									
				SNI	SNI arány %	BTMN	BTMN arány %	Rendszeres gyermek- védelmi támogatásban részesülő	RGYT arány %	ebből			
										HH	HH arány %	ebből	
												HHH	HHH arány %
2012/2013.	113	121	101%	8	7,08%	12	10,62%	34	30,09%	43	38,05%	6	5,31%
2013/2014.	107	118	98%	11	10,28%	14	13,08%	23	21,50%	33	30,84%	7	6,54%
2014/2015.	121	134	112%	13	10,74%	15	12,40%	30	24,79%	15	12,40%	6	4,96%
2015/2016.	141	156	130%	15	10,64%	16	11,35%	25	17,73%	12	8,51%	4	2,84%
2016/2017.	151	167	84%	16	10,60%	15	9,93%	27	17,88%	10	6,62%	1	0,66%

Tágabb környezet jellemzése:

Településünkön egyre több családnak okoz gondot a mindennapi megélhetés, fokozódik a létbizonytalanság. Munkahelyteremtő lehetőség hiányában meghatározó településmegtartó erőnek számít az általános iskola. A jövő nemzedékéért érzett felelősség vállalása körültekintő döntéshozatalt kíván az oktatásban résztvevők mindegyikétől: a fenntartótól, a szakma képviselőitől és a szülőktől.

Legfontosabb partnereink a szülők, akikkel a pedagógusok napi kapcsolatot tartanak. A **szülőkkel való kapcsolattartás** hagyományos formái mellett számtalan programot szervezünk, ami lehetőséget biztosít az iskola életébe való betekintésre. A szülők legmagasabb iskolai végzettsége nagyjából megegyezik, néhány gyermek szülője rendelkezik főiskolai végzettséggel, a többség középfokú iskolai végzettségű.

A gyermekek megjelenése, lelkiállapota többnyire rendezett, iskolai feladataikra megfelelőképpen koncentrálni is tudnak és nincs elhanyagolt gyerek. Az anyagi helyzetük változó, a nagycsaládosok, a szociálisan rászorulók közül sokan nem tudják megengedni maguknak, hogy például kirándulásra menjenek, ezért a szülők minden segítségért hálásak, amely a gyerekek élményszerű tanulását támogatja.

Az eredményes beiskolázási tevékenység érdekében szoros kapcsolatot tartunk fenn a helyi és a **környező települések óvodáival**. Jó kapcsolatot ápolunk a sikeres továbbtanulás elősegítése érdekében több középfokú oktatási intézménnyel, a Csongrád-Csanád és Bács-Kiskun Vármegyei **Pedagógiai Szakszolgálatokkal**.

Intézményünk az **Oktatási Hivatal Bázisintézményeként** módszertani központként, egyfajta tudásbázisként ösztönzője a Magyarországon működő állami és nem állami fenntartású köznevelési intézményekben folyó szakmai munkának, tagja a bázisintézmények magyarországi hálózatának. Megosztjuk a már működő jó gyakorlatainkat, helyet és lehetőséget biztosítunk műhelymunkák, bemutató órák, versenyek, továbbképzések számára.

1.2.2 Fejlesztési szükségletek

A pályázatba bevont pedagógusok- Provicsné Csoma Tünde – alsó tagozaton, Dávidné Bognár Beatrix – felső tagozaton- jól képzettek, innovatívak, akik munkájukat hivatástudattal, magas fokú szakmaisággal látják el. Korszerű, változatos pedagógiai módszerekkel végzik a gyermekek nevelését, oktatását. Elkötelezettek iskolánk fejlődése iránt, biztos tudású pedagógusok. Rendelkeznek mindazokkal a kulcskompetenciákkal, melyekre egy általános iskolai tanárnak szüksége van, hogy a különböző szociokulturális háttérrel rendelkező gyermekeket neveljék. Emellett van olyan nagy lexikális tudásuk, mely biztosítja a tanulási nehézséggel nem küzdő, igen tehetséges és jól terhelhető gyermekek számára is a minőségi oktatást.

A pályázati csomagot kipróbáló diákcsoportok

A pályázatba bevont egyik diákcsoportok a jelenlegi 3. osztályosok, akik a 2018-19-es tanévben lesznek 5. osztályosok és a kolléganő ezzel a csoporttal 6. osztályban folytatva valósítja meg a programcsomagot.

A pályázatba bevont másik diákcsoport a jelenlegi középső csoportos óvodások, akik a 2018-19-es tanévben lesznek 1. osztályosok és a kolléganő ezzel a csoporttal 2. osztályban folytatva valósítja meg a programcsomagot

Diákcsoportok	Tanulói létszámok	Ebből			
		SNI-s tanulók száma	BTMN-s tanulók száma	HH-s tanulók száma	HHH-s tanulók száma
jelenlegi 3. osztály	20 fő	3 fő	0 fő	4 fő	1 fő
jelenlegi középsőcsoport	12 fő	0 fő	0 fő	1 fő	0 fő

Az osztályok összetétele több szempontból heterogén: tehetséges tanulók kiváló tanulmányi eredménnyel, illetve sajátos nevelési igényű, valamint tanulási és magatartási nehézségekkel küzdő gyerekek is járnak az osztályokba. Őket integráltan, a többi gyermekkel együtt oktatjuk.

Az SNI-s és BTMN- es gyermekek a Szakértői Bizottság által leírt könnyítéseket kapják meg az órákon.

Szükségesnek tartjuk, hogy pedagógusaink a digitális tananyag alkalmazásához szükséges ismereteket célirányos továbbképzéseken elsajátítsák.

Iskolánkban digitális módszertani asszisztens nincs, a rendszergazda 3 településen látja el feladatát, nálunk egy napot tartózkodik biztosan az intézményben, egyébként szükség szerint van jelen.

Innovatív nevelőtestületről van szó, valamennyien érzik és tudják a digitális eszközök és módszerek fontosságát, jelentőségét, meg kívánnak felelni a kor kihívásainak.

DFT megvalósításának nyomon követése, koordinálása a munkaközösség-vezetők feladata.

1.3 A rendelkezésre álló infrastruktúra, eszközpark bemutatása, fejlesztési szükségletek

1.3.1 Az intézmény eszközellátottsága

Internet hozzáférésünk a Sulinet közháló program keretében biztosított.

Minden terembe vezetékesen került bevezetésre az internet. Az iskola vezeték nélküli lefedettségét három router biztosítja, ami nagyjából lefedi az iskolát, ennek a hiányossága, hogy a tanári szoba felőli folyóson az utolsó két tanteremben már nagyon gyenge vagy egyáltalán nem fogható az internet. Az internet biztonság kimerül a számítógépeken futó tűzfalon és vírusirtón.

A hálózat megfelelően strukturált, viszont mindenképpen bővítésre szorul.

Az intézmény számára biztosított sávszélesség jelenleg a meglévő gépek számához képest szűk, bővítés szükséges.

Az intézményünk informatikai eszköz ellátottsága elavult.

5 termünk interaktív táblával felszerelt, de ezek közül jelenleg már csupán kettő működik. Projektoraink fényereje nem megfelelő. 4 tanteremben tanári munkaállomásként asztali gépet használnak, melyek cserére szorulnak.

TIOP pályázat keretében szerzett 21 db laptop működése még megfelelő, de már 3 évesnél régebbi gépek.

Iskolánkban 1 informatikai tanterem van, ahol tanulóink 17 db asztali számítógéppel dolgozhatnak. Nyelvi laborral intézményünk nem rendelkezik.

1.3.2 *Fejlesztési szükségletek*

A program megvalósításához szükséges IKT eszközök, taneszközök:

- két tanterem felszerelése interaktív megjelenítő eszközzel (1-1 multitouch interaktív tábla)
- laptop (3 db)
- a két tanulócsoport számára tanulónként 1-1 tablet vagy hibrid eszköz (a két tanulócsoportra összesen 40 db)
- a tabletekhez tartozó mobil tároló

1.4 *Vízió*

A pedagógusok, tanárok az órára való felkészülés keretében több, előre elkészített, feldolgozott tananyag és tanmenet közül választhatnak, amelyek online módon elérhetőek, tovább szerkeszthetők és alakíthatók. Az opcionálisan választható tananyagok és tanmenet mellé módszertani útmutató is tartozik. A különféle tananyagok illeszkednek a különböző igényekhez (hátrányos helyzet, sajátos nevelési igény, iskola típus, stb.) Az órán a pedagógus, tanár, az előre elkészített anyagot multimédiás tartalmak bemutatására is alkalmas berendezéssel mutatja be, felhasználva az „Digitális környezet a köznevelésben” témában megszerzett ismereteit. A diákok interaktív módon tapasztalhatják meg, illetve alakíthatják a tananyag elemeit, ami jelentősen hozzájárul a megértéshez és a tananyag elsajátításához. A diákok az órán kívüli időszakban is hozzáférnek az órai anyaghoz, annak kiegészítéseihez, ezekkel kapcsolatban önellenőrző és tanári ellenőrzés mellett végezhető feladatokat kapnak. A tananyaggal kapcsolatban órán kívül is kérdéseket tehetnek fel online módon. A pedagógus, tanár a dolgozatokat, házi feladatokat elektronikus módon gyűjti be és a feladattípustól függően, elektronikusan értékeli is ki (ezzel értékes munkaidőt takarít meg, amit hasznosabb feladatokra fordíthat, pl. órára felkészülés, tananyagszerkesztés). A pedagógusok, tanárok, adott esetben a diákok is közreműködnek a tananyagfejlesztésben. A matematika oktatás kiszélesedik a matematika oktatás területén elérhető nagy mennyiségű tananyag és módszertani segédlet hatására.

Tankönyvek: A tankönyvek, szöveggyűjtemények, szótárak, lexikonok jelentős része elektronikus formában is hozzáférhetővé válik, ami jelentős segítséget jelenthet a tartóstankönyv program számára, csökkenti az iskolatáskák súlyát, valamint a tankönyvek előállítási költségeit.

2. Intézményi fejlesztési célok meghatározása

2.1 A pedagógiai célok kijelölése a digitális pedagógia területén

A digitális pedagógiai területén az alábbi célokat kívánjuk elérni:

- IKT alkalmazásával kapcsolatos ismeretek kiszélesítése.
- Számítógéppel segített tanítási órák tervezése és végrehajtása.
- Számítógép használata az osztálytermi munka szervezésére, a tanulók folyamatos értékelésére.
- Az IKT használata információszerzésre és tanulásra.
- Digitális szakadék felszámolása annak érdekében, hogy tanulóink egyenrangúan férjenek hozzá az iskola IKT eszközeihez és az információs forrásokhoz.
- Egészséges munkakörnyezetet biztosítsunk tanulóinknak, felismertetve a számítógép egészségre káros hatásait.
- IKT -val segített jó gyakorlatok terjesztése, megosztása.
- Az IKT módszerek felhasználása szakmai munkaközösségek munkájának segítésére.
- Az oktatási folyamat során, olyan IKT eszközök alkalmazása, amelyek segítik a diákok egyénre szabott fejlesztését.
- A változó IKT kultúra megismerése folyamatos önképzéssel.
- A helyi és globális kihívásokra válaszolni tudó iskolamodell kialakítása.
- A gyermekek jobban megszeressék a matematikát és fejlődjön a logikus gondolkodásuk.
- Az Országos kompetenciamérésen megtartsuk/ javítsuk az eddig elért országos átlag feletti eredményünket.

Az informatikai eszközök oktatásban történő alkalmazása mérsékelheti az anyagi különbségekből adódó esélyegyenlőtlenségeket. Az információ mindenkinek hozzáférhetővé tételével az esélyegyenlőséget erősíthetjük.
A digitális eszközök használatának elsajátításával célunk:

- nyitott, kommunikációra képes egyéniségek formálása
- problémamegoldó, innovatív személyiségfejlesztés
- esélyegyenlőség biztosítása a társadalmilag hátrányos helyzetű tanulók számára
- esélyegyenlőség biztosítása a sajátos nevelési igényű tanulók számára.

2.2 Az érintett fejlesztési célcsoportok meghatározása

Közvetlen célcsoport:

- az általános iskola első és ötödik osztályos tanulói, akik a digitális környezetben motiváltabb tanulókká válnak (32 fő)
- az általános iskolai azon pedagógusai, akik az adott programcsomagokat alsó- és felső tagozatos matematika órákon alkalmazzák (2 fő)

A közvetett célcsoportba sorolhatjuk

- az általános iskola többi tanulóját, akik használják még a digitális eszközöket (118 fő)

- az általános iskola többi pedagógusát, akik a saját órájukon használják az eszközöket és módszereket (12 fő)
- a gyermekek hozzátartozóit, akik az intézménnyel közvetlen és közvetett kapcsolatban állnak, mert a korszerű digitális pedagógia módszerek alkalmazása, valamint az eszközök fejlesztése biztosítja számukra gyermekük nevelési környezetének javulását, így növelve az elégedettséget és bizalmat az intézménnyel szemben (kb. 300 fő)
- más intézmények tanulóit, akik pl. versenyek alkalmával megtapasztalhatják a digitális környezetet (több tíz)

Érintettek

- az intézmény további dolgozói
- a fenntartó, aki az eredmények fenntartásában szerepet játszik

2.3 *Az intézmény szervezeti és humán feltételeinek javítására, fejlesztésére vonatkozó célok*

Célunk, hogy a bevont pedagógusok mindegyike a kiválasztott csomag vonatkozásában akkreditált pedagógus továbbképzésen vegyen részt.

A pedagógus továbbképzéseken megszerzett tudást széleskörűen alkalmazzák, a kiválasztott és más tanulócsoportok esetében is.

Megszerzett tudásukat belső képzés keretében adják át az intézmény más pedagógusainak, valamint osszák meg szakmai nap keretében a térség pedagógusaival is.

2.4 *Infrastruktúra és eszközpark fejlesztésére vonatkozó célok*

A program megvalósításához szükséges IKT eszközök, taneszközök biztosítása.

- két tanterem felszerelése interaktív megjelenítő eszközzel (1-1 multitouch interaktív tábla)
- laptop (3 db)
- a két tanulócsoport számára tanulónként 1-1 tablet vagy hibrid eszköz (a két tanulócsoportra összesen 40 db)
- a tabletekhez tartozó mobil tároló

A fent említett eszközökkel tudjuk a kiválasztott programcsomagokat alkalmazni a kiválasztott tanulói csoportokban, ezáltal fejlesztve a tanulók digitális kompetenciáit.

2.5 *Lehatárolás, szinergia*

Nem releváns.

2.6 *A fenntarthatóságra vonatkozó cél*

Célunk, hogy a pályázat eredményeit fenntartjuk és hosszú távon beépítjük az intézmény életébe.

3. A fejlesztési feladatok, tevékenységek meghatározása

3.1 *A digitális pedagógiai-módszertani csomag meghatározása*

A kiválasztott módszertani csomagok:

GEOMATECH – Játékos, interaktív, digitális matematika feladat - és tananyagrendszer alsó tagozatosok számára
GEOMATECH – Élményalapú, interaktív, digitális matematika feladat - és tananyagrendszer felső tagozatosok számára

A módszertani csomag kiválasztásának indoklása:
Azért választottuk ezeket a programcsomagokat, hogy javítsuk az intézményünkben folyó oktatás hatékonyságát, növeljük az órák játékosságát, élményszerűségét és aktívan hozzájárulhassunk ahhoz, hogy a gyerekek számára elvont, matematikai feladatok vizualizálása és láthatóvá tétele révén segítséget nyújtsunk a tananyagok gyorsabb és eredményesebb megértéséhez és elsajátításához. A digitális tananyagegységek felhasználása során a tanulók életkori sajátosságait figyelembe véve törekedni szeretnénk arra, hogy azok tanórai alkalmazása hozzájáruljon ahhoz, hogy diákjaink megszeressék a matematika tantárgyat, szívesen tanulják azt, és a jövőben javuló eredményeket mutassanak fel.
A pedagógiai-módszertani csomag alkalmazásának megszervezése:
Az adott csomagokat alsó- és felső tagozatos matematika órákon kívánjuk alkalmazni.
Érintett pedagógusok: Provicsné Csoma Tünde – alsó tagozaton,
Dávidné Bognár Beatrix – felső tagozaton.

3.2 *Adaptáció és felkészítés*

Az érintett pedagógusok felkészítéséhez kapcsolódó tevékenységek:
A digitális tananyag -, az oktatási rendszer és a GEOMATECH portál használatát biztosító pedagógus – tovább képzéseken való részvétel, melyek a következőek:

GEOMATECH@Velünk játék a tanulás
GEOMATECH@Élményszerű matematika.

Tervezzük felvenni a kapcsolatot – előzetes ismeretszerzés céljából – olyan intézményekkel, ahol ezek a programcsomagok már jól bevált gyakorlattá váltak.
A képzésekben résztvevő 6 pedagógus intézményünkből:

- Dávidné Bognár Beatrix
- Fodor Istvánné
- Halácsiné M. Tóth Ágota
- Kónya Imola
- Lakatos Anikó
- Provicsné Csoma Tünde

3.3 *Bevezetés és alkalmazás*

A kiválasztott digitális pedagógiai-módszertani csomagok bevezetését és alkalmazását támogató pedagógiai szolgáltatásokhoz kapcsolódó tevékenységek ismertetése:

A felsorolt pedagógusok folyamatos szakmai támogatásához, mentorálásához szakemberek segítségét szeretnénk igényelni az Országos szakértői névjegyzéken, illetve az Országos szaktanácsadói névjegyzéken szereplő szakemberek bevonásával.

3.4 *Az infrastrukturális feltételek biztosítása*

A program megvalósításához szükséges IKT eszközök, taneszközök beszerzése:

- két tanterem felszerelése interaktív megjelenítő eszközzel (1-1 multitouch interaktív tábla)
- laptop (3 db)
- a két tanulócsoport számára tanulónként 1-1 tablet vagy hibrid eszköz (a két tanulócsoportra összesen 40 db)
- a tabletekhez tartozó mobil tároló

3.5 *A humánerőforrás biztosításának tervezése*

A humánerőforrás biztosításának tervezése:
Intézményünk a digitális pedagógia gyakorlatba történő beépüléséhez szükséges, a humánerőforrással kapcsolatos feltételek megteremtéséhez a következő fejlesztési tevékenységeket tervezi megvalósítani:

- 6 pedagógus továbbképzésének biztosítása
- digitális módszertani asszisztensről való gondoskodás
- rendszergazdai feladatok ellátásának biztosítása

Intézményünk a pilot program előkészítése, megvalósítása és az eredmények hasznosítása során folyamatos kapcsolatot tart és szakmailag együttműködik a

- **Digitális Pedagógiai Módszertani Központtal,**
- **a Nemzeti Köznevelési Portál** működtetőjével, tartalmának fejlesztőjével.

4. Disszemináció

Interaktív, **személyes jelenléten alapulószakmai napot**/napokat szervezünk, amelynek keretében bemutatjuk a tanulást-tanítást támogató digitális kompetenciák fejlesztését támogató eszközeinket, módszereinket és elért eredményeinket.

Nyílt tanítási órák keretében a szülőknek is bemutatjuk digitális eszközeinket, módszereinket.

Az **iskola és községünk honlapján**, Facebook oldalán, valamint a **helyi és kistérségi sajtóban tájékoztatást adunk** a pályázatban elért módszertani fejlesztéseinkről, bemutatjuk a digitális pedagógia alkalmazásának előnyeit, az alkalmazott új eszközöket.

5. Fenntarthatóság

A hosszútávú fenntarthatósága és a digitális pedagógiai szemlélet elterjedése érdekében jó gyakorlatainak, **tapasztalatainak megosztjuk** intézményen belül és intézmények között, valamint tájékoztatjuk a szülőket digitális oktatás előnyeiről.

A pályázat megvalósítása alatt létrejött **eredményeket hosszútávon építjük be** az intézmény életébe.

A digitális pedagógia és eszközhasználat nyújtotta lehetőségeinket **beépítjük a napi gyakorlatukba**:

Kidolgozzuk a programcsomaghoz tartozó tanmeneteket 1. és 5. osztályra, amelyekben a különféle tananyagok illeszkednek a különböző igényekhez (hátrányos helyzet, sajátos nevelési igény, iskola típus, stb.)

A kooperatív módszert és az IKT eszközöket alkalmazzuk a tanórák megvalósításánál.

A tanórai anyagokat és a házi feladatokat online formában elérhetővé tesszük a tanulók számára internetes tanulócsoportokon belül, ahol lehetőségük lesz a tananyaggal kapcsolatban órán kívül is kérdéseket feltenni.

Használjuk az interaktív feleltető rendszert.

2. *számú melléklet*

Tantárgyi tantervek évfolyamonként:

https://ufcs.hu/wp-content/uploads/2020/11/Helyi-tanterv-1.-%C3%A9vfolyam-NAT-2020.pdf
https://ufcs.hu/wp-content/uploads/2020/11/2.-%C3%A9vfolyam-helyi-tanterv-NAT-2020.pdf
https://ufcs.hu/wp-content/uploads/2020/11/3.-%C3%A9vfolyam-helyi-tanterv-NAT-2020.pdf
https://ufcs.hu/wp-content/uploads/2020/11/4.-%C3%A9vfolyam-helyi-tanterv-NAT-2020.pdf
https://ufcs.hu/wp-content/uploads/2020/11/5.-%C3%A9vfolyam-helyi-tantervek-NAT-2020.pdf
https://ufcs.hu/wp-content/uploads/2020/11/6.-%C3%A9vfolyam-helyi-tantervek-NAT-2020.pdf
https://ufcs.hu/wp-content/uploads/2020/11/7.-%C3%A9vfolyam-helyi-tantervek-NAT-2020.pdf
https://ufcs.hu/wp-content/uploads/2020/11/8.-%C3%A9vfolyam-helyi-tantervek-NAT-2020.pdf

Alapfokú Művészeti Iskola tantervei

https://ufcs.hu/wp-content/uploads/2026/06/AMI-Tantervek-UFCS-2026.pdf

3.számú melléklet

AZ SNI GYERMEKEK, TANULÓK FOGYATÉKOSSÁG TÍPUSÁHOZ ÉS FOKÁHOZ IGAZODÓ FEJLESZTŐ PROGRAMJA

https://ufcs.hu/wp-content/uploads/2026/06/PP-Helyi-tanterv-SNI-melleklete-UFCS-2026.pdf